



2025 yılı Önder Apo'ya özgürlük yılı olacak



Özgürlük için hamle ve yoğunlaşan savaş yılı

► Her şeyden önce yurtsever mücadelenin, demokratik mücadelenin, özgürlük ve demokrasi mücadelesinin Kürdistan'ın ve dünyanın neresinde olursa olsun Önder Apo'nun fiziki özgürlüğünü ve Kürt sorununun çözümünü hedeflenmesi gerektiğinin gerçeğini açığa çıkardı. Böylece bütün özgürlük ve demokrasi çabalarını, mücadelesini Önder Apo'nun fiziki özgürlüğü ve Kürt sorununun çözümünde birleştirdi, kenetledi.

► Her şey mücadeleye bağlıdır. Ancak mücadele edilerek kazanılır. Mücadelesiz hiçbir şey kazanılmaz. Kendiliğinden ya da az bir mücadeleyle sonuç alınmaz, zafer kazanılamaz, başarı kazanılamaz, demokrasi elde edilemez, özgürlük sağlanamaz, devrim yapılamaz. Mücadelesiz kazanma yoktur.

■ DURAN KALKAN - - - Sayfa 2

Kadınlar dünyayı mücadele ve barışla yeşertecek!

► Yıl boyunca çok anlamlı sözler söylenip birlikte güçlenmenin ve mücadele etmenin yolunda kararlıca yürünmüş, kadın arkadaşlığı ve yoldaşlığı daha perçinlenmiştir. Yürüdüğümüz özgürlük yolu daha çok uzun ve zorlu. 2024 yılı zorluklarıyla ve bu zorluklara karşı kadın direnişisiyle kadın özgürlük mücadelemizde önemli bir aşama olmuştur.

■ KJK KOORDİNASYONU- - - Sayfa 8

PKK Önderliği'ne dayatılan komplolar özgür kimlikten korkunun itirafıdır

► Kişisel ve kurumsal olarak PKK Önderliği'ne dayatılan komplo ve tasfiye girişimleri, siyasi ve emniyet açısından çözümlenmesinden öteye, ancak roman türüyle daha rahat anlatılabilir. Şüphesiz takibin ve tasfiyenin ideolojik, siyasi ve istihbari yönleri çok önemlidir. Ama gerçeğin ancak iskeletini izah edebilir. Somut ve canlı anlatımı ise; mitolojik, dinsel, felsefi ve bilimsel yaklaşımı iç içe kullanarak, tarihsel kıyaslamaları ve ütopyayı da katarak çeşitli tonda romanlar biçiminde çözümlmek, daha doğru ve öğretici olacaktır.

RÊBER APO Sayfa 16

Devrimci Halk Savaşı



► Kürdistan Özgürlük Gerillası'nın yenilmez olduğunu, Apocu fedai duruş ve iradenin sarsılmaz bir irade olduğunu bugüne kadar gösterdiğimiz gibi bundan sonra da herkeşe gösterme gücümüz ve kudretimiz vardır. Bu temelde 2025 yılı halk ve hareket olarak bizim için daha parlak bir geleceği vaat etmektedir. 2025 yılının bir özgürlük yılı olma, büyük bir açılım ve halkların özgürleşme yılı olması için sorumluluğumuza sahip çıkacağımızı ve gereken yanıtı en güçlü bir biçimde vereceğimizi belirtiyoruz.

■ MURAT KARAYILAN - - - Sayfa 20

En büyük güç kaynağımız ideolojimizdir

► Tarihten kanıtlanmıştır ki maddi güç her şeye muktedir değildir. Böyle olmasaydı tarihte nice imparatorluklar, şahlar ve krallıklar çözümlüp yok olmazlardı. Önemli olan toplumun manevi dünyasını örgütleyecek, ayağa kaldıracak ve sürükleyecek ideoloji ve paradigmanın güçlü örgütlenmesidir. En büyük referansımız ve güç kaynağımız kesinlikle budur.

■ SABRÎ OK- - - Sayfa 13

Ortadoğulu kimliği ve PKK mücadelesinin evrenselliğe temel katkıları -I-

ALİ HAYDAR KAYTAN

Sayfa 26

Kürdistan gençliğinin kiblegahı özgür Kürdistan dağları olmalı

KOMALÊN CIWAN

Sayfa 24

Özgür basının dayandığı paradigma evren kadar zengindir

XEBAT ANDOK

Sayfa 30

Özgürlük için hamle ve yoğunlaşan savaş yılı!

■ DURAN KALKAN

Miladi 2024 yılının sonuna geliyor 2025 yılına girmeye hazırlanıyoruz, çok açık ki Kürt halkı ve tüm insanlık 2024 yılında da yaşanan yoğun kriz kaos ve savaş ortamında çok ağır bir baskı zulüm ve sömürü yaşadı. Tabi buna karşı da başta kadınlar, gençler, işçi ve emekçiler olmak üzere tüm ezilen halklar özgürlük ve demokrasi için büyük mücadele verdiler. 2024 yılı, yeni yıla böyle bir süreci devrediyor.

Kapitalist modernite sisteminin kriz, kaos, çatışma ve savaş durumu daha çok derinleşip yaygınlaşarak baskı sömürü ve zulmü artırırken; kadın ve gençlerin, işçi ve emekçilerin, tüm ezilenlerin özgürlük ve demokrasi mücadeleleri de dünyanın dört bir yanında daha çok birbiriyle dayanışma içine girerek gelişme gösteriyor. 2025 miladi yılında bu temelde geçeceği, yoğun mücadelelere sahne olacağı daha şimdiden açık bir biçimde görülüyor. Bunlar temelinde öncelikle herkesin miladi yeni yılını kutluyor, 2025 yılında özgürlük ve demokrasi mücadelesi yürüten herkese üstün başarılar diliyoruz.

Bilindiği gibi insanlık miladi 2024 yılına 7 Ekim 2023 tarihinde başlayan Gazze Savaşı'nın derin etkisi altında girdi. Söz konusu savaş 2024 yılı başında ve ortalarında da yoğunlaşarak ve derinleşerek sürdü. Sonunda İsrail saldırıları altında ağır bir tahribatı yaşayan Gazze'de on binlerce insan katledilirken milyondan fazlası da Gazze'yi terk etmek zorunda kaldı. Sonuçta Hamas, İsrail saldırıları karşısında dayanamayarak ağır bir darbe yedi. Gazze'de Hamas'ın darbe yemesi ardından giderek savaşın seyri Lübnan'a kaydı ve Lübnan Hizbullah'ıyla İsrail arasındaki düşük yoğunluklu çatışmalar giderek artış gösterdi. Ekim başından itibaren ise artan İsrail saldırılarıyla çok yoğun ve şiddetli bir savaş durumu ortaya çıktı. Birkaç hafta gibi çok kısa bir sürede etkili teknik ve taktik kullanan İsrail saldırıları karşısında Lübnan Hizbullah'ı da ağır bir darbe yedi.

Bu savaş süreci 27 Kasım 2024 tarihinden bu yana da Suriye üzerinde yoğunlaşarak devam etti. İdlib'ten Halep'e dönük saldırı başlatan HTŞ ve SMO güçleri on gün gibi kısa bir sürede Şam'ı ele geçirerek Esad yönetimini düşürdü ve 60 yıllık Baas iktidarına son verdi.

Miladi 2024 yılının sonuna doğru gidilirken Suriye'de ortaya çıkan bu son durum herkes tarafından tartışılıyor, anlaşılmaya ve kendi çıkarları doğrultusunda değerlendirilmeye çalışılıyor. Suriye'de nasıl bir yönetimin şekillendirileceği ise henüz tam netleşmemiş bulunuyor. Küresel ve bölgesel düzeyde yoğun diplomasi trafiği var, bu temelde görüşmeler ve toplantılar yapılıyor. Suriye'de ortaya çıkan durumu yönetecek bir mekanizma oluşturulmaya çalışılıyor.

Birçokları Gazze ve Lübnan ardından Suriye'de ortaya çıkan bu sonucun da 7 Ekim 2023'te başlayan sürecin sonu olmadığını, mevcut saldırı durumunun yayılarak devam edeceğini, sırada Irak'ın bulunduğu, İran'ın ve giderek Türkiye'nin benzer yönelimlere hedef olacağını, 2025 yılının bu temelde çok daha yoğun bir savaş ve daha ileri düzeyde bir değişim yılı olacağını değerlendiriyorlar. Zaten 2023'ten bu yana 2025 yılının Ortadoğu bölgesinde tıpkı Birinci Dünya Savaşı içinde ve sonrasında olduğuna benzer köklü değişimlere sahne olacağı da tartışılıyor.

Bilindiği gibi miladi 2024 yılına Kürt halkı da 10 Ekim 2023 yılında ilan edilen ve Önder Apo'nun fiziki özgürlüğü ile Kürt sorununun çözümünü hedefleyen Küresel Özgürlük Hamlesi temelinde girmiş bulunuyor. Böyle bir hamlesel mücadeleyi daha önceki dönemlerde yaşanan mücadelelerde hazırlamış oluyor. Özellikle 1 Ekim 2023'te gerillanın Ankara eylemiyle böyle bir sürecin temelleri daha güçlü bir biçimde oluşturulmuşur.

Sonrasında Küresel Özgürlük Hamlesi'nin başta yurtdışı olmak üzere dört parça Kürdistan'da yaygınlaşarak devam ettiği, yine bireysel ve örgütsel düzeyde yeni katılımlarla özellikle gençlik ve kadın konferansları ve eylemleriyle gelişen hamlesel sürecin giderek kitleselleştiği, 2024 yılına böyle çok yönlü bir eylemlilik içinde girdiği 15 Şubat komposunun yeni yıldönümünün Küresel Özgürlük Hamlesi temelinde zirve düzeyinde eylemlerle karşılandığı 17 Şubat'ta gerçekleşen Köln mitingiyile de hamlede yeni bir dönemin başlatıldığı biliniyor. O günden bu yana da daha çok yaygınlaşarak eylem yöntemleri bakımından zenginleşerek daha çok büyüüp çok yönlü hale gelerek Küresel Özgürlük Hamlesi devam etmiş bulunuyor.

Bunun dört parça Kürdistan'da ortaya çıkardığı sonuçları var, dünyanın dört bir yanında yol açtığı gelişmeler var. En önemlilerinden biri de 31 Mart 2024'te Türkiye'de yapılan yerel seçimler ve bu seçimlerin Kuzey Kürdistan'da AKP-MHP faşizminin ağır yenilgisiyle sonuçlanmış olmasıdır. O günden bu yana da hem ideolojik ve siyasi düzeyde hem toplumsal boyutta ham de gerilla ve öz savunma savaşı temelinde Önder Apo'nun fiziki özgürlüğünü hedefleyen Küresel Özgürlük Hamlesi devam ederek sürüyor. Miladi 2024 yılı tamamlanırken söz konusu hamle zirvede seyrediyor.

23 Ekim 2024 tarihinde yeğeni Ömer Öcalan'ın Önder Apo ile görüşmesi gerçekleşerek hamle İmralı tecrit sisteminde önemli bir gedik açmayı başarmış durumdadır. Bütün bunların anlamı Kürt kamuoyunda Türkiye'de ve dünya düzeyinde çeşitli biçimlerde tartışılıyor. Herkes Kürt sorunundaki gelişmeleri, Önder Apo'nun durumunu ve konumunu, fiziki özgürlük hamlesinin gelişim

düzeyini ve etkilerini kendisi açısından değerlendirip buna uygun politikalar geliştirmeye çalışıyor.

Kürt halkı ve dostları da miladi 2025 yılını Önder Apo'nun fiziki özgürlüğünü ve Kürt sorununun çözümüne daha çok yakınlaşmış olarak giriyor. Belli ki 2025 yılı bu temelde mücadelenin daha çok derinleşip geliştiği, Önder Apo'nun fiziki özgürlüğü ve Kürt sorununun çözümü temelinde de çok önemli ve kalıcı gelişmelerin yaşandığı bir yıl olacak. Daha şimdiden yürütülen mücadelenin sonuçları, ortaya çıkan gelişmeler bunun böyle olacağını açıkça göstermektedir.

Bunlar temelinde 2024 yılında Kürdistan'da, Ortadoğu ve dünyada yaşanan bazı önemli olayları yeniden ifade etmek ve birbiriyle bağ içerisinde kısmi bir analize tabi tutmak, 2025 yılında olası yaşanacakları ve gelişmeleri şimdiden görüp anlamak açısından faydalı olacaktır.

Küresel Özgürlük Hamlesi'nin birinci yıl sonuçları

Bilindiği gibi Kürt halkı ve dostları miladi 2024 yılına 10 Ekim 2023 tarihinde yurtdışında ilan edilen ve Önder Apo'nun fiziki özgürlüğü ile Kürt sorununun çözümünü hedefleyen Küresel Özgürlük Hamlesi'yle girdi. 2024 yılı boyunca Kürt halkının ve dostlarının birinci esas gündemi söz konusu özgürlük hamlesi oldu. Hamle yurtdışında çeşitli aydın, sanatçı, siyasetçi, sendikacı, kadın ve gençlik aktivistinin 74 yerde birden eyleme girişmesiyle başladı. Giderek benzer eylemlilikler dünyanın dört bir yanına yayıldı ve hem bireysel hem de örgütsel düzeyde hamleye etkili katılımlar oldu. Bir anda Kürdistan'da süren Özgürlük Mücadelesi söz konusu hamle çerçevesinde küresel bir özgürlük mücadelesi haline geldi. Önder Apo'nun fiziki özgürlüğü ve Kürt sorununun çözümü hedefiyle geliştirilen tartışmalar, ortaya çıkan örgütlenmeler ve yürütülen eylemler herkesi tüm kesimlerden insanları içine aldı ve bir anda herkesin özgürlük eylemi haline geldi. Önder Apo'nun fiziki özgürlüğü başta kadınlar ve gençler olmak üzere tüm insanların özgürleşmesi olduğu ve herkesin kendini özgürleştirmek için yürüttüğü mücadele Önder Apo'nun fiziki özgürlüğü hedefinde birleşti. Böylece Önder Apo gerçeği tüm kadınların ve gençlerin, işçi ve emekçilerin, tüm ezilen kesinlerin ve halkların özgürlük, demokrasi ve kurtuluş gerçeği halini aldı. Önder Apo'nun geliştirdiği demokratik modernite paradigmasının dünyanın dört bir yanına yayılması, başta kadınlar gençler, işçi ve emekçiler olmak üzere tüm ezilen kesimlere giderek artan oranda ulaşması gibi bir gelişme sürecini ortaya çıkardı. Eylem biçimleri gittikçe zenginleşti, neredeyse tüm insanlığı içine alacak kadar genişledi. Sanatçı ve siyasetçilerden, sendikacılar ve insan hakları örgütlerine; kadın ve gençlikten işçi ve emekçilere; kapitalist

modernite sistemi dışındaki tüm güçlere ulaşanların hepsini kapsayan bir eylem düzeyine ulaştı. Eylem biçimleri miting gösteriden katılama, Önder Apo'nun savunmalarından çeşitli pasajları okuma ve tartışmayı ifade eden okuma günlerine kadar çok zengin ve yaratıcı eylem biçimleri geliştirildi. 69 Nobel ödüllü insan bir araya gelerek kampanyaya katılım gösterdi ve Önder Apo'nun fiziki özgürlüğünü isteyen açıklamalar yaparak ilgili tüm çevrelere ulaştırdı.

Küresel Özgürlük Hamlesi dört parça Kürdistan'da yayıldığı gibi dünyanın dört bir yanında da yaygınlık gösterdi. Böylece yepyeni bir durum, büyük bir mücadele düzeyi ortaya çıktı. Her örgüt kendi çerçevesinde hamleye güç verdi. Başta Zap ve Metîna olmak üzere Kürdistan Özgürlük Gerillası Kürdistan'ın dört bir yanında hamleye katkı sunan ve AKP-MHP faşizmine etkili darbeler vuran eylemler geliştirirken, gençlik ve kadın örgütleri hem kendi özgünlüklerinde hem de halk kitlelerine öncülük etme temelinde demokratik kitle eylemliliğini yaygın, zengin ve sürekli hale getirdi.

Bilindiği gibi hamle 15 Şubat komposunun yıldönümü sürecinde büyük kitleleri içine alarak yeni bir aşamaya evrildi. Kitlesel eylemlilik düzeyi ortaya çıktı. Köln mitingiyile başlatılan bu eylemlilik düzeyi bahar ve yaz sürecinde dört parça Kürdistan'da ve dünyanın dört bir yanında devam etti. Bakurê Kurdistan'da Amed'ten İstanbul'a kadar birçok alanda benzer eylemler geliştirilirken Rojava halkı sürekli Önder Apo'nun fiziki özgürlüğü için ayakta ve sokaklarda oldu. Yurtdışında Avrupa'da ve diğer kıtaların hepsinde oralarda bulunan Kürtlerin ve dostlarının öncülük ettiği demokratik kitle eylemleri yaygın ve etkili bir düzeyde gelişti.

Bunların hepsi siyaset üzerinde etkisi oldu. En başta bu etki kendisini 31 Mart yerel seçimlerinde gösterdi. Hatırlanacağı üzere 31 Mart yerel seçimlerinde bir kere daha Kürt halkı faşizme geçit vermedi. AKP-MHP faşizmini tarihin en ağır seçim yenilgilerinden birisine uğrattı. Türkiye genelinde de AKP'yi birinci parti olmaktan çıkardı. Böylece Tayyip Erdoğan yönetiminin siyasi meşruiyetinin olmadığı gerçeğini açıkça ortaya koydu.

Diğer yandan küresel düzeyde yayılan eylemlilik gerçekten büyük bir coşku ve heyecan yarattı. İnsanlarda yeni bir arayış ve özgürlük bilincini ortaya çıkardı ve özgür yaşam düzeyini Kadın Özgürlük Çizgisi'nde her alanda belli düzeyde geliştirdi. Demokratik modernite sisteminin temellerinin atılması biçiminde tanımlayabileceğimiz bu durum aslında kadın özgürlüğü temelinde yeni bir yaşamın her alanda adım adım oluşturulması ve geliştirilmesi gibi bir başlangıcı ifade etti. Bu gelişmeler, yürütülen mücadele, bunun hukuki zemine de taşınması, CPT, Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi ve bunların bağlı olduğu kurum

olarak Avrupa Konseyi üzerinde baskıların artırılması giderek Eylül ayında İmralı işkence tecrit ve soykırım sisteminin durumu ve Önder Apo'nun umut hakkı, fiziki özgürlüğüne kavuşturulması sorunun tartışıldığı toplantılar gerçekleşti. İmralı sisteminden sorumlu olan birçok kurum İmralı gerçeğini ve Önder Apo'nun fiziki özgürlük durumunu gündemine alan toplantılar yaptı, tartışmalarda bulundu, kararlar aldı. Geçmişte yapılanları değerlendirmek zorunda kaldı.

Bu süreç o kadar etkili oldu ki, Türkiye'deki AKP-MHP faşist soykırımcı yönetimi üzerinde çok yoğun bir baskı oluşturdu. 3. Dünya Savaşı'nın Gazze ardından Lübnan'da da ortaya çıkan gelişim düzeyinin de etkisiyle panik içine giren AKP-MHP yönetimi 1 Ekim tarihinden itibaren faşist şefler Tayyip Erdoğan ve Devlet Bahçeli'nin dilinden yeni şeyler söylemek zorunda kaldılar. Bugünün Türkiye'sinden sorumlu olan Kürt düşmanı faşist sömürgeci-soykırımcı zihniyet ve siyaseti temsil eden bu kişiliklerin Kürt gerçeğinden söz etmeleri, İmralı işkence sisteminin kabul etmeleri, Kürt sorununun çözümünde Önder Apo'nun belirleyici rolünü ortaya koymaları, Önder Apo'dan medet uman çağrılar yapmak durumunda kalmaları tamamen küresel düzeyde yürütülen Özgürlük Hamlesi'nin ortaya çıkardığı önemli ve ciddi gelişmeler oldu. Her ne kadar giderek süreç içerisinde yaşanan siyasi gelişmelere de bağlı olarak bu durum saptırıldıysa da özünden boşaltılarak PKK'nin tasfiyesi ve Kürt soykırımının geliştirilmesi için özel savaşın daha da derinleştirilmesine dönüştürüldüyse de aslında 1 Ekim'den itibaren Türkiye'den başlayan ve hala da çeşitli biçimlerde sürmekte olan tartışmalar İmralı tecrit işkence ve soykırım sistemi, Önder Apo gerçeği, Kürt sorunu ve Kürt sorununun çözümünde Önder Apo'nun rolü, Kürt toplumu üzerindeki Önder Apo'nun belirleyici etkisi konularında çok ciddi ve önemli tartışmalar ve gelişmeler anlamına geldi.

Türkiye insanı, gerçeklerin AKP-MHP faşist demagojisi gibi olmadığını, bu demagojiyi dışarda yapanların bile gizli gizli kendi içlerinde Kürt gerçeğini, Önder Apo'nun fiziki özgürlüğü gerçeğini, Kürt toplumu üzerinde Önder Apo'nun belirleyici etkisini nasıl tartıştığını görmüş ve duymuş oldu. Bunlar kuşkusuz çok önemli olaylardır, önemli gelişmelerdir. Bunun sonucu olarak 23 Ekim tarihinde yeğeni Ömer Öcalan'ı Önder Apo ile görüştürmek zorunda kaldılar. Böyle bir görüşmeyle üzerlerindeki baskıyı biraz daha hafifletmek, atmak istediler.

Şimdi yıl sonu itibarıyla 2024 yılında yürütülen ve Önder Apo'nun fiziki özgürlüğüyle ve Kürt sorununun çözümünü hedefleyen Küresel Özgürlük Hamlesi hangi sonuçları verdi diye değerlendirmemiz gerekirse birkaç başlık altında şunlar ifade edilebilir.

Bir, her şeyden önce yurtsever

mücadelenin, demokratik mücade-
lenin, özgürlük ve demokrasi mü-
cadelesinin Kürdistan'ın ve dünyanın
neresinde olursa olsun Önder
Apo'nun fiziki özgürlüğünü ve Kürt
sorununun çözümünü hedeflenmesi
gerektiğinin gerçeğini açığa çıkardı.
Böylece bütün özgürlük ve demok-
rasi çabalarını, mücadelesini Önder
Apo'nun fiziki özgürlüğü ve Kürt so-
rununun çözümünde birleştirdi, ke-
netledi. Farklı hedefler temelinde
yürütülen mücadeleleri doğruya çek-
ti. Doğru gündeme getirdi. Özgürlük
ve demokrasi mücadelelerinin doğru
amaç temelinde yürütülmesini sağ-
ladı. Bu doğru amaç Önder Apo'nun
fiziki özgürlüğü ve Kürt sorununun
çözümüdür. Bugün Kürdistan'da,
Türkiye'de yurtsever özgürlükçü de-
mokratik devrimci mücadelenin ön-
celikle bunu hedeflemesi şarttır.
Doğru bir mücadele olması buna
bağlıdır.

İkinci olarak, her alanda parça
parça yürütülen mücadeleleri bir-
leştirdi, bütünleştirdi. Hepsini Önder
Apo'nun fiziki özgürlüğü ve Kürt so-
rununun çözümü hedefine bağladığı
gibi bir de birliğini ve bütünlüğünü
yarattı, parçalılığı ortadan kaldırdı.
Parça parça yürütülen mücadelelerin
etkileri az ve sınırlı oluyordu. Oysa
bütünlüklü yürütülen mücadelelerin
etkisi çok daha fazladır, çok daha
güçlüdür. Nitekim bunu AKP-MHP
faşizminin 23 Ekim'de Önder Apo
ile görüşme yaptırmak zorunda kal-
masında gördük. Söz konusu mü-
cadelelerin zorlaması böyle bir du-
ruma yol açtı.

Üçüncü olarak, Önder Apo'nun
fiziki özgürlüğü ile kadınların, gen-
çlerin, işçi ve emekçilerin, tüm ezilen
kesimlerin ve halkların kurtuluşunu
birleştirdi. Böylece Önder Apo ger-
çeğini küreselleştirdi. Önder Apo'yu
evrensel bir önderlik haline getirdi.
Önder Apo'nun fiziki özgürlüğü mü-
cadelesinin sadece bir kişinin öz-
gürlük mücadelesi değil aslında tüm
ezilen kesimlerin, tüm insanlığın
özgürlük ve demokrasi mücadelesi
olduğu gerçeğini ortaya koydu. Do-

layısıyla özgürlük hamlesini bir kişiye
fiziki özgürlük isteme gibi dar anla-
yıştan çıkartarak herkesin kendisini
özgürleştirmesi, bütün siyasetin de-
mokratikleştirilmesi mücadelesine
dönüştürdü. Bu da oldukça ciddi
ve önemli bir durumu ifade ediyor.

Dördüncü olarak, eylem biçimle-
rinde çok yönlülük, zenginlik, çeşitlilik
yarattı. Evet kitlesel eylemleri en çok
kullanıldı, mitingler yapıldı, yürü-
yüşler gerçekleştirildi, toplantılar
oldu, kültürel etkinlikler düzenlendi,
konferanslar yapıldı; fakat Önderlik
savunmalarının okunması gibi çok
farklı eylemler de gelişti. Devrimci
düşünceleri okuma ve tartışma bu
temelde zihniyet değişimi ve devrimi
yaşama çok önemli bir devrimci de-
mokratik eylem biçimi haline geldi.
Bu da Özgürlük Hamlesi'nin özünü
ifade edecek şekilde oldu. Çünkü
yaşam inşa edilmiş bir gerçekliktir,
onun da temelinde zihniyet inşası
vardır. Yaşamı özgürleştirme en
başta zihniyetin özgürleştirilmesiyle,
demokratikleşmesiyle sağlanır. O
halde bilinçlenmek, kendini eğitmek,
zihniyetini özgür ve demokratik kılmak
için yürütülen mücadele en büyük
özgürlük mücadelesi olmak-
tadır. Böyle yeni ve çok daha önemli
anlamı mücadele biçimlerini de
devrimci demokratik hareketin gün-
demine getirdi.

Beşinci olarak, Önder Apo'nun
geliştirdiği demokratik modernite
paradigmasının tüm dünyaya yayıl-
masının başta kadınlar, gençler,
emekçiler olmak üzere tüm ezilen-
lere ulaştırılmasının önünü açtı.
Öyle bir hamlesel süreç başlattı.
Bu aynı zamanda Kürdistan Öz-
gürlük Mücadelesi'nin de tüm ezi-
lenlerin gündemine taşınması ve
küresel bir mücadele halini alması
anlamına geliyordu. Böylece Önder
Apo'nun fiziki özgürlüğü ve Kürt so-
rununun çözümü için mücadele Kür-
distan'daki halkın özgürlük müca-
delesi olmaktan çıkarak tüm ezilen
kesimlerin ve halkların kurtuluş mü-
cadelesi, özgürlük ve demokrasi
mücadelesi haline geldi. Bir küresel

özgürlük devrimine, küresel demok-
rasi devrimine, küresel demokratik
hareketin başlayıp gelişmesine yol
açtı ve bu konuda küresel düzeyin
yeni gelişmelere çok açık olduğunu
bize net bir biçimde gösterdi.

Geçen bir yıllık Küresel Özgürlük
Hamlesi'nin en temel sonucu olarak
şunu gördük: Dünyanın her tarafında
başta kadınlar ve gençler, işçi ve
emekçiler olmak üzere tüm ezilen
kesimler ve halklar gerçekten büyük
bir arayış içerisinde. Mevcut ka-
pitalist modernite sisteminin geldiği
kanserleşme düzeyi altında artık
yaşamaları mümkün değildir. Çünkü
özgür birey ve demokratik toplum
yok oluyor. Ulus devlet diktatörlükleri,
tekçi devletleşme durumu, birey ve
toplumu dolayısıyla insanlığı yok
ediyor. Ruh olarak, duygu olarak,
düşünce olarak, maneviyat olarak
yok ediyor. Maddi bir araç bir robot
haline dönüştürüyor. Bu da insanın
yaşayacağı bir durum değildir. Duy-
gusu olan, ruhu olan, maneviyatı
olan bir canlı olarak insanlık alemini
bireyi ve toplumu bunu yaşayamaz,
kendi gerçeğine uygun özgür ve
demokratik, eşit, adil, iyi-güzel ya-
şama ulaşması lazım. İnsanlığın
bir hakikati var. Kendi hakikatini ya-
şamaması gereklidir. İyi-doğru-güzel
ve özgür olması gereklidir. Bu çer-
çevede büyük bir arayışın olduğu
bir yıllık Küresel Özgürlük Hamlesi
temelinde yürütülen mücadele ile
açığa çıktı.

Gerçekten de tüm ezilenler büyük
bir arayış içerisinde. Geçmişteki
özgürlük akımları temelinde yaşanan
gelişmeler bir yerde tıkanmıştı, on-
larla bir yere gidemiyorlar. Kapitalist
modernite sistemi altında yaşamak
da imkansız oluyor. O halde yeni
bir çözüm ve çare gereklidir. İşte
böyle bir arayış Önder Apo'nun ge-
liştirdiği demokratik uygarlık çizgisi
ve demokratik modernite paradig-
ması tüm ezilenler için kurtuluş yo-
lunu gösteriyor, bir kurtuluş projesi
olarak özgürleşme ve demokratik-
leşme projesi olarak ortaya çıkıyor.
Dünyanın dört bir yanında insanlık

böyle sahipleniyor. Nasıl ki 70'lerin
ortalarından sonuna kadar birkaç
yıl içerisinde çok da derinlikli ve
kapsamlı olmayan ama Kürtlere öz-
gürlük ve bunun için direniş vadeden
Önderliksel çıkış, Apocu fikirler Ku-
zey Kürdistan'da bir anda gençler,
kadınlar, emekçi halk tarafından
benimsenip sahiplenerek yeni bir
özgürlük direnişine kalkıldıysa şimdi
kapitalist modernite sisteminin gel-
diği düzey altında insanlığın durumu
tıpkı 1970'lerdeki Kürt halkının du-
rumuna benziyor.

Dünya insanlığı adeta yok oluşu
yaşıyor. Yok olmamak kurtulmak
için bir arayışları, istekleri var ama
bir türlü bunun nasıl olacağını bu-
lamıyorlar. Şimdi Önder Apo'nun
görüşleri, Apocu özgürlük fikirleri,
demokratik toplumcu sosyalist dü-
şünceleri, demokratik modernite pa-
radigması kendilerine ulaşınca adeta
aradıklarını bulmuş, kurtuluş proje-
sine ulaşmış oluyorlar. Bu nedenle
geçen bir yıllık süreç bize gösterdi
ki, dünyanın dört bir yanında insanlar
Önder Apo gerçeğini sahiplenir ol-
dular. Demokratik modernite para-
digmasına daha çok sahip çıktılar.
Önder Apo'nun fiziki özgürlüğü için
mücadeleye çok daha etkili katıldılar.
Böylece Küresel Özgürlük Hamlesi
aslında temel amacına ulaşmış oldu.

Önder Apo'nun fiziki özgürlüğü
ve Kürt sorununun çözümünün yo-
lunu açacak olan demokratik mo-
dernite paradigmasının bütün dün-
yaya yayılması, sistem dışı güçlerle
buluşması insanlığa mal olması de-
mekti. Şimdi böyle bir sürecin önü
açıldı ki hızla ilerleyen bu süreç
çok zamana yayılmadan Önder
Apo'nun fiziki özgürlüğünü ve Kürt
sorununun çözümünü sağladığı gibi
aslında kapitalist modernite siste-
minin aşılmasını, demokratik mo-
dernite sisteminin alternatif olarak
gelişmesini de ortaya çıkartacak.
Bunun önünü açmış durumdadır.

2025 yılına girilirken hamlenin
gelmiş olduğu düzey ve yarattığı
sonuçlar bunlardır. Çok açık ki
2025'te bunlar temelinde hamle

daha fazla büyüyecek, yayılacak
ve derinleşecek, gelişmeler daha
çok gelişecek, daha çok yönlü ola-
cak. 2025 yılı Önder Apo'nun fiziki
özgürlüğü ve Kürt sorununun çö-
zümü hedefi doğrultusunda kalıcı
adımların atıldığı bir yıl olacak.

3. Dünya Savaşı'nda yayıma ve derinleşme

Bilindiği gibi 3. Dünya Savaşı
1990 başında Sovyetler Birliği'nin
çözülüşüyle gündeme geldi ve gün-
ümüze kadar çeşitli aşamalardan
geçerek önemli bir düzey kazandı.
Söz konusu savaş ulus üstü tekelsiz
sermaye sistemiyle, ulus-devlet sta-
tükoculuğu arasındaki bir savaş ola-
rak ortaya çıktı ve yaşandı, hala da
yaşanıyor. ABD'nin oluşturduğu Yeni
Dünya Düzeni temelinde özellikle
Birinci Dünya Savaşı'nda ortaya çı-
kartılan Ortadoğu'nun ulus-devlet
statükoculuğunu parçalamak üzere
küresel kapitalist modernite siste-
minin saldırısı biçiminde şekillendi.
İngiltere, ABD, İsrail öncülüğü 2
Ağustos 1990-91 ile 11 Eylül 2001
süreçlerinde Basra Körfezi'ni ve
çevresini denetim altına almak için
söz konusu saldırılarını yürüttüler.
2010'dan bu yana da Doğu Akdeniz'i
askeri ve siyasi denetim altına almak
üzere saldırılarını sürdürüyorlar.

Bu saldırı ve çatışma sürecinin
çeşitli durakları var. Örneğin Körfez
Savaşı bir durağıydı. 11 Eylül 2001
İkiz Kule olayı ardından ABD'nin
Afganistan ve Irak işgali bir dura-
ğıydı. 2010'da gelişen 'Arap Baharı'
denilen süreç bir durağıydı. DAİŞ
saldırıları ve DAİŞ'e karşı mücadele
bir durağıydı. Şimdi 7 Ekim 2023'te
Gazze'de başlayan İsrail-Gazze
Savaşı da böyle bir dünya savaşı-
nın yeni süreci ya da aşaması
olma durumunu ifade ediyor. Yak-
laşık bir yıl bu savaş esas olarak
Gazze üzerinde sürdürüldü. İkinci
yılına yaklaşırken de bir Lübnan
savaşı haline geldi. Şimdi 27 Ka-
sım'dan bu yana da Suriye'de yü-
rütülen bir savaş ve saldırı duru-
munu ifade ediyor. Hamas'ın ve
Lübnan Hizbullah'ının ağır darbe-
lenmesi ve ezilmesi ardından 8
Aralık'ta 60 yıllık Suriye Baas iktidarı
da yıkılmış bulunuyor. Böylece 3.
Dünya Savaşı'nın Ortadoğu boyu-
tunda önemli ve yeni bir durum
yaşanıyor. Herkes bu durumu an-
lamaya çalışıyor, tartışıyor.

HTŞ ve SMO denilen güçler kim-
lerdi, nerede hazırlandılar, geçm-
işleri nelerdi, kimler destek verdi
ve hazırladı, nasıl bir araya geldiler.
Suriye'de Esad yönetimini düşürme
bu kadar kolay ve hızlı nasıl gelişti.
Arkalarında kimler var, Suriye'deki
sonuçlar ne olacak, dahası bu iş
Suriye'de sona ermeyecek. Suri-
ye'deki durum dikkat edilirse bu
sürecin ne başlangıcı ne de sonu
olacak, bir ara gelişmedir, ardından
yeni hedeflere doğru söz konusu
savaş yayılarak devam edecek.
Bunu herkes görüyor. Artık dünya-
nın birçok gücü yaşanan bir dün-
ya savaşı gerçeği olduğunu kabul
ediyor ve bunu 3. Dünya Savaşı
olarak adlandırıyor.

Önder Apo baştan itibaren içine
girilen sürecin bir dünya savaşı sü-
reci olduğunu tanımlamıştı. Her ge-
leşme aşamasında da o yeni aşı-
manın özelliklerini değerlendirdi,
tahlil etti. PKK hareketi 90 başından
bu yana Ortadoğu'da yaşananın
yeni bir dünya savaşı olduğunu ve
bunun 3. Dünya Savaşı olarak ad-
landırılması gerektiğini tespit etti,
ifadeye kavuştu ve her düzeyde
de savundu. Bütün gelişmeleri böyle
bir savaş çerçevesinde değerlendirdi
ve bu nedenle değerlendirmelerinde
hata yapmadı, dünyada yaşanan

- ❖ Geçen bir yıllık süreç bize gösterdi ki, dünyanın dört bir yanında insanlar Önder Apo gerçeğini sahiplenir oldular. Demokratik modernite paradigmasına daha çok sahip çıktılar. Önder Apo'nun fiziki özgürlüğü için mücadeleye çok daha etkili katıldılar. Böylece Küresel Özgürlük Hamlesi temel amacına ulaşmış oldu.



❖ Şimdi 2025 yılına böyle hamlesel bir mücadele içerisinde yeni kazanımlar yaratmış olarak ve Önder Apo'nun fiziki özgürlüğü ile Kürt sorununun çözümü yönünde kalıcı gelişmeler sağlamak üzere giriyor. Kesinlikle 2025 yılı hedefi bu biçimdedir. Her şey mücadeleye bağlıdır. Ancak mücadele edilerek kazanılır. Mücadelesiz hiçbir şey kazanılmaz.

gelişmeleri anlamada zorluk çekmedi, fazla sorun yaşamadı, hatalı değerlendirmelerde bulunmadı ama birçok çevre böyle yapmadılar. Ayrıntı olarak baktılar, yerel savaş olarak gördüler, en fazla da 'bölgesel savaş' dediler. Halbuki Ortadoğu'da hiçbir şey yerel ve bölgesel olamaz, Ortadoğu toplumsallığın da merkezidir, iktidar ve devlet sisteminin de merkezidir. Toplumsallık adına gelişmeler de iktidar ve devlet uygarlığı adına gelişmeler de Ortadoğu'da her zaman bütün insanlığı ilgilendirir, etkiler, içine alır. Dolayısıyla küresel özellik ve küresel boyut taşır. Nitekim şimdi Gazze'den Suriye'ye kadar yaşanan olaylar birçok kesimi böyle anlar ve düşünür hale getirdi. Bu yeni bir durum ve önemli bir durumdur. Tartışmalar daha gerçekçi ve ciddi olursa, sorunlara daha doğruya yakın yaklaşılsa, herkes kendi çıkarı açısından baksa bile en azından ortak bir dil kullanılabilirse, olayların tespiti ortak yapılabilirse o zaman yaşanan mücadele ve ortaya çıkan sonuçların daha iyi değerlendirilmesi ve anlaşılması sağlanır. Nitekim Suriye üzerinde böyle bir durum ortaya çıkıyor. 3. Dünya Savaşı kapsamında güncel olan yeni olan gelişme Suriye'deki durumdur.

Fakat şunlar zaten vardı: Gazze'den sonra sıranın Lübnan'a geleceği, sürecin 3. Dünya Savaşı olduğunu değerlendirenler için bilinen bir durumdu. Aynı biçimde Lübnan'dan sonra sıranın Suriye'ye geleceği biliniyordu. Tıpkı Suriye'den sonra Irak'ın ve ardından da sıranın İran ve Türkiye'ye geleceğinin bildirildiği gibi. Nitekim siyaset kulislerinde bu söyleniyordu. Özellikle 6 Kasım'da yapılan ABD seçimleri ardından Suriye'de tarihi gelişmelerin olacağı, köklü değişikliklerin yaşanacağı biçiminde siyaset kulislerinde değişik biçimlerde söyleniyordu. Nitekim ABD seçimlerinden üç hafta sonra söz konusu söylemler İdlib'ten Halep'e saldırıyla başlayan süreç olarak hayata geçti ve 8 Aralık'ta 60 yıllık Baas iktidarının yıkılışıyla sonuçlandı. Böyle bir durum ABD seçiminde Trump'ın yeniden başkan olmasıyla gerçekleşti. Trump'ın başkan seçilmesinin böyle bir gelişme üzerindeki etkisi nedir denilirse, bu kadar hızlı ve kolay bir biçimde Esad yönetiminin yıkılmasında Trump'ın ABD Başkanı olarak seçilmesinin payı vardır. Çünkü Trump özellikle Ukrayna savaşını durduracağını, Rusya ile anlaşacağını seçim propaganda sürecinde açıkça ifade ediyordu. Nitekim Rusya ile ilişkileri de iyiydi, Suriye'de 27 Kasım, 8 Aralık arasında yaşanan olaylar gösterdi ki, ABD-Rusya arasında bir anlaşma var. Trump'ın geliş böyle bir anlaşmanın ortaya çıkmasına yol açmış, nitekim Suriye'deki Rus güçleri savaş sürecinde Esad yönetimini desteklemediler, savaşa müdahil olmadı ve geri çekildi. 2011'den bu yana Esad yönetimini her türlü hava ve kara askeri desteğiyle koruyan Rusya, 27 Kasım'dan itibaren başlayan saldırıda saldırganlara karşı hiçbir askeri mukavemette bulunmadı. Bu durum ancak onlarla anlaşmış olmakla açıklanabilir. Bu da gösteriyor ki, ABD ve Rusya arasında bir görüşme ve anlaşma olmuştur. Rusya bu an-

laşma sonucunda savaşa katılmadı. Anlaşma sadece Rusya üzerinde mi olduğunu tam bilemeyiz ama böyle yaklaşmak dar bir bakış açısı olabilir. Böyle bir anlaşmanın Ukrayna boyutunun da var olma ihtimali çok güçlüdür, çünkü Trump'ın da esas yaklaşımı Ukrayna savaşını durdurma biçimindeydi. Bu biçimde ABD-Rusya anlaşmasına dayalı olarak Rusya Esad yönetimine destek vermeyince, Hizbullah ve İran'da Lübnan savaşında ağır bir darbe yiyince Esad yönetimini saldırlardan koruyacak herhangi bir dış destek kalmadı. Böyle olunca Esad güçleri fazla mukavemet göstermeden geri çekildiler, sonunda Beşar Esad'ın Suriye'yi terk etmesi, HTŞ güçlerinin Şam'ı ele geçirmesiyle Suriye'de bir tarih kapanmış oldu. Önemli bir siyasi değişim süreci başlamış oldu.

Bu duruma bakınca daha Beyaz Saray'a oturmadan Trump'ın seçilmiş olmasının 3. Dünya Savaşı üzerinde ne denli etkide bulunduğunu insan söyleyebilir. Evet süreci Biden yönetimi yürütüyor ama izlediği politikalar tamamen Trump'ın izleyeceği politikalar. Öyle anlaşıyor ki, ulus üstü küresel tekeli sermaye bu nedenle ABD'de yeni başkan olarak Trump'ı seçti. İçinde bulunduğumuz süreç açısından Trump'ın başkan olmasını tekeli sermaye saldırıları açısından daha yararlı olacağını değerlendirdi. Bu konuda da yanılmadığı, doğru hesap yaptığı Suriye'deki sonuçla ortaya çıktı. Kısa bir süre önce Esad yönetimiyle ABD'nin uzlaşma içinde oldu ve bu durumun daha uzun bir süre devam edeceği siyaset kulislerinde söylenirken bir iki ay gibi kısa bir süreç içerisinde bu durum tersine çevrildi ve on gün gibi kısa bir süreç içerisinde de Baas iktidarının yıkılışı gerçekleşti. Bunlar Trump politikalarının sonuçları olarak görülmek durumundadır.

Şöyle bakılabilir: Dört yıl önce de Trump başkandı Afganistan'dan çekilmeyi öngörüyordu. NATO'ya dönük bir yaklaşımı vardı, küresel düzeyde ABD etkisini zayıflatmıştı, yönünde eleştiriliyordu. Nitekim dört yıl önce yapılan seçimlerde Trump kaybetti Joe Biden başkan seçildi. Belli ki ulus üstü tekeli sermaye o dönemde Biden'ın yapacağı başkanlığı kendi çıkarları doğrultusunda siyaset yapmak için daha uygun buldu ve Biden'ı göreve getirdi. Gerçekten de eleştirilen konularda Biden yönetimi bir etkinlik sağladı. Taliban ile anlaşarak Afganistan'dan hızla çekildi. Bazıları o zaman ABD'nin yenilgi aldığını, dünyada itibarının tümünden yok olduğunu filan söyledi ama daha sonra yaşanan gelişmeler bunların dar yüzeysele ve aceleci bir değerlendirmeye olduğunu ortaya çıkardı. Nitekim Biden yönetimi Afganistan'dan çekildikten sonra bir biçimde Ukrayna savaşını başlatmayı bildi. Aslında Ukrayna savaşının başlangıcıyla Körfez Savaşı'nın başlangıcı birbirine çok benziyor. Saddam Hüseyin yönetiminin Kuveyt'i işgal için saldırısıyla Putin yönetiminin Ukrayna'ya saldırısı çok fazla benzerdir. Bunlarda ABD yönlendirmesinin, CIA yönlendirmesinin esas olduğunu rahatlıkla söyleyebiliriz. Nitekim hem Putin'in saldırısının önü açıldı, saldırı için zemin

yaratıldı hem de Zelenski yönetimine destek verilerek Putin'in saldırıları başarısız kılındı, boşa çıkartıldı. NATO, Ukrayna'da Rusya ile bir savaşa sokuldu. Bu savaştan ABD ve onun şahsında ulus üstü tekeli sermaye sistemi önemli bir gelişme sağladı. En başta bu savaş Rusya ve Çin'in Ukrayna üzerinden Avrupa'ya gidecek alternatif bir enerji yolu oluşturma projesini boşa çıkardı. Böylece ABD'nin enerji yolu oluşturma çabaları alternatifsiz kaldı.

Diğer yandan Rusya ve Çin'in enerji kaynakları temelinde Avrupa ile geliştirdiği ticaretin önü kapatıldı. Özellikle Rus doğalgazının başta Almanya olmak üzere Avrupa sanayisinin üzerindeki etkisi kırıldı. Öyle ki başta doğalgaz olmak üzere çeşitli enerji dalları üzerinden Rusya ve Çin'in Avrupa ile daha fazla ticaret geliştirme ihtimali vardı ve bu Avrupa'yı ABD etkisinden tümenden uzaklaştırarak Rusya ve Çin ile daha yakın ilişkiye girmiş bir konuma getirecekti. Böyle bir durum Avrupa'yı ABD'den uzaklaştıracak, NATO etkisiz kalacak. Avrupa-Rusya-Çin ilişkilerini geliştirerek ABD'nin küresel düzeydeki etkisini çok zayıflatırdı. Bu da önlendi. İsveç ve Finlandiya NATO'ya alındı, NATO yeniden canlandırıldı. Avrupa'nın güvenliği yeniden NATO etkinliğine en ileri düzeyde bırakıldı. Daha önce Trump döneminde 'NATO'nun beyin ölümü gerçekleşti, dolayısıyla yeni bir Avrupa ordusu gerekiyor' diyen Fransa-Almanya gibi güçler daha fazla NATO'ya sarılır, Avrupa'yı NATO güvenliğinin şemsiyesi altına koyar hale geldiler. Böylece Ukrayna savaşından ABD önemli kazanımlar sağladı. Fakat şimdi öyle bir noktaya gelindi ki, Ukrayna savaşı bir yerde Biden-Putin kişisel çatışması gibi bir hal aldı. Bu artık Ukrayna savaşını başlangıçtaki amaçlarından uzaklaştırıyordu, zaten amaçlanan gerçekleşmişti. Artık savaştan bir biçimde çıkılması zaten zayıf düşürülmüş Rusya ile yeni bir ilişki düzeyinin geliştirilmesini gerektiriyordu. İşte bunun için bu seçimde demokrat adaya kaybettirildi, Trump yeniden iktidara getirildi. Trump daha Beyaz Saray'a oturmadan 6 Kasım seçim sonuçlarının sonuçları Suriye üzerinde görüldü. Rusya ile ilişkilerde görülüyor. Bunun yankısı Ukrayna savaşında olacak. Yine Avrupa üzerinde olacak. Ukrayna savaşında gelişen nükleer savaş tehdidinde bağlı olarak Avrupa'da aşırı sağ milliyetçilik, Neo Nazi yaklaşımlar canlandı, daha büyük destek görür hale geldiler. Özellikle 2024 yılında yapılan seçimlerde Avrupa'nın birçok alanında söz konusu partiler büyük güç kazandılar. Avrupa açısından da, dünya açısından da birer tehdit ve tehlike haline geldiler. Birçok çevre bunları da değerlendiriyor. Nedenini anlamaya çalışıyor.

Kapitalist modernite sisteminin aşamadığı kriz ve kaos var

Kapitalist modernite sisteminin çok ağır ve aşamadığı bir kriz ve kaos durumu var. Bu sürekli bunalım demektir. Bir türlü buradan çıkamıyor, çıkış yol ve yöntemini de bulamıyor. 1990'dan bu yana bu kriz ve kaos durumu 35 yıldır kesintisiz adına 3. Dünya Savaşı denen bir

savaş durumuna yol açıyor. Bu kadar uzayan ve süreklileşen bir savaş gerçeği var. Ukrayna gibi bir yerde bu kadar ağır bir savaş yaşandı. Giderek nükleer silahların kullanılacağı tehdidi bu savaş içerisinde fazlasıyla ortaya çıktı. Böyle bir durumda göçmen sorunu vb. şeyler de eklenince Avrupa'da aşırı sağ milliyetçi akımların gelişmemesi için bir neden yoktur. Dikkat edilirse bu kriz ve kaos durumuna bunun bu kadar savaşa yol açmasına, savaşın bu kadar yaygınlaştırılıp şiddetlenmesine Avrupa karşı çıkmadı. Geçmişteki demokratik kazanımları savunamadı. Asgari düzeyde bile birçok yönetim bu demokratik kısıntı denilecek hususları savunma gücü gösteremedi. İşçi ve emekçilerin, kadın ve gençlerin demokratik örgütlülüğü ve mücadeleleri de zayıftır. Onlar da demokratik değerleri koruma ve geliştirme yönünde etkili, güçlü mücadele yürütemiyorlar. Böyle bir ortamda aşırı sağcı, milliyetçi, ırkçı faşist fikirlerin gelişmesi, gençlik içinde toplumun değişik kesimlerinde taraftar bulması anlaşılır bir durumdur. İnsanlar geleceğinden kaygı duyuyorlar. İçinde bulundukları ortamda yaşayamıyorlar. Birçok sorunla karşı karşıyalar ve bunlara çözüm yolu bulamıyorlar. Bu çözümsüzlük kestirme çözüm yöntemi olarak milliyetçi faşist saldırganlığa çeşitli halk kesimlerine, toplumsal kesimlere dönük düşmanlığa yol açıyor, bu tür ruh halleri, duyguları besliyor, fikirlerin gelişmesine zemin oluşturuyor. Bu nedenle anlaşılır bir durumdur. Bu kriz ve kaos aşılamadıkça, savaştan çıkılamadıkça, dahası savaşı tımandıran güçler karşısında demokrasi ve özgürlük mücadelesi etkili bir biçimde yürütülmedikçe benzer gelişmelerin yaşanması doğaldır. Bunu anlamak ve bu tür gelişmelerin olacağını beklemek lazım. Kuşkusuz bundan yana olunamaz ve tehlikeli bir durumdur ama nereden kaynaklanıyor ve nasıl aşılabılır, ona da iyi bakmak lazım. Mevcut devletlerin, iktidarların, yönetimlerin böyle olduğu, işçi ve emekçilerin kadın ve gençlik örgütlülüğünün de zayıf ve toplumsal mücadele ile sürece ağırlık koymadığı bir ortamda kuşkusuz bu tür gelişmeler olur ve yaşanır, faşist milliyetçi tirmanış olur. Bu anlaşılır bir durumdur. Eğer bunun olması istenmiyorsa, buna karşı durmak isteniliyorsa bunu gerçekleştirecek en etkili yolu özgürlük ve demokrasi bilincini geliştirme, örgütlülüğünü güçlendirme ve demokratik toplum olma mücadelesini her alanda güçlü bir biçimde yürütmedir. Bu da iktidar ve devlet paradigmasını aşarak demokratik ekolojik ve kadın özgürlükçü paradigmayla kapitalist modernite sisteme alternatif bir demokratik modernite sistemini geliştirme mücadelesini yürütmeyi gerektirir. Eğer öyle olmazsa mevcut gelişmelerin faşist milliyetçi zihniyet ve örgütlülüğü besleyeceği gibi cinsiyetçiliği de fazlasıyla besleyecektir. Erkek egemen zihniyet ve sistem daha çok gelişecek ve kadın üzerindeki köleleştirici baskılar en kaba yöntemlerden, en inceltirilmiş yöntemlere kadar çok yönlü bir biçimde daha çok geliştirilecektir. Çünkü ancak bu kriz ve kaos ortamında toplum yok edilerek varlık biraz

daha sürdürülebilir, ömür biraz daha uzatılabilir.

Toplumu yok etmenin iki yol var. Bir, kadın köleliğini daha fazla derinleştireceksin, erkek egemen zihniyet ve siyaseti, cinsiyetçiliği en hortlamış düzeye getireceksin. İkinci ise doğayı tahrip edeceksin, ekolojik kırım ortaya çıkartacaksın. Dikkat edilirse sadece Avrupa'da faşist milliyetçi partiler akımlar gelişmiyor. Avrupa'da da dünyanın dört bir yanında da cinsiyetçi erkek egemen zihniyet ve siyaset çok daha fazla yaygınlaşıyor. Dünyanın her tarafında kadına dönük taciz, tecavüz, katliam uygulamaları çok daha fazla artıyor. Kadın kırımı yaşıyor, aynı şekilde doğa kırımı yaşıyor. Mevcut ortamda toplum kırımıyla ancak ömrünü uzatabilecek sistem, toplum kırımını kadın kırımı ve doğa kırımı temelinde sürdürüyor. Bunu erkek egemen zihniyeti ve siyaseti geliştirerek etkili kılarak yapıyor, bunu kadın özgürlükçü akımları zayıflatarak, bölüp parçalayarak çizgisinden saptırarak, çevreci ekolojik akımları özünden boşaltarak, parçalayıp etkisiz kılarak, partileştirip iktidarlaştırmak devlete bağlayarak bunları yapmaya çalışıyor. Bütün bunlar iç içe bir arada birbirine paralel olarak gelişiyor ve yaşıyor. Hepsi birbirine bağlı ve aynı kaynaktan besleniyor. Demek ki hepsi kapitalist modernite sisteminin aşamadığı, içinden çıkamadığı kriz ve kaos süreciyle de bağlantılıdır, bunun yol açtığı 35 yılı bulan ve ne zaman sonuçlanacağı da belli olmayan giderek yaygınlaşan ve derinleşen 3. Dünya Savaşı ile bağlantılıdır.

Tekrar 3. Dünya Savaşı'nın Ortadoğu boyutuna gelirsek: Suriye'de ortaya çıkan sonuçların gerçekten de doğru anlaşılması ve doğru demokratik tutumun geliştirilmesi büyük önem arz ediyor. ABD-Rusya anlaşması ve İran'ın zayıflatılması temelinde bu sonucun ortaya çıktığını belirttik. Buradan ne anlaşılıyor. Demek ki söz konusu Baas yönetimini yıkan saldırıları ABD-İngiltere-İsrail öcülüğü planladı. Yani Esad yönetimini düşüren ve 27 Kasım'da başlayıp 8 Aralık'ta Şam'ın düşmesine yol açan saldırılar özünde İngiltere, ABD ve İsrail planıdır. Nitekim HTŞ bunların beslediği ve örgütlediği bir güçtür. Uzun bir süredir İdlib çevresinde bu kesimleri birleştirdiler, eğittiler, donattılar, bunun merkezinde El Kaide'nin Suriye kolu olan El Nusra cephesi var. Etrafında birçok grubu birleştirerek Heyet Tahrir el Şam ismiyle yeniden örgütlediler, birleştirdiler. En fazla pratik desteği İngiltere ile Suudi Arabistan verdi. Eğer Şam yönetiminin düşürülmesine Arap devletlerinden herhangi bir tepki gelmediyse, o devletlerin birçoğunun HTŞ'yi desteklediği için böyle oldu.

Şimdi ikinci güç olarak Suriye Milli Ordusu(SMO) var. Bu da eski İhvan'ül-Müslimin'in Müslüman Kardeşler Hareketi'nin Suriye'deki örgütlülüğü olarak Özgür Suriye Ordusu'nun etrafında Türkiye yanlısı diğer grupların birleştirilmesinden oluşturulan bir cephe. Mevcut durumda bu iki güç Suriye'deki sonucunu ortaya çıkardılar. Bir taraftan İngiltere-Suudi'nin desteğinde olan HTŞ ile diğer taraftan Türkiye'nin desteğinde olan SMO ittifak yaptılar ve birbiriyle hiç çatışmadan mevcut saldırıyı Suriye'de başarıyla yürüttüler. Demek ki ortak bir planlama var. İngiltere-Suudi Arabistan-İsrail-ABD planıyla Türkiye planı ortaklaştırıldı. Bu da Türkiye yönetimi İngiltere'ye giderek, NATO Genel Sekreteri Türkiye'ye gelerek yapıldı. Türkiye'ye aslında bu saldırıları ko-

ordine etme rolü ve görevi verildi. Türkiye de zaten kendi dışında Suriye'de herhangi bir şeyin gelişebileceğinden çok korkuyordu. Onu engellemek için büyük bir istek ve çaba içerisindeydi. İngiltere ve ABD'den böyle bir teklif gelince yine NATO kendisinden bunu isteyince Tayyip Erdoğan yönetimi büyük bir heyecanla bu göreve sarıldı ve gereğini yerine getirdi. Çok açık ki bu da çok iyi düşünülmüş bir planı ifade ediyor, eğer Türkiye dışında tutulmak istenseydi oyun bozanlık yapabildi. Esad yönetimini düşürme planını çeşitli girişimlerle boşa çıkartabilirdi. Mevcut planlama bunu önledi.

Diğer yandan Gazze ve Lübnan'da olduğu gibi Suriye'ye de İsrail saldırsaydı çok fazla Yahudi-Arap karşıtlığı ortaya çıkıyordu. O zaman Arap-İsrail anlaşması İbrahimi anlaşma zarar görecekti. Arap-İsrail karşıtlığı ve düşmanlığı artacak ve derinleşecekti. Mevcut yöntemle onu da ortadan kaldırdılar. Koordinayı Türkiye'ye vererek Şam'daki Baas iktidarının yıkılışını, Esad yönetiminin düşürülüşünü Türkiye eliyle yaptırarak Türk-Arap karşıtlığını ve düşmanlığını ortaya çıkardılar. Nitekim şimdi Arapların Türklere karşı ciddi bir güvensizliği oluştu. Sadece Arapların da değil aynı zamanda İran'ın da ciddi bir güvensizliği oluştu. Geçmişte belli düzeyde var olan Türkiye-İran iyi ilişkileri şimdi iyice ortadan kalktı. Uzun süre Astana süreciyle Suriye'de birbirini idare eden çevreler şimdi birbirinden kopular ve karşıt hale geldiler.

Bu bakımdan neden kapitalist modernite sistemi ve NATO, TC'ye böyle bir rol verdi sorusuna bu biçimde doğru ve yeterli cevaplar vermek gereklidir.

Şimdi Suriye ne olacak? Şöyle düşünmek gerekiyor. Gazze'de savaş olur, Lübnan'da savaş olur, Suriye'de savaş olur, Irak'ta olabilir hatta başka Arap ülkesinde de olabilir, var olan tekçi ulus-devlet statükoları buralarda kırılabilir. Nitekim zaten olanlar aslında ulus üstü tek-elci sermaye sisteminin saldırısı Birinci Dünya Savaşı ardından çıkarılan Ortadoğu'daki tekçi ulus-devlet statükoculuğunun yıkışıdır. Bu yıkılış 1990-91'de Irak'taki Saddam Hüseyin yönetiminin yıkılışıyla başladı, şimdi 35 yıl sonra Şam'da Suriye'de Beşar Esad yönetiminin yıkılışıyla önemli bir düzey kazandı, fakat sonuçlanmadı. Öncede ifade ettiğimiz gibi süreç hala devam ediyor. Bu bakımdan var olan statükocu tekçi ulus-devlet milliyetçilikleri, diktatörlükleri yıkmak için saldırılar gelişebilir bunlar yıkılabilir, fakat iyi bilinmelidir ki, İran ve Türkiye'de özellikle de Türkiye'de değişim olmadıkça, ulus-devlet milliyetçiliği, tekçiliği, statükoculuğu aşılmadıkça bölgede yeni bir siyasi yapılanma kalıcı olarak şekillenmez. Çünkü statükoculuğu İran ve Türkiye temsil ediyor.

Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra Ortadoğu'da oluşturulan ulus-devlet yapılanmaları Türkiye ve İran üzerinden gerçekleştirildi. Ortadoğu'nun ulus-devlet yapısının bölgesel hegemonik güçleri Türkiye ve İran'dı. Dolayısıyla bölgenin diğer alanlarındaki ulus-devlet yapılarını yıkmak, yenisini kurmak yetmez. Sadece bir gelişmeyi ifade eder. Yenisini şekillendirebilmek için bölgenin bütünlüğünde bir sisteme ulaşmak gerekir. Bu da ancak Türkiye ve İran'da mevcut ulus-devlet statükoculuğunun aşılmasıyla mümkün olur. Bu gerçekleşmedikçe Türkiye ve İran bölgesinde yeni bir sistemin oluşmasına; Gazze'de, Irak'ta, Lübnan'da, Suriye'de yıkılan ulus-devlet diktatörlüklerinin yerine

yeni siyasi sistemlerin kalıcı olarak şekillenmesine izin vermezler. Ancak geçici ara yönetimler, sistemler ortaya çıkar. Nitekim Irak'ta on yıllardır böyle bir sistem sürüyor. Lübnan'da, Suriye'de de bunu ortaya çıkartmaya çalışacaklar. Bu süreç devam edecek.

Sürecin devam etmesi Suriye içerisinde ve Suriye'den bölgenin diğer kesimlerine doğru yayılma temelinde iki boyutludur. Şimdi Suriye'de çeşitli anlaşmalar sonucunda Esad yönetimi kolayca düşürüldü ama nasıl bir yönetimin olacağı henüz netleşmiş değildir. Böyle bir sonucu İngiltere-ABD-İsrail-Suudi Arabistan ile Türkiye uzlaşması yarattı. Pratikte ise HTŞ ile SMO'nun ittifakı ortaya çıkardı ama bu ittifak ne kadar sürecek, bu güçler mevcut anlaşma düzeyini ne kadar devam ettirecekler. Bu belli değildir. Belli ki Esad yönetimini aşmak için anlaşmışlar ama yeniyi oluşturmak için ne kadar anlaştılar, birlik halindeler bu belli değildir. Her an çatışmaya da girebilirler, her an çelişki ortaya çıkabilir.



Çünkü SMO ile HTŞ eskiden de birbirine karşıtlar ve çatışma halindeydiler. Diğer yandan TC politikalarıyla küresel kapitalist modernitenin politikaları karşıttır. TC ulus-devlet statükoculuğunu temsil ediyor, diğerleri ise bunu yıkmak istiyorlar. 3. Dünya Savaşı bu temelde yaşanıyor. Dolayısıyla Ortadoğu'daki statükoculuğun birinci gücü TC oluyor. O nedenle daha ne kadar birlikte uzlaşa halinde yürüyecekler bu belli değildir. Yine Suriye'de çok çeşitli etnik yapı var, örgütlülükler var, değişik kimlikler var. Onları kapsayan bir yönetim durumu ortaya çıkmazsa iç çelişki ve çatışmalar buradan da her an gelişebilir. Zaten dikkat edilirse Esad yönetimi çok fazla çatışmaya girilmeden düşürülmesine rağmen çatışmalar SMO ile Demokratik Suriye Güçleri QSD arasında şiddetlenerek günümüze kadar sürdü. Çeşitli toplantılarda Suriye genelinde ateşkes kararı alınmasına rağmen TC devleti ve onun uzantısı olan SMO bu ateşkesi fiiliyatta uymuyor. Minbic'ten Tebqa'ya, Tişrin'e kadar saldırılarını sürdürüyor. Kobanê'yi kuşatmaya almaya çalışıyor. TC devleti bizzat Tayyip Erdoğan sanki Suriye devlet başkanıymış gibi Kuzey ve Doğu Suriye Özerk Yönetimini tasfiye edeceğine, yok edeceğine açıkça basın üzerinden ilan ediyor. AKP-MHP yönetimi tüm gücüyle bunu gerçekleştirmeye çalışıyor. Bu anlamda çatışmalı durum sürüyor.

Kuzey ve Doğu Suriye Özerk Yönetimi basit bir yönetim değildir. Bu yönetim DAİŞ'e karşı savaş ile ortaya çıktı. DAİŞ'i yenilgiye uğratan

bir yönetimdir, bir gelişmedir. Dolayısıyla DAİŞ karşıtı Koalisyon bu yönetimin bir parçası konumundadır. Nasıl ki Baas yönetimine karşı mücadele önemli bir mücadele idiyse Suriye'de benzer ve daha önemli bir mücadele DAİŞ çeteciliğine karşı mücadeleydi. Bu mücadele de Kuzey ve Doğu Suriye Özerk Yönetimi'ni çıkardı. Kısaca Kuzey ve Doğu Suriye Özerk Yönetimi DAİŞ'e karşı mücadele içerisinde ortaya çıkan Suriye'nin demokratik birliğini hedefleyen, temsil eden ve koruyan birinci ve yegane güçtür. Dolayısıyla onu hedeflemek ve yok etmek öyle kolay değildir.

Suriye'de sorunların çözümü için Kuzey ve Doğu Suriye Özerk Yönetimi'nin ve buradaki gelişmelerin de dikkate alınması, bu temelde başta Rojava Kürtleri olmak üzere çeşitli halk kesimlerinin, etnik yapılarının haklarının verilmesi şarttır. Çünkü Kuzey ve Doğu Suriye yapılanması demokratik ulus çizgisinde yeni bir toplumsal birliği ifade ediyor. Dolayısıyla Suriye genelinin

başladı. Daha sonra İran hep anlaşma ve uzlaşma eğilimi gösterdi. Özellikle Hindistan'dan başlayıp İsrail üzerinden Kıbrıs'tan Yunanistan'a oluşturulmak istenen yeni enerji ve ticaret yolu kapsamında İran'ın bu sistemle uzlaşma yanlısı olduğu durumu politik ortama yansıyordu. Zaten mevcut savaşta da bu etki görüldü. İran savaşmadı ama kendisini saldırganın durumuna göre geri çekip tedbir de almadı. Ne savaştı ne de geri çekilip tedbir geliştirdi, bu nedenle İran yanlısı güçler Hizbullah örneğinde, yine Esad yönetimi örneğinde görüldüğü gibi kolay darbe yediler ve ezildiler. İran'ın bu uzlaşma yanlısı politika-sıyla bağlantılı bir durumdur.

İran'ın kendisi ne olacak? Küresel sermaye sisteminin İran'ı parçalayıcı bir girişimde bulunması zordur. O kapitalist modernite sistemi için altından kalkılamaz, denetim sağlanamaz bir sorunlar yumağı ortaya çıkarır. Zaten kapitalist modernite sistemi küresel hegemonik yapı kazanırken burada mevcut İran'ın bir

olacak diyemeyiz ama bir ihtimal olarak da o da söz konusudur.

Fakat şunu hep bilmek gerekiyor: Tekelci sermaye sistemi Irak'taki karşıt güçleri de alt edebilir. İran üzerinde de yoğunlaşabilir, fakat bütün bunlarla Ortadoğu'da İbrahimi anlaşma temelinde Arap-İsrail uzlaşmasına dayalı bölgenin ulus-devlet statükoculuğunu aşan yeni bir sistemi kalıcı olarak şekillendiremez. Onu gerçekleştirebilmesi için mutlaka Türk ulus-devlet zihniyeti ve siyasetinin kırılması lazım. Kürt düşmanı, soykırımcı, tekçi, ırkçı, milliyetçi, Türk ulus-devlet zihniyeti ve siyaseti kırılmadan, Türkiye'deki sistem değiştirilmeden bölgede ulus-devlet statükoculuğunu aşan kalıcı bir yeni statü oluşturulamaz, yeni sistem yaratılamaz, inşa edilemez. Kapitalist modernite sisteminin saldırılarının da önünde böyle bir durum vardır.

AKP-MHP iktidarı Türkiye'yi çöküşe götürüyor

Bu konuyu biz hep değerlendirdik ve AKP-MHP faşist iktidarı altında Türkiye'nin nasıl bir felakete sürüklendiğini çok yönlü ifade etmeye çalıştık. Bu durumu en erken kapsamlı ve anlaşılır bir biçimde ise Önder Apo savunmalarında değerlendirdi. Mevcut Kürt düşmanı faşist sömürgeci-soykırımcı, tekçi ulus-devlet yapılanması aşılmadıkça Türkiye'nin içten halkların, emekçilerin, kadınların, gençlerin özgürlük mücadeleleri; dıştan ise ulus üstü tek-elci sermaye sisteminin ulus-devlet statükoculuğuna karşı saldırılarıyla hep karşı karşıya geleceğini ortaya koydu. Günümüzde yaşanan gelişmeler de bu çerçevededir. Ortadoğu'da Birinci Dünya Savaşı gibi bir süreç yaşanmaktadır. Aradaki fark şu oluyor: Birinci Dünya Savaşı sırasında Ortadoğu'da Osmanlı ve İran İmparatorlukları vardı. Sistem İran'a karşımadı, fakat Osmanlı İmparatorluğu'na saldırdı, yenilgiye uğrattı ve savaştan sonra da dağıttı. Arapları 22 ulus devletçığe böldü. Kürdistan'ı bölüp parçalayarak Kürtleri yok sayıp sömürgeci-soykırımcı saldırı altına aldı. 24 Temmuz 1923 tarihinde Lozan Anlaşması ile Kemalistlerle anlaşış böyle bir Ortadoğu yapılanmasına öncülük etmeleri konusunda anlaşma-uzlaşma yaptı. TC devletine böyle bir rol ve görev verdi. Dolayısıyla Ortadoğu'nun yüz yıllık ulus-devlet yapılanması TC ve İran öncülüğünde gerçekleşti. Çünkü bölgenin hegemonik güçleri bunlardı. Arap ulus devletleri hep TC ve İran'ı örnek alarak, onlara dayanarak, onları taklit ederek gelişme gösterdiler. Mısır'daki Nasırcılık, Irak ve Suriye'deki Baasçılık aslında Kemalizm'in türevleri olarak gelişme gösterdiler, şekillendiler. Kemalist Türk milliyetçiliği bu akımlar ile Arap ulus-devlet milliyetçiliklerine dönüştürüldüler. Yüz yıl böyle geçti ve böyle bir yapı altında Kürtler yok sayılıp yok edilmek istendiler. Kürt toplumu üzerinde en ağır katliam ve soykırım uygulandı.

Diğer yandan ise böyle bir süreçte 2. Dünya Savaşı ardından 1948'de Filistin toprakları üzerinde İsrail'in kuruluş adımı attılar ve günümüze kadar da onu besleye besleye şimdi bölgenin yeni bir hegemonik gücü olarak İsrail devletini ortaya çıkardılar.

3. Dünya Savaşı şimdi Birinci Dünya Savaşı ardından oluşturulan bu ulus-devlet statükoculuğunu aşmak istiyor. Onun yerine ulus üstü tek-elci sermayenin serbestçe hareket edebileceği bir sistem yaratmak istiyor. Bunu da Hindistan'dan

yeri oldu. İran'ı baştan itibaren var saydı. Şahlığı bizzat bu sistem getirdi. Daha sonra Şahlığı yıkan Humeyni yönetimiyle bazı çatışmalar yaşadıysa da çeşitli biçimlerde hep uzlaşma içerisinde de oldu. Şimdi İran'ı öyle anlaşıyor ki parçalamak yerine daha çok teslim alacak, kendilerine bağlayacak, daha fazla rejimde değişiklik yapmayı hedefleyecek bir planla karşılayacaklar. İran'a dönük pratik saldırılar böyle olacak. Özellikle ABD'deki Trump yönetimi altında Ortadoğu'daki savaş durumunu Irak ve İran üzerinde önümüzdeki yakın dönemde giderek daha fazla yoğunlaşacağı açıktır. Bu böyle görülmelidir. Sürecin böyle gelişeceği beklenmelidir, buna göre de herkesin kendi çıkarına göre değerlendirme yapıp politika geliştirme çaba harcayacağı bilinmelidir. Alternatif sistem oluşturma, özgürlük ve demokrasiyi geliştirme, Ortadoğu'da halkların demokratik konfederal birliğini yaratma temelinde mücadele yürütenler 3. Dünya Savaşı'nın seyrinin böyle olacağını bilip görmeleri ve buna göre tedbir geliştirmeleri gerekiyor. Tabi İran ile ne kadar uğraşılır, Irak ve İran ne kadar çelişkili çatışmalı sürecin merkezi olur şimdiden bir şey diyemeyiz, çok uzun sürmeyebilir de fakat bir döneme yayılabilir de, Irak içerisinde de örgütlü silahlı güçler çoktur. İç çatışma gelişebilir. Zaten ABD bir süredir Irak'ı boşaltıyoruz diye tedbir aldı ve güçlerini Kürdistan'a çekti. Belli ki böyle bir dönem ve muhtemel savaş için hazırlık yaptı. Dolayısıyla iç çatışmalı durumun gelişme ihtimali de yok değildir. Yüzde yüz böyle

İsrail'e oradan Kıbrıs ve Yunanistan'a uzanan yeni enerji ve ticaret yolu etrafında şekillendirmeyi öngörüyor. Bu sistem Arap-İsrail anlaşması temelinde oluyor. Buna da İbrahimi anlaşma deniliyor. Nasıl ki, Ortadoğu'nun ulus-devlet yapılanması 24 Temmuz 1923 Lozan Anlaşması'yla başlatıldıysa, o anlaşmaya dayanarak pratikleştirildiyse şimdi de bu ulus-devlet statükosunu değiştirecek ve Ortadoğu'da yeni statükoyu yaratacak anlaşma Arap-İsrail arasındaki İbrahimi Anlaşma oluyor. Artık Lozan'ın yerini İbrahimi Anlaşma alıyor. Dolayısıyla Türkiye ve İran'ın hegemonik öncülüğündeki Ortadoğu sistemi aşıyor. Onun yerine Arap-İsrail ittifakı temelinde yeni bir Ortadoğu şekillendirilmek isteniliyor. Kapitalist modernite sisteminin mevcut kriz ve kaostan çıkmak, azami kârı daha çok arttırmak için Ortadoğu'da öngördüğü proje budur. Büyük Ortadoğu Projesi olarak tanımladıklarının içi böyle dolduruluyor, tanımı ve içeriği bu biçimde şekillendiriliyor. Bunun gerçekleşebilmesi için mevcut ulus-devlet tekçi yapılarının yakılması, aşılması lazım. Bunu Irak'ta aştılar. Suriye'de aşıyorlar. Mısır'da bir biçim verdiler. İran'a bir biçimde şekil verecekler. Fakat en önemlisi Türkiye'de bu yapının değiştirilmesidir. Çünkü merkez Türkiye'dir. Mevcut ulus-devlet sistemi Türkiye merkezli olarak şekillendi. Değişimi için de Türkiye'deki değişim esastır. Türkiye'de değişim olmadan mevcut Türkiye yapılanması Ortadoğu'da kalıcı bir sistemin yaratılmasına fırsat vermez, hep onu sabote eder. O nedenle diğer alanlarda gelişme olur ama kapitalist modernite sistemi, tekelci sermaye Ortadoğu'da çıkarları temelinde yeni bir statü, yapılanma ortaya çıkartacaksa Türkiye'nin de bununla uyumlu hale getirilmesi lazım. Eski tekçi Kürt düşmanı, kültürler düşmanı, asimilasyoncu ulus-devlet zihniyetinin ve siyasetinin aşılması gerekiyor.

AKP ve MHP bunu aşamıyor ve bunda ısrar ediyor. Bunu katı bir biçimde sürdürüyor. Şimdiye kadar sürdürmek istedi, şimdi de aynı zihniyet ve siyaseti sürdürüyor. Dahası Tayyip Erdoğan-Devlet Bahçeli'yi bu sistem elinde adeta ajan provokatör olarak kullanılıyorlar. Buradan bakınca insan 14-28 Mayıs 2023 hileli seçiminde Tayyip Erdoğan'ın neden yeniden cumhurbaşkanlığında tutulduğunu daha iyi anlayabiliyor. Tayyip Erdoğan seçim kazanmadı, o bir hileli seçimdi. Küresel kapitalist modernite sistemi tarafından bir dönem daha iktidarda tutuldu. Çünkü kapitalist modernite sisteminin Ortadoğu'ya saldırısında bir provokatör olarak kullanılması için tutulması gerekiyordu. Nitekim Gazze savaşını Tayyip Erdoğan başlattı. Hamas'ı savaşa Tayyip Erdoğan soktu. Hizbullah'ı savaşa Tayyip Erdoğan yönetimi teşvik etti. Şimdi Suriye'deki yönetimi de Tayyip Erdoğan eliyle düşürdüler. Yine Tayyip Erdoğan'a rol oynattılar. Yarın Irak'ta da benzer rol oynatabilirler. İran'a karşı da benzer roller oynatabilirler. Bu durum Tayyip Erdoğan'ın, Devlet Bahçeli'nin işine geliyor, AKP-MHP iktidarının ömrü uzuyor ama Türkiye küresel sermaye sisteminin saldırısına açık tutuluyor ve bu temelde yeni felaketlerle karşı karşıya bırakılıyor. Örneğin Suriye'de 'zafer kazandım!' diyorlar ve her yerde zafer ilan ediyorlar. Evet Tayyip Erdoğan için bir zafer olabilir ama Türkiye için o bir yenilgidir. Dolayısıyla ona gerçek bir zafer diyemeyiz. Yenilgiyi zafer sanmayı ifade eden Pirus zaferi diyebiliriz. Gerçeği öyledir.

Tayyip Erdoğan'ın iktidarı biraz uzayacak ama mevcut politikalarıyla

❖ Suriye'de ortaya çıkan sonuçların gerçekten de doğru anlaşılması ve doğru demokratik tutumun geliştirilmesi büyük önem arz ediyor. ABD-Rusya anlaşması ve İran'ın zayıflatılması temelinde bu sonucun ortaya çıktığını belirttik. Buradan ne anlaşılıyor. Demek ki söz konusu Baas yönetimini yıkan saldırıları ABD-İngiltere-İsrail öncülüğü planladı.

Türkiye hem içten Kürtlerin, kadınların, gençlerin, işçi ve emekçilerin, halkların devrimci demokratik mücadeleleriyle daha fazla yüz yüze gelecek hem de küresel kapitalist sistemin çeşitli yöntemlerle gerçekleştirecek saldırısına hedef olacak. Dolayısıyla artık Türkiye'nin sonu geliyor. Önder Apo böyle olmasın diye uyarıda bulundu. Sorunların çözümü için proje önerdi ve 'Kürt sorununu çözelim, kadın sorununu çözelim, demokratikleşme sorununu çözelim, Kürt özgürlüğü temelinde demokratik Türkiye'yi yaratalım ki Türkiye gücünü korusun ve demokratik birlik temelinde olası saldırılar karşısında kendisini savunabilsin' dedi. Artık bu sistem içerisinde Türkiye'nin mevcut ulus-devlet yapısıyla fazla uzun ömürlü olma şansı yoktur. Ya İran gibi sisteme tümüyle teslim olacak, onların bir uzantısı haline gelecek, bölgesel bir güç olmaktan çıkacak ya da paramparça edilecek. Sistemin biçtiği bu değerler dışında Türkiye'yi kurtaracak ayakta tutacak tek şey Kürt özgürlüğü temelinde demokratik Türkiye'dir. Mevcut kapitalist modernite sistemine alternatif bir sistem haline gelmesidir. Fakat bunu şimdiye kadar yürütülen mücadele sağlayamadı. Türkiye'nin aydınları, siyasetçileri, işçi emekçileri bunu yeterince anlayamadılar. Şöven ırkçı Kürt düşmanı faşist propaganda çok fazla etkili oluyor. Yine milliyetçi, cinsiyetçi, liberal saldırılar, toplum kırım saldırıları Türkiye toplumu üzerinde çok fazla etkilidir. AKP-MHP faşist yönetimi sanatı, medyayı, özel savaşı, psikolojik savaşı bu temelde çok yönlü ve etkili bir biçimde kullanıyor ve toplumu alıklaştıyor, bilinçsiz ve örgütsüz kılıyor, faşist sürü haline getiriyor. Kendisine karşı bilinçlenip örgütlenip birlik halinde mücadele eder güç olmalarını engelliyor.

Bu bakımdan şunu görmek gerekiyor: Evet Tayyip Erdoğan'ı iktidarda tuttular, Tayyip Erdoğan'ın iktidar ömrü uzuyor, Suriye'de Esad yönetimini deviren güç oldu, böylece 'zafer'e ulaştım ve Suriye politikam başarıya ulaştı' diyor, bu da Tayyip Erdoğan'ın iktidar ömrünü biraz uzatacak ama Suriye'den sonra sıra Irak ve İran ile birlikte Türkiye'ye de gelecek. Biz hep 'dananın kuyruğu Kıbrıs'ta kopacak' dedik. Elbette bu enerji yolu projesiyle ilgilidir, daha şimdiden Kıbrıs'ta ve Yunanistan'da neler yaptıkları ortadadır. Yakın süreç içerisinde bunu çok daha fazla geliştirecekler. Türkiye ya tümüyle havlu atacak sisteme teslim olacak ya da paramparça edecekler. Sevr anlaşmasında nelerin yapıldığının bilinmesi lazım. Bütün bunlar olmak istenmiyorsa o zaman AKP-MHP faşist diktatörlüğünü yıkmak gerekiyor. Türkiye'deki tekçi, Kürt düşmanı, ırkçı şöven ulus-devlet yapılanmasını değiştirmek gereklidir. Kürt özgürlüğü temelinde Türkiye'yi demokratikleştirmek lazım. Bütün azınlıkların özgürce varlıklarını sürdürebilecekleri demokratik bir ortam yaratmak gereklidir. Kadın özgürlüğüne dayalı yeni bir sistem oluşturmak gereklidir. Türkiye'nin demokratikleşmesinin temel ilkeleri bunlardır. Bunlar dikkat edilirse yapılmıyor, tersine Tayyip Erdoğan yalancı pehlivan gibi sözde İsrail ya da ABD ile kavga ederek ayakta

kaliyormuş gibi gösteriyor oysa durum tersidir, çünkü bilinçli olarak o güçler tarafından ayakta tutuluyor ve o güçlerin politikalarının uygulanması temelinde kullanılıyor. Şimdi onlar Tayyip Erdoğan'ı Suriye'de aktif hale getirdiler. NATO Genel Sekreteri Türkiye'ye geldi 'yürü' dedi ve Suriye'deki sonuç böyle ortaya çıktı. Öyle Tayyip Erdoğan yönetiminin Türkiye'ye bağlı çetelerin bir marifeti filan değildir. Onlar tersine sabotaj etmek istiyorlar. Suriye'deki durumu biraz daha sabotaj etmek isterlerse yarın mevcut Suriye'yi yaratan güçlerle karşı karşıya geleceklerdir. Başka türlü de olamaz.

Bu bakımdan 2024 yılında ortaya çıkan bu Türkiye gerçekliğini çok daha iyi anlamak lazım. 14 ve 28 Mayıs 2023 seçimlerinde ortaya çıkan sonuçları iyi anlamalıyız. Yine 31 Mart 2024 yerel seçim sonuçlarını iyi anlamalıyız. Dikkat edilirse AKP yönetiminin bir meşruiyeti kalmamıştır. Zaten cumhurbaşkanı olarak hileyle seçildi, seçim sonucuyla değil önceden belirlenmiş sonuç ilan edildi. Şimdi her türlü baskı ve terörü uyguluyor. Zindanları dolduruyor, tehdit ediyor, belediyelere kayyum atıyor. Seçimde kazanamadıklarını belediyeleri gasp ederek, kayyum denilen işgalcileri atayarak ele geçiriyor. Baskıyla terörle Kürtleri denetim altında tutmak, Türkiye'yi denetim altında tutmak istiyor. Bununla ayakta kalınmaya çalışılıyor. Avrupa ve diğer müttefikleri, insan hakları kuruluşları tarafından buna göz yumuluyor. Kimse çok fazla ses çıkarmıyor, çünkü sistem en kritik noktalarda bir ajan provokatör olarak Tayyip Erdoğan'ı kullanıyor. O nedenle de bu saldırılarına ses çıkartmıyorlar. Dahası PKK'ye karşı saldırı yapması için teşvik ediyorlar. PKK karşıtlığı, Önder Apo karşıtlığı, özgürlük ve demokrasi karşıtlığı buna yol açıyor. Herkes AKP-MHP faşizminin PKK'ye karşı, Kürt halkına karşı yürüttüğü soykırımcı saldırılara göz yummaktan da öteye destek veriyor, görmezden geliyor. Dahası siyasi-ekonomik ve askeri destek veriyor, çünkü onlar da PKK'ye ve Önder Apo'ya düşmanlar. Önder Apo'nun geliştirdiği alternatif demokratik modernite paradigmasına düşmanlar. Özgür Kürdistan ve Demokratik Türkiye Projesine onlar da karşılar, dolayısıyla PKK'nin ezilmesini istiyorlar. Nasıl ki Esad yönetiminin düşürülmesini Tayyip Erdoğan yönetimine havale ettillerse, PKK'nin ezilmesini de onlarca yıldır Tayyip Erdoğan yönetimine havale ettiler ve destek veriyorlar. MHP'yi, KDP'yi yanına koydular. 22 Nisan 2024'te Irak yönetimini yanına verdiler hepsini PKK'ye karşı anlaşmaya çektiler. 3 Temmuz'dan itibaren de Medya Savunma Alanlarına dönük yeni bir saldırı geliştirildiler. Hepsi oluşturulan birlik temelinde PKK'yi imha ve tasfiye etmek istediler.

Şimdi AKP-MHP iktidarı buna dayanarak ayakta kalıyor. PKK'yi ezme imha etme primini yiyor. Diğer yandan ise ajan provokatör olarak kullanılmak için iktidarda tutuluyorlar. Tamamen durumları böyledir.

Biraz İsrail'in Lübnan Hizbullah'ına saldırısı karşısında tehdidi gördüler ürkütüler panik içerisinde faşist şefler Tayyip Erdoğan-Devlet Bahçeli hemen harekete geçtiler, DEM Parti'nin

elini sıkma, Önder Apo'nun durumunu gündeme getirme, DEM Parti'nin görüşmesini isteme gibi söylemlerle gelişen tehlikenin karşısında tedbir almak istediler. Fakat süreç biraz ilerledi, Suriye gündemi gelişti. Yeni siyasi olanaklar çıktı. Dikkat edilirse hepsini özel savaşa dönüştürdüler. Zaten bu güçlerin demokratik bir zihniyete gelecekler ve Önder Apo'nun fiziki özgürlüğünü sağlayacaklar, Kürt özgürlüğünü ve demokratik Türkiye'yi yaratacaklar biçiminde bir beklentiye girmemek gereklidir. Böyle bir şey yapamazlar ve onlardan da böyle bir şey beklenemez. Ancak bu güçler mücadeleyle zorlanarak bunun önünü açabilecek adımlar atırılabılır. Bizim görevimiz onlara bu tür adamlar atıracak büyük bir mücadeleyi ortaya çıkartıp zorlamaktır. Her şey bir mücadeledir. Onlar her zaman bizi yok etmek, tasfiye etmek isteyecekler. Her adımda bunu öngörecekler. Biz de faşist sömürgeci-soykırımcı zihniyet ve siyaseti yıkmamanın önünü açmak isteyeceğiz. Çeşitli uzlaşmalar olaksa ancak böyle bir mücadele etmek üzerine uzlaşma olur. Yoksa böyle uzlaşma eğilimlerini hemen mücadelenin bittiği olarak algılamak, kırk yıllık faşist ırkçı milliyetçileri bir anda özgürlükçü demokratik Kürt dostu haline gelmiş sanmak gafletten de öteye bir durumu ifade eder. Böyle bir durum, öyle bir zihniyet olmaz. O halde Devlet Bahçeli'nin sözlerini de, AKP gerçeğini doğru anlamak gerekiyor. Dikkat edilirse 29 Mart 2009 yerel seçimleri ardından da 13-14 Nisan'da siyasi soykırım operasyonlarını geliştirirken böyle bir süreç geliştirildi. Çıkıp 'Kürt açılımı yapıyorum' dedi ve içeriği de yoktu. Üzerine gidilince bu sefer de 'Kürt açılımı değil de demokratik açılım' denildi. Ondan sonra 'milli birlik açılımı' denildi ve ardında da darbeye gittiler. Şimdi yaptıkları da böyle bir özel savaş oyunudur. Esası budur ve bunu bilmek gerekiyor. Ama özel savaş oyunudur diye de görmezden gelmek, hep cepheden tavır almak da doğru değildir. Böyle bir şeyi yapmaya, söz söylemeye, tutum geliştirmeye mücadeleyle biz zorluyoruz. O halde onları daha da ileri şeyler söyler ve yapar hale getirmek için zorlamamız lazım. Onun için de daha yaratıcı, daha etkili politikalar geliştirme ve mücadele etmek lazım. Fakat her şeyi mutlaka bir mücadele olarak görüp asla mücalededen uzak durmamak lazım.

Bu konuda şöyle bir yanlgı oluyor: Sanki mevcut AKP-MHP faşizmi Önderlik paradigmasını kabul edecek, Kürt özgürlüğünü, demokratik Türkiye'yi bizim istediğimiz gibi kabul edecek isteyecek ve çözüm öyle gerçekleşecek! Bu hiçbir zaman olmayacak, böyle bir durum eşyanın tabiatına aykırıdır. Bu gerçekleşmeyecek bir şeydir. Hiç kimse böyle düşünmemeli, beklememelidir. Onlar hiçbir zaman böyle bir zihniyet ve siyaset içine girmezler. Güney Afrika'da De Klerk hükümeti Mandela ile uzlaşırken de ANC'yi (Afrika Ulasal Kongresi) tasfiye etmek istiyordu. Yoksa Afrika'yı demokratikleştirmek, yönetimi Mandela ve ANC'ye vermek istemiyordu. Zorlanmıştı, mecbur kalmıştı ve çeşitli politik manevralarla o amaca ulaşmak istedi ama başarılı olamadı, kendisi yenildi,

Mandela kazandı. Bu tür mücadeleler böyle sürüyor. Dolayısıyla Devlet Bahçeli'nin sözlerini, daha sonra olup bitenleri de böyle anlamak gerekiyor. Mücadelemizin zorlaması sonucunda o sözleri söylediler. Küresel Özgürlük Hamlemiz onlara bu sözleri söyledi. Dolayısıyla mücadelenin bir sonucudur ve bir gelişmeyi ifade etti. İmralı tecridini kabul ettiler. Önder Apo gerçeğini kabul ettiler. Kürt sorununun çözümünü kabul ettiler. Önder Apo'nun belirleyici rolünü kabul etmek zorunda kaldılar ama hala istemleri ve politikaları PKK'yi tasfiye etmek, gerillayı ezme, Kürt örgütlülüğünü dağıtmak, Kürt soykırımını devam ettirmektir. Bundan vazgeçmiş değiller. Ondan vazgeçerek bu sözleri söylemiyorlar. Bu sözlerle tasfiye ve soykırım politikalarını daha etkili uygulamak istiyorlar, bizi aldatmak, yanıltmak ve zayıf düşürmek istiyorlar, mücadeleden uzak tutmak ve gevşetmek istiyorlar. Buna aldanmamak lazım. Ama onları bu sözleri söylemeye de mücadele zorladı. Daha büyük mücadele edersek daha fazla böyle sözler söyleyecekler, tutum geliştirmek zorunda kalacaklar, Önder Apo ile uzlaşma arayacaklar, biz mücadeleyi daha fazla büyü-türsek onlar bizi böyle oyunlarla tasfiye etmek isterken kendileri tasfiye olup gidecekler. Mevcut gelişmeleri mücadeleyi de bu biçimde anlamak lazım.

Gerçekten de Türkiye'de de önemli gelişmeler var. Yine aydınlar açıklamalar yaptılar. Çeşitli dönemlerde barış ve demokratikleşmeyi istiyorlar. Fakat parçalıdır, zayıf kalıyor, parça parça çeşitli kesimlerin mücadeleleri var, bunları birleştirme ve bir kanala akıtmada zayıf kalıyor. AKP-MHP iktidarı bir yandan dış güçler tarafından beslenirken bir yandan da içerdeki demokratik güçlerin mücadelelerinin parçalı ve zayıf olmasından da zemin buluyorlar. Buna dayanarak iktidar ömürlerini uzatıyorlar. Özgürlük ve demokrasi mücadelesi bütünlüklü olsa, daha da büyütülse, kitlelere daha çok gidilse, kadınlar, gençler, işçi ve emekçiler, bütün halklar asgari demokrasi programı temelinde bilinçlendirilip örgütlendirilerek faşist soykırımcı zihniyet ve sisteme karşı mücadeleye sevk edilse, etkili ve başarılı olunabilir. Bu konuda zaten örgütlülükler zayıf, bütünlükte de bir zayıflık var. Sistem içi muhalefet de etkili muhalefet edemiyor. Örneğin CHP Esad yönetimine dayanarak Suriye politikası yürütüyordu, şimdi boşluğa düştü. Kendisini boşlukta görmemeli, daha fazla AKP-MHP'nin bu SMO çetelerine, DAİŞ ile ilişkilerine karşı çıkmalıdır. Kürt kardeşliğini daha çok geliştirmelidir. Kürt özgürlüğü temelinde Türkiye'nin demokratikleşmesini daha çok önem çıkarmalı ve önemsemelidir. Ancak o zaman alternatif bir iktidar gücü haline gelebilir. Avrupa ve ABD gibi güçler tarafından da ancak o zaman dikkate alınabilir. AKP-MHP siyasetini daha zayıf bir temelde savunarak bu iktidara muhalefet olma ve iktidar alternatifi olma mümkün olmaz. Onların da böyle bir zayıflıkları var. AKP-MHP hala bu kadar provokatörce hareketine, Türkiye'yi felakete sürüklemiş olmasına rağmen

men, zindanları doldurmuş olmasına rağmen, en derin ekonomik krizi yaşıyor olmasına rağmen ayakta kalıyorsa, iktidar ömrünü uzatıyorsa biraz da anti faşist mücadelenin, demokrasi ve özgürlük mücadelesinin zayıflığından kaynaklanıyor. O halde öncelikle özgürlük ve demokrasi güçleri bu zayıflığı aşmayı bilmelidir.

Kürtlerin önü açıktır

Kürt halkı 2024 yılında da Önder Apo'nun fiziki özgürlüğünü hedefleyen Küresel Özgürlük Hamlesi temelinde özgürlük ve demokrasi mücadelesini bütün cephelerde dört parça Kürdistan'da ve yurtdışında etkili bir biçimde yürüttü. Bu mücadelede ciddi ve büyük kazanımlar elde etti. Yeni gelişmeler yarattı. Şimdi 2025 yılına böyle hamlesel bir mücadele içerisinde yeni kazanımlar yaratmış olarak ve Önder Apo'nun fiziki özgürlüğü ile Kürt sorununun çözümü yönünde kalıcı gelişmeler sağlamak üzere giriyor. Kesinlikle 2025 yılı hedefi bu biçimdedir. Küresel Özgürlük Hamlesi'nin gelişim düzeyini ortaya koyduk. Diğer yandan 31 Mart seçim sonuçlarını kayımlara çeşitli baskı ve tutuklamalara karşı gençlerin, kadınların, Kürt halkının, demokratik siyasetin mücadelesini ve direnme gücünü belirttik. Özellikle özel savaş saldırılarına karşı Kürt gençliğinin, kadınlarının daha çok bilinçlenme, daha örgütlü hale gelerek mücadele etme temelindeki çabalarını görmemiz gerekiyor. Bu oldukça önemli ve anlamlıdır. Bu çabaları daha fazla geliştirmeliyiz.

Diğer yandan Irak yönetiminin de 22 Nisan anlaşmasıyla ittifaka katılarak AKP-MHP-KDP ve Irak bütünlüğü içerisinde 3 Temmuz'dan itibaren Güney Kürdistan'a dönük saldırı, Medya Savunma Alanları'nın çok büyük bir bölümünü işgal ve ilhak etme saldırısı karşısında HPG ve YJA-Star gerillalarının yürüttüğü kahramanca direnişi her zaman dikate almalıyız. Bu direniş 2024 yılı boyunca sürdü, kışın sürdü, baharda sürdü, yaz koşullarında sürdü, güz sürecinde 23 Ekim'de Asya Ali ve Rojger Hêlîn yoldaşların TUSAŞ'a dönük Ankara eylemiyle yeni bir zirve kazandı. Gerilla AKP-MHP faşizminin işgalci ilhakçı saldırılarına geçit vermiyor. Zap'ta gerillayı kilitlemek isteyenlerin üzerine Zap'ı gerilla kilitliyor. Medya Savunma Alanları'nı bir batağa çeviriyoruz.

Kuzey Kürdistan'ın değişik alanlarında çatışmalar sürüyor, kentlerde milis eylemleri hem daha çok hem de nitelikli hale geliyor. Gerçekten de Zap ve Metîna direnişi, Tepe Amediyê, Tepe Cûdî'nin direnişlerine Tepe Bahar direnişinin eklenmesiyle zirveye ulaştı. Gerillanın bu direnişi Kürt Özgürlük Mücadelesi'ne, Küresel Özgürlük Hamlesi'ne, siyasi gelişmelere büyük katkı sunduğu gibi askeri bilime de büyük katkılar sunuyor. Profesyonel tim ve tünel savaşının koordineli bir biçimde yürütülmesi NATO destekli AKP-MHP faşist saldırılarını boşa çıkartıyor, planlarını başarısız kılıyor. AKP-MHP, KDP'ye dayandı, Irak'a dayandı, DAİŞ çetelerini getirdi, bütün çetelerin bir bölümünü Zap'a, Metîna'ya getirerek gerillaya karşı onlara dayanmak istedi ama nafiledir, bir türlü başarılı olamadı. Dolayısıyla kendini yenileyen, hazırlayan gerilla bir mevziide bile NATO'nun ikinci büyük ordusunu yenilgiye uğratabacak bir direnme performansını açıkça gösteriyor. Söz konusu tepeler bunun örneğidir. Dört yıldır bazı mevziilere saldırıyor, tüm gücüyle her türlü yasadak silahları her gün onlarca kez kullanmasına rağmen direnişi kıra-

mıyor, mevziyi düşüremiyorlar. Tam tersine darbe üzerine darbe yiyorlar. Ümit Özdağ gibi bazı faşist şefler AKP-MHP faşizminin ne kadar kayıp verdiğini temmuz ayında açıkladılar. Demek ki faşist yönetim kayıplarını gizliyor. Böyle büyük bir gerilla direnişi var. Kahramanca halk direnişi var. Küresel Özgürlük Hamlesi temelinde dostlarımızın direnişi var. Bu vesileyle tüm bu direnişleri Zap ve Metîna gerillasının fedai ruhuyla selamlıyor, başarılar diliyoruz.

2025 yılında bu direnişlerin daha büyük gelişeceğine büyük kazanımlar elde edeceğine de inanıyoruz.

Bu çerçevede sonuç olarak birkaç bölüm halinde şu hususları ifade edebiliriz: Bir, AKP-MHP faşizmi Türkiye'yi felakete ve çöküşe götürdüğü gibi Kürdistan üzerinde de çok büyük bir katliam ve soykırım uyguluyor. Fakat ne yapsa da Kürt direnişini tasfiye edemedi, PKK'yi imha edemedi, Önder Apo'nun direnişini kıramadı. Kürt halkının ve dostlarının direnişini kıramadı ve bu direniş gelişiyor, büyüyor, yayılıyor, tüm Ortadoğu'yu ve dünyayı her zamankinden daha fazla etkiliyor. Bu biçimde de gerçekten de Kürtlerin önü açıktır. AKP-MHP faşizmi istediği kadar katliam uygulasın, soykırım yapsın Kürtler örgütlü ve bilinçli olarak direnişlerini sürdürürlerse önleri açıktır. Çünkü yüz yıl önce oluşturulan Ortadoğu ulus-devlet sisteminde Kürtler yok sayıldılar ve yok edilmek istendiler. O sistem en çok Kürtlere karşıydı, dolayısıyla yüz yıldır bu sisteme ve statükoya karşı en çok Kürtler direndiler, mücadele ettiler, milyonlarca şehit verdiler tam yüz yıldır direniyorlar. Bu direnişlerin hepsi de kahramancadır ve milyonlarca şehit verme temelindedir. Şimdi de çok bilinçli ve örgütlü olarak Önder Apo öncülüğünde PKK örgütlülüğüyle bu direnişi bütün cephelerde çok yönlü bir biçimde sürdürüyorlar. Dolayısıyla bilinçliler, örgütlüler, toplum olma özelliklerini daha çok geliştirdiler, kendilerini bu direniş içerisinde demokratik uluslaşmaya tabi tuttular. Başka kimliklerle bir arada üst ulusları yaratarak yaşama anlayışı temelinde bunu yaptılar. Şimdi Ortadoğu'nun statükosu yıkılır yeniden kurulmak istenirken en bilinçli örgütlü, en dinamik toplum gücü Kürtlerdir. Kürtlerin önü böyle bir güç olmaları nedeniyle açıktır.

İkinci olarak, yeni sistem Arap-İsrail uzlaşması temelinde oluyor. Yahudilerin Ortadoğu'da nasıl yıkıldıklarını, nasıl sürgün edildiklerini, nasıl katliamlara uğradıklarını, 1948'den beri İsrail devletinin nasıl ve kimler tarafından geliştirildiğini biliyoruz.

Diğer yandan Araplar Birinci Dünya Savaşı'ndan sonra 22 parçaya bölündüler. Ortadoğu'nun en etkili ulusuyken ikinci sınıf ulus sayıldılar. Türklerin ve Farsların hep gölgesinde kaldılar. Türkiye ve İran'ın yönlendirmesi altında kaldılar. Bu da Arap toplumu üzerinde büyük bir baskı oluşturdu. Şimdi kapitalist modernite sistemi Arap-İsrail ittifakı temelinde Ortadoğu'da sistemi yeniden yapılandırıyor. İran ve Türk bölgesel hegemonyası kırılıyor geriye itiliyor. Yüz yıl önceki değerler tersine çeviriliyor.

Yüz yıl öncenin en önemli şeyi Kürtlerin yok sayılması ve yok edilmek istenmesiydi. Şimdi Kürtleri bu kadar yok sayan ve yok etmek isteyen sistem değişirken Kürtlerin varlığı öne çıkıyor. Zaten yüz yıldır mevcut sisteme karşı mücadele ettiler bilinçli ve örgütlüler. Irak'ın, Suriye'nin değiştirilmesinde Kürtlerin mücadelesi önemli rol oynadı. Demokratikleştirilmelerinde Kürtlerin varlığı ve Kürt

özgürlüğü en temel demokrasi dinamiği oluyor. Türkiye ve İran'da da Kürt Özgürlük Mücadelesi demokrasi mücadelesinin temelini oluşturuyor. Dolayısıyla değiştirilmek istenen sisteme karşı en çok mücadele eden güç Kürtlerdir. O halde bu sistem değiştirilecekse, ortadan kaldırılıp yenisi kurulacaksa, yeni sistemde birinci dereceden Kürtler rol oynayacaklar. Kürt varlığı artık inkar edilemeyecek, dahası yeni sistemin oluşmasında Kürt özgürlüğü en temel değer olarak rol oynayacak. Buna sistemi yaratmak isteyenlerin de ihtiyacı var ve muhtaçtırlar. Mevcut statükoya karşı en çok Kürtler mücadele ettiler. Bu statükoya karşı mücadele edenler Kürt desteğini gücünü görmeden, Kürt mücadelesine dayanmadan kendi mücadelelerini geliştirip sonuç alamazlar, başarılı olamazlar. Bir de işin elbette bu yönü var. Böyle olunca da bu temelde de Kürtlerin önü açıktır. Yeni sistemde Kürtlerin yeri rolü belirgin olacak. Kürt özgürlüğü yeni Ortadoğu'nun siyasi yapılanmasını belirleyecek. Bu kesindir. Kürt yokluğu temelinde oluşacak sistem zaten eski sistem olur. Eski sistem değişecekse öncelikle ortaya çıkacak olan Kürt varlığı özgürlüğü ve demokratik haklarıdır. O halde Kürtlerin önü bu çerçevede de açıktır. Kendi dışındaki gelişmeler, Ortadoğu'da süren mücadele, 3. Dünya Savaşı'nın Ortadoğu'daki etkileri de Kürtlerin önünü açıyor, Kürt varlık ve özgürlük mücadelesi için elverişli zemin yaratıyor. Bu mücadelenin imkan ve fırsatlarını büyütüyor.

Üçüncü olarak, bu durumları anlamak imkan ve fırsatları yerinde ve zamanında doğru kullanmaya kalıyor. Evet mevcut haliyle objektif bir bakış açısıyla Kürtlerin önü açıktır ve Kürtlerin önü açık olacak, yeni Ortadoğu Kürtler öncülüğünde şekillenecek ya da Kürtlerin etkili bir yeri olacak ama bu kendiliğinden olmayacak. Birincisi, Kürtlerin bunu yapabilmeleri için Kürtlerin eğitimi, bilinçli, örgütlü ve birlik halinde olmaları lazım. Bilinçli olabilmeleri için de kendilerini eğitmeleri gerekiyor. Örgütlenmek için demokratik konfederalizm sistemini daha etkili anlamaları ve örgütlenme temelinde hayata geçirmeleri gerekiyor. Birliklerini en ileri düzeyde güçlendirmeleri gerekiyor. Bunu sağlayabilmek için de işbirlikçiliğe ve ihanete karşı etkili tavır almaları lazım. Özellikle KDP ihanetini ve işbirlikçiliğini iyi anlamaları, doğru tanımları ve buna karşı çok etkili mücadele etmeleri lazım. İşbirlikçilik ve ihanet var oldukça Kürt birliği de olamaz, Kürt özgürlük ve demokrasi mücadelesi de yürütülemez, Kürtler mevcut imkanları ve fırsatları doğru değerlendiremezler. Çünkü birlik olamazlar, güçlerini harekete geçiremezler. O halde birlik olmak özgürlük ve demokrasi temelinde olacak, Kürtler kendi iç demokrasilerini geliştirecekler. Bunun için de işbirlikçiliği ve ihaneti zihniyet olarak da siyaset olarak yok edecekler. Sömürgeci-soykırımcı zihniyet ve sisteme karşı mücadeleyi işbirlikçi hain zihniyet ve siyasete karşı mücadeleyle birleştirecekler, birlikte yürütecekler. Birinci husus kesinlikle budur.

İkincisi, doğru ve etkili politika yürütmektir. Gelişmeleri doğru anlamak ve doğru değerlendirmek gerekiyor. Evet bir dünya savaşı var, kapitalist modernite sisteminin iç çelişkilerinden bu savaşı doğuyor, küresel tek-elci sermaye sistemiyle ulus-devlet statükoculuğu çatışıyor. Statükoculuğu aşmak lazım. Küresel tek-elci sermaye bunu istiyor ama Kürt halkı da bölge halkları da kadınlar ve gençler de mevcut ulus-devlet sta-

tükoculuğunu aşmayı istiyorlar, hem de alternatif demokratik modernite sistemini inşa etme temelinde bunu istiyorlar. Demokratik ulus, demokratik konfederalizm sistemini geliştirerek bunu yapmak istiyorlar. Demek ki statükoculuğu aşmak için iki yönlü mücadele var. Bir küresel tek-elci sermayenin saldırıları var. Bir de kadınların, gençlerin, işçi ve emekçilerin, Kürt halkının ve tüm ezilenlerin özgürlük ve demokrasi mücadelesi var. Şimdi statüko aşılırken yeni yapılanma değişim hangi temelde olacak? Bir de statükoya karşı mücadele eden güçlerin bir-biriyle mücadelesi var. Bu nedenle ABD-NATO, PKK'yi imha ve tasfiye etsin diye TC'ye bu kadar destek veriyor. Dikkat edilirse değişimi isteyen en temel güç, yine statükoya karşı mücadele eden en temel güç olmasına rağmen PKK'nin tasfiye edilmesini istiyor. Çünkü kendisine ideolojik ve stratejik olarak karşıt gördüğü için PKK'nin zayıf düşürülmesini, tasfiye edilmesini istiyor. Bunun için AKP-MHP faşizmini 'Çöktürme Eylem Planı' temelinde on yıldır saldırtıyor. Kırk yıldır TC devletini saldırtıyor. PKK'ye dönük saldırıların arkasında her zaman NATO oldu. Demek ki çok yönlü bir mücadele var. Hem ulus-devlet statükoculuğuna karşı mücadele ediyoruz hem küresel tek-elci kapitalist hegemonyaya karşı mücadele ediyoruz. O hegemonyanın da bölgeye yeterli özgürlük ve demokrasi getireceğine inanmıyoruz. Yeni bir hakimiyet getirecek, yeni bir egemenlik sistemi, daha derin bir baskı ve sömürü sistemi yaratacak. Onu da istemiyoruz. İstiyoruz ki bölgede özgürlük ve demokrasi temelinde değişiklikler olsun, yeniden yapılanma gelişsin. İstiyoruz ki demokratik ulus zihniyeti her tarafta uygulansın ve Demokratik Ortadoğu Konfederalizmi ortaya çıksın. Fakat bu istemekle olmuyor. Öncelikle bunu doğru anlamak, bunun siyasi mücadelesini doğru vermek lazım.

Ne kadar, nerede, nasıl statükoculuğa karşı mücadele edeceğiz. Ne kadar ve hangi yöntemlerle tek-elci saldırılara karşı mücadele edeceğiz. Bir uzlaşma yaşayacak mıyız, yaşayacaksak nerede nasıl uzlaşmalar yaşayacağız. Bunların iyi bilinmesi ve doğru hayata geçirilmesi lazım. Bu anlamda politik uyanıklık, politik öngörü, politik bilinç, politik mücadele Kürtler için çok önemlidir. Öyle düze, tek yanlı, rast gele bir yaklaşımla bu işler olmaz. Cepheden duruşla olmaz. Herkesi düşman ilan etmekle de olmaz ya da anlamadan ölçsüz uzlaşmalara girmekle sonuç alınamaz.

Burada ulus-devlet statükoculuğunu aşmak temel hedefimizdir. İstiyoruz ki bu özgürlük ve demokrasi temelinde olsun. Tümünden olmazsa ve tek başımıza başarı kazanamazsak, bu statükoyu değiştirmek isteyen güçlerle ne düzeyde, ne kadar nerede uzlaşmalar yapabiliriz? Önder Apo '3. Dünya Savaşı'ndan çıkış bir gücün zaferiyle olmayabilir. Ortak uzlaşmalara dayalı ara çözümler de ortaya çıkabilir' dedi. Elbette biz demokratik modernite devriminin zaferi için mücadele ediyoruz. Temel hedefimiz budur. Her zaman böyle mücadele edeceğiz. Demokratik ulus çizgisini ve demokratik konfederalizmi hayata geçireceğiz. Ortadoğu Demokratik Konfederalizmi'nin yaratılmasını hedefleyeceğiz. Bazı arkadaşlar buna 'Demokratik Konfederal Devrim' diyorlar. Evet böyle bir siyasi devrimi gerçekleştireceğiz. Bunu mutlaka başarmak istiyoruz. Fakat bunu uygularken yerinde zamanında doğru mücadele yöntemleriyle bunu yapmak, doğru

siyaset izlemek, gerekirse bir biçimde bu çizginin yararına olan uzlaşmalar da yapabilmek gerekiyor. DAİŞ'e karşı mücadelede Rojava Koalisyonla böyle bir uzlaşma yaptı. Bu da çok etkili bir uzlaşma oldu. Hiç kimsenin aklından, hayalinden geçmeyecek bir durumdu, buna kimse cesaret edemezdi ama Rojava Özgürlük Güçleri buna cesaret ettiler ve DAİŞ'i yenilgiye uğratan, dünya halklarına ilham kaynağı olan, ışık olan büyük bir devrimsel gelişmeyi Kuzey ve Doğu Suriye'de açığa çıkardılar. Bu çok önemlidir. Bu gerçeği çok iyi anlamalıyız. Oradan iyi ders çıkartmalıyız. Orada olup bitenleri iyi özümsemeliyiz.

Üçüncü olarak da her şey mücadeleye bağlıdır. Ancak mücadele edilerek kazanılır. Mücadelesiz hiçbir şey kazanılmaz. Kendiliğinden ya da az bir mücadeleyle sonuç alınmaz, zafer kazanılamaz, başarı kazanılamaz, demokrasi elde edilemez, özgürlük sağlanamaz, devrim yapılamaz. Mücadelesiz kazanma yoktur. O bakımdan Kürt toplumunu, kadınlarını, gençlerini, işçi ve emekçilerini, Kürt dostlarını, Türkiye'nin haklarını 2025 yılında ne bekliyor. Daha iyi bilinçlenmek, daha çok örgütlenmek, politikayı daha doğru anlayıp yaratıcı tarz ve taktikleri politik mücadelede daha etkili geliştirebilmek ve esas olarak da mücadele etmek gerekmektedir. Mücadeleye seferber olmak lazım. Mücadelesiz bir yaşam yoktur, çünkü yaşamın kendisi bir mücadeledir. Devrimin, değişimin, gelişimin kendisi de bir mücadeledir. O nedenle mücadelesiz yaşam aramak en kötü bir tutuculuktur. Küçük burjuva bireyciliğinin en kötü halidir. Mücadele olmasın, sorunlar olmasın basit bir biçimde yaşayıp gidelim biçiminde bir yaşam olmaz. Böyle var olmayı hiçbir biçimde kabul etmemeliyiz, yanımızda ve yöremizde var olmalarına izin vermemeliyiz. O halde bu mücadeleyle olacak, daha çok mücadele edeceğiz. Mücadele için de daha çok bilinçleneceğiz, daha çok örgütleneceğiz, daha fazla birleşeceğiz, daha doğru düşüneceğiz, daha çok yaratıcı olacağız. Bunları gerçekleştirdikçe mücadeleyi büyüteceğiz büyük mücadele ettikçe de kazanacağız. Böyle bir mücadeleyi yürütmenin koşulları elverişlidir. İmkanlar ve fırsatları fazladır. Hiç kimse imkan yok fırsat az engeller var, zorluklar çok demesin; engeller aşılabilir, zorluklar yenilebilir.

İmkanlar ve fırsatlar tarihin hiçbir zamanında ele geçirilemeyecek kadar fazladır. O halde gerisi bu imkan ve fırsatları doğru değerlendirecek ve etkili kullanacak bir bilince ve örgütlülüğe, siyasi kıvraklığa ve mücadeleciliğe kalıyor. Mücadelede yaratıcı tarz ve taktik geliştirmeye kalıyor. Çok yönlü etkili mücadele edebilmeye kalıyor.

2025 yılının zaferi ve başarısı kesinlikle böyle bir mücadeleyle olacak. Biz hareket ve halk olarak 2025 yılına böyle bir anlayışla giriyoruz. Önder Apo'nun fiziki özgürlüğünü ve Kürt sorununun çözümünü hedefleyen Küresel Özgürlük Hamlemizi böyle bir anlayışla çok yönlü mücadele temelinde geliştireceğiz ve mutlaka zafere ulaştıracacağız. Hedefimiz Önder Apo'nun fiziki özgürlüğü temelinde kalıcı sonuçlar elde etmek, başarılarla ulaşmaktır. Bunun gerisindeki bir durumu da kabul etmeyeceğiz. Bunlar temelinde bir kere daha herkesin miladi 2025 yılını kutluyor, özgürlük ve demokrasi mücadelesi yürüten herkese üstün başarılar diliyor, doğru mücadele ederek büyük kazanacağımıza tüm özgürlük ve demokrasi güçlerinin inanmasını istiyoruz.

Savaşlarla dünyayı yok etmek isteyen erkek egemenliğine karşı KADINLAR DÜNYAYI MÜCADELE VE BARIŞLA YEŞERTECEK!

■ KJK KOORDİNASYONU

2024 yılı, başta Kürdistan olmak üzere Ortadoğu ve dünya açısından savaşların, çatışmaların daha yoğunlaştığı bir yıl oldu. Faşist Türk devleti 2024 yılında da İmralı soykırım sisteminde ısrar etmiş, Önder Apo üzerindeki mutlak tecrit uygulamalarına devam etmiştir. İmralı'dan başlayarak tüm kadınlara ve topluma yayılan bu soykırım ve tecrit uygulamalarına karşı direniş de yine Önder Apo'nun 26 yıldır göstermiş olduğu özgür yaşam ısrarından ve direnişinden ilham almıştır. Faşist Türk devletinin başta kadınlar olmak üzere, özgürlük gerillalarını, çocukları, Kürdistan doğasını, özgür yaşamda ısrar eden tüm halkımızı hedef alan soykırım ve işgal saldırılarına karşı Kürdistan dağlarında YJA-Star gerillaları öncülüğünde direniş büyürken; özel savaş, taciz, tecavüz ve kültürel soykırım saldırılarına karşı da şehirlerde Kürt kadınları öncülüğünde direniş büyüyerek devam etmiştir. Kadınlar 2024 yılı boyunca sokaklarda AKP-MHP faşist iktidarının kadınlarla, çocuklara, doğaya, hayvanlara, demokratik değerlere, kazanımlara ve farklılıklara karşı olan saldırılarını kabul etmeyeceklerini haykırmışlardır.

Kürt halkına karşı yürütülen kirlî savaş merkezlerinden biri olan TU-SAŞ'a yapılan fedai eylem, AKP-MHP faşist iktidarına büyük bir darbe olurken, Kürdistan özgürlük gerillalarının özgür ve onurlu yaşamda ısrarını ortaya koymuştur. Şehit Asya ve Şehit Rojger, insanca yaşamamanın taleplerini ortaya koydukları mektuplarında, yoldaşlarına, kadınlara ve halkımıza nasıl mücadele etmeleri gerektiğinin cevabını vermiş, faşizmden zarar gören, özgür yaşamak isteyen ve gerçekten başarmak isteyen kadınların hiçbir engeli tanımadan, mücadeleye edebileceklerini göstermişlerdir. Bizler fedai yoldaşlarımız Asya Ali, Rojger Hêlîn, 18 Ocak günü Kerkük'te katledilen Feryal Silêman Xalid, 23 Ağustos günü Süleymaniye'de katledilen Gülistan Tara ve Hêro Bahadîn şahsında soykırım saldırılarına karşı savaşan tüm şehitlerimizi saygıyla anıyoruz. Her yeni yılın başarısının, bu güzel yoldaşların özgür yaşam aşkıyla vermiş oldukları mücadeleden geçtiğini görerek, başarma sözümüzü bir kez daha belirtmek istiyoruz.

Yüzünü Önder Apo'ya dönenler kazanıyor!

Önder Apo'nun 26 yıla girecek olan esareti başta Kürt kadınları olmak üzere dünya kadınlarının da esarete karşı 26 yıllık mücadelesini geliştirdi. İrlandalı siyasetçi Martina Anderson'un, Önder Apo'nun çalışmalarıyla dikkat çekici ve ilham kaynağı olduğunu, dün-

◆ Yıl boyunca çok anlamlı sözler söylenip birlikte güçlenmenin ve mücadele etmenin yolunda kararlıca yürünmüş, kadın arkadaşlığı ve yoldaşlığı daha perçinlenmiştir. Yürüdüğümüz özgürlük yolu daha çok uzun ve zorlu. 2024 yılı zorluklarıyla ve bu zorluklara karşı kadın direnişiyle kadın özgürlük mücadelemizde önemli bir aşama olmuştur.

yada birçok insanın siyasi tutsak olarak tecrit altında tutulduğunu, ama Önder Apo'ya uygulanan tecridin çok daha derin ve bu yanıyla dünyada bir ilk olduğunu ifade eden sözleri çarpıcıdır.

10 Ekim 2023 yılında, 74 ülkede Kürt halkının dostları tarafından eş zamanlı olarak “Abdullah Öcalan’a Özgürlük Kürt Sorununa Siyasi Çözüm” hamlesinin startı verilmiş ve Özgürlük hamlesi küresel bir boyut kazanmıştı. Özgürlük kampanyası aynı zamanda farklı toplulukların küresel anlamda savaş, sağlık, ekoloji ve göç gibi ortak talepler üzerinde seferber olabileceğinin göstergesi oldu. Devletlerin, kimliklerimiz üzerinden yarattığı ayrıştırmaya karşı bir araya gelmenin ve birlikte mücadele etmenin önemini açığa çıkarttı. Bu kapsamda yıl boyunca dünyanın dört bir yanında Önder Apo'nun özgürlüğünde kendisinin, halkların özgürlüğünü gören milyonlar, farklı eylemlerle hamleyi güçlendirdiler. Dünyanın her yerinde kadınlar “Önder Apo'nun özgürlüğü özgürlüğümüzdür” diyerek eylemlere öncülük etti.

Bakur'da Önder Apo'nun fiziki özgürlüğü için barış anneleri ve tutsak yakınları öncülüğünde “Özgürlüğe Ses Ver” eylemleri başlatıldı. Analarımızın gösterdiği direniş tüm halkımıza da inanç ve irade verdi. 1 Şubat'ta Önder Apo'nun 1976 yılındaki Kürdistan turuna atfen Wan ve Qers olmak üzere iki koldan başlatılarak 15 Şubat'ta Amara'da sona erdirilen büyük Özgürlük Yürüyüşü, Bakur halkımızda ve tüm Kürdistan'da büyük bir heyecan yarattı. Bir kez daha görüldü ki Önder Apo gündemi, kadınlarda, Kürt halkı başta olmak üzere tüm halklarda direniş ruhunu canlandırıyor, zafere olan inancı güçlendiriyor. Bu kapsamda kadınlar öncülüğünde birçok kentte, üniversitelerde tecrit ve Önder Apo'nun fiziki özgürlüğünü konu alan paneller, çalıştaylar yapıldı. En son 13 Ekim'de gerçekleştirilen Özgürlük Mitingi tüm yasaklara rağmen kadınların öncülüğünde büyük bir kararlılıkla gerçekleştirildi.

Önder Apo'nun “Savunmalarım neredeyse ben oradayım” belirlemesiyle, paradigmayı daha iyi anlamak ve Önder Apo ile birlikte olmak isteyen kadınlar, Bakur'dan Rojava'ya, Avrupa'dan Şengal'e, Maxmur'dan İtalya'ya, Afrika'dan Asya'ya birçok ülkede ve farklı dille özgürlük okumaları yaptılar. Şengal'de “Reber Apo mevana mala we ye” şiarıyla okumaların, ziyaretlerin yapılması, Önder Apo'nun her eve girebileceği mesajını veren en anlamlı eylemlerden biri oldu. Baş-

langıçta tam ifadesini bulamamış olsa da hamlenin ilerlemesiyle beraber her alanın kendi ihtiyaçları doğrultusunda okumalar yapıp tartışmalar yürütmüş olması, özgürlük okumaları kampanyasını gerçek anlamına kavuşturdu.

Rojava'da Kongra Star ve Maxmur'da İştar Meclisi öncülüğünde hamleye ilişkin okumalardan totalim yürüyüşlere, çalıştay ve farklı eylem ve etkinliklere kadar birçok çalışma yürütüldü. Êzîdî Özgür Kadın Hareketi (TAJÊ) tarafından “Önder Apo'ya Özgürlük Şengal'e Özerklik” kampanyası kapsamında Önder Apo'ya mektup yazma kampanyası yapıldı. Yine Şengal Genç Kadınlar Birliği ve Êzîdxan Gençleri, Arap gençlerin ve kadınların katılımıyla “Savunma olmazsa özgürlük de yoktur” şiarıyla meşaleli yürüyüş düzenlendi.

Ortadoğu, yüzyıllardır savaşların, kriz ve kaosların merkezi konumunda tutulmaya devam edilirken, hiçbir toplumsal-devrimci hareket ve lideri yaşanan sorunlara köklü bir çözüm önerisi koyamamış, demokratik temelde projeler geliştirememiştir. Önder Apo ise demokratik, ekolojik ve kadın özgürlükçü paradigma ile Ortadoğu krizini aşmanın en temel yollarını koymuştur. Tanrıça kültürünün en köklü yaşadığı, bugün ise en fazla köksüzleşme ve ezilmeyle yüz yüze bırakılan Ortadoğu'da krizden kurtulmanın en temel yolu, öncelikle kadın sorununu demokratik temelde çözüme kavuşturmaktır. Bu nedenle başta Ortadoğu kadınları olmak üzere Ortadoğulu halklar paradigmaya sarılmış, panel, seminer ve imza kampanyaları ile özgürlük hamlesini güçlendirmişlerdir. Beyrut'ta çalışma yürüten Jin Kadın Vakfı ile Newroz Vakfı, kadın dernekleri, sendikalar ve önemli şahsiyetler broşürler dağıtmış, Libyalı insan hakları savunucuları Önder Apo için 100 bin kart kampanyasına katılarak Önder Apo'nun özgürlüğü istenmiştir.

Avrupa'da da TJK-E, özgürlük hamlesi kapsamında “Bin Kadın, Tek Ses” ve Tirêjên Rojê gibi özgün ve zengin eylemlerle hamlenin coşkuyla yürütülmesinde, Önder Apo ve paradigmanın Avrupa halklarına tanıtılmasında önemli rol oynayarak, birçok akademisyen ve bilim insanının hamleye katılmasını sağladı. TEKOJİN ve TCŞ öncülüğünde Fransa, Atina, İsviçre, Amsterdam, Berlin olmak üzere Avrupa'nın birçok kentinde özgürlük hamlesi kapsamında yürüyüşler, kart gönderme etkinlikleri, paneller, sergiler düzenlendi. Yıl boyunca gerçekleştirilen tüm festival, eylem ve etkinliklerde

temel gündem Önder Apo'nun fiziki özgürlüğü oldu. Yine TJK-E'nin de öncülük ettiği ve kadınların özgün kortejle katıldığı 17 Şubat ve 17 Kasım Köln yürüyüşleri, hamle sürecine damgasını vuran tarihi eylemlerden oldu.

70 Nobel Ödüllü bilim insanının Önder Apo'nun özgürlüğü amacıyla AP ve TC yöneticilerine mektuplar yazması, bu hukuksuzluğun ortadan kaldırılması için çağrılarda bulunması, hamleyi güçlendiren çalışmalarından olmuştur. Roma'da Önder Apo'nun yöntem, analiz ve çabalarının yaşamın farklı alanlarına nasıl yansıdığı, tecrit ve yaşamı dönüştürmenin felsefesi üzerine ‘Jin Jıyan Azadî Konferansı’ ve özgürlük yürüyüşleri düzenlenmiştir. Yine İtalya'da son iki yıldır on binlerce kişinin katıldığı festivalin düzenleyicisi Radyo Onda d'Urto, festivalin bir günlük programını Önderlik, paradigma ve Kürdistan'a ayırmıştır. Berlin'de Türkiye'den Avrupa'ya sürgün giden akademisyen, yazar, aydın, gazeteci ve siyasetçilerin katılımıyla Barış ve Demokrasi Konferansı gerçekleştirilmiştir. İskoçya'da iktidardaki SNP'nin konferansında açılan “Abdullah Öcalan'a özgürlük” standı önemli bir ilgi ile karşılanmıştır. Avrupa Parlamentosu'nda özellikle İmralı'daki tecridin ele alındığı tecrit, işkence ve kötü muameleye maruz kalan siyasi tutsakların durumuna ilişkin bir konferans düzenlenmiştir. Berlin'de yapılan “Dünyayı yeniden düşünmek: zorluklar, geçişler ve Kürt perspektifleri Konferansı”nda, değişen dünyada Kürt etkisi, Kürt sorununun uluslararası siyasete etkileri tartışılmıştır.

Bu küresel mücadele sonucunda 23 Ekim tarihinde Ömer Öcalan'ın Önder Apo ile görüşmesinin yolu açılmıştır. Önder Apo etrafında oluşan gündem bir kez daha gösterdi ki, Önder Apo herkesin nezdinde bir çözüm gücüdür. Önder Apo, bu görüşmeyle tecridin bitmediğini belirterek, mücadelenin büyütülerek devam etmesi gerektiği mesajını vermiştir. Bu anlamda bugüne kadar başarıyla gelen özgürlük hamlesi, bundan sonra da kadınlar öncülüğünde daha coşkulu ve kararlı bir şekilde devam ettirilmelidir.

3. Dünya Savaşı'nın kadın ve toplum düşmanı karakterine karşı ‘Jin Jıyan Azadî’

Kadınlar olarak Ortadoğu ve dünyada yaşanan savaşların yarattığı tahribat ve yıkımları 2024 yılı boyunca çok derinden yaşadık. Üçüncü Dünya Savaşı nedeniyle birçok ülke derin kriz ve kaos içinde. Av-

rupa ve dünya devletleri, vatan-daşlarını yeni bir küresel savaşa hazırlıyor. Birçok ülke askerliği zorunlu hale getirmeye çalışırken, savaş aracı üretimleri ve silah satışları rekor seviyelere ulaştı. Avrupa'nın silah ithalatı neredeyse iki katına ulaştı. ABD ve Fransa'nın ihracatı önemli oranda arttı, Rusya 3., Türkiye 11. sırada.

Bütün ulus devletler, toplumda güvenlik ve savunma konusunda bir korku atmosferi yayarak, yastattıkları krizin normalleştirilmesini amaçlıyor. Genel olarak toplum büyük bir güvenlik arayışı içinde. Bu arayış, sistem karşıtı ve demokratik yönden yeterli cevaplar bulamadığı için, insanlar kendi hayatlarına dair bireysel güvenlik arayışına giriyor. Ulus devlet referansı artıyor, faşizm orta sınıfta başarı kazanıyor ve kadın cinayetleri de dahil olmak üzere ateşkil dinamikler güçleniyor. Bazı ülkelerdeki seçim verileri ve özel anket araştırmalarında genç kadınlar, demokrat olarak görülen partilere oy verirken; genç erkekler daha çok sağ partilere oy verme eğilimindedir. Amerika ve Almanya'da bu fark yüzde otuz, Birleşik Krallık'ta yüzde 25 iken, Polonya'da 18-21 yaş arası erkeklerin neredeyse yarısı, kadınların ise sadece altıda biri aşırı sağcı konfederasyon partisini destekliyor. Bu uçurum Kore, Çin, Afrika ve Tunus'ta da aynı.

Böylelikle devlet güvenlik güçlerinin sokaklardaki varlığı artırılarak, en sıradan toplumsal eylemlere müdahale edilebilecek, yeni askeri üsler inşa edilecek, halk için harcanması gereken bütçe savaşa ayrılacak, yaşanan ekonomik krizlere kılıflar bulunacak, militarist dil hakim kılınarak erkeklerin bireysel silahlanmalarının önü açılacak ve halk daha fazla sömürülecek. Mesela Yunanistan'da sürekli yeni polis teşkilatları kuruluyor. Normal, özel kuvvetler, gösteriler için çevik kuvvet, yarı polis-yarı ordu olan özel polis kuvvetleri, bisikletli, daha küçük bisikletli, daha büyük bisikletli, üniversite ve trafik polisi gibi onlarca polis teşkilatı var.

Dünyanın neresinde olursa olsun erkek egemenliğinin çıkar savaşlarından en fazla zarar görenler kadınlar ve çocuklar oluyor. Kadınlar göç etmek zorunda kalıyor, sınırlarda askerlerin taciz ve tecavüzüne uğruyor, insan kaçakçıları tarafından fuhuşa sürükleniyor. 2024 yılında dünya genelinde her yirmi kişiden biri savaş veya baskılar nedeniyle göç etmek zorunda kalırken, bunların çoğunluğunu kadınlar oluşturdu. Yine hala devam eden Gazze

savaşının bilançosu çocuklar ve kadınlar açısından daha büyük bir trajedi. İklim değişikliği, yoksulluk ve güvencesiz yaşamdan kaçıp Güney Amerika'dan kuzeye gerçekleşen göçün kilit noktasındaki Darien Geçidi'nden yarım milyon insan yürüyerek geçerken, tüm zamanların göç rekoru kırıldı.

Kadınların yaşadıkları zorluklar göç ettikleri ülkelerde de devam ediyor. Ukraynalı 130 kadın geçtiğimiz yıl Eylül ayında Alman Kızıl Haç ve SDP'ye mektup yazarak kamplarda yaşananları, kadınların fuhuşa sürüklendiklerini açığa çıkardılar. Yine Ukraynalı ve Kürdistanlı kadınlar Almanya'nın başkenti Berlin'de mültecilerin konaklama merkezi Tegel'de baskı, uygunsuz yaşam koşulları ve tacize maruz kaldıklarını ifade ettiler.

Bu çıkar savaşlarının yarattığı şiddet ortamı tüm insanlığı cenderesi altına almaya çalışıyor. Şiddet, başladığı mekanda ve uygulanan kişiyle sınırlı kalmıyor, bulaşıcı bir hastalık gibi toplumun hücrelerine nüfuz ediyor. Bunun en yalın halini Kürdistan'da yürütülen kirli savaşta görmek mümkün. AKP-MHP faşist iktidarının Kürdistan'da yürüttüğü kirli savaş ve körüklediği faşizm, kadına ve çocuklara karşı şiddeti artırıyor, Türkiye toplumu içerisinde savaş bilançosuna dönüşen kadın ve çocuk katliamlarına neden oluyor. Aynı erkek bir gün içerisinde birden fazla kadını DAİŞ tarzı yöntemlerle katlediyor. Toplumda tam anlamıyla bir bunalım hali yaşıyor. Türkiye'de Kürt sorununu savaşa çözmeye tahayyülü, erkek egemenliğinin şiddet zihniyeti ve politikası ile birleşince, Kürt kadınları daha derin bir şiddetle karşı karşıya kalıyor.

Dünya Kadın Konfederalizmi daha yakıcı bir ihtiyaç haline gelmiştir!

Kadınlar dünyanın neresinde olursa olsun aynı zorluklardan ve sorunlardan mustaripler. Devlet aklı her yerde kadın karşıtı politika izliyor. Dünya çapında kadınları hedef alan çeteler ürüyor. ABD'li çocuk istismarcısı milyarder Epstein'in, Türkiye, Çek Cumhuriyeti ve Asya'dan reşit olmayan kızları fuhuş amacıyla kaçırıp Amerika'ya getirdiği söyleniyor. 6 Şubat depreminde kaybolan çocukların da bu çeteler tarafından mı kaçırıldığı tartışılıyor.

BM nezdinde meşruluk ve yasalık kazanan Taliban'ın insanlık dışı uygulamaları bu yıl da devam etti. Taliban, kadın bakanlığı yerine, 'Fazileti Teşvik ve Ahlaksızlığı Önleme Bakanlığı' kurarken, kadınların toplum içinde duyulacak sesle konuşmasını da içeren yeni yasaları onayladı. Afgan kadınlar ise yasağa şarkılar ve şiirler okuyarak karşı çıktı. Kız çocuklarının okumalarının yasaklanmasına karşı ise gönüllü olarak evlerde, atölyelerde kadınları ve kız çocuklarını eğitmeye ve örgütlemeye devam ediyorlar. Afganistan Devrimci Kadınlar Topluluğu-RAWA, KJAR'a Afgan ve Kürt kadınları olarak saldırılara karşı birlikte mücadele edileceği vurgusu yaparken, 4 Kürt tutsağın İran devleti tarafından idam edilmelerini kınadığını belirtip Kürt kadınlarının direniş ve devriminin tüm Ortadoğu kadınları için umut olduğunu ifade etti.

Pakistan'da yaşayan Belluci kadınların maruz kaldıkları baskı ve şiddete karşı "Kadınlar Geleceği Örüyor Ağı" kadınlarla ve Beluc halkına desteğini açıkladı. Şiddet yanlısı ve ataerkil devletler tarafından benzer zulümlere maruz bırakılmış ka-

◆ Faşist Türk devletinin başta kadınlar olmak üzere, özgürlük gerillalarını, çocukları, Kürdistan doğasını, özgür yaşamda ısrar eden tüm halkımızı hedef alan soykırım ve işgal saldırılarına karşı Kürdistan dağlarında YJA-Star gerillaları öncülüğünde direniş büyürken; şehirlerde de Kürt kadınları öncülüğünde direniş devam etmiştir.

dınlar olarak birbirimizin acılarını paylaştıkça, Kürdistan'dan Belucistan'a, Filistin'den Keşmir'e omuz omuza mücadele ettikçe daha güçlüyüz. Belluc Dr. Mahrang Baloch; "Kürt kız kardeşlerime yüreğimin derinliklerinden bir mesajım var. Birbirimizle olan bağlarımız sadece etnik ve kültürel benzerliklerle sınırlı değil. Aynı zamanda acıları, çileleri ve baskıları paylaşan bir deneyimle kök salmıştır. Beluc kadınlarının da kendi mücadelelerinde Kürt kadınlarının yolundan ilerlemelerini temenni ediyorum" diyerek hem Kürt kadın hareketinin tarihi sorumluluğunu hem de dünya kadın dayanışmasının önemini vurguladı.

Kadınların eşit işe eşit ücret alamadıkları, siyasetten dışlandıkları, yasalarla aileye bağımlı kılındığı, tenlerinden dolayı ayrımcılığa maruz kaldıkları Tunus, Fas ve Yemen'de, şiddet ve eşitsizliğe karşı kadınları bilinçlendirmek için eğitim faaliyetleri yapıldı, kültürel ve siyasi anlamda yetkinleşecekleri kurumlar açıldı. Kahireli kadınlarsa katliam, taciz, tecavüze ve şiddete karşı "Öz Savunma Benim Hakkım" girişimini başlattı.

Irak'ta şiddeti meşrulaştırarak çok eşliliği ve kız çocuklarının evliliğini teşvik eden, evlilik adı altında çocukların istismar edilmesinin önünü açan kişisel statü yasasında yapılacak değişiklikler birçok kesim tarafından tepkiyle karşılandı.

İran'da seçimler sırasında ılımlı bir hava yaratmaya çalışan Pezişkiyan da kadın kırım politikalarına devam etti. Kadınların her gün yeni yasaklar, devlet şiddeti ve tecavüze maruz kaldıkları İran'da evli kadınlar, yaşları kaç olursa olsun pasaport almak, pasaport yenilemek ve ülkeyi terk etmek için evli oldukları erkeklerden izin almak zorundalar. 72 maddelik Hicap Kanunu meclise sunulup onaylandı ki bu kanunla İranlı kadınlar daha ağır bir baskı altına alındı. Buna karşı da kadınların tepkileri gelişti. Kürt gazeteci ve kadın hakları savunucuları Werîşe Muradî, Pexşan Ezizî'ye idam cezası verildi. Jin Jiyan Azadî isyanı sırasında tutuklanan kadınlar baskı, şiddet, kelepçeli tedavi, görüş ve telefon yasağı ve tacize karşı geri adım atmadan direndiler. İdam kararlarına karşı ilk defa bu kadar yaygın ve etkili kadın protestoları gelişti, bu da yıl açısından önemli

bir gelişme olarak belirtilebilir.

Hindistan'da ise çeyiz parası ödeyemeyen, ailesinin onayı olmadan evlenen ya da bir erkeği reddeden kadınlar öldürülüyor, şiddete maruz kalıyor. Kadının fiziğine saldırılıyor, kimyasal atılıyor. Yoksul kastlardaki kadınlara tecavüz ediliyor ve bu bir intikam biçimi ya da siyasi eylem aracı olarak kullanılıyor. 9 Ağustos'ta bir hastane baskınında bir kadın doktor tecavüz edilerek katledildi. Ülke çapındaki eylemlerde Jin Jiyan Azadî sloganı yükseltilirken, KJK ve Kürdistan'daki kadın örgütleri, "dünyanın her yerinde özgür kadın mücadelesinin zafer kazanması için iktidarcı ve erkek egemenlikli sisteme karşı kararlılıkla mücadele edeceğiz" diyerek Hintli kadınlara destek verdi. Hindistan'da temel sorun, kadınların yaşanan katliamlar karşısında sokağa döküldükten kısa bir süre sonra sağlanan kısmi adaletle sokaklardan geri çekilmesidir. Bu durum bütün ülkelerdeki kadınlar için en büyük sorunlardan biridir aslında. Kadınlar olarak yaşananlardan ders çıkarmalı, güvenceli sonuçlar alana kadar sokakları terk etmemeli, eylemleri bırakmamalıyız.

Lübnanlı ve Filistinli kadınlar Beyrut'taki BM binası önünde Êzidî kadınların direnişine destek vermek ve 2014 yılındaki soykırım saldırılarının faillerinin yargılanması amacıyla eylem yaptı.

İsviçre'de kadın katliamlarına karşı mücadele veren Ni Una Menos (bir kişi daha eksilmeyeceğiz) inisiyatifinin 5. yılı kapsamında 3 günlük bisiklet turu başlatıldı. Eylemde TC'nin Kürt kadınlarını hedef alan katliamları ile İran devletinin kadın aktivistlere yönelik almış olduğu idam kararları teşhir edildi.

Almanya'da Kürt kadınlarının 2009'da kurdukları Uta Amara Kadın Buluşma Merkezi, mülteci ve göçmen kadınlara sağlık, hukuki ve sosyal alanda ücretsiz destek sunuyor. Almanya genelinden Kürt, Arap, Alman, Kosova ve farklı halklardan genç kadınların katıldığı, genç kadınların becerilerinin güçlendirilmesi, özgüven kazanmaları ve demokratik süreçlerde yer almalarının teşvik edilmesi amacıyla "Mor Demokrasi" adında bir etkinlik düzenlendi. Böylesi çalışmalar, sınır tanımadan derinleşen ve yayılan kadın karşıtı politikalar karşısında kadınların da sınır tanımayan bir

örgütlenme ihtiyacına cevap olacak Dünya Kadın Konfederalizmi çalışması için anlamlıdır.

2024 yılı, Küresel Özgürlük halesi, Jineolojî ve Jin Jiyan Azadî üçgeninde Dünya Kadın Konfederalizmi'ne daha da yaklaştığımız bir yıl oldu. Özgür, eşit ve adil yaşam isteyen kadınlar, arayışlarına cevabı bu üçgende buldular. Jineolojî, herkesin kendisini keşfedebildiği, esnek ve farklı kültürlerle bir ahenk oluşturduğundan, tüm kadınlar için bir çekim merkezi oldu. Güney Fransa'da, Latin Amerika, Kuzey Afrika, Galıçya, İngiltere ve Kürdistan'dan akademisyen, öğretmen, çiftçi, aktivist ve belediye çalışanlarının katıldığı Jineolojî'yi tanıtmaya, Jineolojî'nin kadın bilinci ve örgütlenmesine yönelik gücü, cinsiyetçilik, cins bilinci üzerine analizler yapıldı. Jineolojî Akademisi, kadınlar geleceği örüyor ağı ve Nagihan Akarsel için adalet inisiyatifi ortaklığında "Birleş-Herkes İçin Adalet" başlığıyla farklı ülkelerden çok sayıda kadının katıldığı uluslararası panelde ulus-devlet sisteminin desteklediği kadına yönelik şiddet, sömürgecilik, ırkçılık ve milliyetçiliğin baskı mekanizmalarına karşı farkındalık oluşturma'nın önemi vurgu yapıldı.

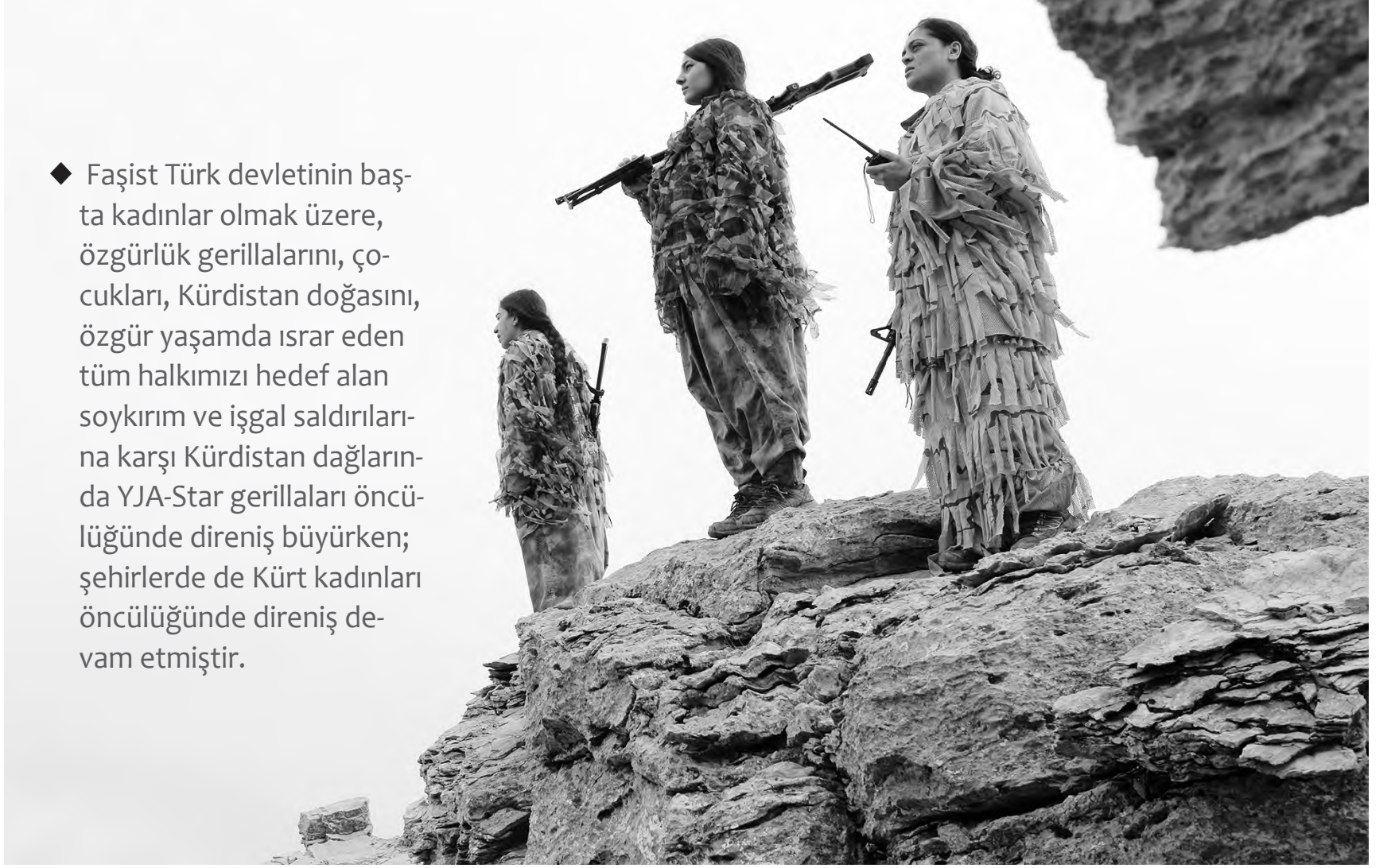
Kadınlar Avrupa, Amerika, Ortadoğu, Asya ve Kürdistan'da birbirleri için eylem yaparak, ses vererek, bazen sadece bir selamla Dünya Kadın Konfederalizmi'ne giden yolun taşlarını daha da sağlamlaştırdılar. Kapitalizm, birçok kültürün kaybıyla, toprakla ve yaşamla olan bağların koparılmasına neden oluyor. Dünya Kadın Konfederalizmi'ni inşa etmek, kapitalizmin soykırım tehlikesiyle karşı karşıya bıraktığı bu kültürleri hayata döndürmektir. Kadınlar olarak tek tipleştirilen faşizme karşı yaşamın çeşitliliği için çalışmalıyız. Devletler toplumu parça parça ederken kadınlar toplumun her kesiminde örgütlenerek, uluslararası düzeyde kadınların katıldığı eğitim ve tartışmaları geliştirmeliler.

Tecavüzlerin asıl amacı kadın şahsında toplumu bitirmektir!

Kadınlar 2024 yılına 8 Mart eylemleriyle coşkulu bir şekilde başlarken, Newroz bayramıyla bu coşku ve kadın enerjisini tüm yıla yayarak direnişleriyle, mücadeleleri, neşeleri, öfkeleriyle savaşa karşı barışı inşa

etmek için sokaklardaydılar. Bu yıl tüm 8 Mart kutlamalarında esas gündem Önder Apo'nun fiziki özgürlüğü ve kadın özgürlüğüyken, esas slogan da "Jin Jiyan Azadî" oldu. Kadınlar sokaklarda, İmralı'dan başlayan tecridin kendilerine ve tüm topluma ulaştığını, bu tecrit son bulmadan üzerlerine çöken baskı ve zulmün son bulmayacağını haykırdılar. Bir zamanlar DAİŞ'in kara çarşaflarını giymek zorunda kalan Kuzey-Doğu Suriye'deki kadınlar, çiçekli fistanlarıyla halaya durup "özgür kadının iradesiyle soykırım, işgal ve tecrit siyasetini yeneceğiz" sloganıyla 8 Mart'ı kutladılar. Şengal'de ise TAJE "Li diji qirqirina jinan bibe dengê xweparastinê" şiarıyla, tiyatro etkinliklerinden yürüyüşlere, katliamda katledilen kadınların ve şehitlerin resimlerinin yer aldığı sergilerle kutlandı. Bakur'da TJA öncülüğünde birçok kentte yürüyüşler ve etkinliklerle kutlanan 8 Mart, deprem bölgesindeki kadınlarla yaşadıkları travmaları aşmak, dayanışma köprüsü kurmak ve onların yanında olduklarını hissettirmek için mektup kampanyasıyla derin bir anlam kazandı. İstanbul'da binlerce kadın 22. Feminist Gece Yürüyüşünde "Susmuyoruz, korkmuyoruz, itaat etmiyoruz" diyerek polis barikatlarını aşıp, yasaklı olan Taksim meydanına ulaştılar. "Jin Jiyan Azadî", "Her Çığlığın Arkasındayız" dövizleri, Sara, Rojbin, Ronahî ve Silopiya'da katledilen kadınların resimlerinin olduğu, "Hep Kavgaydı Yaşamım" yazan pankartlar taşındı. Avrupa'da yaşayan Kürt kadınları da Jin Jiyan Azadî sloganlarıyla birçok kentte kutlamalar gerçekleştirdi.

8 Mart, coşkulu bir biçimde geçerken, sadece halayların çekilip şarkıların söylendiği etkinliklerle sınırlı kalması bir yetersizliktir. 8 Mart Dünya Emekçi Kadınlar Günü, kadın emeğinin özgürleşmesi için, emeği erkeğe mal eden, bu emeği görmeyen ve kendisini bu emek üzerinde yaşatmaya çalışan erkek egemen sisteme karşı daha politik çağrılarının, mesajların olduğu mücadele günü olmalıdır. Var olan coşku ve enerji politik hedef ve amaçlara kanalize edilmediğinde etkisiz kalma tehlikesiyle karşı karşıyadır. 25 Kasım eylem ve etkinliklerinde ise bu eksikliğin aşılabilecek önemli politik mesajların verildiği yansımasıdır. Bu ya-



nıyla kadına karşı şiddetle mücadele günü olan 25 Kasım eylemleri, kadınların iradelerine atanan kayyum şiddeti de dahil bütün erkek-devlet şiddetine karşı coşkulu geçti. 25 Kasımlarda kadın hareketinin ortaklaşarak her geçen gün artan şiddete karşı kararlar alması, beyanlarda bulunması, pratik adımlar atması önemlidir.

Kadın olmanın çok zor hale geldiği, kadınların “Sokakta yürürken hep arkamıza bakmak zorunda kalıyoruz” diyerek yaşadıkları durumu ifade ettikleri bir zamanda yaşıyoruz maalesef. BM kadın birimi dünyada her 10 dakikada bir kadının katledildiğini açıkladı. Türkiye’de de son aylarda neredeyse günde 3 kadın katlediliyor. Kadınların katledilme haberlerinin bir rutine dönüşüp durdurulmasına yönelik herhangi bir adımın atılmadığı her yerde, mücadeleye ancak kadınların kendi örgütlenmeleriyle gerçekleşebilir.

Almanya Adalet Bakanı Marco Buschmann, tecavüzün insanı sömürmediği için bireysel bir suç olduğunu ve AB düzeyinde yargılanmasının mümkün olmadığını savunuyor. Fransa ve Polonya da aynı fikirde. Almanya’nın vetosu nedeniyle Avrupa Birliği ülkeleri tecavüz tanımında anlaşamıyor. Böylesi bir ortamda devletten ya da devlet kurumlarından korunma beklemek, kendini erkeğin insafına bırakmak anlamına gelir ki bu zaten ölümle aynı anlamı taşır. Önder Apo, “Bir toplumda kız çocuklarına tecavüz ediliyor ve yüzlerce kişi buna dahil oluyorsa o toplum bitmiştir” belirlemesinde bulundu. Yani tecavüzü kişisel, herhangi bir erkeğin yapmış olduğu bir olay olarak ele almak yanlış olur. Onlar sadece tetikçidirler, asıl katil ise erkek devlet aklıdır. Birçok tecavüzcü çete liderinin Türk devlet yetkilileriyle fotoğraflarının olması tesadüf olmasa gerek. Devletin bilinçli bir politika olarak, toplumu bitirmek için tecavüzlerin önünü almadığını bilmek ve o temelde mücadeleye etmek gerekiyor.

Biri korucu 4 kişinin sistematik tecavüzüne uğrayan ve fuhuşa zorlanan bir kadının, saldırıdan bir buçuk yıl sonra dava açması üzerine, davayı “hayatın olağan akışına aykırı” bularak takipsizlik kararı veren savcıdan; Kayseri’de 5 yaşındaki bir kız çocuğunun tecavüz edildiği iddiası sonrası Suriyelilere ait iş yerlerine saldıran kalabalığı sakinleştirmek için tecavüze uğrayan çocuğun Türk olmadığını ifade eden il emniyet müdürü Atanur Aydın’dan ve bunun gibilerinden kadınları korumalarını nasıl bekleriz?

Erkeklerin takım elbise giyerek, pişman olduğunu söyleyerek “cinnet geçirdim, psikolojim bozdu” gibi gerekçelendirmelerle en az cezayı aldıklarına şahit oluyoruz. Oysa şiddet ruhsal bozukluk değil, erkeğin güç sürdürme ve iktidar göstergesidir. Türkiye’de 2024 yılının ilk 5 ayında 138 kadın katledilirken, 120 kadın şüpheli şekilde yaşamını yitirdi, en az 14 çocuk katledildi, 8 çocuk ise şüpheli şekilde yaşamını yitirdi. Kadınlara etek boylarından ya da usturuplu davranmadıklarından kaynaklı tecavüze ve tacize maruz kaldıklarını söyleyen, çocukların uğradıkları taciz ya da tecavüz için somut delil isteyen bir devlet aklı, bunu yaparken kadını iradesiz kılmak kadar erkeğe dayanarak yaratıyor, şiddetin önünü alabildiğine açıyor.

Bu nedenle hiçbir kadın ölümünü sıradan ya da doğal olarak ele almamak, failerin erkek egemen sistem olduğunu ve bulduğu her fırsatta kadınlara saldırdığını görmek ge-

reliyor. Şüpheli olarak ifade edilen kadın ölümleri de erkeğin korunmak istenmesinden başka bir şey değildir. Kadın Cinayetlerini Durduracağız Platformu’nun hazırladığı raporda, kadınların yüzde 47’sinin evli olduğu erkekler tarafından katledildiği ve 34 kadından 31’inin failinin de daha önceden suç kayıtlarının olduğu belirlendi. Bu cezasızlık politikaları, kadın ve çocuk katliamlarının önünü açarken, toplumsal yozlaşmayı derinleştiriyor. Tekirdağ’da cinsel saldırıya maruz kalıp, darp edilerek beyin kanaması geçiren 2 yaşındaki bebeğin yaşamını yitirmesi, annesinin ve komşularının yaşanan olayın içinde olması, babasının suç kaydının olması işte bu toplumsal yozlaşmanın sonucudur.

Erkek egemen sistemin kadın düşmanı politikalarına birçok ülkede rastlamak mümkün. Mesela Yunanistan’da eşine şiddet uygulayan erkelere daha önce çocukların velayeti verilmezken, baba hakkı lobbiesinin baskısıyla velayetin verilmesi kararlaştırıldı. Çocuk tecavüz şebekeleri hükümet üyeleri tarafından örtbas edildi, başbakanın danışmanlarından biri çocuklara tecavüzden hüküm giymiş olmasına rağmen hala görevdedir. İtalya’da 16 ila 70 yaş arasındaki kadınların yüzde 30’u hayatlarında en az bir kez cinsel şiddete maruz kalmış. Her üç kadından birinin ya tecavüze uğramış ya da aile, ataerkillik kültürü yücelten dinler tarafından cinsel şiddete veya istismara maruz kalmış olduğu Güney Afrika ise dünyanın tecavüz başkenti olarak bilinmektedir.

Tüm bunlara rağmen kadınlar, kadın kırım politikalarına karşı yıl boyunca sokaklarda, seslerini yükselttiler. Fransa’da kadınların mücadelesiyle kürtajın anayasal güvence altına alınmasına yönelik tasarı ezici bir çoğunlukla onaylandı. Hollanda hükümetiyse rıza dışı her türlü cinsel ilişkiyi tecavüz sayan ve yüksek cezalar veren cinsel suçlar yasası hazırladı.

Türkiye ve Bakur’da da kadınlara dayatılan hukuksuzluklara karşı kadın avukatların öfkelerini eylemlerle ifade etmesi, bu sürecin önemli ama yaygınlaştırılması gereken eylemlerinden biri oldu. Amed ve İstanbul barosuna üye kadın avukatlar son dönemde cezasızlıkla sistematik şekilde artan kadın katliamlarına dikkat çekmek ve takipçisi olmak için Jin Jiyan Azadî sloganlarıyla eylemdeydiler. Yine Amed ve Mêrdîn büyük şehir belediyesi ile Amed ve Merdîn barosu, şiddete maruz kalan kadınlara adli yardım hizmeti verilmesi amacıyla bazı eğitim çalışmalarını ortak yürütebilecekleri bir protokol imzaladılar. Toplumsal cinsiyete karşı çalışmaları güçlendirecek, işbirliğini açığa çıkaracak bir çalışma olması itibarıyla da önemlidir.

Önder Apo’nun Kürt kadın hareketine kazandırmış olduğu en önemli kazanımlardan biri de eşbaşkanlık sistemidir. Siyasetten kültüre, sağlıktan eğitime, ekonomiden hukuka yaşamın her yanına sinen erkek egemen aklını değiştirmenin, her alana ve çalışmaya kadın gözüyle bakmanın garantisidir eşbaşkanlık sistemi. TJA’nın demokratik, ekolojik, kadın özgürlükçü yerel yönetimleri esas alan, eşit temsiliyet ve eşbaşkanlık sistemi ile yaşamın her alanında “vardık, varız, var olacağız” şiarıyla seçimlere dair tutum belgesi açıklaması, kadınların irade beyanı olmuştur. Bu nedenle AKP-MHP faşist iktidarı, seçim çalışmalarında, kadınların yaşamın her alanında söz sahibi olacakları ve irade ka-

zanacakları bu sisteme saldırmıştır. Agirî’nin Avkevîr, Riha’nın Berecûk, ve Êlih’in Aviske beldesinde DEM partiden istifa eden erkek eş başkanların durumu, iktidarın kadın özgürlükçü yerel yönetim anlayışına karşı özel savaş politikasının bir sonucudur. Kadın Özgürlük çizgisine saldırı olan kayyımlar, Kürdistan’da birçok kadın kurumunu kapatıp kahvehanelere dönüştürmüşken, seçimlerle beraber kazanılan belediyelerde ilk iş olarak bu kadın kurumlarının, atölyelerin ve çocuk kreşlerinin işlevli hale getirilmesi çok önemlidir. Konaklama, psikolog ve sosyolog desteği, el sanatları, kilim dokuma atölyeleri, dikiş-nakış kursları, oyun evlerinin yer aldığı Kadın Yaşam ve Dayanışma Merkezleri, Kadın ve Aile Hizmetleri Müdürlüklerinin açılması, kendi imkanlarıyla üretim yapan kadınlarla hem dayanışmak hem de kadınların kazanç sağlaması amacıyla yapılan Kadın Emeği Buluşmaları, belediye aşevlerinin açılması önemli yerel yönetim çalışmalarıdır.

Kadınların en aktif çalışacakları alanlar şüphesiz belediyeler bünyesinde yürütülecek çalışmalardır. Kadın buluşmalarıyla, hayata geçirilecek projelerin kararının birlikte verilmesi, kadınların eleştiri, talep ve önerilerinin dinlenmesi, mahallelerin sorunlarının ve çözümlerinin birlikte tartışılması kadın belediye-ciliği anlamında önemli bir çalışma tarzıdır. Bu buluşmaların daha fazla yaygınlaştırılıp gençlerle, çocuklarla ve yaşlılarla da buluşmalar yapılarak toplumun her kesimine ulaşılması önemlidir.

Diğer önemli çalışma, toplumda kadının yoksun bırakıldığı eğitim çalışmalarını, özellikle kız çocuklarını eğitime ve bilinçlendirme çalışmalarını en kutsal çalışma olarak ele almak olacaktır. DEM Parti Kadın Meclisi’nin, “özgür ve eşit yaşamda ısrarcıyız, örgütleniyoruz” şiarıyla startını verdiği kampanyayla örgütlülüğü öz savunma olarak ele alması esas bir gündem olmuştur. Fakat kadın hareketleri bu kampanyalarla sadece kadınlarda bir hareketlilik yaratmayı değil, her kampanyayı bir akademi coşkusunda eğitim ve yenilenme yaratmayı, dönüşümü amaçlamalıdır. Dönüşümün olmadığı, kadınlara rutin gelen çalışmalar bir süre sonra ilk coşkusu da kaybediyor, ancak her zaman yeni amaçlarla başlanan çalışmalar büyük başarı elde ediyor. Aksi takdirde yapılan kampanyalar zamanını aşamayacak ve bir zaman dilimi ile sınırlı kalacaktır.

Roja, Maxmur ve Şengal’de de kadınlar 2024 yılı boyunca hem AKP-MHP faşist iktidarının saldırılarına karşı direndi hem de demokratik, ekolojik ve kadın özgürlüğü temelinde inşa çalışmalarını sürdürdü. Êzidî Kadın Meclislerinin Çatı Örgütü SMJE Brüksel’de Avrupa parlamentosunda “Soykırım tehdidi altındaki Êzidî toplumunun yeniden inşası” başlıklı konferans düzenledi. Êzidî kadınlar dışında Avrupalı örgütlerden şahsiyetlerin de katıldığı konferansta büyük bir cesaret ve özgüvenle konuşan Êzidî kadınlar, “Şengal’in özerk statüsü tanınsın, kaçırılan kadın ve kız çocukları bulunsun, Türk devleti yargılsın, KDP esir tuttuğu Êzidîleri serbest bıraksın, yeniden insana destek verilsin” taleplerini dünyaya duyurdular. Katliamdan geçirilmek istenen Êzidî kadınları Önder Apo paradigmasıyla kendilerini yeniden ve daha güçlü yarattıklarını tüm dünyaya gösterdiler.

Türkiye ve çetelerinin işgali altında olan alanlardan her gün kadın kat-

liamları, taciz ve tecavüz haberleri gelmeye devam ediyor. HTŞ işgali altında olan İdlib camilerinde kadın düşmanı, çalışan kadının ahlaksız ve haram olduğu vaazları verilirken, genel ahlak polisi şubesinin kadınları keyfi nedenlerle gözaltına alabilecekleri, kadınların tüm yaşam ve çalışma alanlarına müdahale eden Genel Ahlak Yasası çıkarıldı. Buna karşı Kuzey ve Doğu Suriye Özerk Yönetimi Genel Meclisi, bölgedeki tüm bileşenlerin katılımıyla, kadınların ve çocukların haklarını garanti altına alan ve 134 maddeden oluşan Toplumsal Sözleşme’yi onaylayarak hayata geçirdi. Kadınların yüzde 50’sinin sözleşmenin hazırlanmasında yer alması ise Kuzey Doğu Suriye tarihinde bir ilk oldu. Kadınların liderlik pozisyonlarında yer alması, özgür bir yaşam sürmesi, ailede ve yaşamın her alanında haklarını elde etmesi gibi birçok konu sözleşmede yer alırken, halkın iradesini temsil eden, toplumda demokrasinin pekiştirilmesine katkı sunan bir anayasa olması açısından sadece Suriye krizine değil Ortadoğu krizine de çözüm umudu olacak önemli bir çalışmadır.

Roja devrim alanları çalışmalarıyla sadece Kürdistan’ın değil tüm dünyanın dikkatini çekmeye devam ediyor. Tüm dünya kadınlarına ve ezilen halklara umut oldukları bilinci ve sorumluluğuyla çalışmalarını yapmaları önemlidir. Bu anlamda devrim alanlarında kadın şiddetini ortadan kaldırmak için “em hêvî ne, em aşitî ne” sloganıyla kadına yönelik şiddet ve katliamlara karşı mücadele kampanyası başlatılmıştır. Özgür yaşam mücadelesinde tüm yükü kadına yükleyerek, erkeğin dönüştürülmesini de sadece kadından bekleyen yaklaşıma karşı Kongra Star’ın toplumsal dönüşümü hedefleyen yaygın erkek eğitimleri anlamlı ve yaygınlaştırılması gereken çalışmalardır.

İran rejiminin gazeteci Pexşan Ezizî ve kadın hakları savunucusu Werîşe Muradî’ye verdiği idam kararına karşı KJAR’ın başlatmış olduğu ve Rojava Kadın Basın Birliği (YRJ) başta olmak üzere tüm kadın örgütlerimizin aktif katıldığı “İdamı Hayır” kampanyası sürecin önemli etkinliklerinden biri olmuştur. Zeynep Celaliyan tahliye zamanı gelmesine rağmen tahliye edilmedi. Sağlık sorunu olan tutsaklar tedavi edilmezken, çeşitli baskı ve işkence uygulamaları devam etti. Türkiye cezaevlerinde kadın tutsaklar her giriş çıkışlarda çıplak arama ve ters kelepçe uygulamasına maruz kaldılar, hijyen paketleri verilmedi, kalitesiz petlerden kaynaklı birçok kadın hastalığa yakalandı, yemeklerden kaynaklı birçok zehirlenme vakası yaşandı. Ortak kurs, sohbet veya spora çıkmalarına izin verilmedi. Kadın gardiyan ve görevliler tamamen erkek zihniyeti ile kadınlara baskı ve işkenceler yaptı. Kadın tutsakların da İran ve Türkiye cezaevlerindeki bu uygulamalara karşı direnişi devam etti.

Başûr’da yaşanan siyasi, ekonomik ve toplumsal kriz en çok kadınları etkiledi. Kadınlar büyük oranda evli olduğu erkek tarafından intihar süsü verilerek katledildi, intihara sürüklendi ve kimsesizler mezarlığına defnedildi. Kadınlar KDP’nin kendileri için mezarlık olduğunu, her kadının kimsesiz olduğunu, kadınları katledenlerin büyük oranının KDP üyesi olmasından kaynaklı yargılanmadıklarını ifade ediyor. Kadınların hakları ve korunması için açılan kurumlar ise kadın karşıtı politika izleyerek kadınların bu kurumlara gitmelerinin önü alınıyor.

KDP, içerisine girmiş olduğu ihaneti, toplumun damarlarına sirayet ettirmeye çalışmaktadır. İhanet yoluyla toplumsal ahlak değerlerinden düşürdüğü insanları, her türlü kötülük yaptırabilecek duruma getirmektedir. Bu ihanet ağına takılanların sağlıklı bir aile ilişkisi yaşaması beklenemez. Bu nedenle Başûr’da kadın ölümleri her geçen gün artmaktadır.

Yine geçen yılın Ocak ayında Kerkük’te Zelal Heseke arkadaşın, Ekim ayında da Kürt kadın gazetecileri Gülîstan Tara ve Hêro Baha-dîn’in Süleymaniye’de faşist Türk devleti tarafından hedeflenip katledilmesi, bu vahşetin “PKK’liydliler” söylemiyle meşrulaştırılması da KDP’nin bu eşi benzeri görülmemiş ihanetini kanıtlar niteliktedir. Kürt kadınları ve dostları bu devrimci kadınların katledilmelerine karşı sesini yükseltmiş, yaygın bir biçimde tavrını ortaya koymuştur.

‘Kutsal Aile’ modeli; kadınları, çocukları ve aileyi katlediyor!

Sürdürülen savaşlar, kullanılan faşist dil, savaşa harcanarak batırılan ekonomi, Türkiye toplumunda ahlaki çöküşe giden birçok olayın yaşanmasına neden oluyor. Toplumda kutsal olarak görülen aile kurumu, kadınların ve çocukların katledildiği, tecavüze uğradığı, kaybedildiği bir kuruma dönüştürüldü. Türk Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı 2024 yılı içinde erkeği kut-sallaştırırken, kadını eve kapatan, “Aile ve Evlilik Okulu” ile “Baba Okulu” isimli iki projeyi, kadının bekarlık soyadını tek başına kullanamaması, nafaka hakkından mahrum bırakılması gibi yeni yasa değişikliklerini hayata geçirmeye çalıştı. Bu proje ve yasalarla erkeği ailenin mimarı ve tek otorite gücü, kadını da evlendiği erkeğin mülk ü yapıp, şiddet gördükleri erkeklere mahkum ederek, kendi deyimleriyle “kutsal aileyi” korumayı amaçlıyorlar. Geleneksel aile modelini topluma kabul ettirerek, bunun dışındaki birliklikleri dışlamak, toplumsal şiddete maruz bırakmak istiyorlar. Ayrıca sözüm ona kadına yönelik şiddete karşı diyanet ile ortak çalışıp, şiddet gören kadınların çocuklarına manevi danışmanlık adı altında “değer eğitimi” verilecek. Yani erkek şiddetini kabul etmeyen kadın ve çocuklar bizzat devlet eliyle terbiye edilecek. İktidar, dini referanslarla kadınların ve çocukların hayatlarını kuşatıyor, erkek şiddetini meşrulaştırıyor.

Kutsal denilen bu aile modelleri içinde tacize, tecavüze uğrayan kadınlar ve çocuklar yaşadıklarını kabul etmediklerinde katledilerek olayın üzeri kapatılıyor. Böylece aile, tüm kötülüklerin içinde saklandığı bir kutu haline getiriliyor. 8 yaşındaki Narin’in küçük bir köyde katledilmesine rağmen, 4 aya yakındır hala katillerinin bulunamıyor olması, AKP-MHP faşist iktidarının kutsal aile modelinin sonucudur.

“Kutsal aile” dünyanın farklı ülkelerinde de aileyi koruma adı altında kadının iradesine, yaşamına, kararlarına müdahale eden bir model olarak hayata geçiriliyor. İtalya’da Katolik örgütlerin ve lobilerin aileyi koruma adına kürtaj hakkına karşı duruşları, kadının hayatına mal olan durumlara varıyor. İtalya’da kadına karşı ideolojik savaş, Katolik ve faşist kültürün temel direklerinden biri. İtalya nüfusu azalan bir ülke olduğundan, kadınların toplumda bir değere sahip olabilmemesi için hem anne hem de iş kadını olması gerekiyor. Kadınların özgürlüğünün ancak annelik yap-

maları halinde elde edilebileceği, kariyer yapmak için çocuktan ya da çocuk yapmak için kariyerden vazgeçmenin özgürlük olmadığı, özgürlüğün her ikisini de korkmadan yapmak olduğu, çünkü toplumun, devletin, kurumların buna ihtiyacı olduğu fikri yaygınlaştırılıyor.

Ulusa hizmet etmek, yolsuzluk ve saldırılara karşı savunmanın kriteri olarak öne çıkıyor. Kadınların ne kadar çocuk yapacaklarının kararını veren devlet politikaları, kadın bedenini insan üreme makinesine dönüştürmek ve işgücünün yeniden üretiminde kadınları boyunduruk altına almak istiyor. Böylece üreme doğrudan kapitalist birikimin hizmetine sokuluyor. Mesela Yunanistan'da doğum kontrolü ve kürtaj için ağır cezalar getirildi. Kadın bedeninin kontrolünü ele geçirmek için kadınların ayrıcalıklı alanı olan geleneksel tıp yasaklanıp 'büyücü-lük' olarak etiketlenirken, tecavüz neredeyse suç olmaktan çıkarıldı. Koreli kadınlarsa "Konfüçyüsçülüğe karşı 4B hareketi" ve "Korseden Kaçış hareketi" ile kadının kendisini erkeğe beğendirmesi için bedenine müdahalede bulunması gerektiğini dayatan güzellik algısını reddederrek, cinsiyetçiliğe karşı mücadele ediyorlar. Birleşik Krallık'ta her üç günde bir erkekler bir kadını öldürüyor ve cinayetlerin %70'i aile içinde gerçekleşiyor.

Önder Apo ise kadın için kafese dönüştürülen sözde kutsal ailenin demokratikleşmesi gerektiğini belirtti. Köle kadın ve erkekten oluşan ailerden demokratik toplumun gelişmesi beklenemez elbette. Bu nedenle kadınlar olarak, kadın ve çocukların söz, karar ve irade sahibi oldukları demokratik aile modelini geliştirmemiz gerekiyor. Böylesi dönüşümler yaşanmadan toplumsal değişimi talep etmek gerçekliğe uzaktır.

Özgür, eşit yaşamda ısrarcıyız, kadın yoksulluğuna karşıyız!

Enflasyon, işsizlik, yoksulluk toplumsal çürümeye bağlı cinayetler artarken, AKP-MHP yönetimi Başûrê Kurdistan'da çok sayıda askeri üs bulundurup işgalci savaşını sürdürüyor. Suriye millî ordusu üyesi on binlerce kişiye maaş silah ve lojistik sağlıyor. Ekonomik kriz büyürken, bütçenin yarıdan fazlasını silahlanmaya ve Diyanete aktarıyor. Bu iki alana hiçbir bakanlığa olmadığı kadar bütçe aktarılıyor. Pazarlarda ise artık toplayarak geçinmek zorunda kalan insan sayısı her geçen gün çoğalıyor. Marketlerde en temel ihtiyaçlara özel kilitler vuruluyor.

Dünya yoksulluğun kadın haline şahitlik ederken, Türkiye'de ve dünyada en temel sorunlardan biri eşit işe eşit ücret. Birleşik Krallıkta 35 okulda çalışan, çoğunluğunu öğretim asistanı ve kantin görevlilerinin oluşturduğu 1500 kadın memur, erkek meslektaşlarıyla eşit ücret almak için greve gitti. Kadın işsizliği ve yoksulluğu her geçen gün artarak devam ederken, kadının iş hayatından uzaklaşıp ekonomik anlamda birine bağımlı olması için üzerindeki baskı ve şiddet artıyor. İtalya'da her 10 kadından 4'ü mali açıdan eşine bağımlı olduğundan, erkekler mali kontrolü kadınlar üzerinde sağlamak için aile içi şiddete başvuruyor.

Suriyeli göçmen kadın ve çocuklar en kötü koşullarda, ucuz işgücü olarak çalıştırılıyor. İnsanlar işsizlik ve yoksulluğun suçlusu olarak göçmenleri görürken, bu durum toplumda nefret ve faşizmi körüklüyor, göçmen kadınlara karşı ayrımcı ve cinsiyetçi yaklaşımlar artıyor.

◆ Kapitalizm, anlam arayışımızdaki çatlakları doldurmak için devreye girerek, altın tozlu pahalı kahveler, uyuşturucu, alkol, pahalı restoranlarda pahalı yemekler gibi sadece tüketim kültürünü körükleyen bir yaşam tarzı yaratıyor. “Sadece bir kez yaşarsınız” doktriniyle, anı yaşamak adı altında anı tüketiriyor. Dijital medya fenomenleriyle, ucube kişiliklerin 24 saat boyunca nasıl yaşadıklarını izleterek, yaşamlarımızın onlar gibi olması gerektiği algısını yaratıyor.

Türkiye'de her beş çocuktan birinin derin yoksulluk sorunları ile yüz yüze olduğu, son 11 yılda 695 çocuk işçinin çalışırken yaşamını yitirdiği, resmi verilere göre 853 bin olarak açıklanan çocuk işçi sayısının gerçekte 2 milyon üzerinde olduğu belirtiliyor.

Türkiye'de patronlar, sendikaya üye olan kadın işçilerin, arkadaşlarıyla konuşurlarken fotoğraflarını çekip ailelerine vermekle tehdit ediyorlar. Sistemin örgütlü halktan ne kadar çok korktuğunu sendikalara üye olan işçileri işten çıkarmalarında görebiliriz. Kadın örgütleri sendikaya üye oldukları, sağlıklı ve güvenli çalışma koşulları ve zam istedikleri için işlerinden atılan, patronun ve polisin şiddetine maruz kalan, grevde, direnişte olan işçi kadınlarla birlikte olmalı ve yalnız olmadıklarını bilmelerini sağlamalıdır. Bu anlamda DEM parti kadın meclisinin “özgür eşit yaşamda ısrarcıyız, kadın yoksulluğuna karşıyız” kampanyası kapsamında Artvin'de çay toplayan kadınları, Denizli'de kadın tekstil işçilerini ziyaret ederek sorunlarını dinlemesi ve gündeme getirmesi önemli çalışmalaradır.

Kadınların ekonomiden dışlandığı, fırsat eşitliğinin sadece erkekler arasında yaratıldığı bir dünyada, Rojava'da kadınlar kooperatiflerle, özgür kadın vakıflarıyla ekonomi alanına da öncülük ediyor. Tarım kooperatiflerinde 500, fırın, lokanta ve terzi-hanelerde 131 kadın çalışıyor. Kooperatif tarzı çalışma, kadın emeğine hakkını verirken, kadının dayanışmasını yayarak, kadınların toplumdaki yerini büyütüyor, kooperatif kültürünü topluma yayıyor. Bu çalışmaların rant ve çıkara dayalı ekonomi anlayışına karşı tüm Kürdistan ve Avrupa alanında da geliştirilmesi önemlidir.

Özel savaşa ve fiziki saldırılara karşı öz savunma!

Kapitalizm, anlam arayışımızdaki çatlakları doldurmak için devreye girerek, altın tozlu pahalı kahveler, uyuşturucu, alkol, pahalı restoranlarda pahalı yemekler gibi sadece tüketim kültürünü körükleyen bir yaşam tarzı yaratıyor. “Sadece bir kez yaşarsınız” doktriniyle, anı yaşamak adı altında anı tüketiriyor. Dijital medya fenomenleriyle, ucube kişiliklerin 24 saat boyunca nasıl yaşadıklarını izleterek, yaşamlarımızın onlar gibi olması gerektiği algısını yaratıyor.

Kara para aklamadan, örgüt kurmaya kadar birçok suçtan tutuklu bulunan dijital medya fenomeni Dilan Polat serbest bırakılırken yüzde 61 engelli 82 yaşındaki Makbule Özer, cezaevindeki kızına para gönderdiği için sedyeyle tutuklanan 75 yaşındaki Hatice Yıldız, 76 yaşındaki Hanife Arslan ve daha yüzlerce Kürt annesi cezaevinde tutuldu. Bu saldırıların asıl hedefi, kadın kimliği ve kadının toplumdaki rolüne, toplumun kültür, sağduyu, hakikat ve yaşam ilkelerine karşı savaş yürütmektir. Modernite güçleri toplumu kontrol altına almak ve biçimlendirmek için, kadınlara sadece birey olarak değil, sahip oldukları toplumsal rol ve taşıdıkları değerlerle ilişkilendirerek kadın iradesine saldırıyorlar. Reklamlardan modaya, donanmalardan ekonomiye, faşist, liberal partilerden muhafazakar partilere kadar ilk sırada

kullanılan hep kadınlar oluyor.

Bu kirli politikaları kadın üzerinde yürütebilmenin en önemli aracı ise özel savaş oluyor. Kadınlar aşk, moda, güzellik gibi tuzaklı kavramlar üzerinden kandırılıyor, şiddete maruz kalıyor, katlediliyor. Sûr'da bulunan metruk ve normal evler kiralanıp genç kadınlara fuhuş yaptırılıyor. Polisler köşe başlarında gençlerin eline uyuşturucu madde verip sattırıyor. Devletin kendilerine dokunulmazlık tanıdığı birkaç aile ve korucu, fuhuş ve uyuşturucu ticaretini yapıyor, tüm şikayetlere rağmen sonraki gün serbest bırakılıyorlar. Wan'da Özcan Polat ve Apo Aslan isimli kişiler iş vaadiyle kandırıp, içki ve uyuşturucu yoluyla bağımlı hale getirdikleri kadınlar üzerinden erkeklerin uygunsuz videolarını çekerek erkeklerden para almak için şantaj yapıyorlar. Şehirde 16 bin uyuşturucu madde bağımlısı olduğu ifade ediliyor. Fuhuş ticareti ise masaj salonları adı altında yapılıyor.

Bu özel savaş ağı özellikle Rojava Kadın Devrimi alanlarında genç kadınları etkisi altına almaya çalışıyor. Dijital medya üzerinden aşk adı altında Kürt kadınlarıyla ilişkiye geçen MİT ajanları, fotoğraflarını istedikleri genç kadınları bu fotoğraflarla tehdit ederek ajan ağına çekmeye çalışıyor. Her gün devrim alanlarını bombalayarak insanlarımızı katleden, inşa çalışmalarını yok eden düşmandan aşk ve sevgi beklemek, hala içerisinde yaşadığımız gerçekliği anlamamaktır. Kongra Star gibi kadın örgütlerinin “burası devrim alanı, düşmanın özel savaş politikaları yoktur” gibi bir yanılgıya kapılmadan, genç kadınları ve aileleri bu konuda eğitmesi çok önemlidir.

Özel savaş Botan'da da her alana sirayet ederek, taciz, tecavüz, fuhuş, madde bağımlılığını geliştiriyor. Üniformalıların tacizine büyük tepki kovan Botan ve Gever halkı özel savaş politikalarının farkında olduğunu göstermiştir. Öz savunma noktasında bu bilinci ortaya koyarak bunun daha fazla örgütlenmesi gerekir. Colemêrg'de uyuşturucu ve fuhuşa zorlanan ve babası korucu, abisi astsubay olan okul arkadaşı tarafından darp edilme görüntülerinin dijital medyada yayınlanan genç kızın yaşadıklarını sadece akran zorbalığı olarak ifade etmek eksik ve yanlış bir değerlendirmeye olacaktır. Görüldüğü gibi Kürdistan'da kadından erkeğine, gencinden yaşlısına devlete bulaşan herkes bataklığa bulaşmış demektir. Tıpkı Narin örneğinde olduğu gibi. Tüm köy, aile üyeleri ve akrabalar katili bilmelerine rağmen devletin büyüklüğü yalanının arkasına saklanarak susuyor ve 10 dakika içerisinde onlarca defa “devletimiz” diyerek kendi kirlerini de devletin kirleriyle örtmeye çalışıyor. Çeteleri yargılamayan devlet, haberleriyle çeteleri ortaya çıkaran Rabia Öner gibi kadın gazetecileri yargılıyor, Kürtçe şarkı söyleyip halay çektiği için insanlarımızı tutukluyor. Aynı faşist akıl Kürdistan'da 'Kültür Yolu' festivalleri adı altında gençlerimizi zehirliyor, festivallerde kız çocuklarını taciz ediyor.

Elbette bu özel savaşa karşı önemli bir karşı duruş da vardır. Bu kapsamda bazı örnekler vermek gerekirse; TJA ve DBP Kadın Meclisi'nin birçok kentte kadınlarla düzenledikleri özel savaş konulu atölyelerinde

en büyük özel savaşın tecrit olduğu, özel savaşla sadece fiziki saldırıya maruz kalmadıkları, iradelerinin ve zihinlerinin de saldırı altında olduğu ifade edildi. Atölye çalışmalarında, özel savaşın tanıkları olan kadınların yaşadıklarını ve gördüklerini anlatarak gerçekliği herkese göstermeleri, özel savaşın boyutlarının kavranması ve düşmanın hangi yöntemlerle kadınlara yaklaştıklarını anlamak açısından sağlıklı bir çalışma olmuştur.

Kadınlar Birlikte Güçlü Platformu İzmir'de 14 Şubat sevgililer gününde “bu coğrafyada her gün kadınlar katledilirken bizden tozpembe reklamlarınıza, sevgililer gününüze kanamamızı beklemeyin. Bugün herkes aşkı kutsuyor, hangi aşk? 2023 yılında 315 kadın katledilmişken hangi aşk bu?” diyerek katliamlarını maskeleyerek için böyle sembolik bir gün icat eden erkek aklına anlamlı bir cevap vermiştir. Yine Jineoloji Dergisi'nin Wan'da “21. Yüzyılda Erkek Egemen Sisteme Karşı Mücadele Politikası ve Yöntemleri” başlıklı çalıştayda “Cinsiyetçi saldırılara karşı ortak öz savunma bilinci” konusunu ele alması, kadınların sorunların tahliyesiyle beraber çözüm gücü olması açısından anlamlı bir çalışma oldu.

Sanat, kadınlara karşı özel savaş aracı olarak kullanılıyor, en temel öz savunma bu alandaki boşlukları doldurarak, kapitalist sistemin saldırılarını boşa çıkarmaktır. Kadından mahrum bırakılan sanat alanına karşı, kadınlar üzerindeki erk politikalara ve baskıya tiyatro oyunları, sergi, resim, müzik gibi sanatsal faaliyetlerle dikkat çekilmesi gerekir. Bu yıl ilk defa Amed şehir tiyatrosu ve kadın kültür sanat edebiyat derneği “ber bi rojê ve” şıarısıyla ortaklaşa kadın tiyatro festivali yaptı. Seqiz, İran, Kerkük, Irak'tan da tiyatroların sergilendiği festivalde kadınların yaşadığı sorunlar ve mücadele tiyatro yoluyla işlendi. Bu çalışma Kürdistan kadınlarının ulus-devletlerin parçalama çapalarına rağmen sınırları aşarak birlikte üretebilmelerinin anlamlı bir örneğidir aynı zamanda. Kırmanşan'ta sahnelenen, neredeyse tamamında kadınların yer aldığı, tecavüze uğrayan bir kadının tecavüz öncesi ve sonrası neler yaşadığını anlatan Astvar Nader Wazirifshanas tiyatro oyunu, kadınların yaşadıklarını sanatla anlatmak açısından önemli çalışmalardandır. Sanat aynı zamanda bir hafıza oluşturuyor. Kadınların bu alandan yoksun bırakılmaları hafızasız bırakılmaları anlamına da geliyor. Unutmamak ve unutturmamak açısından da kadınların sanatsal çalışmalara daha fazla yüklenmesi gerekir. Berlin'de Dersim'in kayıp kızlarını, Jina Emîni'nin, Cumartesi Annelerinin resimlerinin gösterildiği, şehitler adına şirirlerin okunduğu, Kürt kadın sanatının direnişine ilişkin panel, film, sergi çalışmalarının yapıldığı festival, gençliğin hala kayıp olan Gülistan Doku için futbol turnuvası düzenlemesi unutmamak ve unutturmamak için anlamlı çalışmalardandır.

'Çocukların eğitimi asla devletlerin eline bırakılmamalı'

Önder Apo daha önce İmralı'da çocukların eğitimi için “Belediyeler kendi komünal projelerini oluşturur-

ken eğitim konularına da yoğunlaşmalıdır. Çocuklarına gerekli eğitimi görebilmesini herkes önemsemelidir. Belediyeler bunu başarabilirse bir fark yaratabilir. Kadınlar kendi örgütlülüklerini yaratmak kadar, küçük kız çocukları dahil bütün kadınların eğitimleriyle ilgilenmelidir. Her kadın 20-30 çocuk eğitsin. İlla kendi çocuğu olması gerekli değil, tüm çocuklar bizim çocuklarımızdır. İşte sosyalizm, demokrasi budur” değerlendirmesini yapmıştır.

Devletlerin nasıl bir toplum tahayyülü olduğunu anlamak için, eğitim sistemine bakmak anlamlı ve yeterli olacaktır. Bu nedenle bütün faşist iktidarların yönetime geldiklerinde ilk yaptıkları işlerden biri, eğitim alanında değişiklik yapmaktır. Mesela Yunanistan'da eğitim bakanlığının adı Eğitim ve Din Bakanlığı olarak değiştirildi ve bakan aşırı muhafazakar dindar bir kadın oldu, müfredat muhafazakar hale getirildi.

Eğitimde eleştirel düşünceden uzaklaşıldıkça, ekonomik zorluklarla mücadele eden gençlerin milliyetçilikle sarmalanarak, kadın ve çocuk cinayetlerinin normalleştirildiğine, göçmen ve ezilen kimliklerin sürekli öteki olarak gösterildiğine tanık oluyoruz. Fransa'da yüksek eşitlik konseyi, “Cinsiyetçiliğin kökleriyle mücadele” başlıklı raporunda, cinsiyetçi davranışların özellikle genç erkekler arasında artış gösterdiğini açıkladı. 25-34 yaş arası erkeklerin yüzde 28'i erkeklerin patron olmaya daha uygun olduklarını düşünüyor.

Toplumda ataerkil kültürle ilişkili olarak aile içinde bir şiddet sorunu var. Kadına yönelik şiddet ve taciz suçlarının büyük kısmının yakın çevrelerinden ve aile içinden geldiğini görüyoruz. Böyle bir ortamda çocukların sosyalleşmeleri ve iyi bir eğitimden geçmeleri gerekirken, mahalle ve okulda bu şiddet yeniden üretiliyor. Herkesin ulaşabileceği bir eğitim ya da gençlerin kendilerini ifade edebilecekleri gerçek anlamda sosyal etkinlik olmadığından gençler arasında suç tetikleniyor. AKP-MHP faşist iktidarının “Maarif Eğitim modeli” ile 22 yılda sokaktaki suç oranlarında azalma olmazken aksine çok büyük bir artış yaşanmıştır. Türkiye istatistik kurumunun 2014 ile 2023 arasındaki kapsayan verilerine göre Türkiye'de suça sürüklenen çocuk sayısı 9 yılda yüzde 70 artışla 30 bin 498'den 52 bin 84'e yükseldi. Çocukların karıştıkları olaylar ise bir önceki yıla göre yüzde 20.5 arttı. Dosyalar arasında 14 yaşında olup 33 suç dosyası olanlar var. Bu durumda asıl suçluları ve asıl yargılanması gerekenleri en iyi anlatan “bir bebekten bir katil yaratan karanlığı sorgulamadan hiçbir şey yapılamaz kardeşlerim” diyen Rakel Dink olsa gerek.

Okul öncesi eğitimde din dersi zorunluluğu, diyanetin dindar nesil yetiştirme amaçlı 4-6 yaş arasındaki çocuklar için binlerce kurs açarak ekonomik açıdan dezavantajlı olan ailelerin çocuklarını özel olarak seçmesi, kayıt ücreti almamasındaki amaç, Türk, Sünni ve tekçi bir toplum yaratmaktır. Peygamber Sevdalıları Vakfı, Türkiye ve Kürdistan'da birçok okulda yarışmalar düzenleyerek kazananlara saat, bilgisayar, bisiklet gibi ödüller vereceğini açıkladı. Bu, insanların evlerini yıkıp iyilik olsun diye çadır vermeye benziyor. Eko-

nomik sıkıntılardan kaynaklı geçi-
nemeyen öğrenciler intihara sürük-
lenirken, ekonomiyi gerekçe göste-
rerek okullarda çocuklara bir öğün
yemek vermekten aciz olan AKP-
MHP faşist iktidarı, 2024 yılında sa-
vaşa ayrılan bütçeyi yüzde yüz altmış
beş arttırabiliyor.

Mesleki eğitim adı altında öğren-
cileri sömüren, hakarete maruz bı-
rakan, kötü çalışma koşullarıyla ha-
yatlarını tehlikeye atan Eğitim Ba-
kanlığı, Mesleki Eğitim Merkezlerinde
(MESEM) öğrencilere haftanın dört
günü çalışma zorunluluğu getirdi.
İşçi sağlığı ve iş güvenliği meclisinin
paylaştığı rapora göre, AKP döne-
minde en az 931 çocuk iş cinayet-
lerinde yaşamını kaybetmiş.

Yine bu iktidar döneminde okullara
“şort giyen ve başını kapatmayan
kıza müdahale ederiz” diyerek, birer
ahlak polisi gibi çalışan müdürler
atandı. Boğaziçi’ne atanan kayyum
ise ilk iş olarak “cinsel tacizi önleme
komisyonunu” kapattı.

Av. Dilek Ekmekçi, tecavüze uğ-
rayan Edanur Kaplan’ın intiharından
sonra, Emniyet müdürlerinin sahip
olduğu otellerde, devlet yurtlarındaki
kızlara fuhuş yaptırıldığını açığa çı-
kardı. Ayhan Bora Kaplan gibi çete
örgütleri, emniyet müdürleri, dernek
yöneticileri, MHP teşkilatından birçok
kişi bu fuhuş şebekesinde yer alıyor.
Mardin’de din öğretmeni olan ve
Nusaybin kayyumu tarafından müdür
olarak atanan eski TUGVA Vakfı
başkanı Mesut Çetin, üç öğrenciye
tacizde bulunmasına rağmen serbest
bırakıldı. Bunlar yaşananlardan sa-
dece birkaçı. Yıl boyunca bunun
gibi yaşanan binlerce örnek, öğren-
cilerin kendilerini okullarda güvende
hissetmemelerine, özellikle de kız
çocuklarının eğitim hayatının son-
lanmasına neden olmaktadır.

Habitat Derneği’nin yaptığı 2023
anket çalışmasına göre gençlerin
yüzde 60’ı kendini güvende hisset-
miyor. Erkeklerin yüzde 30’u genç
kadınların da yüzde 45’i yaşadıkları
yerde hava karardıktan sonra ken-
dilerini güvende hissetmiyorlar ki
buna okullar da dahil. Son olarak
Rojîn Kabaiş Van Yüzüncü Yıl Üni-
versitesine kayıt yaptırdıktan bir gün
sonra kayboldu ve cesedi Van gö-
lünde bulundu. Aileler bu korku or-
tamında kız çocuklarının okumalarını
engelliyor ve küçük yaşta evliliklerin
önü açılıyor. TÜİK verilerine göre
2002’den 2023 yılına kadar 19 yaş
altında doğum yapanların sayısı 2
milyon 88 bin 925. Bunların 557 bin
49’u 17 yaşından küçükken, 21 bini
ise 15 yaşından küçük.

Rojîn’in katledilmesine karşı Ar-
dahan’dan İstanbul’a kadar birçok
üniversitede “biz gücümüzü birbiri-
mizden alıyoruz” denilerek katillerden
hesap soruldu. Kamptan sokağa
kadınların isyanlarının büyüyor ol-
ması çok anlamlıdır. Ancak daha
anlamlı olan genç kadınların öz sa-
vunmalarını ve örgütlenmelerini ger-
çekleştirerek katliam olmadan ted-
birlerini güçlendirmeleridir.

Buna karşı ailelerin eğitimleri de
en az çocukların eğitimi kadar an-
lamlı olmalıdır. Bu anlamda Bozova
Belediyesi kadın merkezinin, çocuk
istismarına dikkat çekmek için be-
lediye personeline dönük düzenlediği
panel anlamlı bir çalışmaydı. Aile-
lerin, çocukları nasıl eğitmeleri, din-
lemeleri, tartışmaları gerektiği ko-
nusunda bilinç kazanması yerel yö-
netimlerin en temel çalışmaları ara-
sında olmalıdır. Bunun gibi örneklerin
çoğaltılması ailelerin, kadınların ken-
dilerini eğitirken çocuklarını da eği-
tebilmesi, şiddet olaylarından gün-
delik hayata, eğitimden dijital med-
yaya kadar çeşitli alanları etkilemiş
olan ataerkilliğin ve faşizmin etkilerini



kıracaktır. Yine Reqa’da çocuk hak-
ları için özerk yönetim kadın kon-
seyinin, “sağlıklı bir nesil için ço-
cukları koruyalım, bilinçlendirelim”
şiarıyla başlattığı kampanya kap-
samında yaptığı toplantılar, şenlikler,
eğitimler ve farkındalık programları,
anlamlı ve artırılması gereken ça-
lışmalardır.

‘Toprağımızı yok ederlerse bizi de yok ederler’

Önder Apo “En büyük yurtseverlik
ağaçlandırmak ve ormanlaştırmaktan
geçer” diyerek ekolojik çalışmayı
devrimden, devrimi yurtseverlikten
ve kadın özgürlüğünden kopuk ele
almadığını ortaya koymuştur. Ekolojik
mücadele kadınların en temel mü-
cadelesidir. Özgür toplum ancak
ekolojik olmakla mümkündür. Önder
Apo bu yaklaşımını şu sözlerle çar-
pıcı ortaya koymuştur: “Sınıflı uy-
garlıkla birlikte insanlık gerilemiştir.
Bunu aşmak için ekolojik devrim
gerekliyor. Ekolojik devrim insanın
doğayla çelişmesini çözmektir. Dev-
rimsel bir olaydır. Bu Türkiye’deki
çevrecilerin yaptığı gibi çer-çöp to-
lamakla değil, ekolojik devrimle olur.
Bu bir devrimsel yaklaşımla çözülür.
Bunun için yeni bir ahlak, yeni bir
barış kültürü gerekiyor.”

Ekoloji; çıkar savaşlarından, fa-
şizmden en fazla etkilenen alanlar-
dan biri oluyor. Dünya çapında her
hafta 4 kişi sadece topraklarını ve
ormanları korumaya çalışırken kat-
lediliyor. Geçen yıl doğal alanları
koruyan 200 insan katledildi. 89 ya-
şındaki Arevalo Lomas şifacı ve
Peru Amazonlarındaki Shipibo Ko-
nibo yerli halkının kadın lideriydi.
Katledilmeden kısa süre önce “Top-
rağımızı yok ederlerse bizi de yok
ederler” demişti. Yaratılan tahribat-
ların sonucunu en iyi anlatan ifade
bu olsa gerek. Çünkü insan topraktır,
ağaçtır, havadır, sudur. Bunlar yok
edilirse, insan da yok edilmiş de-
mektir. Kanadalı yazar Gabor Ma-
te’nin deyiimiyle toprakla, doğa ve
diğer insanlarla olan bağlarımız kop-
tuğunda uyuşturucu, alkol ve tütünün
yanı sıra akıllı telefonlar gibi şeylerle
ilişkimizi denetleyemeyecek şekilde
bağımlı olmaya başlarız.

Kentleşmenin arttığı, köylerin yok
olma derecesine geldiği günümüzde
hastalıkların bu denli artmasının en
temel sebebini topraktan kopma-
mızda aramak gerekir. Temiz hava,
su, toprak herkesin hasret kaldığı
en temel değerler durumunda. Sağ-
lığın bu denli sorun haline gelmesi,
özellikle de psikolojik sorunların bu
denli artması, elbette şehir yaşı-
mından kopuk ele alınamaz. Günün

her saatinde kameralarla izlenerek
denetim altında tutulduğumuz, ha-
reketlerimizi tekdüzeleştirmek için
inşa edilmiş izole binalarda yaşarken
sağlıklı olmamız nasıl beklenebilir
ki? Marsilya’nın en yoksul mahalle-
lerine 500 yeni kamera döşenmesi,
gözetlenme hissi yaratmaktan başka
nasıl ifade edilebilir?

1785 yılında Jeremy Bentham tar-
afından “bütünü gözlemek” anla-
mına gelen “panoptikon” adında ha-
pishane modeli inşa edilmişti. Ha-
pishanenin neresinde olursan ol
gözlem kulesinden görülebilen, mah-
puslara her zaman izlendikleri kor-
kusunu veren yapılar. Bir hapishane
olarak inşa edilmiş olsa da bugün
şehirler hepimiz için bir panoptikon
değil mi? Daha kötü olanı ise ka-
dınların bu hapishanelerde yaşı-
dıkları olsa gerek. Bu kadar izleme
sisteminin olmasına rağmen, kadın-
lar en çok şehirlerde katlediliyor.
Erkek egemen sistem, özellikle de
şehirlerde kendisine teslim olmayan
kadınları katlediyor ve intihar ettiğine
dair algı yaratıyor. Oysa bu kadınları
taniyan herkesin ifadesi aynı: “O,
intihar edecek bir kadın değildi.”
Kadınlar gökdelenlerden, apartman-
lardan, tarihi surlardan atılıyor, ka-
faları kesiliyor, sularla boğuluyor
ama her ne hikmetse her şeyi gören
bu büyük göz, kadını katleden er-
keğe karşı hep kapalı oluyor.

Bu nedenle içinde yaşadığımız
yapıların inşasından, parklar ve yeşil
alanlarda yaratılan tahribata kadar
hiçbir şeyi sadece çıkar ve sermaye
amaçlı değerlendirmemek gerekir.
Mesela AKP-MHP faşist iktidarı son
olarak sokak hayvanlarının katle-
dilmesine dair bir yasa çıkardı ve
tüm itirazlara rağmen uygulamaya
koydu. Önder Apo “Hayvanları sev-
meyenlerin insanları sevmesi bekle-
nemez” değerlendirmesinde bulun-
muştu. Bu yasanın çıkmasından
sonra insanlar sokaklarda hayvanları
işkenceyle, canlı canlı torbalara ko-
yarak, can çektirerek öldürmeye
başladılar ve maalesef aynı dönem-
de kadınların öldürülme haberlerini
daha fazla duyar olduk.

Doğa, ormanlar, hayvanlar, dereler,
hepsi toplumsal hafızanın toplamıdır.
Bunlara karşı yapılan her saldırı,
rant amaçlı olduğu kadar var olan
toplumsal hafızayı yok etme amaç-
lıdır. Hafızası yok edilen toplumun
kendisi de yok edilmiş demektir. Bu
saldırıları en fazla Kürdistan’da ya-
şamaktayız. Faşist Türk devleti Ba-
kur’dan Başûr’a Rojava’ya kadar
tüm Kürdistan’da doğa kırımı yapıyor,
ormanları yakıyor, ağaçları kesiyor,
yaylaları yasaklıyor, maden adı al-
tında dağları patlatıyor, dereleri ku-

rutuyor, tarihi alanları yok ediyor,
kutsal alanları tahrip ediyor, dağla-
rımızı bombalıyor. Kadın devriminin,
toplumsallaşmanın ve ahlaki değer-
lerin alanı olan tarım ve hayvancılığın
bitirilmesi için elinden geleni yapıyor.
Kürdistan’ı insansızlaştırırken in-
sanlarımızı Kürdistsansızlaştırmak
istiyor. Erzincan’ın İliç ilçesindeki
altın madeninde yaklaşık 10 milyon
metre küp siyanürlü toprak çöktü, 9
insanımız yaşamını yitirdi, siyanürlü
toprak Fırat Nehri yatağına aktı.
İran’da da Kürtlerin yoğun yaşadığı
Güney Horasan Eyaleti’ndeki kömür
madeninde metan gazı patlamasında
30’dan fazla insanımız hayatını kay-
betti. Yine İran rejimi de Kürdis-
tan’daki ormanları belli bir plan da-
hilinde yakıyor, yok ediyor, coğraf-
yaya büyük zararlar veriyor.

Bu felaketlerin hiçbirisi doğal olarak
ifade edilemez. Deprem bölgesinde
enkaz kaldırma çalışmalarında yeterli
miktarla su kullanılmamasından
kaynaklı artan asbest miktarı kanser,
solunum yolu hastalıklarını tetikliyor.
Yine depremden sonra ölüm hızının
en yüksek olduğu il binde 18,0 ile
Adıyaman, binde 17,1 ile Hatay,
binde 14,8 ile Maraş oldu. TÜİK’in
14 Haziran 2024 tarihinde açıklamış
olduğu intihar verilerinde de Adıya-
man birinci sırada yer aldı. Yaşamın
kutsal olduğu bu topraklarda intihar
ciddi bir halk sağlığı sorunu değil
midir? Türkiye ve Kürdistan’da 2002-
2022 arasında intihar edenlerin sa-
yısı 65 bin 545 olarak açıklandı.

Yaşamın her alanında kadınlara,
devrimci demokratik güçlere karşı
yasak ve cezalar uygulayan devlet,
eğitimden, hukuka, ekonomiden sağ-
lığa her alanda çetelere kapılarını
açtı, dijital medyada reklamlarını
yapmalarına olanak sağlayarak Tür-
kiye’yi bir çete devleti haline getirdi.
En son bebek hastaları anlaşmalı
oldukları özel hastanelerin yeni doğ-
ğan ünitelerine gönderip, haksız ka-
zanç edinerek, bazı bebeklerin ölüm-
lerine neden olan yeni doğan çete-
siyle yüz yüze kaldı bu toplum. Top-
lumun en temiz ve masumu olan
bebeklerin bile vicdanlar biraz olsun
sızlamadan, para için katledileme-
lerine tanık oluyorsak, sebebi AKP-
MHP çete iktidarının toplumu yoz-
laştıran politikalarında, cezasızlık
uygulamalarında aramak gerekir.
Bu faşist iktidar hasta bir toplum
yaratmak için elinden geleni yapıyor.
Türkiye’de depresyon, anksiyete ve
yeme bozukluğu gibi ruhsal hasta-
lıkla mücadele ettiğini söyleyenlerin
oranı, yüzde 40 olan ABD’den sonra
yüzde 38’le ikinci sırada.

Bu talan ve yıkıma karşı belli bir
mücadele vardır. Amed’in Pasur il-

çesinde bulunan Hasandin yayla-
sında hayata geçirilmek istenen ma-
den projesine karşı halkın direnişi
önemliydi. Yine Şemrex ve Xana
Axpâr arasında çıkan ve 15 insani-
mızın hayatını kaybettiği yangından
etkilenen köylülerle dayanışmak için
bir araya gelen bölgedeki çobanların
“biz bize yeteriz” kampanyası altında
topladıkları hayvanları köylülere da-
ğıtması ahlaki ve politik toplumun
direniş ve dayanışma örneği olmuştur.
Gundike Melê belediyesinin me-
ralarını yasaklanmasından ve eko-
nomik krizden etkilenen hayvancılı-
ğın teşviki için çobanları işe alması,
tüm belediyelerin hayata geçirebi-
leceği bir örnektir. Daha yaşanılır
şehirler için Van Büyükşehir Bele-
diyesi tarafından “Duyarlı Toplum,
Temiz Van” sloganıyla başlatılan te-
mizlik seferberliği, “Şarkılarımız Gü-
zel Bir Doğa İçin” sloganıyla ger-
çekleşen konser, Kuzey ve Doğu
Suriye Bölgesi Tarım ve Sulama
Konseyi’nin toplumsal ekonomiyi
geliştirme kapsamında “Birlikte Eko-
lojik, Komünal Tarımı Yaratalım” slo-
ganiyle gerçekleştirdiği tarım forumu
gibi çalışmaları anlamlıdır.

Dünyanın birçok yerinde doğal
tıpla uğraşan kadınlar cadı avı al-
tında katledilirken Kuzey ve Doğu
Suriye’de sağlık alanının önemli par-
çası olan alternatif tıp çalışmalarının
kurumsallaşması ve ürünler ortaya
çıkartılması önemlidir. 21 farklı has-
talığın tedavisinin doğal yöntemlerle
yapıldığı Jiyan Alternatif İlaç Merkezi,
bu kurumlardan biri. Kongra Star
örgütüne bağlı sağlık meclisinin ka-
dınlar için ilk yardım, doğal tedavi
ve fizik tedavi yöntemlerinin öğretil-
diği kurslar açması, kendine yete-
bilen, kendini tedavi edebilen bir
toplumu geliştirmek açısından an-
lamlı çalışmalar olmuştur.

Sonuç olarak; şüphesiz yıl içeri-
sinde gerçekleşip de değinmedi-
ğimiz çok değerli ve önemli birçok
eylem, etkinlik ve çalışmalar yapılmış-
tır. Ancak genel anlamda deni-
lebilir ki yıl boyunca çok anlamlı
sözler söylenip birlikte güçlenmenin
ve mücadele etmenin yolunda ka-
rarlıca yürünmüş, kadın arkadaşlığı
ve yoldaşlığı daha perçinlenmiştir.
Yürüdüğümüz özgürlük yolu daha
çok uzun ve zorlu. 2024 yılı zorluk-
larıyla ve bu zorluklara karşı kadın
direnişiyle kadın özgürlük mücade-
lemizde önemli bir aşama olmuştur.
Bu anlamda 2024 yılının sonuçlarını
daha kapsamlı ele alıp değerlendiren-
de, eksiklerimizi tamamlamak,
daha kolektif ve sonuç alıcı bir mü-
cadele perspektifiyle 2025 yılına
yüklenmek hepimizin temel sorum-
luluğu olmaktadır.

EN BÜYÜK REFERANSIMIZ VE GÜÇ KAYNAĞIMIZ İDEOLOJİ VE PARADİGMAMIZDIR

■ SABRİ OK

Uygurlik sistemi rekabet-hegemonya, merkez-çevre ve inişli-çıkışlı döngüsel karakteriyle kendini yaşatabilmiştir. Yaşanan kriz, kaos ve kargaşalar ise iktidar ve ekonomiye yönelik tekellerin kendi aralarındaki mücadelelerinden kaynaklanmaktadır. Ortadoğu'nun 20. yüzyılın başındaki dizaynı kapitalist modernite sisteminin ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla ulus devletçiklere göre olmuştur. Bu dönemde kurulan 22 Arap devletinin halkların kendi iradeleriyle değil de üstten indirgemeci İngiltere'nin bir projesi olarak kurulmuş olmaları her şeyi anlaşılır kılmaya yetmektedir. Önder Apo, ulus devlet "İngiltere hegemonyacılığının dünya çapında uyguladığı 'böl-yönet' politikasının icat edilmiş muhteşem aracıdır" demektedir. Ortadoğu'da devlet ve iktidar adına ya da devlet ve iktidar olma uğruna toplumların ve halkların birbirlerine düşman hale getirilmesi, birbirlerine kırdırılması ve boğazlatılması elbette adı geçen proje ve stratejinin doğal sonuçları olmaktadır. Her türden milliyetçilik tohumlarının Ortadoğu'da canlı tutulmasının esas sebebi de budur. Etnik, inanç, cins milliyetçiliği adına yaşananlar ancak sadece kapitalist modernitenin çıkarlarına hizmet etmektedir. Ortadoğu'yu yüzyıl böyle acımasız politikalarla yönettiler. Bu süreçte Kürtlerin ve Kürdistan'ın payına düşen ise Kürdistan'ın dörde parçalanması ve Kürt sorununun çözümsüz bırakılması olmuştur. Ortadoğu'da ve Kürdistan'da yüzyıl tam böyle büyük haksızlıklar ve karanlıklar içinde geçmiştir.

Kapitalist modernite sisteminin aşısı Ortadoğu'da tutmamaktadır

Kapitalist modernite sisteminin aşısı Ortadoğu'da tutmamakta, var olan sorunların daha da büyümesine ve tökezlemesine neden olmaktadır. Çünkü Ortadoğu'nun tarihten gelme toplumcu özellikleri ve sahip olduğu gelenek kapitalist modernite ile gerçek bir doku uyumsuzluğunu yaşamaktadır. Kapitalist moderniteyi Ortadoğu'da tökezleten de budur. Her ne kadar Ortadoğu'nun genleriyle çok ahlaksız ve kötü biçimde oynanmaktaysa da Ortadoğu halkları buna karşı inanılmaz düzeyde, olağanüstü bir direniş sergilemekte, teslim olmamaktadır. Zira askeri, maddi teknolojik güç düzeyi ne olursa olsun hiçbir şey bin yılların bağrından süzülerek gelen inançlar, kültürler kadar güçlü değildir. Ordular, devletler, iktidarlar savaşarak birbirlerini zayıflatılabilir hatta yok edebilirler, ama inançlar, gelenek ve kültürler asla ve kesinlikle öyle kolay yok edilemezler. İşte Ortadoğu'nun kapitalist modernite ile olan doku uyumsuzluğu ve halkların hegemonik sisteme karşı direnmesi ve büyük

◆ Tarihten kanıtlanmıştır ki maddi güç her şeye muktedir değildir. Böyle olmasaydı tarihte nice imparatorluklar, şahlar ve krallıklar çözülüp yok olmazlardı. Önemli olan toplumun manevi dünyasını örgütleyecek, ayağa kaldıracak ve sürükleyecek ideoloji ve paradigmanın güçlü örgütlenilmesidir. En büyük referansımız ve güç kaynağımız kesinlikle budur.

direnci de sahip olduğu bu büyük muazzam ve engin inanç ve kültürel donanımından ileri gelmektedir. Kapitalist modernitenin her şeyi metalaştıran, doymak bilmez ekonomik açlığı ve oburluğu, ne pahasına olursa olsun sermaye biriktirme hırısı, toplumsal manevi değerleri yok sayma ve toplumsallık adına olan her şeyle oynaması pahasına da olsa Ortadoğu geleneği ve kültürü karşısında yine de sonuç alamamakta ve bunda ciddi zorlanmaktadır. Tek doğru ve demokratik seçenek şudur ki, Ortadoğu kendi öz aklı, iradesi ve dinamikleriyle hak ettiği kendi öz demokratik sistemini ve toplumsallığını yeniden yaratması ve yaşamasıdır.

Ulus üstü sermaye ve hegemonik güçler ile Ortadoğu'nun ulus devlet sermayesi ve iktidar odakları arasında yoğun bir çelişki ve çatışma yaşanmaktadır. Yani İngiltere'nin öncülüğünde yüzyıl önce kurulan ulus devletler bugün hegemonik sistemle sorunlu ve deyim yerindeyse adeta başa bela olmuş durumdadırlar. Bu anlamda Ortadoğu'nun yeniden dizaynı Körfez Savaşı'yla başlamış, 11 Eylül 2001 tarihinde İkiz Kulelere yapılan saldırı ile yeni boyuta taşınmıştır. Burada hegemonik sistemin hem en sorunlu hem de özellikle İran'a karşı duruşu nedeniyle Ortadoğu'nun en gözde ulus devleti olan Saddam rejiminin tasfiyesi hedeflenerek yeni bir süreç başlatılmıştır. Bu artık ulus üstü sermaye tekellerinin, kapitalist modernitenin yeni politikası olmaktadır. Buna göre ulus devletler adım adım gözden çıkarılacak, sistem çıkarlarına göre Ortadoğu'yu yeniden dizayn edilecektir. Diğer taraftan

Sovyetler Birliğinin şahsında reel sosyalizmin çöküşü süreci daha da hızlandırmış, böylelikle Ortadoğu açıkça Üçüncü Dünya Savaşı dediğimiz yeni türden bir dünya savaşına girmiş olmaktaydı. Hegemonik güçler Birinci ve İkinci Dünya savaşlarından dersler çıkararak askeri olarak karşı karşıya gelmemeye dikkat ettiler. Soğuk Savaş döneminden icat ettikleri vekalet savaşları ile pay kapmaya çalışıyorlar. vekalet savaşları Soğuk Savaş döneminde ABD ve Sovyetler Birliği arasındaki küresel güç rekabetinin bir parçası olarak ortaya çıkmış bir kavramdır. Vekalet savaşları hegemonik güçlerin bir üçüncü ülkedeki iç çatışmada taraflardan birini destekleyerek, kendi küresel güç rekabetleri çerçevesinde yürüttükleri politika ve strateji olmaktadır. Bu tür savaşlarda büyük güçler birbirleriyle doğrudan bir çatışmaya girmezler, bunun yerine nüfuzlarını üçüncü ülke üzerinde kullanarak dolaylı olarak çatışırlar. Ortadoğu'da Üçüncü Dünya Savaşı çeyrek asırlık bir süredir sürekli yeni alanlar ve boyutlar kazanarak halen de sürmektedir.

Ortadoğu'da büyük altüst oluşların yaşandığı yeni dizayn süreci

Ortadoğu 7 Ekim 2023 tarihinde başlayan İsrail-Hamas savaşıyla birlikte daha önceki tüm yaşamışlıkların bir devamı olarak tarihi önemde gelişmelerin yaşandığı yeni bir sürece girmiştir. Bu anlamda Ortadoğu'da büyük altüst oluşların yaşandığı yeni dizayn sürecinin startının 7 Ekim 2023 tarihinde İs-

rail-Hamas savaşıyla verildiğini belirtmek kesinlikle yanlış olmayacaktır. Dolayısıyla Ortadoğu'da 7 Ekim 2023 tarihi çok önemli bir tarih olmaktadır. Zaten ne kadar önemli olduğu da özellikle yaşanan son 6 aylık gelişmelerde rahatlıkla görülebilmektedir. Sorunun başka bir tarafı ise çoklu sorunların doğası gereği beraberinde çoklu müdahalelere neden olmasıdır. Ortadoğu'da nasıl ki etnik, inançsal, kültürel vb. birçok sorun ve çelişki varsa bu sorunların müdahilleri de o düzeyde fazla olmaktadır. Bu da yaşanan kaos, kargaşa ve keşmekeşliğin artarak sürmesine neden olan başka bir faktör olarak görülmek durumundadır. Var olan çelişki, çatışma ve savaşlar her ne kadar uluslararası hegemonik sistem ile ulus devlet statükoculuğu arasında yaşanmakta ve gelişmekte ise de bununla esasen Ortadoğu halklarının özgür ve demokratik geleceğine pranga vurulmak istendiği açıktır. Belki demokratik modernite güçleri henüz hak ettikleri kadar örgütlü olmadıkları için sorun daha çok sistem içi güçler arasında yaşanan bir sorunmuş gibi görülmektedir. Ama gerçek olan ulus üstü sermaye güçleri ile statükocu ulus devletler arasında yaşanan çelişki, çatışma ve savaşlardır. Ortadoğu halklarının iradesine rağmen Ortadoğu'ya kendilerine göre biçim vermek istemektedirler. Bilindiği üzere 20. yüzyılda Ortadoğu'nun dizayn edilmesinde etkili ve belirleyici olan güç tamamen İngiltere'ydi. Ortadoğu'nun yeni dizaynında ise yine İngiltere olmakla birlikte tek faktörün İngiltere olmadığı açıktır. Hatta İngiltere'den çok, ya da İngiltere ile

birlikte ABD ve İsrail'in sürecin başını çektiği kesindir.

Ortadoğu'nun yeniden dizayn edilmesinde bu üç gücün ABD-İsrail-İngiltere en belirleyici temel unsurlar ya da faktörler olduğu nettir. İsrail'in Ortadoğu'ya yaptığı geniş kapsamlı müdahale şüphesiz İsrail'in güvenliği ile gerekçelendirilecektir. Buna göre nedenler ve argümanlar oluşturulacaktır. Kuşkusuz İsrail'in güvenliği önemli bir nedendir. Ama tek nedenin bu olmadığı, bununla birlikte miadı dolmuş olan ulus devletçi yapıları aşmak ve hizaya getirmek olduğu açıktır. Ortadoğu'da 22 Arap ulus devletin üstten indirgemeci İngiltere'nin bir projesi olarak inşa edildiklerini belirtmiştik. Bu rejimlerin haliyle toplumsallık ve demokrasi adına sahip oldukları hiçbir değer yoktur. Böyle bir değere hiç sahip olmadıkları gibi öz iradeden yoksun, kökten hegemonik sisteme bağlı birer piyon gibidirler. Bunların yanında bir de Ortadoğu'da tarihten gelme en eski iki önemli ve etkili devlet olan Türkiye ve İran vardır ki bunları farklı değerlendirmek gerekmektedir.

Türkiye ve İran

Türk ve İran devletlerinin hem benzer hem de birbiriyle çelişen ve çatışan farklı özellikleri vardır. Her iki devlet de imparatorluk geleneğinden doğmuştur. Her iki devlet de Ortadoğu'da birbirleriyle öteden beri rakip-alternatif durumundadırlar. Her iki devlet de inanç üzerinden Ortadoğu'da politika yapmakta ve bununla etkili olmaya çalışmaktadırlar. Türk devleti Sünni, İran devleti ise Şia inancını temsil etmektedir. Tarihsel bir çağrışım ve perspektifle bakıldığında ilk akla gelen Emeviler ile Abbasiler olmaktadır. İki devletin ortak olan başka bir özelliği de şudur: Her iki devlet de Ortadoğu'da etkilidirler. Ulus üstü sermaye ile sorunlu bir süreç yaşamakta, özellikle İran bu konuda daha ciddi sorunlarla yüz yüze kalmış durumdadır. İki devlet de bu nedenle statükocudur, değişim ve dönüşüme karşıdırlar. Bir diğer ortak yanıları ise her iki devletin de Kürt sorunu bulunmaktadır. İmparatorluktan gelme statükocu, katı ulus devlet zihniyetine sahip bu iki güç hem Kürt sorununun çözümünün hem de Ortadoğu'nun demokratikleşmesinin önündeki en büyük bariyer konumundadırlar. Dirençleri elbette demokrasiye ve özgürlüğe karşı olmalarındandır. Bu nedenle bölgenin ilk ulus devletleri olan Türk ve İran ulus devletleri ne kendi ülkelerinde ne de Ortadoğu'da gerçek bir demokrasi ve özgürlüğün gelişmesini istememektedir. Önder Apo ulus devletçi çözümlerin yurdu olan AB'nin şimdiden demokratik ulus



çözümüne kapı aralaması olumlu ve umut verici bir adımdır derken, Türkiye ve İran Suriye'de çözüm istenirse AB'de de olduğu gibi benzer bir yola girmek zorundadırlar, demiştir. İsrail-Hamas savaşıyla başlayan sürecin bu minvalde gelişeceği, bu devletleri de şu ya da bu düzeyde etkileyeceği şimdiden görülmektedir.

Hamas artık kesinlikle eski gücünde değildir, büyük darbe almıştır. Eylem ve saldırı kapasitesi büyük ölçüde kırılmıştır. Lübnan Hizbullah'ı da benzer bir durum yaşamıştır. Öncü lider kadroları tasfiye edilmiş, eski güç ve konumunu yitirmiştir. Lübnan bütün bu gelişmelerden sonra yeniden şekillendirilmek istenmektedir. Yeni Lübnan ve siyasi iktidar buna göre olacaktır. Sünni, Hristiyan ve Dürzilerin ağırlıkta olduğu, bunun yanında ya ehlileştirilmiş ya da etkisi oldukça zayıflatılmış halde Hizbullah veya Hizbullah'la aynı kulvarda değerlendirilen Emel Hareketi'ne mutlaka belli bir yer verilecektir. Sonuçta Lübnan, eski Lübnan olmayacaktır. İran'ın Direniş Cephesi'nin kırıldığı yeni süreçte, sınırları dışında vekalet güçler üzerinden bir savaş yürütmesi artık kolay olmayacaktır. Kızıldeniz'in güvenliği amaçlı İran'ın Yemen'deki bir kolu olan Husiler de ileriki süreçte büyük olasılıkla hedeflenecektir. Dolayısıyla ve böylelikle Hindistan, İsrail, Kıbrıs üzerinde geliştirilecek olan enerji hattının güvenliği de bu biçimde sağlanmış olacaktır.

Baas rejiminin 61 yıllık iktidarına son veren Suriye'deki son gelişmeleri de bu bağlamda değerlendirmek gerekmektedir. Zamanlaması şüphesiz iyi düşünülmüş, planlaması da buna göre yapılmıştır. Baas rejimini tasfiye eden 12 günlük süreç İsrail'in gerçekleştirdiği hamlelerin bir sonucu olarak başlamıştır. Bunun diyalektiği böyle kurulmazsa, HTŞ ve diğer çete örgütlerini doğru değerlendirmek mümkün olmayacaktır. Suriye'de Baas rejiminin bu kadar hızlı ve neredeyse hiç direnmeden düşmesi hiç kimsenin tasavvur ettiği bir durum olmamıştır. Sonuçta Suriye'de 61 yıllık tekçi, oligarşik Baas rejimi yıkılmıştır. Beşar Esad'ın özellikle son 13 yılda hiç esnemeyen, her türlü çözüm arayışlarına kapalı olan katı ulus devletçi zihniyeti hep Irak Baas rejimini ve Saddam'ı hatırlatmıştır. Önder Apo'nun bu konuda ilki 16. Louis'i sonuncusu da Saddam'ı örnek gösteren çarpıcı değerlendirmeleri gerçekten çok önemlidir. Biri ulus devleti kurarken biri de adeta sonuncusu gibi savunurken giyotin ve idamla yaşamlarını yitirmişlerdir. Ne var ki Beşar Esad da aynı zihniyette ısrar etmiştir. Rojava yönetimi ısrarla en demokratik makul çözüm önerilerini sunmasına rağmen Şam rejimi buna gözlerini ve kulaklarını kapatmış, tüm denretçi ve inkarcı tutumunu sürdürmüştür. Rusya'nın ve İran'ın desteğiyle sonsuza kadar ayakta kalabileceğini düşünmüştür. Bunun dışında Rusya Ukrayna savaşından zaten perişan bir duruma düşmüştür. Bir de Suriye'de ABD-İsrail-İngiltere'ye karşı tutum alarak başına yeni belalar açabilecek durumda değildi. Suriye'de tökezlemiş, daha doğrusu kaybetmiştir. Nitekim Şam'ın düşüşü 12 günlük süreçte göstermelik birkaç hava saldırısı dışında yaptığı bir şey olmamıştır. Pozisyonu böyle olunca acaba Rusya da oyunun içinde midir ya da oyunun bir parçası mıdır gibi değerlendirme ve analizler bile yapılabilmıştır. İran'ın durumu

da Rusya'nın durumundan farklı olmamıştır. Hatta İran daha sıkışık bir durum yaşamıştır. Hamas ve Hizbullah'ın gündem dışı bırakılmaları İran'ı daha da zorlamıştır. Şam'ın düşmesinden sonra artık geleceğinin olmadığını gören İran yeni arayışlara girmiş, tehlikeyi tam olarak fark edince de deyim yerindeyse Şam'dan ve Suriye'den güçlerini apar topar çekmekten tereddüt etmemiştir. Şimdi İran elbette son derece sıkıntılı ve zor bir durum yaşamaktadır. Suriye'den sonra Irak'ın bir biçimde hedef olabileceğini düşünmektedir. Bundan sonra sınırları dışında savaş yapmasının artık mümkün olmadığını görmektedir. Dolayısıyla İran'ın önünde iki seçenek bulunmaktadır: Ya gerçekten tam demokratikleşecek ya da Önder Apo'nun pek çok kez belirttiği gibi hegemonik sistemle uzlaşsa da çatışsa da kaybedecektir. Tarihsel tecrübesi ve esnek zekasına rağmen içeride köklü bir demokratikleşmeye



yöneleceği zayıf bir olasılıktır. İkinci seçenek olarak hegemonik sistemle çatışmayı göze almasıdır ki buna da kolay cesaret etmeyecektir. Hegemonik sistem İran üzerinde öyle bir ekonomik, siyasi, psikolojik baskı ve basınç uygulamaktadır ki İran'ın buna dayanması kolay değildir. Bir de ABD, İsrail ve İngiltere'nin önemsedığı İran'ın Rusya ve Çin'le ilişkileri vardır. Bunun anlamı İran'ın Ortadoğu ve Orta Asya'da hegemonik sistemin çıkarlarını tehdit etmesidir. İran bu nedenle de ABD ve İsrail tarafından sürekli gündemde tutulacak ve büyük baskılara maruz kalacaktır. Bir de bunun içindiri ki İran'ın esneklik adına önemli tavizler vererek hegemonik sistemle uzlaşma yolunu seçmesi büyük olasılıktır. Nükleer silah projesinden ve yayılcı politikalarından vazgeçecektir. Yoksa süreç içerisinde İran'ın da hedefleneceği açıktır. İster ağır ekonomik ambargo ve siyasi baskı yöntemiyle isterse de askeri güçle şu ya da bu düzeyde güç kullanılarak İran kesin olarak tehlike ve tehdit olma gücünden düşürülecektir.

Şam'ın düşmesini açan yolun taşları İsrail-Hamas savaşıyla döşendi

Yeni süreçte Türkiye ve İran ilişkilerinin nasıl olacağı da önemlidir. Belli ki artık Astana denilen bir şey kalmamıştır. Zaten son gelişmelerle birlikte tümünden aşılmıştır. Ancak İran'ın durumu ne olursa olsun Suriye'deki gelişmelerden sonra Türk devletiyle ilişkileri daha çok sorunlu olacak, Türk devletini kendisi için her zaman bir tehdit ve tehlike olarak görecektir. Aralarındaki ilişki, gelişki diyalektiğinin gelişki tarafı daha da artacak, öne çıkacaktır.

Soykırımcı-sömürgeci Türk devleti ve faşist AKP-MHP rejimi büyük bir çürüme, yozlaşma, çözülme ve çöküş sürecinde olduğu rahatlıkla gö-

rülmektedir. Bundandır ki bir taraftan yeni Osmanlıcılık adına yayılcı bir politika izlerken diğer taraftan demokrasi ve Kürt düşmanlığını her fırsatta göstermekte, tüm hişımıyla ve gücüyle Kürtlerin iradesini ve kazanımlarını kırmaya ve yok etmeye çalışmaktadır. Soykırımcı-sömürgeci Türk devleti Rojava Devrimi'nin başlangıcından günümüze kadar saldırılar içerisinde olmuş, bu temelde vermediği taviz ve içerisine girmediği kirli ilişki kalmamıştır. Başta DAİŞ olmak üzere tüm talancı, tecavüzcü faşist çeteleri ve radikal cihadist grupları desteklemiş, eğitip ve örgütleyerek Rojava ve Suriye topraklarına saldırtmıştır. Eğittiği, donattığı ve örgütlediği bu faşist çeteler üzerinden istediği sonucu alamayınca da kendisi doğrudan saldırılara girişmiş, Rojava ve Suriye topraklarını işgal etmiştir. İşgal ettiği topraklarda demografya değişikliğine giderek her türlü insanlık dışı uygulamaların ortaya çıkmasına neden

olmuştur. Ortadoğu ve Suriye'de oluşan yeni durumu kendileri için bir imkân ve avantaja dönüştürmeye çalışacaktır ama gelişmelerden büyük kaygı ve tedirginlik duyduğu da bir gerçekliktir.

Suriye'nin bundan sonra ne olacağı, ne tür gelişmeler ve nasıl bir sürecin yaşanacağı önemlidir. Bu konuda evvela tekrar da olsa şunu bir kez daha belirtmekte yarar vardır. Şam'ın düşmesini açan yolun taşlarını İsrail-Hamas savaşıyla döşendiği çok açıktır. Dolayısıyla planın içinde hatta başında ABD ve İngiltere bulunmaktadır. Doğaldır ki sürece yön verecek olan da bunlar olacaktır. Kuşkusuz Türk devleti de plana dahil edilmiştir. Bu da demektir ki gelişmelere ve sürece ilişkin Türk devletinin de şu ya da bu düzeyde bir etkisi ve ağırlığı olacaktır. Suriye topraklarında şuanda askeri anlamda üç temel güç bulunmaktadır. QSD, Suriye'nin demokratik güçlerinden oluşmaktadır. Diğer iki güç ise El Kaide türevli, DAİŞ versiyonu cihadist olan HTŞ ve işgalci-soykırımcı Türk devletinin doğrudan beslediği yağmacı, talancı, tecavüzcü faşist çete artıklarından oluşan SMO'dur. Daha baştan işgalci soykırımcı Türk devleti bunları beslemiş, finanse etmiştir. Özellikle SMO denilen faşist çete örgütü tamamen Türk devletinin himayesindedir. HTŞ de Türk devletinden kuşkusuz destek almıştır. Ancak SMO'ya göre bu konuda biraz daha özerk bir yapıya sahip olduğu söylenebilir. Bunun yanında çok bileşenli farklı gruplardan oluşan bir yapıya sahiptir.

Belirtildiği gibi Şam'ın 12 günde düşmesini sağlayan savaş stratejisi ve yapılan planlamaların asıl sahipleri gerçekten İngiltere, İsrail ve ABD'dir. Yoksa HTŞ'nin böyle bir rol ve misyon üstlenmesi, kendinden emin sorunsuz biçimde hareket etmesi elbette kolay olmayacaktı.

Daha başından yapılan planlamaya göre HTŞ bu nedenle yönünü Şam'a çevirmiştir. Esas sorumluluk HTŞ'ye verilmiştir. SMO denilen diğer çete grubu ise Kuzey ve Doğu Suriye Özerk Yönetimi'nin etkili olduğu alanlara saldırmıştır. Bu hiç şüphe yoktur ki Türk devletinin kararıdır. AKP Kürtlerin ve Özerk Yönetim adına olan tüm değerleri ve kazanımları yok etmek istemektedir. Bu nedenle SMO'yu Kuzey ve Doğu Suriye'ye, Kürtlere yöneltmiştir. DAİŞ zamanında Kobanê'de yapamadıklarını şimdi SMO üzerinden başarmaya çalışmaktadır. Ancak bunun düşündükleri kadar kolay ve mümkün olmayacağı da şimdiden görülmektedir.

HTŞ geçici bir hükümet kurmuştur. Buna en çok memnun olan Avrupa olmuştur. Bunun tek nedeni de Suriye'den ülkelerine artık göç almak, hatta ülkelerine gelenleri de tekrar gönderme fırsatının doğmuş olmasıdır. Bunların, bunun dışında bir derterli ve sorunları yoktur. HTŞ'ye hemen vakit geçirmeksizin sıcak mesajlar vermeleri, üst üste Türkiye'de ziyaretlerde bulunmaları ve Colani ile oturmaları bundandır. Diğer taraftan çok iyi bilinmesi gereken bir husus da; ABD-İsrail-İngiltere'nin yaktığı bu yeşil ışık olmasaydı terörist olarak tanımlanan ve başına 10 milyon dolar konulan Colani, Suriye'de geçici hükümeti kesinlikle kuramayacaktı. ABD ve İsrail elbette Colani'yi dolayısıyla HTŞ'yi İran, Irak ve Lübnan Hizbullah'ına karşı kullanmak isteyebilirler. Ama belli ki Colani'nin rüş-tünü ispatlamasını isteyeceklerdir. Zaten yoksa Suriye'deki bunca yıkım ve çok yönlü ağır ambargo ve yaptırımlara rağmen nefes alabilmeleri bile kolay ve mümkün olmayacaktır. Burada ortaya çıkan şu olmaktadır: Yeni Suriye'nin nasıl olacağına, güçleri ve kudretleri yettiği kadar ABD, İsrail ve İngiltere karar verecektir. Rusya'nın payına düşen ise HTŞ'yi ABD'den önce tanımış olmasıdır. Başka da yapabileceği bir şey yoktur. Akdeniz'deki üslerini koruması zamanla kesin sorun olacağına benzemektedir. Hatta şimdiden güçlerini Suriye topraklarından çekeceği söylenmektedir. Dolayısıyla Suriye'de büyük kaybeden güçlerden birisi de Rusya olmuştur. Yeni Suriye'nin İsrail için asla ve hiçbir biçimde tehdit ve tehlike unsuru olmaması gerekmektedir. İsrail bunun için elini sıkı tutmuştur. Suriye'nin askeri, sanayi ve alt yapısını adeta harabeye çevirmiştir. Bir de tam güvence olsun diye Golan'daki ilhak sınırlarını genişletmiş, Suriye'deki tüm alt yapıları hatta idari yapıyı da vurmaya devam etmektedir. ABD ve İsrail'in düşündükleri yeni Suriye böyle olacaktır.

Kürtlerin kazandıkları değerleri savunmaktan başka seçeneği bulunmamaktadır

Yeni Suriye'de devlet ve iktidarın Sünni mezhep ağırlıklı olacağı kesindir. Alevi ve Dürzi toplumları da bir biçimde korunmaya çalışılacak, belki de bazı inanç ve kimlik hareketleri tanınacaktır. Temel sorun Kürtler, dolayısıyla Kuzey ve Doğu Suriye Özerk yönetimi olmaktadır. Kürtlerin, Kuzey ve Doğu Suriye halklarının direnerek ve büyük bedeller ödeyerek kazandıkları tüm değerleri ve mevzileri savunmaktan ve korumaktan başka bir seçenekleri bulunmamaktadır. Siyasi, idari ve askeri birlik ve bütünlüklerini koru-

dukları kadar başarılı olacakları kesindir. En haklı ve meşru yerde olduklarının güçlü siyaset ve diplomasisini yapmaları elzemdir. Türk devletinin elinden gelirse Kuzey ve Doğu Suriye halklarının tüm kazanımlarını yerle bir etmek için kullanmayacağı argüman, güç ve politikanın olmayacağını bilerek hareket etmeleri bir zorunluluktur. Kuzey ve Doğu Suriye halklarının kadın özgürlükçü, demokratik ulus perspektifiyle kendilerini örgütlemiş olmaları en büyük avantajları ve kazanımlarıdır. Bu avantaj ve kazanımlarını siyaset ve diplomasi alanında güçlü temsil etmeleri, güçlü yansıtmaları gerekir. Böyle olduğu takdirde kurulacak yeni Suriye kesinlikle Kürtsüz olmayacaktır. Bu Türk devletine rağmen böyle olacaktır. Türk devletinin bu süreçte hem son derece fırsatçı hem de olanca gücüyle aktif olmaya çalıştığı açıktır. Suriye üzerindeki hesapları ne kadar tutar belli değildir. Desteklediği ve finanse ettiği bu çete gruplarının daha önce Halep'te görüldüğü gibi farklı çıkar hesapları gereği şimdi de Şam'da her an bozuşmaları ve çatışmaları olasıdır. Türkiye'nin bu süreçte kazandığı avantajlar olmakla birlikte birçok alanda ve güçlerle ilişkileri zorlanacak ve bozulacaktır. Türkiye, HTŞ ve SMO ile ilişkilerini geliştirdiği kadar buna paralel olarak Rusya, İran ve Irak'la da ciddi sorunlar yaşayabilecektir.

Bu yeni gelişmelerin ışığında Ortadoğu'da bugün yeni ve bambaşka bir durum yaşanmaktadır. Kürtler tarihte belki de ilk kez kendi özgürlükleriyle birlikte Ortadoğu'da demokrasi ve özgürlüğün öncü gücü ve kader tayin edici görev ve sorumluluğunu üstlenmiş durumdadır. Sorunlar, zorluklar ve engeller elbette az değildir. Ama imkanlar, fırsatlar ve avantajlar da başarmak için gerçekten çok şey sunmaktadır. Sorun zorlukları görmek kadar başarmak için olan muazzam imkanları ve fırsatları en iyi ve en yaratıcı biçimde değerlendirme sorunudur.

Rojava Devrimi bütün saldırılara rağmen rüş-tünü ispatlamıştır

Rojava Devrimi 13. yılında bütün saldırılara ve ambargolara rağmen direnebilmiş ve rüş-tünü ispatlamıştır. Bundan sonra da bütün tehlike ve tehditleri bertaraf edecek güce ve kudrete sahiptir. Yeter ki sahip olduğu imkân ve avantajlarını en iyi bir şekilde değerlendirebilsin. Önder Apo, her devrim tüm devrimlerin özeti olduğu kadar onları aşma anlamını da taşır, demektir. Rojava Devrimi gerçekten böyle bir devrimdir. Paris Komünü 72 gün yaşamış ve büyük bir tutku yaratmıştı. Paris Komünü sonraki devrimler için de derslerle dolu bir pratik olmuştu. Ekim Devrimi de böyleydi. Tarihte ilk kez işçi sınıfı ve emekçilerin öncülüğünde bir devrim gerçekleşiyordu. Devrimin heybeti ve anlamı, coşkusu ve onuru kuşkusuz çok büyüktü. Ama bunun yanında büyük kaygı ve tedirginlik de vardı. Öyle ki Lenin Ekim Devrimi'ni yüzüncü gününü tek başına kutlamıştı. Herhalde 72 günlük Paris Komünü'nün eşliğini aştığı için oldukça mutluydu. Devrimin yüz gün ayakta kalması ve yaşıyor olması çok önemliydi. 70 yıl yaşadığı Sovyet Devrimi, sonrası ise bilinmektedir.

Rojava Devrimi'nin işaret fişeği ve startı 2012 yılında Kobanê'de



verilmişti. Özerkliğini ilk ilan eden Kobanê olduğu için Rojava Devrimi Kobanê'nin şahsında 72 gün, yüz gün derken DAİŞ saldırılarıyla birlikte tam bir var olma, yok olma günlerini yaşıyordu. Sonuçta genç Kürt kadın savaşçıların öncülüğünde Kürt halkı ve bölgedeki diğer halklar birlikte tarihin az tanıklık ettiği görkemli, cesur, destansı bir direniş örneğini sergileyerek DAİŞ'in belini ve iradesini kırmayı başarmıştı. Daha sonra yine DAİŞ ve DAİŞ türevli birçok faşist çete gruplarına karşı uzun süren direniş ve mücadele sonucunda Rojava Devrimi gerçekleşiyor, Kuzey ve Doğu Suriye bütünen özgürlüğüne kavuşuyordu.

Rojava, coğrafik olarak koca bir okyanusta küçük bir ada gibidir. Fakat devrimin etkisi ve anlamı sınırları aşan düzeyde oldukça geniş ve büyüktür. Bu anlamda rahatlıkla denilebilir ki Paris Komünü ve Ekim Devrimi insanlık için nasıl ve ne gibi bir anlama sahipse Rojava Devrimi de o denli etkili ve anlamlı bir devrim olmuştur. Devrimin üzerinde gerçekleştiği coğrafyanın küçük olması uluslararası niteliğini azaltmamış aksine daha da artırmıştır. Nasıl ki DAİŞ faşist çeteleri tarihte gelmiş-geçmiş insanlık düşmanı en büyük vahşi, gaddar bir örgütse Rojava Devrimi de tarihin en anlamlı ve değerli, insanlığa mal olan uluslararası bir devrim olmuştur. Önder Apo "uygarlığın imparatorlaşması kadar demokrasinin konfederasyonlaşması yolunda devam etmesi..." demektedir. Rojava Devrimi küresel imparatorluğa karşı halkların demokratik konfederasyonlaşmasının temsili açısından da çok değerlidir. Bu bakımdan Rojava Devrimi aynı zamanda bir enternasyonal devrim olmaktadır. Nitekim Rojava Devrimi'ne dünyanın birçok yerinden birçok halktan başta kadınlar ve gençler olmak üzere çok sayıda insan koşmuş ve katılmışlardır. Bugün Rojava'da işgalci güçlere ve faşist çetelere karşı savaşarak şehit düşen onlarca enternasyonalistin olması devrimin uluslararası niteliğini açıkça ortaya koymaktadır. Bunun içindir ki dünyanın her tarafından enternasyonalistleri çekmiş, bu devrimci

enternasyonalistler Rojava'da halen de rol oynamaktadırlar. Kadın özgürlükçü, ekolojik, demokratik toplum paradigması gerçekten büyük etkilemektedir. Rahatlıkla belirtmek mümkündür ki tarihte hiçbir devrim Rojava Devrimi kadar kadın devrimi olmamıştır. Rojava Devrimi'nin öncü gücü kadın olmuştur. Rojava Devrimi'ne yüzyılın devrimi dememizin bir nedeni de elbette budur. Şu da çok önemlidir: Ortadoğu'da kapitalist modernite ve ulus devletlerin kurduğu bir milliyetçilik mezhabı vardır adeta. Başta cins milliyetçiliği olmak üzere her türden milliyetçilik adına herkesin birbirini boğazladığı, kırdığı bir coğrafyadır. Tam da böyle bir Ortadoğu'da Rojava Devrimi'nin her türden milliyetçilikten uzak, halkların demokratik, eşit ve özgür yaşamlarını esas alan demokratik ulus perspektifiyle gerçekleşmiş olması gerçekten büyük tarihsel bir durum olmaktadır. Çünkü bu insanlığın tarihte tanıklık ettiği bir ilk olmaktadır. İlkler her zaman önemlidir. Bu sosyal ve siyasi olaylar için yani devrimler için de böyledir. Bu nitelikte bir ilk olması nedeniyle Rojava Devrimi'nin sürece yön veren, Ortadoğu halklarına ufuk olan, yine küresel düzeyde kapitalist moderniteye karşı mücadelede tüm anti kapitalist güçler için yeni bir ruh ve motivasyon temsil ve teşkil eden bir devrim olduğu kesindir.

Toplumsal inşa gerçekleşmeden özgür yaşam olmayacaktır

Rojava Devrimi Kürt, Arap, Hristiyan halkları olarak başından beri ve halen de sürekli bir öz savunma, direnme ve savaş içinde olmuştur. Tarih kimseye cömert değildir. Rojava, hele savaş, tehdit ve tehlikeler ortadan kalksın ondan sonra sistemi inşa çabalarına gireriz diyemezdi. Zira bir direniş ve savaş, aralıksız saldırılar hiç eksik olmamıştır. Özellikle işgalci Türk devletinin kendisine bağlı çete gruplarla faşist DAİŞ çetelerinin saldırıları hep olmuştur. Yine Şam rejiminin fırsat buldukça tehdit savurması, hatta bazen yer yer saldırı gerçekleştirmesi de zorlayıcı başka bir unsur olmuştur.

Fakat bütün bunlara rağmen diğer tarafta yaşam süreceksa bunun da örgütlü inşaya dayalı sistemli olması açıktı.

Önder Apo özgürlük bir anlamda toplumsal inşa gücüdür derken diğer yandan özgürlük oldukça toplumsal insanın gerçekleştirilebileceğini belirtmektedir. Terside doğru ya da birbirini tamamlayıcıdır ki toplumsal inşa gerçekleşmeden özgür yaşam kolay olmayacaktır. Rojava bu bilinçle inşa çalışmalarına ne kadar yönelirse işgalci Türk devleti ve çeteleri de o kadar saldırı ve baskılarını artırmaya başladılar. Rojava'nın imkansızlıklarla boğuşması, gerçek bir ekonomik, sosyal inşaya yönelmemesi için ne lazımsa yaptılar. Ekonomik alt yapı, yaşam alanları, enerji ve tahıl depoları, yol ve su kaynakları her şeye yöneldiler. Ne var ki Rojava Devrimi buna rağmen direndi.

Rojava Devrimi bir taraftan saldırılara karşı direnirken diğer taraftan devrimin inşası için çalışmalar yürüttü. Çünkü devrimin inşa edeceği kurumlar ve oluşacak olan kurumlaşma bir devrimi ayakta tutabilmektedir. Tek başına direnişle saldırılara cevap olmak mümkün değildir, çünkü aynı zamanda kendi alternatif yaşamını da inşa etmek gerekir. Kuzey ve Doğu Suriye halkları Demokratik Ulus perspektifine göre hiç ulusal şovenizme, sınır kavgalarına, bürokrasiye, milliyetçiliğe ve ulus-devletçiliğe düşmeden kendi siyasi otoritelerini inşa ettiği sürece söz sahibi olacaktır. Bunun için komünler, meclisler, akademiler yoluyla zihniyet devrimini gerçekleştirerek kendi öz yönetimini gerçekleştirebilir. Zaten Rojava ve Kuzey ve Doğu Suriye bu yapılan çalışmalar sayesinde şimdiye kadar tehdit ve tehlikeleri bertaraf etmiştir. Ama yeni süreçte bunun daha da geliştirilmesi ve büyütülmesi gerekmektedir.

Yüzyıl sonra Ortadoğu'da kurulmaya çalışılan ve hedeflenen yeni düzenin elbette hegemonik güçlerin çıkarlarına dayalı olması istenecektir. Önder Apo "Benim için devrimin anlamı, uygarlık sisteminin sürekli alan ve uygulamasını daralttığı

ahlaki, politik ve demokratik toplumun yeniden ve daha geliştirilmiş olarak bu niteliklerini kazanmasıdır" demektedir. Bu kaos, kriz ve kargaşa aralığından eğer devrim güçleri öz savunmaları temelinde ahlaki, politik ve demokratik toplumun gerekliliklerini yerine getirseler Rojava Devrimi 13. yılında bambaşka bir evreye evrilecektir.

Bu tarihi gelişmelerin yaşandığı süreçte ne kadar güçlü ve birlik içinde olursak o kadar başarırız. Yoksa boşuna hak ettiğin kadar değil güçlü olduğun kadar başarabilirsin denilmemiştir. Güç derken kastedilen ise elbette sadece ekonomik, askeri güç olmamaktadır. Bunlar kadar hatta daha da önemlisi ideolojinin ve paradigmanın doğruluğu, toplumun ve insanlığın desteğidir. Biz de Hareket ve halk olarak en büyük güç ve desteğimizi buradan almaktayız. Tarihten kanıtlanmıştır ki maddi güç her şeye muktedir değildir. Böyle olmasaydı tarihte nice imparatorluklar, şahlar ve krallıklar çözülüp yok olmazlardı. Önemli olan toplumun manevi dünyasını örgütleyecek, ayağa kaldıracak ve sürükleyecek ideoloji ve paradigmanın güçlü örgütlendirilmesidir. En büyük referansımız ve güç kaynağımız kesinlikle budur. Yanlış yoldan doğru hedefe ulaşmak mümkün olmadığına göre ilişki ve ittifak çalışmalarının başarısı için ideolojik birikim ve politik doğrultu şarttır. Karşımızdaki güçler bin yılların tecrübesine sahiptirler. İmkânları ve mücadele araçları bizimle kıyaslanmayacak kadardır. Şüphesiz hiç abartmamak gerekir, ama işin ciddiyetini de bilerek bunlara sadece pratik zeka ve bazı tecrübelerle karşılık verilebileceğini ve bu biçimde kendileriyle baş edilebileceğini düşünmek de yanlış ve eksik bir değerlendirme olacaktır. Sadece önünü gören değil çok ilerisini de gören, hissedilen, tehlikeleri boşa çıkaran, fırsatları iyi değerlendiren, nerede nasıl bir adım atarak, nerede nasıl bir söylem geliştirerek başaracağını düşünen bir birikim, yetenek ve performans başarı için adeta olmazsa olmazımız olarak görülmek durumundadır.

Her zamankinden daha fazla bilinçli, örgütlü ve hazırlıklı olmalıyız

Tehlikeler ve ortaya çıkan fırsatlar bize şunu göstermektedir; her zamankinden daha fazla bilinçli, örgütlü ve hazırlıklı olmalıyız. Şimdiki zaman yaşadığımız tüm zamanların en önemli zamanıdır. Önder Apo "tarihsel dönemler tarihsel kararlar ve eylemlerle geçer. Kendini birey, parti ve halk olarak buna hazırlamayanlar, devletler de olsa tarihin çöp sepetine atılmaktan kurtulamazlar" demektedir. En çok da bizim için geçerli olan çarpıcı bir değerlendirmedir. Tarihin emrettiği görev ve sorumluluklarımızı yaşadığımız zamanın ruhu ve sürecin gereklerine göre doğru ve başarılı biçimde yerine getirdiğimiz kadar zafere bir adım daha yaklaşacağımız kesindir. İçinden geçtiğimiz sürecin böyle belirleyici bir özelliği vardır. Hak ettiğimiz başarılarla ulaşmak için her şeyden önce haklı ve meşru bir mücadelenin sahibiyiz, bunun savaşını vermekteyiz. Bu güçlü bir avantajımızdır. İkincisi, paradigmamız doğru, etkili, kapsayıcı ve sürükleyici bir paradigmadır. Üçüncüsü, yarım asırlık bir mücadelenin sahibiyiz, bu da çok önemlidir. Dördüncüsü, halkımızın toplumsal desteği ve rûştünü ispatlamış bir askeri gücümüz vardır. Bu büyük ve onurlu kazanım ve imkânlar üzerinde başaracağımız ne varsa bunun için yoğunlaşarak tartışmak, seferber olmak ve mutlak başarmak hem tarihsel hem de anlık görevimiz olmaktadır.

Rojava Devrimi ve Kuzey ve Doğu Suriye Özerk Yönetimi başlangıcından günümüze kadar her türlü saldırıya karşı direnmeyi ve ayakta kalmayı başararak rûştünü ispatlamıştır. Elbette bu başarı halkların, devrimci güçlerin ve enternasyonalist dayanışmanın bütünlüklü mücadelesiyse olmuştur. Devrimi boğmaya yönelik tehlikelerin artarak sürdüğü böylesi bir süreçte mücadelenin daha da geliştirilmesi beraberinde büyük başarılar getirecektir. Önder Apo'nun dediği gibi "Kürt teşisi dönerek ve Ortadoğu demokratik uygarlık çağına ulaşacaktır."

PKK Önderliği'ne dayatılan komplolar özgür kimlikten korkunun itirafıdır

■ RÊBER APO

"SÜMER RAHİP DEVLETİ'NDEN DEMOKRATİK UYGARLIĞA -II-" KİTABINDAN ALINMIŞTIR

Kişisel ve kurumsal olarak PKK Önderliği'ne dayatılan komplo ve tasfiye girişimleri, siyasi ve emniyet açısından çözümlenmesinden öteye, ancak roman türüyle daha rahat anlatılabilir. Şüphesiz takibin ve tasfiyenin ideolojik, siyasi ve istihbari yönleri çok önemlidir. Ama gerçeğin ancak iskeletini izah edebilir. Somut ve canlı anlatımı ise; mitolojik, dinsel, felsefi ve bilimsel yaklaşımı iç içe kullanarak, tarihsel kıyaslamaları ve ütopyayı da katarak çeşitli tonda romanlar biçiminde çözümlmek, daha doğru ve öğretici olacaktır.

Bu gerçeklik kurum olarak PKK'nın, kişi olarak Abdullah Öcalan'ın ötesinde, onları aşan anlamlar içermektedir. Kürt halkının durumunu ne çağdaş sosyolojinin kavram ve teorileriyle, ne de çağdaş siyaset bilimi ölçülerıyla çözümlmek mümkündür. Olgunun kendisi mitolojik ve dinsel dönemin özellikleriyle örülmüş veya boğulmuştur. Belki fiziki olarak karşımızda bir halk durmaktadır. Kendini insan türünden saymaktadır. Ama çağdaş ölçülerle baktığımızda, Güney Afrika'nın zorlu kabilelerinden daha tanınmaz, kimliksiz, tüm doğal haklarından, hatta dilini bile özgür kullanmaktan uzak bir konumda olduğu görülecektir. Bu, insanlığın hiçbir ölçütüne sığmayan dehşetengiz bir durumdur. Hem vardır, hem yoktur; hem insandır, hem değildir; hem halktır, hem değildir. Bu 'hem'ler daha da artırılabilir. Kaldı ki, resmi politikalar bu tarzı açıkça dillendirmekte ve uygulamaktadır. Bundan sadece güncel hükümet ve siyasetleri sorumlu tutmak da eksik bir anlatım olacaktır. Hatta bunun uluslararası ve bölgesel çıkarların bir sonucu olduğunu söyleyerek izah etmek, ancak gerçeğin sınırlı yönüne dikkat çekmek olabilir.

Olguya tarihin tüm önemli çağlarında çok sayıda gücün darbeleri etkide bulunmuştur. Dünyanın birçok bölgesinde de benzer durumlar yaşanmıştır. Ama Kürt olgusunun özgünlüğü, ne kendisi gibi olma ne de kendini dayatan başkaları gibi olma tarzında olmuştur. İki arada bir derede kolumundan hiç kurtulamamıştır. Bir bakire mi yoksa bir fahişe mi olduğu da tam anlaşılamamıştır. Her gelen şerrini bulaştırmış, fetihmeyi başaramamıştır. İşin daha garibi, böyle bir halk yok veya benim kırımın şu tarafından yapılmıştır iddiasında olanlara, 'O zaman senin bir parçan ise, vücut bir bütündür, neden bir kanserli uzuv gibi bırakıyorsun?' denildiğinde, tümüyle cevapsız kalmaktadırlar. Bu dünyada bir BM vardır. Dünya ulusları ve halkları adına

geniş yetkilere sahiptir. Afrika'nın en geri kabileleri için karar alır, sayıları milyonu bulmayan birçok sözde devleti üye olarak kabul eder. Ama Kürt olgusu söz konusu olduğunda, yine varlığı tartışmalı hale gelir. Hakları açısından yok sayılır. Tüm bu gerçeklerin kökü tarihte gizlidir. Ancak mitoloji ve dinlerin dilini tam çözümlersek, namuslu ve ahlaklı bazı bilim adamlarını seferber edersek, belki parça parça anlayabiliriz.

Bu yönlü bir retoriği fazla uzatmayacağım. Sadece Önderliği çözümlmek için hangi zeminde olduğumuza dikkat çekmek için dokunma gereği duydum. Yıllarca kendimle uğraştım. Sinir ve ruh dengesi çok güç koşullarda oluşan biri olarak, bir toz zerresinden bile şüphelenecek bir yapıdaydım. Böylesine karmaşık bir konu, gücümün çok ötesindeydi. Peygamber olmasam da, bir çağrı yapmaktan öteye etkide bulunamazdım. Ama bu sorun evrendeki kara deliklerin cisimleri çekmesi konusu gibi beni kendi karanlığına çekiyordu. Gerisi eşine ender rastlanan, belki de insanoğlunun yazdığı ve yazacağı hiçbir kitapla izah edilemeyecek durumları yaşamaktan kurtulamayacaktım.

Mesele akıl gücüm ve sezgilerim değildi. Daha on yaşlarındayken anama, "Dayanmakta güçlük çektiğim bir dünyaya beni niye getirdin?" diye hesap soracak kadar kaderini önceden gören biriydim. Dünyada sömürü ve baskının süper biçimlerini geliştirmiş, Kızıl-derililere beyaz adamın yaptığı katliamı dünyaya en gelişkin uygarlık olarak yutturmuş çilgin kovboy kültürünün en dengesiz ve nasıl yaşandığının farkında bile olmayan biri olan ABD'nin sözde başkanının marifetiyle; kırk harimlerden daha adaletsiz biçimde, adeta son Kızıl-derili'yi avlarcasına, hem de dost sandığı işbirlikçilerinin en aşağılık oyunları ve desteği ile yakalatılıp teslim edilmemin mantığını ve vicdanını çözmek en değme edebiyatçının bile başarabileceği bir iş değildir. Bunu yine benim biraz aydınlatmam gerekecektir.

Türkler yakalanmamı çok büyük sevinçle ve tarihlerinin en önemli olaylarından biri olarak değerlendirmeye çalıştılar. Ama başardıkları; hiç de dostları olmayacak biri zihniyet ve kara vicdanın sahipleri tarafından çarmıha gerilircesine çivilenip paketlenen fiziki varlığını bir tabutlukta tutmaktan öteye bir anlam taşımaz. İsa çarmıha gerildiğinde, İncil'de geçtiği kadarıyla son sözleri "Allah'ım, beni niye yalnız bıraktın?" biçimindedir. Zihniyet ve ruhsal davranış olarak, hiçbir kişi ve kuruma karşı bu tarz serzenişte bulunacak durumda

değilim. Ama olayın büyük acılarına, hem de kendini yakan ve öldüren yüzlerce insan başta olmak üzere yaşayanların anısına çok büyük bağlılık gerekti. Daha da önemlisi, insanlık adına en anlamlı sahip çıkılmayı gerektiren sayısız olay, ilişki mevcut idi. Bütün suçlamaların tam tersini ifade eden bir hareket ve kişilik boğdurulmaya götürülüyordu. Halkların kardeşliği adına yürütülen en soylu hareketler inkara kalkışılıp, en aşağılık rantçılık zihniyeti ve vicdansızlığı sonuç almak istiyordu. Bunların yarattığı sızı insanlık adına yaşamayı gerektiriyordu. Komplonun halklarımızın ve Ortadoğu kimliğinin özüne zarar vermemesi için gereken gücü göstermeliydim. Avrupa ve haşarı çocuğu ABD, uygarlık güçleriyle beni alabildiğine horlamıştı. Neden bu kadar saygısızlık ettiklerinin şaşkınlığı içindeydim. Fakat savaşta ince bir taktik uygulamışlardı. Halkımızı da, PKK'yi de, en insafsız ve saygısız biçimde beni de son birkaç yüzyıldan beri yaptıkları gibi kendileri çarmıha gerdikleri halde, bunları Türklere mal ediyorlardı. Benim olayım açıktı. Her şeyi Avrupa, ABD ve aşağılık yandaşları Yunan egemen kimliği hazırladığı halde, cellat rolünü Türklere veriyorlardı. Bu 'böl-yönet' taktiği ve 'iti ite kıldırma'nın en vahşice biçimiydi. Türk egemenliğini kötü kullanıyorlardı. Ne kadar zor da olsa, bu oyunu bozmam, son yüzyılların en soylu davranışı olurdu.

Hiç kimse beni, halk tanımaz ve kardeşlik bilmez Türk şoven zihniyeti ile az savaştığım için suçlamasın veya bilinen barış ve demokratik uzlaş tavrını öne aldığım için teslimiyetçi veya boyun eğme sanmasın. En büyük direniş bu yeni tavırda gizliydi. Onurlu barış ve gerçekten demokratik uzlaşıyla halklarımızın birliğine katkıda bulunmak, komploya en etkili cevaptı. En azından benim için bunun dışındaki tüm tavırlar, büyük güç dengesizliği içinde, utanmadan savaş bekleyenlerin emellerine hizmet olurdu. En çok üzüldüğüm nokta, benim şahsımda Kürt halkına yaptıkları hakaretti. Beni tasfiye edebilirlerdi. Ama hiç olmazsa binlerce evladını kurban vermiş bu halkı anlayabilselerdi! Kimsesi olmayan, başarmasını bilen tek bir evlada sahip olmayan bir halk için umut kaynağıydım. Hem çarmıhtaki hem tabuttaki adamdın beklentileri devam ediyordu. Kendi doğuşunu en büyük suçluluk nedeni sayan adamdan, özgür yaşamalarının doğuş ebeliğini bekliyorlardı. Ne PKK'den ne Kürtlerden Kürtlere hiçbir zaman beni takip etmelerini emir olarak buyurmadım. Başka kimseleri olmadığı için, İsa tavrının daha zor olanını iki bin yıl

sonra üstlenmek durumunda kaldım. Demirci Kawa rolünü de üstlendim. Hz. İbrahim'in kutsallığını da çağdaşlaştırdım.

Bütün Zinler ve Adulelerin, Mem ve Dervişe Abdi'si de oldum. Manilerin, Mazdeklerin, Babeklerin son ahından tutalım, Hüseyin'in Kerbela yalnızlığını, Hallacı Mansur'un hakikat aşkını, Pir Sultan'ın dostluk rütbesini de taşıdım. Denizlerin, Mahirlerin, İbrahimlerin arkadaşısıydım. Mazlum, Hayri, Kemal ve Ferhatların intikam savaşçısıydım. Böylesi her çağdan, her milletten binlercesinin birleşen ve bilince kavuşan son örnekleriydim. Bu insanlık abidelerinin sadece direniş ve savaşları değil, bir de fırsat bulamadıkları barış davaları vardı. Bu savunma benim değil, onların eksik kalan son barış savunmalarıydı. Bu eksikliği tamamlamak istedim. İnanıyorum ki, insanlık, tarih, çağ, sömürü, zulüm, direniş, özgürlük ve barışın tarifi doğru yapılmıştır. Halkların tarihine bir yol açılmıştır. Yine biliyorum ki, yaptığım iş önderlik değildir. Önderim diye binlerce yıldır ortaya çıkanların pisliklerini temizlemedir. Tarihin kenefini temizliyorum. Kimin ne adına, hangi anlamda pislemiş olduğunu da açıklıyorum. Devlette, rütbede, hatta her şeye razı basit bir kadının reisliğinde bile hiçbir zaman gözüm olmadı. Kadın, erkek ve ulus ayrımı yapmadan, ilgisi olanla arkadaş olmayı her şeyden üstün saydım. Belki arkadaşlarım beni hiçbir zaman böylesi bir durumda görmeyi hayal bile etmemişlerdir. Onlara gerçekleri bir daha açıkladım. Beğeniyor, doğru buluyorlarsa, benim trajedim onlar için en büyük güç kaynağıdır. Halen büyük çalışıp başaramıyorlarsa, kendilerini aldatma konumundalar. Vazgeçsinler diyorum.

Savunmanın son bölümünde kimliğimi daha da açacağım. Bu bölümde komplo ve benzeri aldatmalar karşısında bazı duruşlarımı açıklayacağım. Mesele kahramanca ölmem değildir. O rolü sayısız kahramanlar benden sınırsız güçle başardılar. Eksik olan, o kahramanlara layık yaşamın tanımını güçlü yapmak ve zalimlerle sahtekarların miraslarını saygısızca istismar etmemeleri için kullanabilecekleri tüm yolları engellemek ve geçitleri kapatmaktır. Önderlerin anısına bağlılık gereği halen bu görevi sürdürüyorum.

Önderliğin bir sanat olduğu doğrudur; benim bu sanatı iyi temsil ettiğim söylenemez. Ama onun kurumsal ve kişisel özelliklerini, hem genelde hem de Kürtler için oldukça çözümlediğim kanısındayım. Belki sahtekarlarını, zalimlerini yıkamadım. Fakat maskelerini düştürmede önemli katkılar sundum. Pislikleri temizledim derken, bunu

kastettim. Allah maskesine bürünmüş olanlardan, bilimsel demagog türlerine kadar, ne mal olduklarını anlayanlar için oldukça açmıladım. Özellikle kadının ve ezilmişlerin sırtından erkeklik taslamanın, Önderliği bunun basamak etmenin ne anlama geldiğini şahsımda da eze eze, itiraf ettire açıklığa kavuşturdum. Önce tam Allahlığa, sonra yarım Allahlığa oynayan bu kurumun devletin bir prototipi olduğunu, eğer halk önderliğine soyunuluyorsa, öncelikle bu ceberut kimliği çözmek ve yıkmak gerektiğini, ancak böylelikle yeni önderlik tarzının halkın işlerinin genel koordinasyonu olarak bir anlam ifade edebileceğini göstermeye çalıştım. Bu yönlü teorik gelişmemi Kürt halk gerçekliğine uygulamaya çalıştım.

Tüm desteklerime rağmen, örgüt içinde ve dışında yarım-ağalık dışında bir tarz sunmaktan öteye bir şey yapmadıklarını görünce, zorunlu olarak "Önder" gibi, "Başkan" gibi adlandırma ve istemlere saygılı oldum. Halk ve kendini ona feda edenler bunu istiyordu. Saygısızlık edemezdim. Yapabildiğim ölçüde her konuda yetenekli olanları her sahada ortaya çıkıncaya kadar "Genel Başkanlık" rolünden kaçmadım. Bu aslında inanılması güç bir yükü. Çok büyük bir tarihsel, siyasi, sosyal ve askeri boşluk vardı. Hepsini, bütün alanlar hakkını vermemi istiyordum. Bir gün bile dayanılması kapsamlı yetenek isteyen bu görevi teorik olarak çözümlenmeyi ihmal etmeden, pratikte de asgari tarz ve temposunu sergileyerek yanıtlamak istedim. Kuralını ve uygulama tarzını kendim seçecektim. Çünkü bu konuda kural dayatacak tarzda örnek olacak hiçbir şey yoktu. Vahşi bir ormanda yürümeye benziyordu. Ormanın sayısız canavarı vardı. Bu bilinmesine rağmen, halka ve inananlara saygının gereği olarak, tam bir Gılgamesh yürüyüşü yapmaktan geri durmadım. Gılgamesh ormanda halk önderliğini yenip kral önderlerin yolunu açıyordu. Ben ise ormandaki kralları yenip, bin bir hile, entrika ve zorbalıkla yönetim hakkı elinden alınmış halka bu hakkını geri vermek istiyordum. Halkın önderlerine yol açmak derindeydim. Gılgamesh bu işte, ormandan işbirliğini tanrıçalıktan fahişeliğe indirgenmiş kadın yoluyla avlayıp ehilleştirirken, ben yine tersini yapıyordum. Fahişelikten beter edilmiş kadını tanrıçalaştırıp, öylelikle erkeği, Enkidu'yu tekrar halkının bilinçli önderi yapmaya çalışıyordum. Tanrıçalık, halk önderlik kurumunun en sağlam kurumsal eşitlikçi ve özgürlükçü özünü erkeği terbiye edebilirdi. Fakat en bağlı gibi gözüken Enkidular bile büyük bir moralsizlik ve objektif isyanla



cevap vermişlerdi. Üç maymunu oynamaya başladılar. Tüm çılgınlıklarım karşısında "Duymadım, görmedim, bilmiyorum"u oynuyorlardı. Onlara tanrıça değil, özel veya genel bir orospu gerekiyordu. Burada da büyük kurumsal değeri olan ve pratikte de değeri az olmayan erkek egemen önderlik gerçeğine büyük savaş açmıştım.

Beş bin yıldır dünya ormanını köşe bucak tutanlar, özellikle bilinçli Avrupalılar, beni hiç kendilerine yakın bulmayıp yakalanmam yolunda ince şebekelerini açacaklardı. Yapabilecek fazla bir şey yoktu. Kaçış veya intihar daha çok çıkarlarına olurdu. Yapabileceğim, son nefesime kadar kalbimin özgürlüğünü koruyup, geliştirebileceğim anlam damlalarıyla yaşama büyük saygıyla devam etmekte. Onlar Neronlara taş çıkartırcasına bir kurbanlarını arena'ya atıp, kendi elleriyle besledikleri aslana yedirmenin heyecanı içinde, sevgiyle karışık korku çığlıklarıyla, birkaç seyirlik eğlencesi halinde akıbetimi görmek istiyorlardı. Sözde Hristiyanlıklar, hem de Ortodoks! Fakat kendilerinin de çok önceden yazdıkları gibi, onlar İsalari binlerce defa yeniden çarmıha germenin Romalı temsilcileriydiler. Genlerinde bu çarmıh kültürü vardı. Bunu anlamam zor olmadı. İsa bizdendi, kapı komşumuzdu. Onu gururla sahiplenmek komşuluğun gereği idi. Ona ve izleyicilerine binlerce çarmıh ve aslanlara yedirme operasyonları düzenlendi. Son kurban bendim. Hem insanlık özüne bağlı aşiret atalarımızın şanlı direniş geleneği, hem peygamber atamız İbrahimlerin, İsalari'nin şanlı barış geleneği bende garip bir biçimde birleşiyordu. Tanrısal bir yüceliş kaçınılmazdı. Tanrıyı çözümlerim, kim olduğunu açıkladım. Ama halkların, kadınların, zordaki ihtiyaç ve çocukların tanrısalılıklarına saygılıydım. Onların tanrısal özelliklerinin tanrı yüceliği içindeydi. Bu gerçekten büyük halk tanrısalılığı içinde yücelmek yetiyordu. Bulunduğum koşul ve biçim altında ölüm, daha

❖ Önderliğin bir sanat olduğu doğrudur; benim bu sanatı iyi temsil ettiğim söylenemez. Ama onun kurumsal ve kişisel özelliklerini, hem genelde hem de Kürtler için oldukça çözümlendiğim kanısındayım. Belki sahtekarlarını, zalimlerini yıkamadım. Fakat maskelerini düşürmede önemli katkılar sundum. Pislikleri temizledim derken, bunu kastettim. Allah maskesine bürünmüş olanlardan, bilimsel demagog türlerine kadar, ne mal olduklarını anlayanlar için oldukça açıldım. Özellikle kadının ve ezilmişlerin sırtından erkeklik taslamanın, Önderliği bunun basamak etmenin ne anlama geldiğini şahsımda da eze eze, itiraf ettire ettire açıklığa kavuşturdum.

büyük bir yücelmenin adı oluyordu. Bu gerçek artık korkuyu değil, her geçen gün insanlığın soylu barış seçeneğini de doğuruyordu. Savaş ve imhayı dayatırlarsa, sonuna kadar, ama daha başarılı direniş ve meşru savunma savaşıyla; isterlerse en adil ve onurlu barışla karşılık verecek güçteydim. Direniş ve barış kahramanlarının yolundaydım; vasiyetlerinin gereği savunmayla açıklanıp dünyaya duyurulmuştu. Sonu, ölümü nasıl gelirse gelsin, insanlığın, halklarımızın kazanacağı bir gerçektir.

a- Halk İçin Önderliksel Doğuş Zamanı (1970–80)

Önderlik zemini yüzyıllardan beri komplo ve ihanetlerle mayınlanmış Kürt halk tarlasında yürümek, baştan itibaren her an parçalanmayı hesaba katmayı gerektirir. Sadece devletin zorundan ibaret olan fiziki mayınlar değil, onlardan bin kat daha fazla ve etkili zihniyet ve ruhsal dünyaya yerleştirilmiş mayınlar daha çok tehlikeliydi. Anı anına beyni ve yüreği parçalatacak cinstendiler. Onun için bu arazi, Kürt halk gerçeği çorak bırakılmıştı. Hudutlardaki mayınlı sahalar gibi en verimli toprak da olsa, yüzyıllardır ekilmeye ekilmeye bir çöle veya dağa dönmüştü. Mayın temizleme araçları ve usta ellerden yoksun başlarsan, iş aslında mucizelere kalmış demektir.

Bazı yeteneklerim vardı. Kimlik bölümünde üzerinde durmayı ümit ederim. Çok kuşkucu bir

beyin ve bir köşesinde hep özgürlük için atan bir yürek ilahlarım rolünü oynuyorlardı. Bu ilahların sürekli gerçeği ve çocuğu olan özgürlüğü takip ettirme güçleri vardı. Hazır bulunmazlarsa araştırarak, doğmamışsa doğuracak kadar inatçıydılar.

1970'ler Ankara'sında devrimci gençliğin sesi gür ve korkusuzdu. Tuzaklı bir sahada korkusuzluk olduğu hissediliyordu. Ama onlar benim soy varlığıma sahip çıkacak kadar cesur ve özverili idiyeler ve eğer bende sınırlı bir onur duygusu varsa, bu gençleri takip etmekten geri duramazdım. Mahir Çayanların Kızıldere'de şehadeti ve Deniz Gezmişlerin idamları, biz namuslu sempatiçanlara anılarını takip etme görevi vermişti. Artık okul bir bahaneydi. Halk adına hareket edeceğim kesindi. Ama en başta idam sehpasında bile adı haykırılmış benim halkım, Kürt halkı nasıl bir halktı? Bunun bilinmesi gerekiyordu. Ulusal soruna böyle başladım.

Daha öncesi de vardı. Kürtlük daha ilk okuldayken bir kuyruk gibi arkamda sallanıp duruyordu. İlkel Kürt milliyetçiliği, bulanık suda balık misali bizi de avlamak istiyordu. Bütün bunlar birer kara delik misali Kürt sorunuyla tanışmaya götürüyordu. Bu çağlardaki Ortadoğu kültürlü bir genç için dogmatik zihniyeti aşmak imkansıza yakın bir şeydi. İslamiyet olmazsa sosyalizm olsun biçiminde bir tercihin dogmatizmden kurtulmak için yeterli olmayacağını çok

büyük tecrübelerden sonra göserecekti. Sosyalizmin genellemelerini tekrarlamakla ayetlerle düşünmek arasında, dogmatik zihniyet aşılmadan, pek fark olmadığı da bu süreçte anlaşılacaktı. Reel sosyalizme güven temelinde, kendisi dogmatik zihniyeti aşmamış bir sosyalizmin, en ham dogmatik zihniyetli bir öğrencisi tarafından en zor bir soruna, Kürt sorununa uygulanması görev edinilmişti. Sorunun kendisi ve muhatabı tam birbirini bulmuşlardı. Bir şeyler ortaya çıkabilirdi. Bu, Apoculuk'tu.

1975'lerde sol ve sağ kargaşası içinde ADYÖD (Ankara Devrimci Yüksek Öğrenci Derneği) başkanlığı, grup için gerekli zemini sunmuştu. Dev-Genç'in (Devrimci Gençlik Federasyonu) yaşadığı tasfiyecilik ve ilkel Kürt milliyetçiliğinin DDKO'dan (Devrimci Doğu Kültür Ocağı) sonra yerleşmeye çalıştığı DDKD (Devrimci Demokratik Kültür Derneği)'nin fazla etkileyici olmadığı koşullarda, bir çıkış yapmam için ortam açılmıştı. Yeni bir doğuşu, Apoculuğu bu koşullarda gerçekleştirip geliştireyorduk. Bu koşullarda gençlik, dogmatizmden de öte duygusaldı. Grubumuz benzer yoksul kökenli bir düzineye yakın gençten oluşuyordu. Bir kısmı da Türk kökenliydi. Kemal Pir'in deyişiyle, Türkiye'de kurtuluşun yolunun Kürt halkının özgürlüğünden geçtiği biçiminde enternasyonalist bir anlayışla katılmışlardı. Farklı olan Kesire Yıldırım'dı. Ünlü bir işbirlikçi aileden geliyordu.

İşbirlikçiden de öteye, Ankara rejiminin militanlığını yapmış bir CHP ailesiydi. Doğal bir sola eğilim, CHP'nin dönem özelliği idi.

Bu sorunu açmam her ne kadar kişisel gibi gözükse de, derin tarihsel, sosyal, siyasal ve kültürel sonuçları olan bir biçim almasından dolayı, aslında düğüm teşkil eden bir karakteri vardı. Kesire Yıldırım'ın kişiliği için çok şey söylendi. Bilinçli bir devlet görevlisi olup olmadığı çok tartışıldı. Bu yöne pek girmeyeceğim, daha çok grupla olan ilişkisinin çözümlenmesini yapmaya çalışacağım.

Kesire'nin gruba dayanması, dur işareti anlamına geliyordu. Adeta 'Kürt sorunu, sol sorunu benden sorulur, sahibi bizim' dercesine bir havası sezilebiliyordu. Oldukça zeki, rafine edilmiş bir kadın çekiciliğine sahipti. Fiziki olarak Kürt özelliklerini taşıyordu. Ne kadar tesadüf denilir bilmem; ama hayat akışımı alt üst edecek bir barajın dikildiğini ve şahsında bunu temsil ettiğini her geçen gün daha iyi anlayacaktım. Yaklaşımlarım, çok bilinçli olmasa da, bazı önemli hususları kapsıyordu. Ailenin durumu yeni koşullarda bir avantaja dönüştürülebilirdi. Gençti, iyi bir sosyalist olabiliirdi. Kürt sorunu artık feodallerin değil, emekçilerin bir sorunuydu. Bir sosyalist olarak sahip çıkılabilirdi. Ayrıca Dersimliydirdi. Soruna doğru yaklaşmasıyla hem halkın birliği, hem de benzer çok sayıda kişiliğin dönüşümü için örnek olabiliirdi. Kadın özgürlüğü de gündemdeydi. Bunun için de bir model olabiliirdi. Bu hususlar işin ideolojik ve siyasal yanlarıyla ilgilidir. Ayrıca duygusal olarak yakınlık geliyordu. Bütün bu amaçlar birleşince, ayrıca geleneksel aile kültürünün de etkisiyle, erkenden bir "evlilik" düşünce ve teklifi geliştirdim. Konu hassastı. Tarihin zembereğinin acıyla çalışıldığı anlardı. Bu eğilim büyük bir çekişmeye dönüştü. Teklifimi, tahminimce kendisini kontrol ve etkisizleştirme biçiminde yorumlamış olabilir veya o beni ölçmek için denemek istemiş ola-

bilirdi. Tam bu sırada ‘ya benimle ya grubun başka bir ögesiyle nişanlan’ sürecine girilmesi, grubu dağılmayla yüz yüze bırakmıştı. Bir ara grubu bırakma duygusallığına girdiğimi hatırlıyorum. Kadın gücünü gösteriyordu. Arkasını çözmem zordu.

Bir elemanımıza mal olan yapay bir nişanlanma, süreç için tam bir provokasyondur. Kürt inadı veya namusu da diyebileceğim tortu özellikler, beni vazgeçmemeye zorladı. Yapay nişanı bozduk, işi bilinen resmi evlilikle sonuçlandırdım. Yıl 1978’di. Ardından Diyarbakır’a ilk uçuşla inme, aynı yılın sonlarında resmi PKK ilanı için Fis Köyü Toplantısı gerçekleşti. Duygusallık ve dogmatizmi soruna kurban ediyordum. Beklenen bir zafer değil, sorunun kendini daha da büyütürken tanıtma merasimleri idi. Ama yine de çok önemliydi. Acaba devlet uyuyor muydu? Bu konu çok tartışıldı. Uğur Mumcu tam da bu konuyu aydınlatma iddiasıyla kitap yazmaya başladığı andan kısa bir süre sonra bir komploya kurban gitti. Kitapla konu arasındaki ilişki hiç anlaşılamayacaktı. Kesire’nin babası Ali Yıldırım tecrübeli bir devlet hizmetçisiydi. Hatırlayabildiğim kadıyla 1985’lerde şöyle dediğini gazetede görmüştüm: “Biz kızı devlete yakınlaştırmak için vermeye razı olduk.” Ama bu tek başına devlet yaklaşımını izah etmeye yetmeyebilir.

Olayın tarihi önemi şudur: Önderlik, ailecilik ve komplo, tarihin kritik bir döneminde gündeme giriyordu. Normalde bir özel aile ilişkisi olarak bakılması gereken bir ilişki, giderek gelişen bir sosyal, siyasal ve örgütsel krize dönüşüyordu. Diyarbakır’daki bir yıla yakın süreç cehennem gibi gelmişti. Ortada iki eş arasında ilişki şurada kalsın, bir kadının hiç anlaşılamayacak, ancak surattan okumayı bilenleri hep tahrik edecek dayanılması güç gösterisi vardı. Büyük şehit Mehmet Hayri Durmuş, bu dönemde bir gün bu ilişki biçimine tanık olmuştu. Yanında Cemil Bayık da vardı. Çıkardıkları sonuç, “Böyle yapmaya hakkı olmaz” biçimindeydi. ‘Ortadan kaldıralım’ gibi bir eğilime girdiklerini sonradan anlatacaklar. Kemal Pir aynı duruma Beyrut’ta tanık olacak ve şehadete giderken, “Bu kadının yaptıkları yanına bırakılmasın” anlamında bir vasiyeti bile olduğu söylenecekti. Doğruydur. Normal bir erkeğin 24 saat dayanamayacağı bir ilişkiyi, arkadaşlarımdan tanık olan çoğunun kahretmesine rağmen, 1987’lere kadar taşıyacağım.

Kesire ne kadar bilinçli veya dolaylı devlettir, bunu da kolay öğrenemeyeceğiz. Fakat önemli olan burası da değildir. Devlet adına kadınlığını pozitif de kullanabilirdi. Genellikle uygulanan yöntem de budur. Fakat objektif olarak bana dayatılan ‘ya teslim ol, ya başına her şey gelecek’ havasıdır. ‘Başına gelecektir’ havası, daha çok bu çıldırtma anlamında söylenmektedir. Yoksa çok sonraları ayrılık günlerine yakın bir dönemde söylediği “Korkma zehirletmem” anlamında değerlendirilmiyor. Belki tuhaf gelebilir, ama Kürt diyalektiğini derinden anlamak isteyenler için, bu kapandan kurtulma öyle sanıldığı kadar kolay değildir. Öldürülmesi çok kolaydı, fakat çözümleyici olmazdı. İster objektif, ister sübjektif anlamda olsun bir devlet dayatması olsa bile, sorunu şiddetle çözmek,

❖ 1970’ler Ankara’sında devrimci gençliğin sesi gür ve korkusuzdu. Tuzaklı bir sahada korkusuzluk olduğu hissediliyordu. Ama onlar benim soy varlığıma sahip çıkacak kadar cesur ve özverili idiyeler ve eğer bende sınırlı bir onur duygusu varsa, bu gençleri takip etmekten geri duramazdım. Mahir Çayanların Kızıldere’de şehadeti ve Deniz Gezmişlerin idamları, biz namuslu sempatzanlara anılarını takip etme görevi vermişti. Artık okul bir baha-neydi. Halk adına hareket edeceğim kesindi. Ama en başta idam sehpasında bile adı haykırılmış benim halkım, Kürt halkı nasıl bir halktı? Bunun bilinmesi gerekiyordu. Ulusal soruna böyle başladım.

oyuna düşmek olurdu. Tüm tahriklerine rağmen, ne kadar dayanılsa grup ve PKK için o kadar gerekli olduğuna inanıyordum.

Tarihe bakıldığında, tüm önderlik deneyimlerinin ailecilikten şiddetle etkilendikleri görülecektir. İlk ve ortaçağlarda bu çok yaygın bir husustur. Kürtlerde ise daha ölümcül bir rol oynamıştır. Sosyolojik bir kurum olarak aile, Kürt erkeğini en erken yaşta, 15–20 yaşları arasında yakalayıp etkisizleştiren bir canavar gibidir. İster ebeveynler düzeyinde ister eşler düzeyinde bu ilişkiye yakalananlardan pek hayır bırakılmadığı bilinmektedir. Vaktinin ve enerjisinin neredeyse tümünü bu soruna yatırır. Sonuç; yarı çıldırma, delilik, sosyal ve siyasal yönden anlamlı bir kişilik olmaktan çıkmadır. Bu işin genel yönüdür. Kürt sosyal ve kültürel denizinin bireyi yutan anafordur. Daha üst düzeyde devleti, siyaseti ilgilendiren sahada adım attın mı, Enkidu tarzı kemende yakalandın demektir. Kadının rolü, hiç sübjektif olmasına gerek kalmadan, en değme bilinçli ajanı geride bırakan bir düşürme aracıdır. Ta Sümerlerden beri rahiplerin devlet düzeninde kadın, erkeği düzene, siyasete ve devlete bağlayan en temel ehil varlıktır. Enkidu’nun nasıl terbiye edildiğini unutmazsak, düzenin özünü anlamış olacağız.

Benim olayımda Kesire tek başına devleti oynuyordu. Objektif olarak değerlendirdiğimizde, devlet ve yarı feodal burjuva aile ilişkisinden güç almış bir kadın-ağaydı. Öyle sıradan biri değil, çok üst düzeyde erkeği oynatabilecek özelliklerin çoğuna sahipti. Hiç devlet için gerekemeyebilir. Bir kadın-ağa olarak, öyle bizim gibi basit köylü parçalarını yutacak bir kadın olmayacağı açıktı. Kendini pahalıya satmaktan da öteye, egemenlik tutkusundan ve zevkinden vazgeçmek niyetinde olmaması doğaldır. Zaten sınıf karakteri gereği Kürt’le devlet arasında oynayan bir kurumdan geldiği için, iki tarafı da kullanmaya, objektif bir tarzda olmak kaydıyla açıktı. Önderlik pozisyonundan kolay vazgeçmeyeceği beklenebilirdi. Bu yaklaşım biraz daha gerçekçi olabilir. İyi çalışan bir militan olarak beni avucunda tutsa, kendisi için önemli imkanlara yol açabilirdi. Büyük ihtimalle evlilik etiketi bu amaçla hesaplanmış olabilir. Çizgisinde ölüme yürüyecekti. Grubu ağır tahrik ederek, PKK’nin doğuşunu bir kabusla dönüştürerek, beni de doğduğuma pişman ederek, rolünü sonuna kadar oynayacaktı. Ulusal işbirlikçi sınıfı tavrını bir yılan sokuğu içinde sonuna kadar büyük bir inatla sürdürdü.

Peki, ben neyi hesaplıyordum? Her şeyden önce, sorunun basit bir aile sorunu olmadığını, aile gerçekliğinin muazzam tutucu karakterini fark etmiştim. Kürt gerçekliğinde yücelmiş duyguların zamanının gelmediğini büyük bir acıyla fark etmiştim. Özgür kadınla özgür vatanda yürüme hayalim, ilk adı-

mında bile en büyük bela olarak başımda, yüreğimde patlamıştı. Muhatabım sıradan bir kadın olmanın çok ötesindeydi. İşbirlikçi Kürt aile tipinin bin yıllardan beri süzülmuş en rafine örneğinin kadın-ağasıydı. Taş çatlasa bizim gibileri evlerinde bir yaşama olmaktan farklı kabul edecek halleri yoktu. Fakat ben de yeni doğan farklı Kürdü temsil ediyor, onu oynuyordum. Muhatabım bunu erkenden fark etmişti. Bir ara çevresine gittikçe artan oranda şu söylemi geliştirecekti: “Bu hiçbirinize benzemiyor.” Benzer dedikleri elinde basit av konumundaydılar.

Klasik kocalık işaretlerini taşımadığım gittikçe açığa çıkıyordu. Bu da kadını çıldırtıyordu. Bu özelliğim muhtemelen bütün planlarını bozan handikap durumundaydı. Anam zincire vuramamıştı. Kendisi bu sevdadaydı. Kadın savaşımım çoktan başlamıştı. Şimdi ise en kritik safhadan geçiyordum. Enkidu olacak mıydım? Yoksa tanrıçayı tekrar tahtına oturatarak, Enkiduları özel ve genel fahişenin elinden kurtarabilecek miydim? Sorun gerçekten tarihseldi ve çözümünü çok zordu. Boğuşmanın derinleşerek uzayıp gitmesi, güçlerin karşılıklı durumlarıyla yakından bağlantılıydı. Böylesi durumlarda fiziki öldürmelerin fazla değeri yoktu. İlişkiyi çözmek, tarihsel bir değere sahiptir. Yöntemimin doğruluğundan hiç şüphe etmedim. Mesele, ne kadar çözümleyip dayanabileceğimdi. Grubu ve zorbela adım atmaya çalışan PKK’yi bu beladan ne kadar koruyabilecektim? Objektif ve varsa sübjektif komplonun ölüm kalım anları yaşıyordu. Maddi, fiziki ölümden bahsetmiyorum. Enkidu tarzı ölümden bahsediyordum. Aile, kadın darboğazında yutulabilirdim. Kader de plan da bunu gerektiriyordu.

Tarihe karşı şunu söyleyebilirim ki, yurt dışına çıkışla birlikte ilk adımda başarılı olmuştum. Bu ilişkiden madden ve manevi olarak yıkılmadan kurtulmak, değeri yeterince çözümlenmemiş bir konudur. Ama Kürt tarihsel diyalektiğinde bir dönemi sona erdirip, yeni bir döneme adım atma anlamında kesin belirleyici bir önemi vardı. Devletin de bu konuda yaklaşım ve beklentileri tam anlaşıldığında, dönem hakkında daha gerçekçi değerlendirmeler yapılabilir. Konunun bir üst boyutu, 1980 sonrası Ortadoğu ve Avrupa çalışmalarına yansımaktır. İkinci şıkta değerlendirmeye çalışacağım.

Grup ve PKK’nin doğuş döneminde önderliksel gelişmeyle bağlantılı kayda değer bazı ilişkiler de doğru değerlendirmeyi önemli kılmaktadır.

Bunlar Şahin Dönmez’in öne fırlayış eğilimi, Haki Karer’in öldürülmesi ve görevli olduğuna inanılan Pilot Necati Kaya ilişkileridir. Haki Karer grubun fedakarlık ve cesaret timsaliydi. Benim adeta gizli ruhum gibiydi. Kısa, ama özlü yaşamını sürekli anlamak ve halklarımızın engin kardeşliğine, birli-

ğine ve özgürlüklerine taşımak, başta gelen hem esin kaynağımız, hem görevimiz olarak anlaşılmalıdır. Ailesinden başta Baki Karer olmak üzere bazılarının oynadığı provokasyon rolü çok önemli zararlar vermesine karşılık, bu anının değeri hep yüce kalacaktır. Fakat ilkel milliyetçi KDP-‘Beş Parçacılar’ adına Alaattin Kapan’ın cinayet eğilimi planlı olabilir. Bir itirafçı ve provokatör cinayetine benziyor. Bu durumda beni sağ kolumdan mahrum bırakmak biçiminde bir yorum doğru olabilir. Öldürme planlıysa, bu amaçlanmıştır. Haki, Pilot Necati’nin de yakın takibindeydi. Fakat grubun şehit anısına güçlü sahip çıkışı güçlenmeye dönüşmüştür. Olay, beklentinin tersi sonuç doğurmıştır.

Pilot Necati Kaya, ordunun ilk defa devreye girmesine örnek teşkil edebilir. Direkt bana birkaç provokatif eylem önermesi ve başka ilişkileri, erkenden teşhis edilmesine yol açtı. Ağrılı bir Kürt’tü. Gerçek dünyasını hiç anlayamadım. Benim için gerçek amacını da fark edemedim. Bir ara, olduğum binada şunu dediğini hatırlıyorum: “Abi yeter ki sen emret, bu binanın dördüncü katından atlayabilir, her muhtemeli soyabilir, her faşisti öldürebilirim.” Ama emir vermedim. Yurt dışına çıktığımda çılgına döndüğünü söylediler. Daha sonra bir tarım ilaçlama uçağı kazasında öldüğünü duydum. Bir görev adamı olarak hep belleğimde kaldı. Mahir Çayanlarla eylem yapan ikinci bir Yüzbaşı İlyas Aydın olabilirdi. Ama zayıf bir ihtimal de olsa, acaba bir sempatzan da olmaz mı sorusunu da kendime sorardım. Objektif olarak grubun Ankara’da güçlenmesine katkıları çok olmuştur. Beslemeyi grup üyesi yok gibidir.

Bu dönemin gözde militanı Şahin Dönmez’dir. Yardımcılığıma oynuyordu. Fakat içte yoldaşına karşı ilk vahşi cinayeti o işlemişti. Kendini bu tür inisiyatiflerle güçlü gösterme istemi ağır basıyordu. Kompleksli olması, aile yapısından kaynaklanıyordu.

Önderliksel doğuşun bir zaafı tarafıydı. Polis sorgusunda hemen çözülüşü, erken Ortadoğu seferine yol açtı. Çözülmeseydi, tarihin seyri bambaşka olurdu. Ayrıca onur savaşını veren yoldaşlarına yüklenip ölüm oruçlarına zorlamasaydı, 15 Ağustos süreci mevcut biçimiyle gelişemeyebilirdi. Kürtlerde zor koşullarda kolay saf değiştiren tipi temsil eder. Rahat ve ikbal günlerinde ise, bunlar en öndeki gibi gözükmeyi tercih ederler.

Büyük ihtimalle devletin Kesire ve Necati yoluyla grubu ve en çok beni denetime almak istediği, geleneksel yöntem olan kadın ve para yoluyla bunu sağlamaya çalıştığı belirtilebilir. Büyük yanlışlıklar yapsaydım, PKK daha doğmadan grup aşamasında tasfiye olurdu. Kürt kişiliğinin karşısında hep yenik düştüğü para ve kadın, iki etkili silah olarak kullanılmıştı. Bir cinayet ve bir yakın çözülme, tarihin seyrini değiştiren adımları atmamı bera-

berinde getirdi. Cumhuriyet döneminde halkın özgürlük iradesi tarihi bir kurumlaşmayla ilk defa karşı karşıya gelmişti. Kişiliğim zorlu bir süreci aşmıştı. Yurtseverlik, aile çemberinden kurtuluş, gençliğin hastalıklı duygusallığından yıkılmadan çıkış, PKK adıyla yeni bir kimlik edinış bu dönemde ilk defa tarih sahnesinde belirmektedir. Halkın alternatifi doğuyordu. Geleneksel komplolar aksi sonuç vermişti. Ortadoğu’ya hicret tarihsel örneklerinden az önemli değildir. Önderlikte yeni bir durağı temsil etmektedir.

b- Kişilikte Sosyolojik Parçalanma ve Yeniden Yapılanma

1980–90 süreci, Önderliksel gelişme açısından yerel kişiliğin yırtılması ve yeniden kurulmasıdır. Hicret bazı kayıplarla birlikte grubun ana gövdesini kurtarmıştır. Dünya dengesinin en kızgın üçgeninde karargah kurulmuştur. İsrail-Lübnan-Suriye üçgeni Mezopotamyalıların geleneksel hicret alanlarının başında gelmektedir. Doğu-Batı dengesi ve çatışması en sıcak günlerini bu sahada yaşamaktadır. İslam içi tarihi çatışmanın en önemli bir aşaması, İran-Irak savaşı (1980–88) başlamıştır. Arap-İsrail çatışması en sıcak dönemlerinden birini yaşamaktadır. Kürt milliyetçiliği yeni arayışlar içindedir. İlkel milliyetçilik yeni koşullardan yararlanmaya çalışmaktadır. Bu koşullarda Kürt halkının özgürlük iradesi kurumlaşıp yayılma şansına sahipti. Önemli bir muhacir kesim birikmişti. 300’e yakın kararlı topluluk oluşmuştu. Suriye ve Lübnan Kürtleri kapılarını mücadeleye açmışlardı. İran Devrimi geniş olanaklar yaratmıştı. Ülkede mücadelenin sıcaklığı devam ediyordu. Türkiye’nin denetimden çıkma tehlikesi Batı’nın 12 Eylül rejimine onayını çıkarmıştı. Filistinlilerin yaklaşımı tüccar mantığıyla yüklüydü. Varlığımız sayesinde Ankara’dan taviz koparınca, ciddi bir dostlukları kalmamıştı. Suriyeliler uzun vadeli ihtiyati bir yedek gibi yaklaşıyorlardı. Kurtlaşmış Kürt milliyetçisi YNK (Kürdistan Yurtseverler Birliği) lideri, birçok toy kişiyi kullandığı gibi, PKK Önderliği’ne de aynı şekilde yaklaşmıştı. Durumlar her bakımdan değişmişti. Tarihsel rol oynamak için büyük hatalar yapmamak gerekirdi. Ayrıca hicret kokuşmuş bir mülteciliğe dönüşmemeliydi. Avrupa’nın yozlaştırıcı etkisine karşı dikkatli olunmalıydı. Uygun zamanda ülkeye dönüş hazırlıkları en temel çalışma olmalıydı.

Tüm bu konuları böyle değerlendirebilecek durumdaydım. Zorluklarının temelinde, Kesire’nin provokasyonlarıyla, yardımcı olabilecek yoldaşların iddiasızlığı başta gelmekteydi. İkinin birleşik etkisi gücümü kemiriyor, etkisizleştiriyordu. İran üzerinden Mehmet Karasungur, çok erkenden ve safça, 1983 baharında KDP-YNK çatışmasının kurbanı olmuştu. Ortadoğu

sahasına gelen Türk sol grupları ve Kürt küçük burjuva-feodal zihniyetli grupları ayak bağı olmaktan öteye bir anlam ifade etmiyorlardı. Daha 1980 baharında gruplar tekrar içeriye yönelmişlerdi. Kemal Pir'in talihsiz yakalanışı bunun sonucuydu. Gerçekten sağ kol olabilecek biriydi. Hep şöyle hayıflanmıştım: Keşke kalsaydı da, bütün militanca pratik işleri ona bıraksaydık! Kaybı en çok kendini hissettiren yoldaştı. O kadar güzel ve zeki bir yoldaştı ki, son nefesini verirken Önderlik olayını en kritik noktada Kesire ve Can Yüce konusunda uyarıyor, vasiyetini belirtiyordu. İçeride geniş tutuklanmalar olsa da, PKK yurt dışına başarılı çıkışını yaptığı gibi, ilk yenden girişlerini de yapıyordu. Yakalanılan zemin ve zamanda, Kürt halk önderliğinin bağımsızlığı, özgünlüğü ve temizliği her şeyden önce gelmekteydi. Tüm Ortadoğu halklarına da bir umut olabilirdi. Buna inananlar artan bir tempoda büyüyordu. Diyarbakır zindan koşulları ve ölüm oruçları daha erken harekete geçmeye zorluyordu. 12 Eylül yeni bir sürece girmişti. Devrimciliğin bitirilmediğini ve işkenceye karşı daha fazla tepkisiz kalınmayacağını göstermek için, ayrıca çizgisine bağlılığın bir gereği olarak, 15 Ağustos adımı uygun görülmüştü. Yeni dönem fiilen de başlamıştı. Ölüm oruçları şehitleri olmasaydı, belki farklı kalınabilirdi. Şiddet şiddeti çağırıyordu. Tarih artık şiddet sarmalında yol alacaktı. 15 Ağustos süreci aynı zamanda Mazlum Doğan'ın "Çığlıklarımız dünyaya duyurulmalıdır" vasiyetine bir cevap olacaktı.

Önderlik adına I. Konferans'a (1981) sunulan Politik Rapor, Kürdistan'da Kişilik Sorunu, Parti Yaşamı ve Devrimci Militanın Özelilikleri ile Kürdistan'da Zorun Rolü ve Örgütlenme Üzerine başta olmak üzere, günümüzde klasik bir değer kazanan yazılar bu tarihte yayımlanmıştı. Hepsi 1980–85 yıllarına sığdırılmıştı. Merkeze yapılan birçok uzun konuşmalar da birer kitap değerindeydi. Gazete ve dergiler birçok dilde yayımlanıyordu. Maddi ve teknik donanım sorunları kolay hallediliyordu. Teorik ve pratik açılımlar her başarıya yol açabilecek zenginlikteydi. Tarihi bir eylemlilik çizgisine girilmişti. 12 Eylül rejiminin barışa ve demokratik uzlaşya hiç açık olmayan yüzüne karşı nereye kadar, nasıl ve ne zaman sonuçlanacağı kestirilemeyen bu dönemde kararlılık, tarz ve tempo halk önderliğine yaraşır düzeydeydi. Güçlü yardımcılardan yoksunluk, süreci kesintiye uğratacak ağırlıkta değildi.

Fakat daha önceki dönemde gözükmeyen zaafırlar açığa çıkmaya başlıyordu. Çeşitli alanlar dönüşmemekte ısrarlıydılar:

Öncelikle Kesire'nin kendini dayatması tahammül sınırları dışındaydı. Provokasyonları tırmandı- rıyordu. Bazı yoldaş ve dost çevreleri en hassas yerinden vuruyordu. Tarihi olarak işbirlikçi hanedan kültürünün sonunun geldiğini onun kadar anlamlı bilen yoktu. Bir dünyaları vardı, bu dünya çözülmüyordu. Yeni bir halk dünyası açılıyordu. Buna ruh ve niyet olarak kendini hiç hazırlamak istemiyordu. Adeta kanıtlamak istediği, halkların kendilerinkini aşan bir özgürlük ve güzellik dünyalarının olamayacağıydı. Şahsımda halkın dünyası açıldıkça, rengi soluyordu.

Bu duruşu bana, çok basit bir karikatürü biçiminde de olsa, hep bir filmde tanık olduğum Kleopatra'yı hatırlatıyordu. Onun için Sezar'ın Roma İmparatorluğu değil, kadim Mısır sarayları esastı. Tek bir firavun sarayı dünyaya değiştirilemezdi. Kesire'nin de ailesinden ibaret bir sarayı ve hanedanı vardı. Halkın dünyası cennet de olsa, ona ancak sıkıntı verirdi.

Son büyük provokasyonu 1986'da III. PKK Kongresi'ne giderken patlatmak istiyordu. Şerinden çekindiğim için, Kongre'yi geriden takip etmeyi daha uygun bulmuştum. Sanki bir yıldır çarpışıyor muyuz gibi bir öfke içindeydi. Kaybetmeyi halen kabul lenmiyordu. Erimiş Kürt üst tabakası onda adeta son nefesini veriyordu. Halbuki son ana kadar eş, dost ve yoldaşlığın tüm gereklerini sunmuştum. Ama halk önderliğine karşı bu ben de olsam fırsat verilemeyeceğini, doğru olanın halkların özgürlük dünyası olduğunu, bunda birleşmenin büyük bir değer taşıyacağını hep belirttim. Bildiğinden geri durmadı. Örgüt mutlak ölümlü cezalandırılmasından yanaydı. O da ölümü istiyordu. Bu beni hep düşündürdü. En büyük ceza onun yaşatılmasıdır, demiştim. Ayrıca nihayet ezilen bir cinsti ve Kürt'tü. Binlerce yıllık lanetli bir tarih sonucu bu noktaya gelmişti. O haliyle ondan kaba bir intikam almak yakışmazdı. Daha da önemlisi, benim ilişkim başlangıçtan itibaren bir uzlaşmanın peşindeydi. Bu amaçla aileyle ve kendisiyle ilişkiye girmiştim. Bu bir siyasal demokratik uzlaşma niyetiydi. İhanet etmem, Önderlik gerçeğimle bağdaşmazdı. Ancak roman satırlarında derinliğine izah edilecek bu ilişki, on yıllık bir alevli dönemden sonra 1987 yazında hatırsız, gönülsüz ve elvedasız, karanlıklardan geldiği gibi karanlıklara gömülecekti.

Bir aşk denemesi bana ve halka çok pahalıya mal olacaktı. Bu yüzden bazı yoldaşları intihara kadar sürmesi bana hep acı verecekti. Ama toplumsal ve ulusal mücadeleler, hakim diyalektik ilişkileri yaşamadan ve dönüşmeden yürütülemezlerdi. Bazı ilişkilerin trajik yıkımı yenilerinin kuruluşu için zorunlu olurdu. Ona benzer bir şeydi. Bu kördüğüm parçalanmadan, aşk tanrıçası hiç anlaşılamayacaktı. Kadını hiç tanımayacaktım. Bir ilişkide çözümlenen, koca bir tarih ve sınıftı. Söz konusu olan, en eski kölelik ilişkisiydi. Bir halkın tarihi ve sosyal gerçekliğinin de ötesindeydi. Acısı, zararları büyük de olsa, bu ilişkinin bu tarz çözümlenmesi, beni kadından uzaklaştırmadı, nefret ettirmede. Belki de hiçbir aydına nasip olmayacak derinlikte kadın gerçeğine uzanmama yol açtı. Gururumla korkunç oynamasının intikamını böyle alıyordum. Onda kadınlıkla, bende bu ilişkiye yol açan erkekliği öldürmekte kararlıydım. İnsanlık, yurtseverlik, eşitlik ve özgürlük adına ancak böyle yapmakla karşılığını doğru bir biçimde verecektim. O yıldan bu günlere kadın üzerine çok yazdım, onlara çok açıldım. Onların büyüklüğünü gördüm, kendi küçüklüğümü de. Onların pek üstesinden gelemedikleri erkeği ve iğrenç kadın ilişkilerini çözümledim. Özel ve genelev yaşamının bütün içyüzünü gösterdim. Yanlış anlaşılmasın; kurulu aile ilişkilerini suç-

lamıyorum. Ama aşka duyduğum büyük hürmetten ötürü, büyük umut bağlayanlara ve yüzlercesi kendini cayır cayır kırmayla da ispatlayanlara karşı bunu bir görev biliyorum. Aşk bu topraklarda yaşamalıydı. Bunun için de gerekli olan savaşlarını vermeliydi.

Çok değer verdiğim bu büyük savaşım verilmiş ve aşk kazanmıştı. Gerisi, soylu kadın ve erkeğin erdemine kalmıştır. Tanrıçanın, başta aşkı olmak üzere, bütün uygarlık değerleriyle yükseldiği bu toprağa layık evladı olunmuştu. Aşkın teorisi ve pratiği doğru yapılmıştı. Aşk tanrıçasına elinde özgürlüğün zafer meşalesi olanlar yaklaşabilirdi. Ana tanrıçanın emeğiyle ekime ve evcilleşmeye açılan bu topraklarda, ona layık olanların aşkının yaşamaya hakkı olacaktı. Aşkın bir kanunu vardı. Ona uyulacaktı.

Halkların sahasında savaşın her

❖ Sadece devletin zorundan ibaret olan fiziki mayınlar değil, onlardan bin kat daha fazla ve etkili zihniyet ve ruhsal dünyaya yerleştirilmiş mayınlar daha çok tehlikeliydi. Anı anına beyni ve yüreği parçalatacak cinstendiler. Onun için bu arazi, Kürt halk gerçeği çorak bırakılmıştı. Hudutlardaki mayınlı sahalar gibi en verimli toprak da olsa, yüzyıllardır ekilmeye ekilmeye bir çöle veya dağa dönmüştü. Mayın temizleme araçları ve usta ellerden yoksun başlarsan, iş aslında mucizelere kalmış demektir.

türü zordur. Çok zor ve zorda da olsa, onun bir önderine karşı böyle kadını sürersen, binlerce yıldır oynatılan cinsellik oyunları ile düşürmeye çalışırsan, buna layık bir karşılığın böyle olmasını da kabul etmelisin. Tarihsel komploların en etkili aletine ve yöntemlerine, insan adına, onun yüceliği ve aşkı adına böyle cevap verilmişti. Gerisi, bu konuda sözü ve kararı olanların soylu çaba ve başarılarına kalmıştır.

Yardımcısız olmak da zordu. Önderlik yükselişlerinde yardımcıların yeterince güçte olmaması, hele hainlerinin çıkması büyük trajedilere yol açmıştır. Her zaman söylerim: Kendini tümüyle önderlik tarzına yatırmış üç dört kişi olsaydı, ne acılar bu kadar büyük olurdu, ne de savaş böyle zora girerdi. Yalnızlık belki beni büyüttü. Ama yoldaşlara, halka hak etmedikleri birçok yersiz acı ve kayıp da yaşattı. Bu konuda da hep Hz. Musa'yı hatırlarım. Musa lanetli kavmi birleştirmek için kırk yıl dağda, çölde haykırır. On Emri doğurur. Ama kavim yine bildiğini okur. Tarih geriye Yeşu adlı bir komutanını yalnız bıraktığını yazar. Bazı rivayetler kendisini kavminin öldürdüğünü de söyler. Musa'nın yalnızlığı hazzindir. Tarih biraz da böyle gerektiriyor. Benden bin kat fedakarlık ve cesaret sahiplerinin olduğunu, bunların sayılarının binlere vardığını da biliyorum. Ama tarihi doğururken halife, yardımcı olmak apayrı hususiyetler gerektirir.

Önderlik kurumlaşmasını çarptan diğer önemli bir gelişme, sözde köylü önderliği adı altında, ideoloji ve disiplinden kaçan bir grubun kendiliğinden ortaya çıkma çabasıdır. Dağın ilkelleştirici koşulları ve denetim zayıflığı, önderlik terbiyesinden yoksun birçok ikiyüzlü tipin gelişme şansını yakalamasına yol açmıştır. III. Kongre'nin dağınıklığı ve merkezin partiye sahip çıkamaması, ortamı sonuna kadar bunlara açmıştır. Dörtlü çete dediğimiz olu-

şum, bu koşulların ürünüdür. Bu eğilim bir yandan fedakar ve inançlı yapıyı kırarken, diğer yandan Önderlik çabalarını dipsiz kuyuya atıp boşa çıkarıyordu. Önderliksel çıkışı yorumlayıp uygulayabilecek terbiye ve ahlaktan yoksundular. Çizgi dışı kadınlı, çocuklu öldürmeler esas olarak bu kaynaktan besleniyordu. Bunlar ciddi bir yozlaşmanın temelini atıyorlardı. Şehit Mahsum Korkmaz'ın dikkat çektiği bu tipler önlerinde engel gibi gördükleri çok değerli bazı partilileri katletmeye kadar işi ilerlettiler. Bunların Mahsum'un şehadetindeki rolleri bile araştırılmaya değerdir.

Zindanda Şahin'den sonra içte bir itirafçı gibi rol oynayan, ama bunu keskin bir demagojiyle yürüten Mehmet Şener ve Selim Çürükkaya, muhalif olmayı bir unvan gibi rol bellediler. Ölüm orucu ve yakma şahadetleri üzerine, de-

teşkil etmiştir. Devletlerin dolaylı ve direkt barajlamaları aşılmıştır. Devrimcileri ve Kürt isyancısını etkisizleştiren klasik devlet yöntemleri etkisizleştirilmiştir. İster dostça kazanıcı, ister tahrikçi kılma biçimindeki yönelimlerin büyük hata yaptırma oyunlarına düşülmemiştir. PKK'ye karşı olduğu gibi, kişi olarak önderlik temsiline alternatif geliştirme çabaları boşa çıkarılmıştır. Klasik Kürt iç gericiği, iflas etmiş kişilik, beklenmedik biçimde ve cüretkarlıkta boşa çıkarmada en çok zararlara yol açabilmiştir. Bazı suikast girişimleri boşa çıkarılmıştır. Hareketi Avrupa'ya çekme ve ehlileştirme de, arkasında Avrupa istihbarat örgütlerinin olduğu bilinerek boşa çıkarılmıştır.

Bu dönemin belirgin özelliği, PKK Önderliği'nin bölge devletlerince kontrol edilmesinin esas alınmasıdır. Emperyalist sistem direkt

magojiyle sonuç almak istediler. Şahsi kurtuluşlarını muhalif demagojisiyle örtbas etme yöntemini seçtiler. Artan olanakları istismar etmekten geri durmadılar. Daha değişik bir tip Dilaver Yıldırım'dır. Birkaç sıradan eleştiriyi panikleyip intihar etmesi, çözümlenmesi gereken bir süreçtir. Kesire ailesine benzeyen aile yapısı, beklenenin aksine pratikte bir türlü olumlu çaba içine girmemesi, öte yandan hep önderlik profili çizmesi durumunu ilginç kılmaktadır. Dışarı çıkışı ve Önderlik'le buluşması sorumlu bir yoldaşa benzemiyordu. Potansiyeli olan birisiydi. Umutluyduk. Dürüstlüğünden gitmişse, çok yazık olmuştur. Araştırılmaya değer bir konudur.

Bu dönemde bazı suikast arayışları oldu. Birçok soruşturmalar yapıldı. Fakat dogmatik zihniyetten ve birçok yapay suçlamadan ötürü cezalandırmaların olması ihtimal dahilindedir. Kendi açımdan bu dönemde en önemli eksikliğimin, genel doğrulara aşırı güven ve pratik ayrıntıları deney kazansınlar diye rasgele kişilerin sorumluluğuna bırakmayı esas almamdan kaynaklandığı kanısındayım. Reel sosyalizmin bu derin hastalığından payımı almış olduğumu belirtmeliyim. Soyut doğruları karmaşık insan gerçeği yerine koymak, Sümer rahiplerinin bir uygarlık icadıdır. Evrensel doğrular, tanrısal doğrular, felsefi ilkeler ve bilimsel doğrular adı altında, somut gerçeklik ikinci planda kaldı. Dogmatizmi besleyen, bu düşünce alışkanlığıydı. Doğruları söyledikten sonra sanki kutsal rahibin tanrısal hizmeti tam yerine getirilmiş gibi bir duygu içine girilmektedir. Hata burada yapıldı.

Bu konuda cesur bir özeleştiriyi yaşadığımı belirtmeliyim. Gecikmeli de olsa, bu özeleştirii önemli oranda bu savunmada yansıtılmıştır. Büyük değeri ve zorunluluğu olduğu kanısındayım.

Sonuç olarak bu dönem Önderliksel gelişmede ileri bir adım

karışmak yerine taşeron kullanmaktadır. Özellikle Almanya'nın bölge ve Türkiye üzerindeki niyetleri, baştan itibaren PKK Önderliği'ni hedeflemesini gerektirmiştir. PKK yüzünden taşeron örgütlerle yürüttüğü çalışmalar akamete uğramaktadır. Bundan Önderliği sorumlu tutmaktadır. Kürtler üzerine kurduğu hesapların boşa gideceğinden çekinmektedir. Baştan itibaren ya kendine göre bir PKK, ya da parçalamayı gündemine koymuştur. 1987 tutuklamaları, PKK Önderliği'ne alternatif yaratma deneyimidir. Türkiye'nin tüm özel savaş programlarının arkasında olmuştur. Fakat bazı noktalarda gelişmesi ve artan güç, aralarında ilişkilere yol açmıştır. Avrupa'da Önderliğin tecridi veya boyun eğdirilmesi, baştan beri büyük bir kararlılıkla yürüttüğü politikası olmuştur. ABD ve İngiltere YNK üzerinde etkili olmak istemiştir. İran ve Suudi Arabistan, İslami grupları dayatmışlardır. PKK etrafında olduğu gibi, Önderlik etrafında da alan daraltma adım geliştirilmiştir. Fakat bölge devletlerinin kontrolüne rağmen, halk önderliğine mesafe aldırılması tarihsel bir gelişmedir. Özellikle bu dönemdeki Ortadoğu çalışmalarının gerçek değeri anlaşılamamıştır. Açıkça belirtmeliyim ki, ben de halen bu konuyu tam açmayı zamansız buluyorum. Ama bilinmelidir ki, Ortadoğu'daki Önderlik çalışmaları korkunç bir sinir savaşı içinde geçmiştir. Özgürlük ruhunun yitirilmemesi için en büyük direniş sergilenmiştir. Bu konularda ancak kapsamlı romanlarla gerçek anlamına kavuşabilir. Ortadoğu'daki çalışmam anlaşılmadan, 15 Şubat komposuna giden süreç anlaşılamaz. PKK halen bu konunun özellikle psikolojik savaş boyutunda cahili konumundadır. Olduğu gibi ders çıkarmak, dönem yeterliliklerini gidermek için gerçek bir özeleştiriyeye yol açabilir. Bu dönemin önderliği mutlaka tam anlaşılmalıdır.

2025 yılına girerken

Kürdistan'da soykırım saldırılarına karşı Devrimci Halk Savaşı çözümü

■ MURAT KARAYILAN

Kürdistan'da son dokuz buçuk yılda yaşanan savaş ve direniş, mücadeleye tarihimizin en kapsamlı savaşı ve direnişi olarak yaşanmıştır. 2013 yılının başlarında başlayan ve iki buçuk yıl devam eden, Önder Apo ile geliştirilen diyalog ve müzakereler sonucu bir mutabakata ulaşılmıştı. Ancak Türk devleti, Tayyip Erdoğan'ın diliyle, bu mutabakatı reddederek Kürt meselesini siyasal, demokratik yollarla çözme, Kürt halkının kimlik haklarını tanıma temelinde Kürt-Türk ittifakını geliştirme yerine, şiddet yoluyla Kürt sorununu ortadan kaldırmaya karar kıldı. Bu temelde, Kürt halkına karşı post-modern bir soykırım politikasıyla, Kürt halk kimliğini tümüyle elimine etmeye dönük, Kürdistan halkına karşı çok yönlü, kapsamlı topyekûn bir savaşı geliştirme kararı verildi. Bunun için, devlet içinde sağ-sol, NATO'cu-Avrasyacı, Fethullah Gülen'in grubu dışındaki tüm damarlar bir araya gelerek, kendi aralarında ittifak kurdular. Bu ittifakla Kürdistan halkına karşı yeni bir soykırım konsepti oluşturuldu. Devlet içinden, önceden hazırlanan Şark Islahat Planı'nın güncellenmiş hali de diyebileceğimiz Çöktürme Planı'nı temel aldılar.

Savaş konsepti ve ittifakı

Bu, tamamen yeni bir durumdu. 1980'lerle ve 1990'larla kıyaslanamayacak yeni bir savaş ve devlet yönelimiydi. Yoğun bir psikolojik özel savaş eşliğinde, Türkiye toplumunda şovenizm dalgasını şahlandıran, Kürt halkına karşı çok yönlü bir savaşı geliştirme ve böylece Kürt sorununu ortadan kaldırma, Kürt halkını sindirme ve tümüyle etkisiz kılmayı hedefledi. Bu sadece Kuzey Kürdistan için değil, Batı, Güney ve Doğu Kürdistan için de öngörülen bir konsepttir. Türk devleti, özellikle Ortadoğu'da yaşanan Üçüncü Dünya Savaşı sürecini ve bölgenin yeniden dizayn sürecini dikkate alarak yaklaşmaktadır. Kürt halkının yükselen özgürlük mücadelesinin ulaştığı düzeyi hesaplayan Türk devleti, Kürt halkının özgürleşeceği ve bunun da Türkiye'yi parçalayacağı penceresinden yaklaşmaktadır. Sözüm ona Türkiye'nin parçalanması değil, büyümesi için bu savaşta karar kıldılar. Bu savaş önce Kürt halkına karşı bir soykırım savaşı biçiminde verilecek, buna dayanarak Suriye'ye, Irak'a açılım yapılacak ve bölgede Neo-Osmanlı anlayışıyla bir bölgesel emperyal güç olunacak, bunları hedefliyorlar. Sözü edilen devlet içindeki değişik eğilimlerin iç ittifakı bu konsept temelinde yapılmıştır. Biliniyor ki, öncesinde, devlet içerisinde bulunan bu eğilimler genellikle çatışma halindeydi. Birbirlerine adeta ateş püskürüyorlardı. Mesela Tayyip Erdoğan'la Devlet Bahçeli'nin birbirine söylemedikleri kalmadı.



Avrasyacılar var; onlar bunlara karşı tamamen düşmanca yaklaşıyorlardı. Bu gelişme karşısında bu eğilimler tüm ayrılıklarını bir tarafa bırakıp, savaş konsepti üzerinde birleşmeye karar kıldılar. Üzerinde birleştikleri ideolojik doğrultu Kemalizm'dir. İttihat Terakki'nin düşünce sistemini esas aldılar. Bu biçimde, eskisini çok çok aşan bir savaşa yönelmenin kararını ve uygulamasını geliştirdiler. Belirlenen bu strateji temelinde amaçlarına ulaşmak için, Tayyip Erdoğan koordinasyonunda devletin tek elden yönetilmesine karar verdiler. Bu temelde, devlet sisteminde köklü bir değişiklik yaratarak, tek adam rejimi olan, dünyada hiçbir örneği olmayan, adına "Türk Modeli Başkanlık Sistemi" dedikleri ucube bir sistemin getirilmesinin nedeni de budur. Amaç, savaşı tek elden koordine etmek ve yürütmektir.

Yine eski, klasik Türk ordusu gerilla karşısında yenilmişti. Özellikle 2012 yılına geldiğimizde, artık ordu gerilla tarafından birçok konuda çaresiz hale getirilmişti. Bunun için yeni, paralı, uzman bir ordu geliştirmeye yöneldiler. Önceden bu yönlü birkaç birliğin örgütlenirilmesi kararı zaten vardı. Bunu bir ordu sistemine dönüştürmeye karar verdiler.

Türk devleti iç ve dış siyasetini bu stratejik savaşa göre yeniden biçimlendirdi. Artık Türk devletinin iç politikası da, dış politikası da Kürt halkına karşı yürütülen ve bu temelde büyümeyi hedefleyen savaşa göre dizayn edilme yaklaşımı ile geliştirildi. Türkiye'nin jeopolitik konumu pazarlığa konularak, Rusya ile NATO arasında zikzaklar çizip, her iki taraftan da mücadelemize karşı, destek alma siyasetini geliştirdiler.

Yine Kürt işbirlikçi çizgisini güçlendirmeyi, hem Kuzey'de hem Güney'de hem de Batı'da, her tarafta işbirlikçilerle ilişki kurarak onları devrime karşı çıkarma siyasetini daha yoğun bir biçimde geliştirdiler. Bilindiği gibi tarih boyunca Kürdistan'da hemen her dönemde işbirlikçi-ihanetçi bir damar olmuştur. Genellikle Kürt halkının tüm özgürlük mücadelelerine karşı bu işbirlikçi çizgi çıkarılmıştır ve bu temelde bütün Kürt ayaklanmaları yenilgiye uğratılmıştır. İşte yeni dönemde bu konsept temelinde, bu işbirlikçi çizgiyi de etkili kılmak; Türkiye'de şovenizmi canlandırma siyaseti yürüttüler.

Türkiye Cumhuriyeti devleti göçmenlerden çok amaçlı yararlandı

Yine, Suriye'de yaşanan savaşı derinleştirerek, ondan yararlanmayı hedeflediler. Suriye'de esas savaşı körükleyen, bu kadar derinleştirip tahribata yol açmasını sağlayan başlangıçta AKP siyaseti ve sonrasında Türkiye'nin bu savaşı siyaseti olmuştur. Bu temelde, Türkiye'nin kapıları açılarak Suriye'den insanların Türkiye'ye geçmesini sağladılar. Bir mülteci sorunu böyle ortaya çıktı. Kendileri o mültecileri çektiler. Mültecileri hem Avrupa'ya karşı kullandılar hem iç siyasette kullandılar ve hem de bunlardan asker devşirdiler. Daha önceden de bazı gruplar vardı ama yeni örgütlenen gruplarla, bunları paramiliter bir güç gibi örgütleyerek bu savaşın hizmetine sokmayı hedeflediler. Bu temelde, örgütledikleri bu çete gruplarını Libya, Azerbaycan gibi yerlere transfer edip, orada amaçları doğrultusunda müdahaleler gerçekleştirdiler. Türk devleti yeni bir stratejiyi kabul etti; yeniden Osmanlıcılığa dönme, Ortadoğu'da her tarafa açılma kararını bu temelde verdiler. Bu konuda AKP'nin zaten böyle eğilimleri vardı ama diğer kesimlerin de AKP liderliğini öncü olarak kabul etmesi, etrafında toplanmasıyla beraber, artık tamamen Türkiye'nin gizli ve resmi bir politikası haline geldi. Dikkat edilirse, zamanında bazı gazetecilere, MİT'in Suriye'ye silah göndermesini deşifre etmelerinden dolayı, büyük bir tepkiyle yöneldiler. Devletin bu gizli politikasını kimsenin deşifre etmemesi gerekiyordu. O gazeteciler deşifre etmeye yöneldiler ve bu yüzden şiddetle onların üzerine gittiler. Çünkü bu, devletin belirlenmiş resmi ve gizli siyasetiydi. Bu temelde Rojava'dan ve Güney Kürdistan'dan başlayarak Suriye'nin ve Irak'ın işgal sürecini geliştirdiler.

Gerilla karşısında yenilen orduya NATO destek verdi

NATO, Türk ordusunun gerilla karşısında yenilmesinin önüne geçmek için, baştan beri hep destek sundu. Çünkü, Kapitalist Modernite sistemi Kürdistan Özgürlük Gerilla'sının başarısını, kendi çıkarları için tehlikeli görüyor. Bu kritik aşamada, Türk devleti NATO'ya da yoğun bir biçimde başvurdu. NATO'nun desteğiyle İHA ve SİHA tekniğini

elde etti. Önce yazılım verdiler, sonra çeşitli ülkelerden bu tekniğin en hassas parçalarının teminini sağladılar. Doğru, Türkiye kendisinin bu araçları ürettiğini söylüyor. Bu yanlış değildir ama hassas ve kritik parçaların hepsini, Amerika'dan, Almanya'dan, İngiltere'den, Kanada'dan ve daha başka bazı ülkelere almaktadır. Yarisını kendi imal ediyor ama yarısı da montajdır. Mesela motorunu halen dışarıdan temin ediyor. NATO'nun desteği olmazsa, zaten bunu sağlaması mümkün değil. Çünkü NATO, Türk ordusunun gerilla karşısında yenilmesini istemedi, istemiyor. Onun için her zaman hem teknik hem de siyasi destek sundu. Türk devleti bu dönemde hem NATO'nun bu politikasından sonuna kadar yararlandı, savaşın dengesini Türk ordusunun lehine çevirmek amacıyla NATO'nun sunduğu destekten özellikle İHA ve SİHA desteğinden istifade etmeye çalıştı ama aynı zamanda Rusya'dan da destek almak için çeşitli manevralar yaptı.

Kısaca, Türk devletinin son dokuz buçuk yılda Kürdistan'da -bir ölçüde bölgede- geliştirdiği bu savaş ve yeni politikalar eskiden yoktu. Türkiye bu kararlara yeni ulaştı. Bunun için çok yoğun bir özel savaş örgütlenmesi geliştirildi. Bugün Türkiye'de hemen her şey, bu savaşa göre dizayn edilmiştir. Bütün banklıkların çalışması, bütün kurumların faaliyetinin esası bu savaşa göre ayarlanmış ve örgütlenmiştir.

Bu temelde Kürdistan'da çok kapsamlı bir topyekûn savaş başlatıldı. Türkiye toplumunu bu savaşı destekler konuma getirmek için çok yoğun bir manipülasyon faaliyetiyle, Türkiye'nin beka sorunu olduğu, parçalanmak istendiği, bunun Amerikan emperyalizminin bir politikası olduğu gibi tamamen yalana dayalı senaryolar üretmek bunun propagandasını hep yaptılar. Rojava'da konjonktürel koşulların bir sonucu olarak Rojava Devrim Güçleri'nin Uluslararası Koalisyon'la DAİŞ'e karşı mücadele çerçevesinde girdiği birtakım ilişkileri sanki bütün hareketimizin ilişkisiymiş gibi gösterdiler. Böylece Türkiye toplumunda şovenizm damarını şahlandırmayı hedeflediler. Bütün basın-yayın kuruluşlarını harekete geçirerek olmayan şeyleri oluyormuş gibi gösterme faaliyetlerinin hepsi bu savaşa hizmet etmek ve Kürt halkına karşı geliştirdikleri bu soykırım savaşını başarıya götürmek içindi.

Onlar daha erkenden başarabileceklerini düşünüyorlardı. Uluslararası desteğe, iç ihanetin desteğine ve modern teknolojik olanaklar elde etmelerine dayanarak daha erken sonuca gideceklerini düşünüyorlardı. Süleyman Soylu'nun daha 2016'da "gelecek yılın Nisan ayında kimse PKK'nın adını bile ağzına almayacak. Çünkü PKK yok olacaktır" demesi, tümüyle bir özel savaş propagandası olarak ele alınamaz. Onlar bir ölçüde buna inanmışlardı ya da kendilerini inandırmışlardı. Bu

kapsamlı savaş karşısında güçlerimizin dayanamayacağını, toplumuzun pes edeceğini sanıyorlardı. Kapsamlı savaşın en önemli bir bölümü de topluma dönüktü.

Bilindiği gibi tüm bunlara paralel olarak Kürt halkının legal siyasal yapılarına, yine Kürt halkıyla dostluk içerisinde olan Türkiye sol-sosyalist hareketlere dönük saldırılar başlatıldı. O kadar milletvekili, eşbaşkan ve belediye eşbaşkanlarının tutuklanması, kayyum siyaseti; sindirme ve ezme politikası eşliğinde gerillaya karşı kapsamlı bir saldırı başlatıldı.

Bu saldırının ana merkezinde ise İmralı'ya dönük geliştirilen politika vardı. Bu soykırım savaşının merkezini bizzat Önder Apo'ya karşı yürüttükleri psikolojik işkence sistemiyle İmralı'da inşa ettiler. Dünyada eş benzeri bulunmayan uygulamalar ve izolasyon siyasetiyle, esasta Önder Apo'ya karşı bir psikolojik savaş geliştirdiler. Geri adım atmasını, pes etmesini hedefleyen uygulamalar yaptılar. Hem Önder Apo'ya karşı hem Kürt siyasetine, hem de Kürt halkına karşı yapılan bütün uygulamaların amacı geri adım attırmak, pes ettirmekti. Gerillaya karşı her türlü teknikle, uluslararası yasalar tarafından yasaklanmış kimyasal ve taktik nükleer silahlar dahil, her türlü silah kullanması, büyük ve kapsamlı bir biçimde modern teknolojiden yararlanarak Kürdistan Özgürlük Gerillası'nı ortadan kaldırmaya yönelmesinin esas nedeni, devletin bu biçimde kendisini hazırlaması olmasıdır. Ve bu yüzden de erkenden sonuca gidebileceklerini sanıyorlardı.

Ne var ki tarih onların yanıldığını gösterdi. Kürt halkının, Kürdistan Özgürlük Mücadelesi'nin dayandığı dinamikler, yine Önder Apo'nun Kürdistan'da geliştirdiği ideolojik, felsefi çalışmaların Kürt toplumunda yarattığı büyük dönüşüm, direnen bir halk gerçekliğinin açığa çıkması, Önder Apo'nun büyük bir emek ve yoğun bir çabayla geliştirdiği Partileşme gerçekliği, kadrolaşma hakkının büyük bağlılığı; fedai Apocu ruhun her koşul altında yüksek kararlılık göstermesi, düşmanın her türlü yönelimine karşı boyun eğmeyen, pes etmeyen, tersine daha yüksek bir fedai ruhla direnen Apocu fedai ruhun bu dönemde bütün bu saldırılara karşı canlanması ve savaşın çeşitli aşamalarında bu ruhun büyük bir cesaret ve sinerji yaratarak cevap verilmesi yaşanmıştır. Kürdistan toplumunda açığa çıkan yeni enerjik dinamik yapıların bu sürece çok güçlü bir biçimde dahil edilmesi, Kadın Özgürlük Hareketi'nin bu temele dayanarak Kürdistan toplumunda yeni bir sinerji yaratması hem savaşta hem toplumda büyük bir güçlenme sağladığı kesindir. Gelişen saldırılar ne kadar büyük olmuş olsa da tümünü göğüsleyen bir iradi gücün, bir taktik yaklaşımın, bir toplumsal direnişin açığa çıktığını yaşanan tarihsel süreç göstermiştir. En başta Önder Apo'nun insanüstü bir yetenekle büyük bir sabır ve

metanetle bir duruş sergilemesi ve toplumun da Önder Apo çizgisine sadece bağlı kalması değil, daha büyük bir heyecanla bağlanması ve güçlenmesi, bunun yarattığı dinamizm bütün saldırılara karşı Kürdistan Özgürlük Hareketi'nin ayakta kalmasını sağlamıştır.

Garê saldırısı çok gözü kara bir plandı, çöktü

Yoksa saldırılar çok kapsamlıydı. Soykırımın başarısı için Türk devleti elinden gelen her şeyi yaptı. Yiğidi öldür hakkını yeme derler ya; bu konuda da Türk devleti az şey yapmadı. Elinden gelen her şeyi yaptı. Onların bütün amacı, Cumhuriyetin yüzüncü yılında Kürt soykırımını tamamlamak ve Kürdistan'da yürüttükleri savaşın zaferini ilan etmektir. Ama bunu başaramadıklarını biliyoruz.

En son 2021 yılının başlarında Bağdat'a ve sonra Hewlêr'e giderek gerekli ittifak ve destekleri alarak ve bu temelde sürpriz bir biçimde Kuzey'den yani Türkiye'den değil de, Güney'den, Başika'daki askeri üstten Garê'ye karşı ani bir saldırıyı kış ortasında, 10 Şubat'ta başlatarak gerillanın merkezini fethetme planını uyguladılar. O çok gözü kara bir plandı. Amaçları, gerillanın Merkez Karagahı'nı yok etme ve Merkez Karargah alanını işgal etmeydi. Böylece 2-3 ay gibi kısa bir sürede Medya Savunma Alanları'ndaki tüm gerilla üs alanlarını işgal ederek,

eder" biçimindeki bir mantalite üzerine kuruluydu. Nitekim çok yoğun bir hava tekniğini kullanarak ilerlemeyi hedeflediler. Ama sonra baktılar ki o kapsamlı hava saldırıları sonuç alamıyor. Neden? Çünkü gerilla bunu boşa çıkaran iki ayrı taktik yaklaşımı geliştirdi:

Birincisi; yer altına girdi, yeraltı tünellerinde savaştı. Bu yer altı tünellerinde sadece tünellere girip kendini korumadı, aynı zamanda oraları bir savaş mevziisine dönüştürdü ve hem etrafında kontrolü sağladı hem de oradan çıkarak karşı saldırılara yöneldi. Birinci taktik yaklaşım buydu.

İkincisi ise; eskisi gibi takımlar, bölükler, taburlar halinde hareket değil, 3, 4 veya 5'er kişilik timler halinde hareket eden gerilla araziye yayılarak hava saldırılarını boşa çıkaran bir hareket tarzını geliştirdi. İşgalci güçler, karşılarında büyük hedefler olur ve vurup imha ederler sanıyorlardı. Ancak gerilla küçük birimler halinde araziye dağılmış, görünmez hale gelmiş, hayalet biçimine dönüşmüş; o hayaletlerin bir kısmı yerin altından çıkıp düşmanı vura biliyorken, bir kısmı da arazide gizli

lükten yana tutumunu giderek daha da güçlendirmesi var. Yine dostlarımızın Kürt halkıyla dayanışması, uluslararası düzeyde ve Türkiye'de yine Suriye'de, her yerde devrimci dayanışma ve demokratik ulus ekseninde mücadele birliğinin gelişmesi var. Bütün bunlar potansiyel destekleyici faktörlerdir. Büyük bir alt yapısı, temeli var. Bu temele dayanan gerilla büyük bir direnişi göstermeye çalıştı.

Bu saldırıların hakkından gelindi mi gelinmedi mi; tabii ki bunu tarih gösterecektir. Bizler de çeşitli toplantı ve zeminlerde tartışıyoruz. Her şeyden önce şehirlerde başlayan o öz-yönetim direnişlerinde sergilenen büyük kahramanlıklarla gelişen süreç, Çiyagerlerin, Xebatkarların, Zeryanların yürüttüğü direniş, ardından Azad Siserler'den Berçemlere, Atakanlar'dan Delal Amedlere kadar, Doğanlar'dan Çiçeklere, Yılmaz Dersimler'den Agit Cıvyanlara, Welat Herinkilere Çetin Sivereklerle, Zin Cizrelere kadar uzanan, Botan Hakkariler'den, Gülçiyalara, Bedran ve Şervanlara kadar gelişen büyük komutanların öncülüğünde yükselen fedai bir direniş gerçekleşti. En zor

◆ Mücadeleyi sadece gerillanın daha da geliştirdiği direnişle değil, daha kapsamlı, Devrimci Halk Savaşı stratejisini doğru uygulayarak nihai zafere ulaştırmayı hedefliyoruz.

Bu da gerillanın daha profesyonel, öncü bir güç olarak rol oynamasının yanı sıra, öz savunma örgütlenmesinin güçlendirilmesi, yine halkın bu çerçevede örgütlü hale getirilmesidir. Evet, halkımız bir ölçüde iknadır ama Devrimci Halk Savaşı çerçevesinde örgütlenmesi gerekmektedir.



Medya Savunma Alanları'nı tümünden ortadan kaldırma planıydı. Ama bu planın nasıl büyük bir hezimetle sonuçlandığını hepimiz biliyoruz. Tayyip Erdoğan, "maalesef başaramadık" diyerek yenilgisini itiraf etmek zorunda kaldı. O planları çöktü. Bu kez daha kapsamlı bir biçimde, sınırı arkasına alan ve arkasını sağlamlaştırarak ilerlemeyi hedefleyen daha kapsamlı bir saldırı dalgasını Nisan ayıyla birlikte başlattılar. Avaşin'e, Zap'a ve Metîna'ya karşı geliştirilen bu saldırı dalgasının amacı, Garê planıyla gerçekleştirilemeye başarmaktı.

Tabii bu Türk devleti açısından bir ısrardı. Yenilmesine rağmen, bu kez planını değiştirerek, daha kapsamlı bir planlama ile yönelimi geliştirdi. Bu yönelime karşı gerillanın yeni ve onların hiç beklemediği bir taktik performansla karşılarına çıkması, onları şaşkına çevirdi ve planlarını dumura uğrattı. Onların tüm hesabı "elimizde güçlü bir hava tekniği var. Nasılsa Amerika'nın verdiği F-16'lar ve güdümlü füzeler var, yine SIHA'lar var. Yeryüzünde bulunan her hedefi askerler daha oraya ulaşmadan hava gücüyle imha ederiz, askerler gider işgal

hareket ederek yine onlara darbe vuruyor. Gerillanın bu yeni taktik performansı, düşmanın planlarını gerçekten alt üst etti. Böylece hızlı işgal etme planları tutmadı. Bir yıl boyunca Metîna'nın bir tek tepesiyle (Zendura Tepesi) uğraşmalarına rağmen daha fazla ilerleyemediler. Bu, gerillanın geliştirdiği yeni bir taktik düzeydi. Türk devleti bunun karşısında bir sonraki yıl yoğunlaşıp farklı bazı taktikler geliştirdiyse de halen gerillanın bu taktik düzeyi karşısında bir çözüm bulmuş değil ve bir çözümsüzlüğü yaşadığı açık bir gerçek.

Bütün bunlar kolay gelişmedi, kolay yaşanmadı. Bu düzey, büyük zorluklarla boğuşa boğuşa ancak açığa çıkarılabildi. Her şeyden önce Önder Apo'nun derin ideolojik felsefesi temelinde geliştirdiği büyük emek var. İmralı'da sergilediği duruş ve direniş tutumu var. Bütün zindanlarda gelişen işkence sistemi karşısında yoldaşların büyük bir irade ile direnişi var. Kürt siyasal demokratik örgütlenmelerinin, karşı karşıya oldukları büyük faşizan sindirme hareketi karşısında, yüksek bir irade ile sürdürülen bir direniş ve mücadele var. Bütün sindirme girişimlerine karşı halkımızın özgür-

koşullara karşı, Kürt kadınının Leyla Sorxwinlerin şahsında gösterdiği büyük dayanma fedakarlık ve cesaret gücü, Axîn Mûşların şahsında sergilediği fedakarlık ve fedai ruh, yine fedai eylemleri yapan kahramanlarımız, Rûken, Sara, Rojhat ve Erdalların, en son zirveleşen Asya ve Rojgerlerin ruhuyla yürütülen bir savaştı. Müthiş bir fedai ruh, direngenlik ve direniş vardı. Bu günlere gelmemizi o büyük kahramanlara borçluyuz. Bu süreçte yüksek bir cesaretle en önde çarpışarak büyük kahramanlık sergileyen yoldaşların sayesinde bu sonuçlar elde edilmiştir. Kürt halkı en değerli kızlarını ve oğullarını bu mücadelede vererek bugün gelinen aşamaya ulaşabilmiştir. Bizler bu büyük kahramanlara çok şey borçluyuz ve şimdi onların çizgisinin takipçileri olmaya çalışarak borcumuzu karşılığını ödemeye çalışıyoruz.

Mücadeleyi zorlayan iki temel faktör

Doğru; soykırımcı-faşist AKP-MHP-Ergenekon rejiminin Kürt halkına adeta kan kusturmak isteyen vahşi saldırıları kapsamlıydı. Çağın

bütün teknolojisi mücadelemize karşı kullanıldı. Uluslararası süper güçlerin ve Kürt işbirlikçilerin desteği temelinde çok çeşitli saldırılar geliştirildi. Biz bunlar karşısında çok zorlanmadık. Bizi zorlayan düşmanın bu saldırıları değildir. Bizi zorlayan genel olarak iki temel faktörden söz edebiliriz.

Birincisi; bizim zamanında çizgiye girmeyişimizdir. Bizim mücadele çizgimiz Devrimci Halk Savaşı çizgisidir. Önder Apo daha 2010'da şöyle belirledi: "Bizim öncelikli tercihimiz Kürt sorununda demokratik anayasal çözümdür. Ama eğer bütün çabalara rağmen devlet buna gelmezse, son seçeneğimiz Devrimci Halk Savaşı çözümü olacaktır."

Devrimci Halk Savaşı, soykırımcı saldırılara karşı bir savunma savaşıdır. Çözümü ve başarıyı hedefleyen bir direniş biçimidir. Bunu halka dayanarak, halkla birlikte gerçekleştirmek gerekiyor. Ama, halkımız çoğunlukla bizimle olmasına rağmen, halkın bu biçimde örgütlenmesini geliştirmedik. Kürt halkı bir şekilde örgütlü olabilir. Ama Devrimci Halk Savaşı çizgisine göre örgütlenmedi. Toplumu örgütlemeye kuşkusuz legal

sivil olarak gelişen direniş çerçevesinde gelişen bir süreçti. Ama devlet bunu ayaklanma sayarak -çünkü zaten imha konsepti var- büyük bir şiddetle üzerine gitti. Hala da onun propagandasını yapıyorlar. Halbuki öyle bir şey değildi. Dünyanın başka birçok yerinde de bazı toplumların kendi öz yönetimlerini oluşturdukları örnekler vardır. Bu da böyle bir girişimdi. Kaldı ki ondan bir yıl önce de benzer şeyler olmuştu. O zaman diyalogla yatıştırıldı. Demek ki farklı yollarla çözülme imkanı vardı. Ama zaten gerekçe arayan AKP devleti, bu kez büyük bir şiddetle yönelim gerçekleştirdi. Esas yanlış oradaydı. Bunun bir ayaklanma sayılıp katliamla yaklaşılması ve yüzlerce sivil genç insanımızın bodrumlarda katledilmesi idi.

Diğer bir yanlış ise bizim tarafımızdaydı. Biz halkı yeterince hazırlamadan, daha doğrusu Devrimci Halk Savaşı'na göre örgütlenmeden buna girişilmesine bir şekilde onay vermiş olduk. Halbuki daha iyi hazırlanmak gerekiyordu. Eğer ki halk hazırlanmış olsa, Devrimci Halk Savaşı çizgisinde belli düzeyde örgütlenmiş olsa, Amed gibi yurtseverliğin merkezi olan bir yerde 60 fedai 105 gün boyunca tek başına kalmazdı. O 60 fedai kahraman tek başına 105 gün direnerek son ferdine kadar savaşmayı esas aldı. Büyük bir fedai ruhla çarpıştı ama toplum seyretti. Hiçbir şey yapmadı. Eğer toplum ona göre örgütlenmiş olsaydı, kuşkusuz böyle olmazdı. Burada temel

hata bizim Devrimci Halk Savaşı çizgisine girmeyişimizdir. Onun için gerekli hazırlıkları yapmayışımızdır. Yoksa öyle bir çıkış yanlış değildi, doğrudu. Ama gerekli zemininin olmayışı ciddi yetersizliktir ve bu bizim için özeleştiri konusudur.

Kısaca genel olarak bizi zorlayan bir konu, kendi çizgimize, Önderliğin belirlediği çizgimize göre mücadeleyi yürütmeyişimizdir. Mücadelede bizi zorlayan bu konu idi.

Alışkanlıklar yeni taktik değişime girememeye neden oluyor

Bu savaş sürecinde bizi zorlayan ikinci faktör ise; bizlerin Hareket yapısı olarak erken değişememe, zamanında yenilenememe ve alışkanlıklara bağlı kalmamızdır. Dolayısıyla güçlerimizin alışkanlıklara bağlı kalması ve yeni taktik perspektife erken girememesi bizi esas zorlayan diğer bir boyuttur.

Kürdistan toplumu tarih boyunca hep saldırılara yüz yüze kalmış. Sürekli asimilasyon, başkalaştırma uygulamalarına maruz kalmış. Buna karşı toplumda kendinde ısrar etme refleksi bir tarz haline gelmiştir. Bir

kişilik özelliği biçiminde şekillenmiştir. Sürekli saldırıda olan bir toplum, hep kendinde ısrar eder. Bir savunma refleksidir. Savunma refleksi olarak kendinde ısrar etme, değişmeme. Şimdi aynı refleksin bu kez Parti'nin geliştirdiği değişime karşı da gösterilmesi durumu yaşanıyor. Zamanında Önder Apo buna karşı çok büyük mücadeleler verdi. Zaten eğer şimdi belli bir değişimler oluyorsa, bunun nedeni Önder Apo'nun açmış olduğu çığırda ilerlemeye çalışıyor olmamızdan kaynaklıdır. Kürt toplumunda muhafazakarlık, tutuculuk çok fazladır. Belki de toplum olarak tümünden erimenin yaşanmaması ve şimdiye kadar kalmasının bir nedeni de bu özelliğidir.

Bu yönü ile olumlu olurken, devrim yolunda yürürken kendinde ısrar etmesi büyük bir engel haline geliyor ve kayıpların ana nedeni durumuna geçiyor. Mesela yeni taktik değişim var, arkadaşlar bunu erken algılamıyor. Algılasa bile tereddütle yaklaşıyor. Tereddütle yaklaştı mı, pratikte yeterince uygulamıyor. Bir tarza, bir yere, bir mücadele biçimine alışmışa ondan kolay kolay kopmuyor. Dönüp dolaşıp tekrar o tarza geliyor. Kürt toplumundaki bu ruhsal duruş ve yapısal anlayış, bizim mücadelelerimizde PKK'ileşmede, Kürdistan'da gerillalaşmada her zaman bir engel olmuştur. Evet, bu anlayışın toplumumuzun bugüne kadar kendini ayakta tutmasında bir rolü olmuştur ama şimdi de mücadelenin yenilenerek, değişerek, dönüştürerek gelişmesinin önünde engeldir.

Örneğin Kürdistan tarihinde gerilla savaş geleneği yoktur. Bunun için Önderlik Kürdistan'da gerilla savaş tarzını geliştirmek için neler yaptı. Her çeşit örneklemeler, değişik değişik çözümler geliştirildi, öyle biraz gerilla gelişti. Bizde toplum mevzi savaşına alışmış. Kürt psikolojisi daha çok mevzi savaşına, göğüs göğse savaşma tarzına daha çok yatkındır. Bu da ya hep ya hiç noktasındaki bir savaş biçimi oluyor. Savaşta kurnazlık, vur-kaç, saklanma, yani savaşta olması gereken taktik kıvraklıklar, Kürt toplumunun savaş tarzında çok azdır. Zaten bu yüzden savaşları çoğunlukla kaybetmiştir. Kürtlerin zafer kazanan bir savaş stratejisi oluşmamıştır. Şimdi oluşturulmaya çalışılıyor. Bu kolay olmuyor, zorlanarak oluyor. İşte bizi zorlayan diğer bir şey, özellikle kendimize ait olan bu özelliiktir. Bu muhafazakarlık, değişmeyen, yeni taktiklere hemen adapte olmayan yaklaşımdır. Bizim kayıplarımızın büyük çoğunluğunun bu anlayış ve yaklaşımlardan kaynaklandığını çok iyi biliyoruz.

Biz durumu az çok fark ettik. Karşımızda yeni bir konsept var; uluslararası güçlerin sağladığı çağdaş teknoloji var; çağdaş teknolojiye dayandırılmış güçlü bir istihbarat faaliyeti var. Dolayısıyla bizim de buna karşı kendimizi değiştirmemiz gerektiği, modern gerilla dediğimiz gerçeğe ulaşmamız gerektiği algısı bizde bir düzeyde oluştu. Ama bunu pratikleştirme başlı başına bir sorun. Bu baştan beri bizde böyleydi. Adeta kendi kendimizle mücadele ede ede, bu yanlış ve geri anlayış ile yaklaşımları aş aşı yenilenmeyi geliştirebiliyoruz.

Yenilenme ancak büyük mücadelelerle ve ağır sancılarla gerçekleşen bir şeydir. Einstein "ön yargıları parçalamak, atomu parçalamaktan daha zordur" demiş. Einstein'ın bu tespiti çok doğrudur. Bu, en çok da Kürdistan toplumu için geçerli bir şeydir. Ön yargıları ve kişide mevcut olan anlayışları gidermek çok zor bir şeydir. Eğer Önder Apo'nun zamanında geliştirdiği o çarpıcı, o kökten dön-

üstürücü çözümlerle gücü olmasaydı, Kürt insanında değişiklik yaratmak neredeyse imkansız hale gelecekti. Ama Önder Apo'nun o çarpıcı ve sonuç alıcı tarzı, belli düzeyde Kürt toplumunda, Kürt kadınında o özü açığa çıkarabilmeyi başardı. Biz şimdi ona dayanarak, onu biraz daha ilerletmeye, biraz daha dönüştürmeye, yeniliğe adapte etmeye çalışırken halen büyük zorlukla karşılaşyoruz. Sorun biraz oradan kaynaklıdır.

Mesela bu konuda birkaç pratik örnek verirsek; biz yer altı savaşını 2016'da da başlatmak istedik. Belli bir düzey de vardı. Daha Kela Et-ruş'ta ve benzeri yerlerde, Çarçel-la'da savaş yürütülürken biz bunları geliştirmek istedik ama arkadaşlarımız bu yeni taktik yaklaşımı inanmadıkları için, tereddütlü yaklaşımları için uygulanmadı. Sonra dönüp bakıyoruz aynı şey, 2019'da Serêkaniyê'de de yaşandı. Orada da devasa yeraltı tünelleri olmasına rağmen savaşta hiç kullanılmadı. Niye? Taktik inanç zayıflığı var. Biz 2018'de gündeme koyduğumuz yeniden yapılanma projesiyle, her şeyi değiştirmek istedik fakat hemen olmadı. Üzerinden 2-3 yıl geçti, ancak öyle pratikleştirilebildi. Eğer gerillanın 2018'deki yeniden yapılanmasında derinlikli yaklaşım olmasaydı, zihniyet değişiminden tutalım tarz, yaşam biçimine kadar köklü bir değişim tutumu ve mücadelesi ısrarlı bir biçimde yürütülmeseydi belki de gerillada bugünkü performans olmazdı. Ama o zaman bütün arkadaşların neredeyse artık bıçağın kemiğe dayandığı gerçeğini görmeleri temelinde belli bir yönelim oldu. İşte gerillanın performansı, branşlaşması -uzmanlaşması- yaşam tarzı, partileşmesi, ideolojik Apocu felsefede ruhsal düzey kazanması, o yeniden yapılanma projesiyle belli bir aşama kat etti. Tüm yoldaşlarda daha fazla partileşme, "zafer varsa bu ancak partileşme ile olabilir" algısı gelişti. Bu gerillaya güç verdi, partileştikçe, giderek, daha fazla savaşkan, daha fazla direngen yapı gelişti. Kuşkusuz bu, önceden de vardı. Hatta en başlangıçta fedailik esastır. Biz yeni bir hareket değiliz. Hareketimizin direniş tarihinde nice fedai çıkışlar ve kahramanlıklar vardır. Ama savaşın bu en kritik aşamasında, en çok ihtiyaç hissedilen partileşme, yoldaşlık, fedai ruh, bunlar daha fazla olmazsa olmaz haline geldi. Bu açıdan tarihsel geleneğin biraz daha ilerletilmesi ve gelişmesi yaşandı. Arkadaşlarımızda fedai ruh ve fedakarlık pratikte daha fazla gelişme sağladı.

Taktik sürece giriş de, belli düzeyde 2020 yılında Heftanin'de tim savaşı ile geliştirildi. En son Gaê'de, değerli komutan Şoreş Beytüşşebap yoldaşın komutasında Siyanê direnişinde gösterildi. O yoldaşları hiçbir zaman unutmamak lazım. Şoreş, Erdal, Avareş, Argeş, Cûdî ve Bawer arkadaşlar bu direnişi geliştirdiler. Ve burada sağlanan başarı, yeni taktik sürece güveni ve girişi beraberinde getirdi. Dikkat edilirse biz bu taktik düzeye, bu gerilla performansına öyle kolay ulaşmadık. Bunda yılların birikimi, her şeyden önce Önder Apo'nun büyük emeği var. Onun yarattığı felsefi durum, açtığı çığır var. Biraz oradan yürüyerek gerilla belli bir düzeyi yakalamıştır.

2024 yılı da diğer yıllar gibi önemli bir yıl olarak yaşandı

Gerillanın taktik performansı bu temele dayanarak şekillendi. 2022 yılında, hem Kuzey'de yoğun bir savaş gelişti hem Medya Savunma Alanları'nda bu belirttiğimiz yeni taktik çerçeve temelinde çok büyük

bir direniş gelişti. Zap direnişinin bizlere öğrettiği çok büyük dersler ve önemli büyük sonuçları var. Zap Eyalet Güçleri tamamen Apocu fedai ruhla ve dönem taktiğine büyük bir kararlıkla sarılarak bu direnişi gerçekleştirmiş ve tarihe mal edilen büyük bir direnişi açığa çıkarmıştır.

Bu direnişte, bir tek tünel direnişi olan Bager Gever, Avzem, Şerzan ve Arin yoldaşların sır sırta vererek birlikte fedai eylem kararını alıp tünel savaş taktiğini pekiştirmede oynadığı rol, o eylemleriyle sergiledikleri duruş aslında tünel taktik tarzını tam olarak oturtan bir fedai duruş olmuştur. Bugün Kürdistan'daki tünellerde tek bir mermi sesi de çıksa Türk ordusu yaklaşmıyor. Neden? Çünkü o yoldaşların o fedai duruşu büyük kayıplar verdirdi. Hem Şehit Pirdoğan tünel direnişinde, hem de Şehit Munzur tünel direnişinde, tünele giren düşman gücü bir daha çıkamıyor. Giren çıkmayınca artık kimse de girmek istemiyor. Burada hem bir taktik yaklaşım var hem bir ruhsal duruş var. Bu biçimde gelişen savaşla birlikte, sözüm ona NATO'nun ikinci büyük ordusu ve NATO tarafından çağdaş tüm teknolojilerden yararlandırılan bu ordu hem de sözüm ona uzman bir ordu Zap girdabından çıkamadı. İki-üç ayda fethedip Medya Savunma Alanları'nı Gare'den Kandî'e kadar hepsini yerle bir edeceğini planlayan bu devlet ve ordu, dört yıldır uğraşmasına rağmen daha Zap girdabından çıkmadı.

Kuşkusuz bu direnişin hikayesi uzundur ve bu yazıda hepsini yazmamız mümkün değil. Ancak son yıl açısından şu söylenebilir:

2024 yılı da diğer yıllar gibi önemli bir yıl olarak yaşandı. Her şeyden önce Kuzey'de çok büyük direnişler gerçekleşti. Serhat'ta Şehmus Malazgirt ve Berwar Dersim yoldaşların direnişi; Van eyaletinden Brusk Kato, Rustem Çekdar Kato, Kamuran Teyrêbaz, Dilsoz Gabar ve Armanc Devrim yoldaşların direnişi; Botan'da Serhat Patnos, Xebat, Zemani, Yılmaz ve Benda Amed yoldaşların direnişleri tarihiye geçen direnişler oldular. Yine Gabar'da çok değerli komutan Herekol Gever yoldaşın öncülüğünde gerçekleşen Bêrtan Nuhak Çiya ve Şervan yoldaşların direnişleri, Mardin'de Zerdeşt Suruç ve Rêbaz Bagok, Amed'de Hebûn ve Botan arkadaşların direnişleri; bunların hepsi Kuzey'in ne denli kapsamlı bir savaş sahası halinde direnişe devam ettiğini gösteren olgulardır. Her şehadet tabi ki bizim için bir kayıp ama o şehadetin yarattığı kamçılayıcı sinerjinin de beraberinde daha fazla direniş halkasını geliştirdiğini tarihimizden biliyoruz. Tarihimiz bununla süslenmiş bir tarihtir. Her şehadet duruşu, bizlere güç verdiği gibi, daha farklı büyük direnişleri sergileme zeminini ve yolunu da açmıştır. Bu şehitlerimizin de öyle bir rolü kuşkusuz vardır ve olacaktır.

2024 yılında Medya Savunma Alanları'nda da çok büyük direnişler oldu, şehadetler yaşandı. Alan Malazgirt ve Doktor Sarya Tolhildan yoldaşlar şahsında, yine büyük bir direniş ruhuyla çarpışan Asminlerin, Bestaların, Agır ve Cemallerin, Canfedalar, Sema Cuya Çewlik, Bahoz Hewlêr, Zilan Amed, Eziz Musulların şahsında Medya Savunma Alanları'nın tüm kahraman şehitlerini saygı ve minnetle anıyorum.

2024 Türkiye'nin KDP ve Irak ilişkilerini daha fazla geliştirdiği bir yıl oldu

Bilindiği gibi Türk devleti ile Irak hükümeti arasında daha Kazımı dö-

neminden bu yana bir birliktelik ve ortaklık vardı. Fakat bu yıl itibarıyla, bu resmi bir mutabakata ulaştırıldı. Başta Bağdat sonra da Ankara'da her iki devletin KDP ile beraber ulaştığı bir mutabakat oldu. 2024 yılında, bu resmi anlaşma çerçevesinde Türk devleti direniş mevzilerine karşı daha büyük avantajlar kazandı. Güney Kürdistan'ın resmi yollarını rahatça kullandı. Çelê'ye bağlı Serzerê denilen bir sınır kapısı var. Sözüm ona ticaret kapısıdır, resmi açılmış fakat askeri bir geçiş kapısı olarak kullanılıyor. Türk ordusu o kapıdan konvoylar halinde bütün araç gereçlerini, tanklarını getirerek, hatta sağlam mevzilenebilmek için Türkiye'de imal edilen beton mevzileri tırlarla Metîna'ya, Zap hatlarına getirerek mevzilenmesini güçlendirmeyi hedefliyor. Ordusunun mevzilenmesini güçlendirmek, bu savaşı kazanmak için, ne tür araç gereç varsa hepsini bu sayede havadan, karadan sağladılar.

Yine Irak adına örgütlenmiş Heres Hudut-Sınır Nöbetçileri- adı altındaki o güç ile KDP'nin güçleri, adeta Türkiye'nin piyonları oldu. Nerede bir boşluk varsa, Türk ordusu bu güçleri oraya yerleştirerek savunma sistemini güçlendirmeyi hedefledi. O güçleri hakim yerlere koymuyor, mahkum arazilere koyuyor. Vadi hatlarına, yol kavşaklarına onları koyarak güvenliğini sağlıyor. Türk ordu generalleri onları da yönetiyor. Bir devlet için kuşkusuz bu tarif edilemez bir durum. Senin ülkeni bir ordu gelip işgal ediyor, sen de ona yarıdakçılık yapıp yardımcı kolluk kuvveti oluyorsun. Nerede güvenlik zaafı varsa, gidip orayı tutuyorsun. Hem de onun istemi ve yönlendirmesi temelinde yapıyorsun. Bir devlet kolay kolay bu pozisyona düşemez. Bu onursuzca bir pozisyonudur. Ama Irak devleti maalesef böyle bir duruma düşmüştür.

Geçmişte KDP'nin bir tek Parastin adındaki istihbarat örgütü Türk MIT'iyle hareket ederdi, onlara bilgi sağlardı. Ama giderek bu yayıldı ve şimdi KDP'nin bütün unsurları, peşmerge komutanları, bölge komiteleri, asayişleri hemen herkes gerilla hakkında bilgi toplayıp anında bir merkezde, o merkez de direkt Türk devletine veriyor. Herkesi böyle gerillaya karşı ajan olarak harekete geçirmişler. Türk ordusu 2024 yılında bu avantajlarla, o çokça bahsettiği kilidi kapatmayı hedefledi. İşte bu temelde Metîna'da kademeli ilerlemeler yaptı. 15 Nisan'da başladı, sonra Haziran'da bir kademe daha ilerledi. En son 3 Temmuz'da hem Metîna'da işgali tamamlama planını uyguladı, hem de Girê Bahar'da. Türk devleti Girê Bahar'a 3 yıldır girmeye cesaret edemiyordu. Ancak bu sefer Güney'den geldiği için -Amediyê, Deralok hattından yolları kullanarak geldiği için- oraları da kuşatmaya yöneldi. Yine Xakurkê-Xinêre hattında Lelkan'dan Şexzade hattı ve Sinine Boğazi'na kadar belli bir ilerleme yaptı, burada sırtları işgal etti. Fakat bütün bu işgal faaliyetinde en çok dikkat ettiği husus, nerede gerilla yoksa oraları tutmasıdır. Türk ordusu, gerillanın mevzilendiği, direniş olabileceği noktaların üzerine gitmedi. Hep zikzaklar çizerek gerillanın olmadığı zirvelere, hatlara gidip konumlandı. Ondan sonra Yaşar Güler, kamuoyu karşısına çıktı "kilit tamamlandı" dedi. Nasıl tamamlandı? Kurnazlık yaparak, boşluklardan hareket edip belli bir mevzilenme yaptın ama gerilla daha kendi yerindedir. Örneğin Metîna'da tek bir arkadaşımız geri çekilmemiştir. Zap'ta hakeza tüm güçlerimiz yerindedir. Xakurkê ve Xinêre'de de öyle. Hiçbir arkadaşımız Xakurkê

ve Xinêre'den geri çekilmemiştir. Herkes kendi yerindedir. Bunlar boşluklardan hareketle belli yerleri tutular, bundan dolayı "kilit tamamlandı" diye açıklama yapıyorlar. Bu resmen toplumla alay etmektir, yalan söylemektir. Başka bir şey değildir. Olmayan bir şeyi olmuş gibi göstermektir.

Gerilla aktif pozisyonda ve sürekli eylem yapmakta

Evet 2024 yılı mücadelesi bu şekilde gelişti. Türk devleti bazı yerleri tuttu, doğru ama gerilla da kendi bölgelerinde, kendi mevzilerinde duruyor. Gerillanın mevzilerine genellikle 1 kilometre yakınlıkta mevzilenip, oraları ağır silahlarla ve hava saldırılarıyla vurmaya başladılar. Şimdi pozisyon odur. Her gün savaş uçakları ya da toparla, tanklarla gerilla mevzilerini vuruyorlar ama gerilla mevzilerine kendileri yaklaşmıyor. Buna cesaret edemiyorlar, çünkü yaklaştıkça kayıp vereceklerini biliyorlar.

Buna karşılık Zap, vb. yerlerde ise, eski taktiğini yürütüyor. Eski taktiği nedir? Gerilla mevzilerini düşürmeye dönük tünellere karşı değişik taktik ve araçlarla sürekli saldırılar yapmaktır. Bu saldırıları değişik patlayıcıları patlatma, dronlarla patlayıcıları tünel kapılarına havadan bırakmakla yapıyorlar. Uçaklarla, helikopterlerle, kimyasal silahları kullanarak yapıyorlar. Taktik nükleer bombaları zaman zaman kullanıyor. Sürekli bir biçimde Girê Amediyê, Girê Cûdî ve Girê FM'e değişik biçimlerde tekniklerle yönelerek o tünelleri düşürmek istiyor. Bu eskiden beri yürüttüğü taktiktir; 3 yıldan beri aynı tüneller üzerinde aynı yöntemlerle durarak düşürmeye çalışıyor. Bazen köpekleri içeri gönderme, bazen geliştirdikleri robot köpekleri gönderme -tabi hep üzerine patlayıcı koyuyor- gibi değişik yöntemleri, akla gelebilecek tüm yöntemleri Zap Vadisi'ndeki tünel direnişlerine karşı kullanmıştır ve şimdiye kadar da sonuçsuzdur. Ama bu yıl tuttuğu yerlerde ise daha farklı bir taktik uyguluyor. Hiç tünellere yaklaşımadan, 1 kilometrelik mesafeden ağır silahlarla vurma taktiğini geliştiriyor. Bu da gösteriyor ki, Türk Genelkurmayı taktik konusunda bir kafa karışıklığı yaşıyor. Güven duyacağı ve başarı alabileceğine inandığı herhangi bir taktik yaklaşımı yoktur. Hem eskisi tarzını uyguluyor, hem daha etkisiz yeni bir tarzı uyguluyor. Adeta hangisi tutarsa hesabıyla iki ayrı tarzı uyguluyor.

Kısaca şu anda Medya Savunma Alanları'ndaki durum bu biçimdedir. Tabi gerilla aktif bir pozisyonadadır ve sürekli eylemler yapmaktadır. Bunlar zaten basına veriliyor. Burada bizim ayrıca izah etmemize gerek yoktur. Savaş ve mücadele bu biçimde gelişiyor.

Devrimci Halk Savaşı stratejisini nihai zafere ulaştırmayı hedefliyoruz

Sonuç olarak; 2024 yılı bizim için bu temelde gerillanın geliştirmiş olduğu dönem taktiğinde daha fazla derinleşme, daha fazla ilerleme, pekişme ve daha fazla güçlenmenin yaşandığı bir yıldır. Açık ki bu yıl da gerilla açısından sadece taktikte derinleşme ve ilerleme değil, aynı zamanda Apocu fedai çizgide, partileşmede ve askerleşmede de bir gelişme ve ilerleme yılı olmuştur. Tüm yoldaşlarda sürece uygun bir ruhsal gelişme yaşanmıştır. En son Ankara TUSAŞ'ta eylem yapan Asya Ali ve Rojger Hêlîn yoldaşların gösterdikleri hem ruhsal duruş ve

hem de askeri kabiliyet performansı gözler önüne serildi. O arkadaşlar bu yapının içerisinde çıkıp gittiler. Yapımızın büyük çoğunluğu aynı ruh, aynı tarz ve performansla savaşılabilecek güç ve kabiliyettedir. Bu temelde günümüzde direniş yürütülmektedir. 2024 yılı bu bakımdan daha da gelişme gösterilen bir süreç oldu.

Bununla birlikte biz mücadeleyi sadece gerillanın daha da geliştirdiği direnişle değil, daha kapsamlı, Devrimci Halk Savaşı stratejisini doğru uygulayarak nihai zafere ulaştırmayı hedefliyoruz. Bu da gerillanın daha profesyonel, öncü bir güç olarak rol oynamasının yanı sıra, öz savunma örgütlenmesinin güçlendirilmesi, yine halkın bu çerçevede örgütlü hale getirilmesidir. Evet, halkımız bir ölçüde iknadır ama Devrimci Halk Savaşı çerçevesinde örgütlenmesi gerekmektedir. Yine yeraltı ile koordineli, yarı hareketli, uzman tim tarzının her yerde yaygınlaştırılmasıdır. Kuşkusuz her yerde aynı biçimde yeraltı savaşı olmaz ama yeraltına dayanma ve uzman profesyonel gerillaya ulaşma tarzını yoğunlaştırmak gerekir.

Bütün bunlarla birlikte çağın teknolojisinden gerillanın yararlanabildiği kadar yararlanması için gerekli çalışmaların yürütülmesi gerekir. İmkanlar ölçüsünde bu konuda belli bir gelişmeden söz etmek mümkündür. Teknolojik açıdan son iki yıldan bu yana gerillanın daha sonuç alıcı bir düzeyi yakalama durumu vardır. Biz bunu geçen Newroz ayında kamuoyu ile paylaştık ve genellikle sevinçle karşılandı. Soykırımcı Türk devletinin Hareketimize karşı savaşında stratejik bir noktaya koyduğu İHA ve SİHA'ların Kürdistan Özgürlük Gerillası tarafından vurulabilme kabiliyetinin gelişmesi kuşkusuz sıradan bir şey değildir. Bu bizim için gerçekten önemli bir şeydi ve gerçek anlamda bir müjdeydi. Yürüttüğümüz mücadelede teknik açıdan bu bir yeni aşama da sayılabilir. Kuşkusuz sadece İHA'ları vurma kabiliyetini elde etme değil, daha değişik hava araçlarını kullanma, uzaktan düşman hedeflerini imha etme yönteminin değişik hava araçlarıyla gerçekleştirme düzeyine de bir ölçüde ulaşma durumundayız.

Şimdi bunun, yürüttüğümüz savaşa ne kadar katkısı oldu? Bizim için azımsanmayacak önemli katkıları olmuştur. Son iki yılda Türk ordusunun çok sayıda İHA ve SİHA'sı düşürüldü. Türk devleti hiç açıklamıyor ama o İHA'ların, SİHA'ların belli bir bölümü artık devre dışıdır. Mesela Bayraktar TB-2, yine ANKA gibi çok propagandası yapılan SİHA'lar artık Medya Savunma Alanları'na giremiyor. Bu çeşit İHA'ları artık Türk ordusu yaygın kullanamaz duruma gelmiştir, çünkü bunlar daha kolay düşürülebilir. Mevcut durumda Türk ordusu Medya Savunma Alanları'nda sadece bazı çeşit İHA'ları kullanabilmektedir. Bu açıdan, gerillanın elde ettiği teknik, Türk devletinin bu savaşın dengesini kendi lehine çevirmede kullandığı İHA ve SİHA'larını önemli oranda etkisiz kılmıştır. Tam olarak etkisiz kılmanın da imkanları yok değildir. Onun üzerinde de kuşkusuz daha fazla durmak gerekiyor. Kısaca, böyle bir teknik gelişmenin bizim savaşımıza önemli bir katkısı olmuştur. Daha önce bu tür İHA'larla her yere sızıyorlardı. Artık onun önüne geçilmiştir. Her yere sızma gibi bir durumları söz konusu değil. Zaman zaman zaten düşürülüyorlar. Bu yakın zamanda eğer düşmüyorsa, gelmedikleri içindir.

Bu durum, doğal olarak gerillada belli bir rahatlamayı da yaratmıştır.

Kuşkusuz buna dayanarak kontrolsüz hareket doğru olmaz. Bu bir gaflete yol açar. Yine tedbirli olmak gerekiyor. Kısaca, mevcut kullanılan teknolojinin önemli bir katkısı olmuştur. Bu katkısı ileride daha da gelişerek savaşı dengeleyecek düzeye gelebilir.

Biz Hareket olarak halkımızı soykırımdan geçirmek isteyen bu zorba, faşist, sadece ve sadece öldürmeden anlayan, öldürerek sonuç alacağını sanan katliamcı zihniyete karşı mücadele yürütürken elbette ki, sadece ideolojik, örgütsel ve taktiksel gelişmelerle yetinmeyiz. Aynı zamanda çağımızın sunduğu teknik olanakları da elde ederek, bu faşist saldırganlığı dengeleyecek bir düzeyi yakalamayı hedeflemeliyiz. Biz bir halkın özgürlükçü, devrimci gücüyüz, halkımızın iradi bir gücüyüz. Bu devlet karşısında toplum olarak sadece fiziksel değil, zihinsel açıdan da yeteneklerimizi daha etkili bir örgütlülüğe kavuşturarak, bu sömürgeci, soykırımcı yönelimleri dengeleyecek, durduracak, onları bozguna uğratacak her türlü taktik, teknik gelişmeyi hedeflemeliyiz. Şimdiki hedefimiz budur; gelinen düzey ve yaratılan altyapı buna uygundur. Bu temelde Türk ordusunun işgalci saldırılarını bozguna uğratmak için, şimdi her zamankinden daha fazla kendimize, gücümüze güvenmek durumundayız.

Tabii yukarıda da belirttiğimiz gibi sadece gerillayla yetinmeyiz. Lenin, "devrim, kitlelerin eseridir" demiştir. Önder Apo da buna benzer birçok çözümleme yapmış ve cümle kurmuştur. Eğer biz yola çıktığımız bu devrimsel yürüyüşü kesin başarıylalandırmak istiyorsak, mutlaka halkımızı örgütlü kılmalıyız. Yurtsever halkımız bu soykırımcı, faşist, saldırgan siyasete karşı iradeli bir duruş sergilemek ve sonuç almak istiyorsa, devrim çalışmalarını sadece Önderliğimizin mücadele ve çabaları ile gerillanın mücadelesine havale etmeden, bizzat örgütlenerek süreçte katkı sunmalıdır. Bu güçlere (Önderlik ve gerilla) sonuna kadar inanmak doğrudur ama bu güçlerin halkımızdan talebi, toplumumuzun kendini iradi bir güç haline getirmesidir. Bunun yolu nedir? Örgütlenmedir. Toplumumuz örgütlenmelidir. Özellikle öz savunma örgütlenmesi çok önemli. Yeni dönemde özellikle topluma ve halkın öz gücüne dayanan devrimler ancak başarıya gidebilirler. Bu, her dönemde böyledir ancak yeni dönemde bu gerçeklik daha fazla öne çıkmıştır. Bu bakımdan toplumun örgütlenmesi, en başat devrimci çalışmadır. Öncelikle, herkes, her yerde saldırılara karşı kendini savunmalıdır. Öz savunma esasında toplumun kendi kendini savunabilme yeteneğine kavuşmasıdır. Önder Apo'nun "Gül Teorisi" önemli bir teoridir, önemli bir açılmıdır. Yeryüzünde bulunan bütün canlıların var olabilmesi için mutlaka bir savunma sistemi vardır. Her hayvanın bir savunma yöntemi vardır. Her çiçeğin, gülün kendine özgün bir savunması vardır. Gül, doğa içerisinde hoş kokulu, tabiatı renklendiren bir varlıktır. Ama sen rastgele elini atarsan -yani saldırırsan- diken sana batar. Onun kendini savunması için etrafında dikenleri vardır. Bir gülün böyle savunması var. Doğanın ve tabiatın vazgeçilmez koşulu olarak her canlının kendini koruma yöntemi mutlaka vardır. Bir toplum da kendini korumak istiyorsa, hele hele Kürt toplumu bu kadar sömürgeci devlet arasında kendini var etmek istiyorsa, kendini örgütlemeli ve öz savunmasını mutlaka kavuşmalıdır.

Kürt gençliğinin hem kendini hem toplumu koruma sorumluluğu vardır

Bunu genelden biraz daha özele indirirsek; mesela, toplumda en çok erkek egemenlik sisteminin saldırısına maruz kalan kadındır. Dolayısıyla en fazla kadının öz savunmaya ihtiyacı vardır. Bugün devrime öncülük misyonu ayağa kalkmış Kürt kadınının kendini mutlaka öz savunma örgütlenmesine ulaştırması gerekmektedir. Tüm toplumun öz savunmaya ihtiyacı var ama kadının daha fazla vardır. Bütün saldırgan, tecavüzkar yaklaşımlara karşı kadının iç örgütlenmesini geliştirmesi ve bu temelde savunmasını yapması elzemdir.

Kadın-erkek tüm Kürt gençliğinin hem kendini hem toplumu koruma sorumluluğu vardır. Toplumun en dinamik ve öncü kesimidir. Öncü kesim, geleceği inşa eden kesimdir. Şimdi sömürgeci soykırımcı devletin, sadece Kuzey'de değil, tüm parçalarda geliştirdiği en temel özel savaş taktiği gençliği düşürme taktikleridir. Kürdistan toplumu içerisinde uyuşturucu maddeyi yaygınlaştırmanın, sömürgeciliğin bir özel savaş taktiği olduğu kesindir. Aynı biçimde, toplum içinde fuhuşu geliştirme, insanları bu tarzda baştan çıkarma ve düşürme belirgin bir özel savaş yöntemidir. Kürt insanının ve Kürt gençliğinin kişiliğini rencide etmek, düşürmek için, kendi gerçekliğine karşı çıkarmak ve kullanmak için ajanlaştırmayı dayatıyor. "Sen bana çalışırsan ben seni şu okula gönderirim, şurada sana şöyle bir imkan sağlıyorum" diyerek şart koşuyor, şantaj yapıyor, tehdit ediyor. Öldürme ile tehdit ediyor, ailesine yönelmeyle tehdit ediyor. Kadın olsun erkek olsun, Kürt gençliğini ajanlaştırmak için istihbarat elemanları yoluyla çok kapsamlı bir düşürme faaliyetini yürütüyor. Otantik bir yurtseverliğe sahip olan, güzelim Colemêrg'te düşman yoğun bir faaliyetle uyuşturucu alışkanlığını geliştirme, ajanlaşmayı dayatma ile düşürme yöntemlerini yaygın bir biçimde geliştirerek oradaki yurtseverliği kökten etkisiz kılmaya çalışmaktadır. Mevcut durumda devlet bütün olanaklarıyla, özellikle Kürdistan'ın bazı yörelerinde bu faaliyete yüklenmektedir. Colemêrg'i, Şîrnex'ı ve Botan direniş geleneğini kökten darbelemek için, bu devlet çok çeşitli yöntemlerle çalışıyor ve bunu başta Amed olmak üzere ülkenin çeşitli yerlerinde yaygın bir biçimde geliştirerek, Kürt gençliğini kendi öz benliğinden, gerçekliğinden uzaklaştırma faaliyetini yürütüyor.

Şimdi buna karşı hem bütün toplumumuz kendini savunmalı, herkes kendi ailesini, çocuklarını savunmalı, birbirine sahip çıkmalı ve hem de Kürt gençliği öncelikle kendini örgütleyerek düşmanın bu yönelimini boşa çıkarmayı hedeflemelidir. Esas olarak, gençlik bundan sorumludur. Mesela, Kürt gençliği her mahallede kendi mahallesinin ahlakı, kültürü, geleneğini korumak için kendi içinde örgütlü hale gelebilir. Öz savunma çerçevesinde, doğal bir biçimde kendini örgütleyebilir. Örneğin, mahalleyle ajan sokmayabilir, mahalleyle uyuşturucu sokmayabilir, fuhuş yapanları sokmayabilir. Bunu sivil dayanışmayla, ortaklaşmayla yapabilir. Bir ajanın kapısına toplu olarak gidip taş atarak teşhir edebilir ya da onu toplumdan tecrit edebilir. Toplumsal baskı kurabilir. Gençlik bunu her mahallede yapabilmelidir. Kürdistan'ın her şehrinde, her mahallesinde, her köyünde yapabilmelidir. Yurtsever gençler, yurtsever insanlar, yurtsever kadınlar önce düşmanın

bu saldırılarına karşı kendini savunmanın tedbirini almalı, bunun yolu olarak öz savunmasını geliştirmelidir. Düşmanın değişik yol yöntemlerle geliştirdiği bu alışkanlıklara, bu bağlılıklara karşı toplumsal dinamikleri örgütlemek, onu harekete geçirmek gerekiyor. O açıdan, bu konuda herkes görevlidir. Her yurtsever kendini doğal görevli görmelidir. Herkes kendini bundan sorumlu görmeli, sorumlu hissetmeli. "Toplumumuzun dinamiklerini yok etmek isteyen, bu özel savaş taktiklerine karşı biz sessiz kalamayız, gözümüzü yumamamız" diyerek sorumluluk üstlenmeli. Herkes kendi mahallesinde sorumluluk üstlenip, mahallesini temiz bir mahalle haline getirmeyi hedefleyebilir. Kimse bunun önüne geçemez, hiçbir polisiye tedbir de önüne geçemez. Çünkü bu, toplumsal yaşamın doğal bir refleksidir, doğal bir davranış biçimidir. Her mahalle böyle kendi içinde kendini örgütleyerek savunabilmeli. Düşmanın bu tür saldırılarına karşı kendini korumaya almalıdır. Özellikle düşmanın o uzman çavuşlar yoluyla Kürdistan'ın gençecik kızlarına saldırganlığını, yine Kürt gençliğini daha genç yaşta düşürmek için geliştirdiği insanlık dışı saldırılarını bertaraf etmek için, her yerde öz savunmayı örgütlemeli ve kendimizi bu biçimde korumalıyız. Kültürümüze, dilimize, toplumsal ahlak ve olumlu geleneklerimize sahip çıkmalıyız.

Mesela herkes Kürtçe konuşmalı, Kürtçe düşünmeli. Madem bu düşman bizi Türkleştirmek istiyor, biz buna refleks olarak Kürtlükte daha fazla ısrar etmeliyiz. Türkçe konuşmak sanki daha ileri bir şeymiş gibi yaklaşarak, Türkçe'ye sarılmak yanlış bir şeydir. Biz hiçbir dile ve kültüre karşı değiliz. Biz Türkiye halklarıyla kardeş olmak istiyoruz. Nefretimiz yoktur ama biz kendimizde ısrar etmek ve düşman saldırılarını boşa çıkarmak için Kürtçe'de ısrar etmeliyiz. Bu önemli bir olgudur.

Bütün bunlar öz savunmadır. Dilin savunulması, toplumun savunulması, ahlak ve kültürün savunulması, bunların hepsi öz savunma halkasından birer parçadır. Öz savunma toplumun kendini var etmesidir. Nasıl ki doğada her canlı yaşamını sürdürmek için öz savunmasını bir biçimde geliştiriyorsa, Kürt toplumu da, toplum olarak var olmak, varlığını sürdürmek ve geleceğini inşa edip özgürlüğünü elde etmek için, mutlaka ve mutlaka öz savunma örgütlenmesini geliştirmelidir. Bu, herkesin temel bir yurtseverlik görevi olarak algılanmalıdır.

Genel olarak içinde bulunduğumuz süreç, çok önemli tarihi bir süreçtir. Yani başımızda, Suriye'de yaşanan gelişmeleri izliyoruz. Herkes büyük bir merakla takip ediyor. Orada örgütlü bir düzey kazanmış olan Rojava Kürdistanı ve Kuzey-Dogu Suriye halklarının geliştirdiği demokratik özerk sisteme karşı Türk devletinin ne denli çığırtkanlıkla düşmanlık yaptığını her gün izliyoruz. Bundan her Kürt ve her Türkiyeli demokrat sonuç çıkarmalıdır. Bütün basın yayın organlarıyla gece-gündüz oturup kalkıp "Kürtler ha Kürtler" diyorlar. Rojava, Kürdistan'ın en küçük parçasıdır ve şimdi Suriye yeniden inşa edilirken, onlar da kendi kimlikleriyle bu inşa sürecinde yer almak istiyorlar. Ama Türk devleti buna düşmanlık yapıyor. Zamanında DAİŞ Suriye'de kendi rejimini ilan edip Türkiye'ye komşu olunca Türkiye ondan hiç rahatsız olmadı; tersine ticaret yaptı, ilişkiler kurdu. Ama Kürtler statü kazanacak diye, nasıl rahatsız olduğunu görmedik mi? Gördük. Bu soykırımcı anlayış, Kürt halkına düşmanlık yaparak ve Kürt halkını ira-

desiz kılarak gelişmek isteyen bir anlayıştır. Kürt halkının iradesine basarak büyümek, yükselmek isteyen faşist, katliamcı, soykırımcı bir zihniyettir. Bu anlayışa karşı hem Türkiyeli yurtsever demokratlar hem Kürdistan'ın bütün yurtseverleri bütün gücüyle mücadele yürütmelidir. Çağın bu döneminde bu kadar ırkçılık, bir millete bu kadar düşmanlık olabilir mi? Bütün ordusuyla, tankıyla, topuyla, bütün çeteleriyle orada bir avuçluk Rojavalı Kürtleri boğmak için elinden ne geliyorsa yapmaya çalışıyor. Buna karşı hiçbir demokrat, hiçbir yurtsever sessiz kalamaz, kalmamalıdır, mücadele yürütmelidir. Halkların düşmanı bu şoven, ırkçı zihniyete karşı herkesin mücadele etmesi en temel insanlık görevidir.

2025 yılının bir özgürlük yılı olma sorumluluğumuza sahip çıkacağız

Sonuç olarak belirtmek istediğimiz husus şudur: Biz Devrimci Halk Savaşı çizgisi temelinde bugün belli bir anlayışa ve düzeye gelmiş bulunuyoruz. Türk devletinin artık öyle SİHA'lara, İHA'lara ya da daha farklı tekniklere dayanarak bizi yok edeceğini sanması bir gaflettir. Biz bir halkız, köklerimiz tarihin derinliklerine dayanıyor. Önder Apo'nun çağdaş düşünce sistemiyle aydınlanmış bu toplumu, siz hiçbir biçimde yok edemezsiniz, yenemezsiniz. Ne onun örgütsel yapısını, direniş güçlerini yenebilirsiniz ne de bu toplumu yok edebilirsiniz. Tek şart, tek yol vardır. O da doğal olan, tarihin en kadim zamanlarından günümüze kadar uzanan bu halka ve kültürüne saygı duymak, onu tanıma, onun iradesini, onun bütün kimlik, kültürel haklarını, siyasal haklarını tanıyarak kardeşliği geliştirmektir. Yoksa cesedinin üzerine basarak, her şeyini yok sayarak kardeşlik inşa etmek sadece ve sadece bir özel savaş söylemidir. Böyle kardeşliğin gelişmesi mümkün değildir. Bu tür söylemlerle Kürt halkını da herhangi bir kimseyi de kandıramazlar. Kardeşlikten söz ediliyorsa, önce gerçekliği kabul edeceksiniz. Eğer bir Türk-Kürt ittifakı söz konusu olacaksa, bu ancak bu gerçekliği kabul etmekle mümkün olabilir. Ve bunun için de Önder Apo, "eğer zemin yaratılırsa ben rol üstlenmeye hazırım" dedi. İşte tek yol budur. Yoksa çağın düşünce sistemiyle bilinçlenmiş Kürt halkını, ne Kuzey'de, ne Rojava'da, ne de başka yerde bertaraf etme, iradesiz kılmanın çıkar yolu yoktur. Her şey tankla, topa olmaz. Bu faşist Türk devlet zihniyet yapısının bunu anlaması lazım. Her şeyi bu biçimde yapamayacaklarını bilmeleri lazım. Şayet geliştirdikleri tekniğe güveniyorsalar, elbette bizler de seçeneksiz olmayan bir hareket olarak onlara karşı teknik geliştirebiliriz. Bizim de her türlü seçeneğimiz vardır. Bizler nasıl ki şimdiye kadar sömürgeci düşmana karşı yenilmez bir irade olduğumuzu ortaya koyduysak, kuşkusuz bundan sonra da koymaya devam edeceğiz. Kürdistan Özgürlük Gerillası'nın yenilmez olduğunu, Apocu fedai duruş ve iradenin sarsılmaz bir irade olduğunu bugüne kadar gösterdiğimiz gibi bundan sonra da herkeşe gösterme gücümüz ve kudretimiz vardır.

Bu temelde 2025 yılına giriyoruz. 2025 yılı halk ve hareket olarak bizim için daha parlak bir geleceği vaat etmektedir. 2025 yılının bir özgürlük yılı olma, büyük bir açılım ve halkların özgürleşme yılı olması için sorumluluğumuza sahip çıkacağımızı ve gereken yanıtı en güçlü bir biçimde vereceğimizi belirtiyor, şimdiden herkese üstün başarılar diliyorum.

Kürdistan gençliğinin kiblegahı özgür Kürdistan dağları olmalı

■ KOMALÊN CIWAN
KOORDİNASYONU

2024 yılı Kürt Özgürlük hareketi, Kürdistan halkı ve gençliği için mücadele ve direniş yılı olmuştur. Yıl sonunda şehit Rojger ve şehit Asya şahsında gelişen eylemsellik düzeyi ile bu direniş ve mücadele çizgisi zirveye çıkmıştır. Bu fedai duruş tüm mücadele alanlarına zaferin yolunu ve tarzını net bir şekilde göstermiştir. Bu temelde Şehit Asya ve Şehit Rojger şahsında bütün Kürdistan özgürlük mücadelesi şehitlerini saygı ve minnet ile anıyor. Anılarını zaferle taçlandıracağımızın sözünü bir kez daha yeniliyoruz.

Yıl içerisinde kahramanca geliştirilen bu direniş ve mücadele duruşu neye ve kime karşı geliştirilmiş, bu direniş ve mücadele duruşuyla ne amaçlanmış ve hedeflenmiştir? Sorularına cevap aramak, yıl içerisindeki düşman saldırılarının kapsamını, vahşetini ve bu saldırılara karşı geliştirilen direnişin görkemini anlamak açısından önemli olmaktadır. Faşist soykırımcı Türk devleti, kapitalist modernite sisteminin Ortadoğu'daki piyonu olmaktadır. Yıl içerisinde faşist soykırımcı Türk devleti kapitalist modernite baronlarının da desteğini alarak Yeni Osmanlı projesi kapsamında işgal, talan ve soykırım politikalarını aralıksız sürdürmeye çalışmıştır. Ortadoğu'da kendini hegemon bir güç yapmak için soykırım ve işgal saldırılarında sınır tanımamıştır. İşgalci ve soykırımcı Türk devleti bu kirli planlamalarını gerçekleştirmek için önünde en büyük tehlike olarak Önderliğimizi, Kürdistan Özgürlük Gerillası'nı ve direnişçi Kürdistan kadın ve gençliğini görmektedir. Bundan kaynaklı yıl içerisinde başta Önder Apo olmak üzere Kürdistan Özgürlük Gerillası ve gençliğine dönük yoğun bir saldırı konsepti yürütmüş ve imha ve tasfiyeyi dayatmıştır.

İşgalci ve soykırımcı TC devleti, bu imha ve tasfiye konseptini öncelikli olarak Önder Apo üzerinde uygulamaya çalışmaktadır. Önder Apo, İmralı'yı bir soykırım ve işkence sistemi olarak tanımlamıştır. Bu belirlemenin doğru sorgulanması, anlaşılması ve mücadele tarzına oturulması gerekmektedir. Kürdistan'da yaşanan savaş gerçekliğini anlamak, İmralı işkence ve soykırım sistemini anlamaktan geçmektedir. Soykırımcı, faşist Türk devleti Kürdistan'da uyguladığı işgal ve sömürü konseptini en başta İmralı'da Önder Apo üzerinde uygulamaya çalışmaktadır. Daha sonra bu politikaları yayarak derinleştirmeye çalışmaktadır. Kürt özgürlük Hareketine karşı geliştirilen saldırılar yine Kürt halkı ve gençliği üzerinde geliştirilen imha ve katliamlar da bu gerçeklikten bağımsız geliştirilmemektedir. Bu açıdan savaşın merkezinin İmralı olduğu hiçbir zaman unutulmamalıdır. Yıl içerisindeki düşman saldırılarının hepsi bu imha ve tasfiye konsepti ekseninde geliştirilmeye çalışılmıştır. Önder Apo üzerinde mutlak tecrit uygulanarak, işkence ve soykırım uygulamaları daha fazla derinleştirilmiştir. Yine gerilla alanlarına dönük düşman saldırılarında da hiçbir savaş hukukuna sığmayan yöntemlerle

Kürdistan Özgürlük Gerillası'nın imhası amaçlanmıştır. Soykırımcı, faşist düşman Kürdistan Özgürlük Gerillası'nın direnişini kırmak için tüm yasaklı kimyasal silahları kullanmıştır. Yine Kürt halkı ve gençliği üzerinde her türlü katliam, işkence ve sömürü politikalarını uygulamaya çalışmıştır. Bunları uygularken özel ve psikolojik savaş yöntemleriyle de bu imha ve tasfiye konseptini tamamlamaya çalışmıştır.

Bu imha ve tasfiye konseptine karşı başta Önder Apo olmak üzere Kürdistan Özgürlük Gerillası ve Kürt halkı, gençliği, yıl içerisinde kesintisiz bir mücadele ve direniş içerisinde olmuştur. Önder Apo, 26 yıl İmralı soykırım ve işkence sisteminde direnişçi ve mücadeleciler duruşuyla, soykırımcı, faşist düşmanın uyguladığı her türlü özel ve psikolojik savaş uygulamasını boşa çıkarmıştır. Halk ve Hareketimiz üzerinde uygulanmaya çalışılan tasfiye konseptine en büyük darbeyi en başta Önder Apo vurmuştur. Önderliğimiz şahsında İmralı'da gelişen bu direniş ve mücadele çizgisi yansımaları Kürdistan Özgürlük Gerillası'nın düşmanı tarumar eden, zafere kilitlenen savaşçılığında bulmuştur. Yıl içerisinde Kürdistan Özgürlük Gerillası, Medya Savunma Alanları'nı soykırımcı, faşist çetelere mezar etmiştir. Kendini NATO'nun ikinci büyük ordusu olarak tanımlayan ve teknik gücüne güvenen, düşmanın öve öve bitiremediği İHA ve SİHA'ları Kürdistan semalarında özgürlük gerillaları tarafından bir bir yere indirilmiştir. Önder Apo, en büyük tekniğin insanın kendisi olduğunu belirtmektedir. Kendini doğru örgütleyen bir insanın tüm olmazları, olumsuzlukları aşabileceğine vurgu yapmaktadır. Bu açıdan Kürdistan Özgürlük Gerillası'nın yıl içerisindeki efsanevi direnişleriyle bir kez daha ispatlanmıştır ki, kendisini Apocu gerçeklik temelinde eğitmek, örgütlemek ve eylemsel kılmak her türlü başarının da anahtarı olmaktadır.

**Önderlikle bütünleşmek,
Önderliği yaşamak başarının
temel anahtarıdır**

Kürdistan halkı ve gençliği de yıl içerisinde bu imha ve tasfiye konseptine karşı 24 saat ayakta olmuştur. Düşmanın halk ve gençlik üzerinde uygulamak istediği özel savaş yöntemleri sonuç almamış, işgal ve sömürgecilğe karşı güçlü bir duruş ve tavır ortaya konulmuştur. Sadece Kürdistan'da değil, Ortadoğu ve dünyada da Önderliğimiz için kapsamlı eylemler olmuş ve insanlık bu zulüm sistemine karşı tavrını ortaya koymuştur. Gerçekleşen bu direniş ve mücadele düzeyi sonucunda soykırımcı, faşist rejim Önderliğimizin ayağına gitmek zorunda kalmıştır. Yıl sonuna doğru Önderliğimizle yapılan görüşmeyi doğru okumalı ve gerekli sonuçları çıkarmalıyız. Önderliğimizle yapılan görüşme, düşmanın medya

yoluyla yaptığı özel ve psikolojik savaş ekseninde olmamıştır. Başta Önder Apo olmak üzere, Kürdistan Özgürlük Gerillası, Kürt halkı ve gençliğinin ortaya çıkarmış olduğu direniş ve mücadele hattı sonucunda gelişmiştir. Bu açıdan Önderlik etrafında kilitlenerek verilen mücadelenin her zaman sonuç alacağı bu şekilde bir kez daha ispatlanmış olmaktadır.

Apocu gençlik hareketi, yıl içerisindeki mücadele ve direniş çizgisini Önder Apo'nun İmralı işkence ve tecrit sisteminde ortaya koyduğu duruş temelinde şekillendirmeye çalışmıştır. Bu amaçla Önderliğimizin fiziki özgürlüğü için başlatılan hamle, bütün çalışmaların ana eksen olmuştur. Önderlikle bütünleşmek, Önderliği yaşamak başarının temel anahtarı olarak görülmüştür. Bunun için yıl boyunca gerçekleştirilen eylem, örgütlenme ve eğitim çalışmalarının doğrultusunu Önderliğimizin fiziki özgürlüğü için başlatılan hamle oluşturmuştur. Hamleyi ele alış tarzı sadece pratik eylemsellik boyutuyla sınırlı kalmamıştır. Hamlenin ideolojik gerçekliğinin ve kişilikte yaratacağı değişim, önceliğimizi oluşturmuştur. Bu açıdan Önderlik gerçekliği karşısında duruşun ne olduğu ve ne olması gerektiği noktalarında derinleşme yakalanması asıl hedeflenen olmuştur.

Apocu gençlik hareketi olarak yıl içerisinde gerçekleştirilen Ortadoğu Gençlik Konferansı hem amacı hem de yarattığı sonuçları itibarıyla önemli ve tarihi bir çalışma olmuştur. Önceki süreçlerde gerçekleştirilen Dünya Gençlik Konferansı'nın bir devamı ve tamamlayıcısı rolü oynamıştır. Günümüzde Önder Apo sadece Kürt halkının önderi değil, Ortadoğu'da ve dünyada tüm ezilen toplumların, yok sayılan kimliklerin, sistem tarafından toplumsal değer yargılarından dolayı dışlanan, adaletsizliğe uğrayanların önderi olmaktadır. Dikkat edelim kapitalist modernite sistemi ve onun Ortadoğu'daki en etkili ajanlığını ve piyonluğunu yapan soykırımcı, faşist Türk devleti, Önder Apo'nun gerçekliğinin, ideolojisinin ve paradigmasının toplumlara, insanlığa ulaşmaması için her şeyi yapmaktadır. Uluslararası komplonun gerçekleştirilmesinin ve 26 yıldır kesintisiz uygulanan tecrit ve izolasyon politikalarının bir amacı da bu olmaktadır. Önder Apo'nun ifade ettiği bir kelimenin bile toplumlara ulaşmaması için 24 saat başta özel ve psikolojik savaş yöntemleri olmak üzere her türlü faşist saldırıyı devreye koymaktadırlar. Soykırımcı, faşist düşman Önderliğimizin bir kelimesinden bile bu düzeyde korkmakta ve adeta dizleri tutuşmaktadır.

**Önderlik gerçeği, dünya
gençliğine özgür yaşam
modeli olmuştur**

Günümüzde Ortadoğu adete bir kaynayan kazan konumundadır. Her gün yeni gelişmeler olmakta, bir gün-

de yıkılmaz denilen statükocu devletler yıkılmakta, yerine yeni oluşumlar getirilmektedir. Ortadoğu gerçekliğinde yaşanan kriz ve kaos durumu günümüzde daha fazla derinleşmiş ve genişlemiştir. Önder Apo bu durumu önceden öngörmüş ve savunmalarında bu durumu genişçe açmış ve olası çözüm olasılıklarını da detaylıca işlemiştir. Yaşanan savaşın statükocu güçler ile hegemon güçler arasında olduğu görülse de, özünde bu güçler bir zihniyeti temsil etmektedir. Yaşanan savaş bir iktidar ve sömürü savaşıdır. Kapitalist modernite tarafından oluşturulan bu sömürü çarkına kimin sahip olacağı savaşıdır. Bunca kan, gözyaşı ve katliam da bunun içindir. Bu kriz ve kaos gerçekliğinde kaybeden taraf ise halklar ve toplumlar olmaktadır. İşte tam burada Önder Apo'nun ideolojisi ve paradigması halklar ve toplumlar için yaşam umudu olmaktadır. Önderlik Ortadoğu toplumlarının, kadınların ve gençlerin Ortadoğu'daki yaratılan değerlerin gerçek sahipleri olduklarını belirtmektedir. Bu anlamda savunmalarında ahlaki ve politik ilkeler temelinde toplumların ve gençlerin kendini nasıl örgütleyip, sistem kuracağını ifade etmektedir.

Bu gerçeklik ve hakikat Ortadoğu toplumuna ve gençliğine dayatılan, başka bir yaşamın mümkün olmadığı, eğer yaşanılacaksa ancak bu kölecî sisteme itaat edilmesiyle olacağını reddi olmaktadır. Var olan sömürücü, talancı sistemlerin reddi, yeni ahlaki-politik ve demokratik bir yaşamın ise oluşumunu ifade etmektedir. Bu temelde bir alternatif olma durumudur. Kendinden başka bir hakikat olmadığını belirten kapitalist modernite sisteminin yalancı ve sahtekarlığıni teşhir etmedir. Bundandır ki Ortadoğu'da bu sömürü sistemi altında inim inim inleyen toplumlar ve gençler Önder Apo'nun yeni yaşam alternatifini hemen benimsemekte ve savunuculuğunu yapmaktadır. Çölde susuz kalan bir insan için suyu bulmak ve içmek ne anlam ifade ediyorsa, toplumlar ve gençler için de Önderliğin ideolojisi, paradigması aynı durumu ifade etmektedir.

Bu temelde Önderliğimizin 5. Savunması'ndaki "Ortadoğu'da yaşam adına sadece hastalık vardır. İçe kapanmacı ulus-devlet modeliyle sorunlar boşluğa bırakıldı. Batılı hegemonya kendini Ortadoğu'da kurumsallaştırma gücünü göstermekle birlikte, en azından minimalist ulus-devletlerle bölgeyi sistemine bağlamayı başardı. Geline aşama bu yöntemin iflasıdır. Kürdistan Devrimi'nin demokratik ulus boyutlarında üreteceği, inşa edeceği kurumlar bu geleneği tersine çevirebilir. Tarihte paylaşılan ortak kültürler temelinde Demokratik Uluslar Birliği'ni geliştirebilir. Ortadoğu kültürlerinin demokratik öğelerini küçümsemek gerekir. Halen güçlü olan kabile ve aşiret gelenekleriyle dinî ve mezhebi cemaat geleneği demokratik

uluslaşmanın ilke ve kurumlarıyla bütünleştirilirse demokratikleşmenin gücüne dönüştürülebilir. Unutmamak gerekir ki, despotik iktidar ne denli geçerliyse, demokrasiye duyulan ihtiyaç da o denli gereklidir ve gerçekleşebilir. İktidarın güçlü olduğu her yerde demokrasinin büyük potansiyel gücü de vardır. Ortadoğu'nun mevcut ulus ve iktidar anlayışlarıyla yönetilemeyeceği fazlasıyla açığa çıkmıştır. Ulusal ve bölgesel sorunların çözümünde Demokratik Uluslar Birliği çatısı daha şimdiden ivedilikle kurulmayı gerektirmektedir" belirlemesi bu bağlamda önemli olmaktadır.

Apocu gençlik hareketi olarak, Ortadoğu Gençlik Konferansı'yla kimliğini, değerlerini, toplumsallığını arayan Ortadoğu gençliğine Önder Apo'nun gerçekliği ve paradigmasını tanıtarak, daha iyi anlaşılması ve kavranması sağlanmaya çalışılmıştır. Bu eksende görülmüştür ki Önderliğin alternatif toplum sistem ve yaşam modeli çok büyük ilgi görmektedir. Bunun sonucunda konferans vesilesiyle hem kalıcı bir örgütlülük oluşturulmuş, aynı zamanda konferansa katılan tüm gençlik örgütleri, bileşimleri ve temsiliyetleri Önderlik için başlatılan Küresel Özgürlük Hamlesi'ne katılımlarını belirterek, kendi özgürlüklerini Önderliğin özgürlüğünde gördüklerini ifade etmişlerdir. Bu hakikat bir kez daha göstermiştir ki Önderlik gerçekliği, İmralı duvarlarını paramparça etmiş, tüm Ortadoğu ve dünya gençliğine özgür ve alternatif yaşam modeli olmuştur.

Yıl içerisinde Kürdistan gençliğinin düşmana olan öfkesi en açık bir biçimde eylemlerde kendini göstermiştir. Kürdistan gençliği Önder Apo üzerinde olan işkence ve soykırım sistemine tepkisini alanlarda gerçekleştirdiği eylemlerle dost, düşmana göstermiştir. Bunun için dört parça Kürdistan ve Avrupa'da gençler Önder Apo'nun fiziki Özgürlüğünü sağlamak amacıyla kesintisiz bir şekilde eylemsellik içinde olmuştur. Özellikle Bakurê Kurdistan'da Newroz ile başlayan eylemsel duruş, Van Belediyesi'nin gasp edilişleriyle beraber, zirveye taşınmıştır. Van serhildanında Apocu gençlik faşist, soykırımcı düşmana Van sokaklarını dar etmiştir. Düşman, Apocu gençliğin öfkesi ve eylemleri karşısında bir çaresizliği yaşamıştır. Serhildanların gücü ve yarattığı eylemsel düzeyi karşısında faşist, soykırımcı Türk devleti şoka uğramıştır. Apocu irade karşısında bir kez daha yenilen, sömürgecilik geri adım atarak gasp ettiği belediyeyi tekrardan halka vermek zorunda kalmıştır. Kürt halkı ve gençliği kendine ait olanı düşmanı serhildanlarla ezerek almasını bilmiştir. Her gün özel ve psikolojik savaş yöntemleriyle kendisini yenilmez ve yıkılmaz olarak gösteren işgalcilik, Van halkı ve gençliğinin serhildar duruşu karşısında, bir hezimet yaşamıştır. Böylece soykırımcı ve işgalci Türk devletinin gerçek yüzü ve

Apocu irade karşısındaki çaresizliği bir kez daha görülmüştür.

Kürdistan gençliğinin düşmana olan öfkesi ve devrimci enerjisi

Yine yıl içerisinde düşmanın Batman, Mardin, Dersim belediyelerini gasp etmesi sonucunda Batman gençliği başta olmak üzere Mardin, Dersim gençliği düşmana olmaktadır. Doğru ele alındığında şu husus çok açık bir şekilde görülecektir ki Kürdistan gençliğinin bu öfkesi sadece belediyelerin gasp edilmesine dönük değildir. Soykırımcı, faşist düşman bir konsept geliştirmek istemektedir. Bu konseptin temelleri Kürdün ölümü ve bitirilmesi üzerine kurulmuştur. Düşman için konsept nettir; Türk faşist zihniyeti yaşayacaksa, Kürt ölmelidir. Bundan kaynaklı Kürde ait olan her şey düşman için bir hedef olmaktadır. Belediyelerin gaspı da bu konseptin parçası olmaktadır. Kürdistan gençliğinin yıl içerisindeki Serhildêr duruşu bu tasfiye ve imha konseptini parçalamaya dönük olmuştur. Bu açıdan şu hususun bilinmesi gerekmektedir; Kürdistan'da soykırım ve işgal politikalarına karşı mücadelede sonuç almanın tarzı serhildanların geliştirilmesidir. Faşizmin Kürdistan'ın kutsal topraklarında boğulması ve atılmasıdır. Özellikle Kürdistan gençliğinin bu anlamda büyük bir tecrübesi ve mücadele mirası bulunmaktadır. 52 yıllık mücadele tarihimiz çok büyük bir direniş mirası yaratmıştır. Kürdistan gençliği her zaman yüreğini ve beyinini bu mirasa dayamalıdır. Düşmanın bu imha konseptine karşı Apocu gençliğin öfkesi sel olup sokaklara taşmalı ve düşmanı bu öfke selinde boğmalıdır.

Apocu gençlik hareketinin yıl içerisinde geliştirdiği eylemlerde özellikle vurgulanması gereken diğer bir husus da düşmanın özel ve psikolojik savaş uygulamalarını hedef alması olmuştur. Önder Apo, Türk devletini bir özel savaş rejimi olarak tanımlamaktadır. AKP-MHP faşist hükümeti döneminde bu durum daha fazla inceltilmiş yöntemlerle uygulanmakta ve derinleştirilmektedir. Faşist özel savaş devleti, bütün özel savaş yöntemlerini Kürt halkı ve gençliği üzerinde uygulamaktadır. Yıllardır en çok uygulamaya çalıştığı yöntemse uyuşturucu, fuhuş ve ajanlaştırma politikaları olmaktadır. Bu yöntemlerle Kürt gençliğinin toplumsal ve manevi değerleri tahrip edilmekte, düşmanın dolaylı ve doğrudan bir parçası olmaktadır. Dikkat edelim Kürdistan'da bu saldırıların hepsi bilinçli bir şekilde düşman tarafından örgütlenmekte ve yürütülmektedir. Adeta Kürt gençliğini özüne düşman ettirme operasyonları olmaktadır. Yine halk ve gençlik üzerinde 24 saat ideolojik bombardıman uygulanmaktadır. Bunu da ya özel savaş medyası üzerinden yapmak ya da sanal medya üzerinden yapmaktadır. Böylece sahte yaşamlar, manipüle edilmiş algılamalar ortaya çıkarmaktadır. Bu yöntemlerle halk ve gençliğin umudunun ve iradesinin kırılması hedeflenmektedir.

Soykırımcı, faşist özel savaş devletinin bu konseptine yönelik yıl içerisinde Kürdistan gençliğinin etkili eylemleri olmuştur. Düşmanın uyuşturucu, fuhuş ve ajanlaştırma yöntemleriyle kurmuş olduğu bu ağı kırmaya dönük etkili eylemlerde açığa çıkmıştır. Dikkat edelim, düşmanın kendini Kürdistan'da var kılmaya çalıştığı bir ayak da bu özel savaş politikalarıdır. Bu ağı kırmak, düşmana vurulacak en etkili eylemlerden biri olmaktadır. Bu anlamda Bakur gençliğinin yıl içerisinde başlatmış

olduğu 'Li hember şerê taybet, têkoşîneke bi heybet' hamlesi önemli olmuş ve belli bir etkide de bulunmuştur. Hamle kapsamında Kürdistan'da özel savaş uygulamalarına karşı bir bilinç, duyarlılık ve eylem düzeyi de açığa çıkarmıştır. Bu anlamda başta Bakurê Kurdistan olmak üzere tüm parçalarda Kürdistan gençliğine dönük planlar ve geliştirilen bu özel ve psikolojik savaş uygulamalarına dönük 24 saat kesintisiz mücadele içerisinde olunması gerekmektedir. Kürdistan gençliği şu gerçekliği hiçbir zaman unutmamalıdır; Apocu ideoloji temelinde doğru bir yaşamın ve mücadele tarzının sahibi olmak özel savaşa vurulacak en büyük darbe olmaktadır.

Bir bütün olarak yıl içerisinde Kürdistan gençliğinin ortaya çıkardığı eylemsel duruşa baktığımızda şunu özellikle belirlemek gerekir ki, Kürdistan gençliğinin düşmana olan öfkesi ve devrimci enerjisi çok fazla ön plana çıkmıştır. Bu anlamda düşmana karşı var olan öfkeyi ve devrim potansiyelini örgütlemek en başlıca görev ve sorumluluk olmaktadır. Bu ekseninde yıl içerisinde Rojava, Şengal ve Avrupa'da yapılan gençlik kongre ve konferansları önemli bir rol üstlenmişlerdir. Önder Apo, örgütlü toplumun her şey olduğunu yine Kürdistan'da örgütlülük olmadan yaprak bile kıpırdamayacağını belirtmektedir. Kürdistan gençliği, bu soykırımcı ve faşist rejime karşı doğru ve sonuç alıcı bir mücadele vermek istiyorsa kullanacağı en etkili silah örgütlenmek ve var olan örgütlülüğü büyütmektir. Örgütlülük bir hedef ve amaç doğrultusunda bir araya gelme ve sorumluluk sahibi olmaktır. Bundan dolayı tüm Kürdistan gençliği kendisini özgürlük devrimine karşı sorumlu görmelidir. Örgütlenmemiş tek bir Kürt genci bırakmamak gerekmektedir. Örgütlenmemiş tek bir Kürt genci, soykırımcı faşist zihniyetin hedefi olacak ve bu sömürü çarkının bir parçası olacaktır. Bundan kaynaklı tüm gençlik kesimleri ve bileşenleri tarihi ve toplumsal görev ve sorumluluklarını yerine getirmek için örgütlenmeli ve görev ve sorumluluk almalıdırlar. Öğrenci gençlik, işçi gençlik, işsiz gençlik bir bütün olarak Yurtsever ve Apocu gençlik kendi örgütlülüklerini sağlamalı ve kendini yıkılmaz bir kale yapmalıdır.

Doğru örgütlülüğü yaratmak

Hiç kuşkusuz doğru ve bir örgütlülüğü yaratmak, doğru bir zihniyet ve anlayışla mümkün olacaktır. Bunun da esas yolu Apocu eğitim tarzıyla kendini geliştirmek ve her an yenilemektir. Önder Apo, 'düşüncesi bizim olmayanın pratiği de bizim değildir' dedi. Bundan dolayı yıl içerisinde Önderliğimizin savunmaları birçok alanda çeşitli şekillerde toplu ve bireysel okunmuş ve tartışılmıştır. Apocu gençlik hareketi olarak Önderliğin daha fazla okunması ve anlaşılması gerekmektedir. Çünkü verdiğimiz savaş özünde zihniyet ve vicdan savaşı olmaktadır. Bu da ancak Apocu eğitim tarzı ve anlayışıyla mümkün olacaktır. Bunun da en önemli yolu Önderlik savunma ve çözümlemeleri üzerinde sürekli bir yoğunlaşmayı sağlamak ve buna göre kendi kişiliğini sorgulamak ve gerekli değişimleri yapmakla mümkün olacaktır. Önder Apo, "Savunmalarım neredeyse ben de oradayım" dedi. Önderlik gerçekliği ile buluşmak ve onu yaşamak da ancak bu şekilde olacaktır.

Dikkat edelim Önder Apo, neden zihniyet oluşumuna bu kadar önem vermektedir. Çünkü Kürt toplumuna vurulan en büyük düşman darbesi zihniyet alanında olmuştur. Yüzyıllarca sömürü ve soykırım altında

kalan toplumsal gerçeklik parçalanmışlıklara uğramıştır ve iradeleşmesi her zaman düşman tarafından engellenmeye çalışılmıştır. Bu durum kişiliklere çok fazla etkide bulunmuştur. Kendine özgüveni olmayan, kendi toplumsallığı için mücadele etmeyen, celladına aşık anlayış ve yaklaşımlar bu kişilik parçalanmasının bir sonucu olarak ortaya çıkmıştır. Önder Apo'nun 52 yıllık özgürlük yürüyüşü, özünde bu parçalanmışlığa karşı bir mücadele olmaktadır. Bundan kaynaklı Önder Apo, özgürlük yürüyüşünün ilk adımını zihniyet oluşumu temelinde gerçekleştirmiştir. Mücadele tarihimizdeki ideolojik grup dönemi bunun en önemli örneği olmaktadır. İdeolojik grup döneminde Önderlik ve öncü arkadaşlar, Ankara'daki öğrenci evlerini bir yoğunlaşma ve zihniyet oluşturma okulları olarak ele almış ve değerlendirmişlerdir. Mücadelemizin Kürdistan tarihine damgasını vurmasında ve öncüleşmesinde bu tarz oldukça etkili olmuştur. Bu açı-

reniş sergilemektedir. Zap, Avaşin ve Metîna'yı düşmana mezar etmektedirler. Kürdistan Özgürlük Gerillası tarihi sorumluluğunu kaniyla, bedeniyle efsanevi bir şekilde yerine getirmektedir. Kürdistan gençliği de Önderliğimizin İmralı'da ve Kürdistan Özgürlük gerillasının da Zap, Avaşin ve Metîna'da ortaya koyduğu direniş ve zafer ruhuyla savaş gerçekliğine göre yaşamalı ve çalışmalıdır. Her yönüyle gerillanın direnişini sahiplenerek, ülkesini korumalı, serhildanlara öncülük ederek faşist, soykırımcı düşmana intikam ruhuyla cevap vermelidir.

Kürdistan gençliği gerillayı özgür yaşamın teminatı görmektedir

Bu anlamda yıl içerisindeki toplu gerilla katılımlarıyla da görüldü ki Kürdistan gençliğinin savaş yoğunlaşması ve düşmandan intikam alma istemi üst düzeydedir. Bu açıdan bu süreçteki gerilla katılımları



dan soykırımcı, faşist düşman karşısında başarılı olmak isteyen Apocu gençlik, en başta kendi zihniyetini sorgulamalı ve bu sorgulamalar temelinde Önderlik ideolojisi ve paradigmasıyla kendini düşman anlayış ve zihniyetinden arındırmalıdır. Apocu zihniyet anlayışını edinerek her açıdan mücadele kesilmelidir.

Üzerinde durulması gereken diğer bir önemli konu da Devrimci Halk Savaşı'nın zeminini ve ruhunu yaratma durumudur. Halkımız üzerinde uygulanmaya çalışılan topyekûn tasfiye ve imha konseptini boşa çıkarmak Devrimci Halk Savaşı ruhu ve örgütlenmesiyle olacaktır. Bu da savaş gündemi etrafında 7'den 70'e toplumun tüm kesiminde bu sorumluluk anlayışını geliştirmekle mümkün olacaktır. Önder Apo, Kürt halkının savaşla yaşamayı bilmesi gerektiğini belirtmiştir. Önderliğimizin bu belirlemesinin ne anlama geldiğinin doğru bilince çıkarılması gerekmektedir. Halkımızın kurtuluş yolu olan Devrimci Halk Savaşı stratejisine öncülük edecek güçse hiç kuşkusuz kadın ve gençlik olacaktır. Şu hususu hiçbir zaman unutmamak gerekir ki bizler her an soykırım ve işgal tehdidi altında olan bir halkız. Birçok emperyalist ve faşist güç, yok edilmemiz üzerine 24 saat hesaplar yapmaktadırlar. Bundan kaynaklı her an soykırım tehlikesi altında olan bir halkın ve gençliğin yapması gerekenler vardır. Bu da savaşın tüm boyutlarında yer almak, savaşın ihtiyaçlarını her anlamda giderecek bir pozisyon ve duruş içinde olmayı gerekli kılmaktadır. Bunu öncü düzeyde görev bilip, yerine getirecek olan da Kürdistan gençliğidir.

Yıl içerisinde Medya Savunma Alanları başta olmak üzere soykırımcı faşist rejim, saldırılarını aralıksız bir şekilde hem Özgürlük Gerillası'na hem de Kürdistan halkı ve gençliğine karşı sürdürmüştür. Kürdistan Özgürlük Gerillası, bu saldırılar karşısında kahramanca bir di-

anamlı ve sürecin ruhuna denk en doğru adımdır. Kürdistan gençliği, özgürlük gerillasını özgür yaşamın teminatı olarak görmektedir. Şu hususun hiçbir zaman unutulmaması gerekir ki Kürdistan Özgürlük Gerillası'nın büyütülmesi, Kürdistan Özgürlük Devrimi'nin zaferinin garanti altına alınmasıdır. Bu açıdan Kürdistan gençliği için gerilla safalarına katılmak artık bir tercih durumu değil, bir zorunluluk halini almıştır. Düşman tarafından uygulanmaya değerlerimize dönük yapılan saldırılar düşündüğünde bu sonucu çıkarmak gerekli ve esastır. Soykırımcı ve işgalci Türk özel savaş rejimi, 24 saat yaptığı ideolojik bombardımanlarla ve özel savaş medyasıyla gerillaya katılımların olmadığına dönük propaganda yapmaktadır. Bu şekilde var olan direniş düzeyini muğlaştırmaya çalışmakta ve halkımızın özgür yaşam umudu olan özgürlük gerillasına karşı umudu tahrip etmek istemektedir. Bu bakımdan yıl içerisinde Kürdistan gençliğinin toplu şekilde yaptığı katılımlar, Türk özel savaş rejiminin bu politikalarını yerle bir etmiştir.

Kürdistan gençliğinin her zaman temel kiblegahi Özgür Kürdistan dağları olmalıdır. Kürdistan özgür dağları, direnişin, mücadelenin ve kendini kapitalist modernitenin anlayışlarından arındırmanın esas mekanları olmaktadır. Yurtsever ve Apocu gençliğin kendini ifade edebileceği, kimliğini, gerçekliğini bulabileceği en kutsal mekanlar Kürdistan özgürlük dağlarıdır. Kürdistan Özgürlük Gerillası safalarında yer almak bu anlamda bir duruş sahibi olmaktır. Bu duruş sömürgeci sistemin kişiyi özüne yabancılaştırmasına karşıdır, bu duruş halkımız üzerinde uygulanan her türlü katliam ve soykırım politikalarına karşıdır, bu duruş kendi celladına aşık olan anlayışa karşıdır, yine bu duruş var olan bu zulüm sistemine karşı üç

maymunu oynayan kör, sağır ve dilsizlere karşıdır. Bu anlamda Önderliğimizin fiziki özgürlüğünün sağlanmasının ve Kürdistan'ın statü sahibi kılınmasının en temel yolu Kürdistan Özgürlük Gerillası'nı büyütme, bu açıdan Kürdistan gençliği, özgürlük gerillasını büyütme, temel bir görevi olarak bilmeli ve bu kutsal görevine her zaman ve mekanda sahip çıkmalıdır.

Bir bütün olarak ele alındığında 2024 yılının her açıdan mücadelemiz ve halkımız için mücadele ve direniş yılı olduğu görülmektedir. Yıl sonunda Apocu mücadelenin her zaman kazandıracağını Şehit Rojger ve Şehit Asya eylem tarzlarıyla göstermişlerdir. Bu açıdan Şehit Rojger ve Şehit Asya şahsında gelişen duruşu, Apocu gençlik hareketi olarak doğru sorgulamak, çözümlemek ve gerekli sonuçları kişiliğimizin, mücadelemizin temel dayanağı yapmamız gerekmektedir. Bu fedai eylem tarzı, hem askeri olarak hem de ideolojik olarak zir-

veyi ifade etmektedir. Askeri açıdan baktığımızda soykırımcı Türk faşizmi kendini NATO'nun ikinci büyük ordusu olarak nitelendirmekte ve savaş tekniğinin, istihbaratının propagandasını yapmaktadır. Apocu fedailer şahsında gerçekleştirilen bu eylem, özünde kendini dev gibi gösteren Türk özel savaş rejiminin ne kadar cüce olduğunu göstermiştir. Yine özel ve psikolojik savaş yöntemleriyle yaymaya çalıştıkları korku hegemonyası da paramparça edilmiştir. Dikkat edelim, bu eylemle sadece Kürt halkının, gençlerinin, çocuklarının kanına giren çeteler ve onun tekniği paramparça edilmiş, faşizmin yarattığı tüm özel ve psikolojik savaş konsepti de paramparça edilmiştir.

İdeolojik açıdan ele alındığında ise Apocu ideolojik gerçeklikle donanmış bir kişiliğin neleri yapabileceğini herkese göstermiştir. Bir Apocu kendini doğru eğitir ve örgütlerse yapamayacağı hiçbir şey yoktur. Önderliğimiz kendini doğru örgütleyen bir insanın atom bombasından daha etkili olabileceğini ifade etmektedir. Şehit Rojger ve Şehit Asya şahsında ispatlanan da bu gerçeklik olmaktadır. Bu açıdan Apocu gençlik hareketi için başarıyı sağlamak, ilk önce Apocu ideolojide kendini derinleştirmek ve geliştirmekten geçmektedir. Apocu fedailerin yolunda yürümek, onların yaşam, duruş ve çalışma tarzını kendine esas almakla mümkün olacaktır. Bu anlamda Apocu gençlik hareketi 2024 direniş ve mücadele yılından çıkarmış olduğu tecrübe ve bilinci, 2025 yılında zafere taşımayı bilmelidir. 2025 mücadele yılında Kürdistan gençliğine çok büyük görev ve sorumluluk düşmektedir. Bu temelde Kürdistan gençliği her açıdan görev ve sorumluluklarına sahip çıkmalıdır ve Önderliğin fiziki özgürlüğü sağlanıncaya kadar kesintisiz mücadeleyle durmalıdır.

ORTADOĞULU KİMLİĞİ VE PKK MÜCADELESİNİN EVRENSELLİĞE TEMEL KATKILARI -I-

■ ALİ HAYDAR KAYTAN

a- Ortadoğu'da Din Gerçeği İslâm'ın Demokratikleştirilme İhtiyacı

Kuşkusuz PKK öncülüğünde Özgürlük Mücadelemizin 40. yılını yaşıyor olmak hepimiz açısından oldukça gurur ve heyecan verici olmaktadır. Çünkü kırk yıllık kesintisiz bir parti öncülüğü, halk önderliği Kürdistan'da ilk defa yaşanmaktadır. Böyle bir öncülüğü yaratan Önderlik yürüyüşünün ise, 46. yılında bulunmaktadır. Her ne kadar bu kırk altı yılın yirmi yılı, İmralı işkence sistemi altında yaşamış olsa da Önder Apo büyük dehası, esnek ve yaratıcı zekâsıyla Önderlik yürüyüşünün kesintiye uğramasına izin vermemiştir. Dolayısıyla kırk altı yıllık kesintisiz Önderlik yürüyüşü Kürdistan tarihinde bir ilk olmaktadır. Kürdistan tarihi açısından ilk olduğu kadar tarihsel açıdan, yine bölgemiz ve dünya için de neredeyse yarım yüz yıla yaklaşan bu düzeyde bir Önderlik yürüyüşünün az bulunduğu, adeta ellerin parmak sayılarıyla ifade edildiği bir durumu ifade etmektedir. Yine, bu kırk altı yıllık kesintisiz Önderlik yürüyüşü ve kırk yıllık parti mücadelesi, Önder Apo'nun deyişiyle, “her anı sırat köprüsünden geçercesine, kızıl sac üzerinde yürürcesine gerçekleşmiş bir tarihsel yürüyüş” olmaktadır. Her anının büyük zorluklar, çaba, emek ve mücadeleyle geçtiği ve kazanıldığı tartışma götürmez bir gerçeklik durumundadır. Dolayısıyla söz konusu kırk altı yıllık Önderlik yürüyüşünün ve kırk yıllık parti mücadelesinin Kürdistan ve Kürt halkı açısından biriktirdiği değerler çok fazla ve tarihseldir. Adeta Kürdistan ve Kürt halkının en büyük hazinesi ve en temel güç kaynağı olmaktadır. Bu birikimin içerdiği zengin tecrübe, deneyim ve ders bunları özümseyip bu temelde yürümek isteyenler açısından her türlü mücadeleyi yürütmek ve özgür insanlık yürüyüşünde tarihi başarılar elde etmek açısından, son derece zengin ve yeterlidir.

Önderliksel doğuş ve partileşmeyle başlayan sürecin, Kürdistan ve Kürt halkı açısından bir milat olduğu, genelde kabul görmektedir. 70'lerin başında gerçekleşen Önderliksel doğuş ve bu doğuşun 70'lerin sonuna doğru partileşmesiyle Kürdistan'ın sömürgecilik ve soykırım altında ulusal yok oluşa giden tarihi durdurulmuş, özgürce var olma ve yaşama tarihi başlatılmıştır. Dolayısıyla PKK'nin 40. yılı Kürt halkı açısından 40. özgür yaşam yılı olma özelliği de taşımaktadır. Söz konusu kırk yıllık mücadele içerisinde Önderlik ve PKK'nin yürüttüğü çabalarla Kürt halkının yüzyıllarca özgür yaşaması için gerekli verileri ortaya çıkardığı ve sağlam bir özgür yaşam temeli attığı, inkâr edilemez düzeyde açık bir gerçektir. Burada Önder Apo'nun sıkça ifade ettiği bir gerçeğin altını daha çizmemiz, konuyu daha anlaşılır bir biçimde ifade ede-

bilmemiz açısından yararlı olacaktır. Bu söz konusu kuralın da, Kürdistanı olan her şeyin aynı zamanda evrensel olduğu, evrensel olanın da Kürdistanı olduğu gerçeğidir. Dolayısıyla kırk altı yıllık Önderlik yürüyüşü ve kırk yıllık PKK mücadelesiyle Kürdistan'ın ve Kürt halkının yarattığı, sağladığı özgürlükçü kazanımların hepsi, aslında evrensel bir nitelik ve değer de taşımaktadır. Sadece Kürt halkının, kadınlarının ve gençlerinin bir kazanımı değil, aynı zamanda tüm insanlığın, tüm ezilenlerin, tüm halkların, hatta tüm canlıların bir kazanımı olmaktadır.

Önder Apo öncülüğündeki PKK mücadelesiyle Kürdistan'da gerçekleştirilen aydınlanma bölgemiz Ortadoğu'yu, tüm dünyayı ve evreni daha çok aydınlatmakta ve anlaşılır hale getirmektedir. Kürt halkının sömürgeci-soykırımcı saldırılar altında yok oluşunu durdurarak, özgürce var olma ve gelişme sürecini başlatan ve onun sağlam temellerini atan, kırk yıllık PKK mücadelesi, insanlığın özgürlük yürüyüşüne hem düşünsel ve hem de pratik kazanımlar bakımından, tarihi öneme sahip temel katkılarda bulunmaktadır. Hiç kuşkusuz bu katkılar çoktur ve de çeşitlidir. Fakat biz burada esası oluşturan hem felsefi hem de politik kuram açısından çözümleyici olup, önümüzdeki süreci aydınlatan birkaç temel husus üzerinde durmak istiyoruz.

Maneviyat ve inanç

Elbette bunlardan bir tanesi ve belki de en önemlisi genelde maneviyat ve inanç, özel olarak ise, din gerçeği oluyor. Çünkü Ortadoğu denildiğinde çok açık bir biçimde din gerçeği aklı geliyor ve öne çıkıyor. Tarihsel olarak insanlığın yaratmış olduğu ve inanmış olduğu tüm dinlerin, Ortadoğu'da ortaya çıktığı, derinliğine yaşanıp başka alanlara da yayılmış olduğu biliniyor. Dolayısıyla düşünce gibi, yani yaşama bakış ve onu ele alış yöntemi gibi, yine toplum olma ve iktidar-devlet gerçeğini ortaya çıkartma gibi, devlet ve iktidar gerçeğine karşı demokratik toplum alternatifini ve çözümünü ifade etmek gibi din gerçeği de mutlaka doğru ele alınıp anlaşılmalı ve çözümlenerek doğru yaklaşım gösterilmeyi gerektiriyor. Peki, doğru olarak bu gerçeği nasıl ele alacağız? Din gerçeğine doğru devrimci yaklaşım nasıl olmalıdır? Onu nasıl anlamamız, çözümlerimiz ve ona nasıl bir yaklaşım göstermemiz gerekir? Elbette tüm bu sorulara cevap oluşturacak içerikte konuyu aydınlatmaya çalışmamız gerekmektedir.

Bilindiği gibi Avrupa aydınlanmasının doruğu olan Marksizm, ‘din afyondur’ diyerek iki kelimelik bir tanımlamayla işin içinden çıkmak istemiştir. Kuşkusuz bu yaklaşım insan ve toplum gerçeğine son derece tek yanlı, kaba materyalist, maddiyatçı bir yaklaşımı ifade ettiği kadar aynı zamanda son derece dar, kolaycı ve tepkisel bir yaklaşım olma özelliği de taşımaktadır. Daha çok dinin kaderciliğiyle avutularak, kolayca sö-

mürülür hale getirilen insan gerçeğine duyulan bir derin tepkiyi ifade etmektedir. Bu anlamda başta işçiler olmak üzere, tüm ezilenleri sömürüye açık tutan kadercı yapıdan kurtararak, son derece maddi bir güç haline gelmiş bulunan iktidar mücadelesini daha etkili yürütür, kendisini iktidara aday görür kılma anlamında belli bir değer ifade etse de, söz konusu yaklaşımın çok dar ve maddi olduğu, insan ve toplum gerçeğinin en azından yarısını ve belki de çok fazlasını ifade eden maneviyatını dikkate almadığı açık bir gerçektir. Marksist çizgi söz konusu yaklaşımla 19. yüzyılda Avrupa emekçilerini, 20. yüzyılda ise, başta Rusya olmak üzere Asya, Afrika ve dünyanın diğer alanlarındaki emekçi güçleri etkili bir iktidar mücadelesine sevk etmeyi bu temelde eğitip örgütleyerek eylemli kılmayı gerçekleştirmiş ve 1917 yılında gerçekleşen Ekim Rus Devrimiyle başlayan süreçte iktidar sahibi olmayı başarmış bulunsa da, yine 20. yüzyılın son çeyreğinden itibaren yaşanan gerçeklikler bize çok daha net olarak göstermiştir ki, söz konusu tek yanlılık ve bundan çıkan yarım tanımlamalar sonucunda büyük mücadelelerin ortaya çıkardığı dev kazanımları korumak, sürdürmek ve ilerletmek dahi mümkün olmamış, tersine dış etkenlerden öteye içteki bu çelişkileri nedeniyle ortaya çıkan kazanımlar çözülmek ve çökmek gibi bir durumu yaşamıştır. Yani böyle bir çizgiyi en keskin mücadeleye dönüştürerek büyük başarılar kazanılmış olsa bile, söz konusu başarıları devam ettirmek ve kazanımları korumak mümkün olmamıştır. Bu da daha çok, “Neden?” sorusunu sordurmuş, bu anlamda söz konusu düşünce ve eylem gücünün iç çelişkilerinin daha derinden ve doğru bir biçimde incelenerek, çözümlenmesini gündeme getirmiştir.

Önder Apo'nun reel sosyalizm gerçeğine baştan itibaren eleştirel bakışı ve böylesi gelişmeler ortaya çıktıkça da yoğunlaşarak ortaya çıkardığı çözümlerler, Marksizm'in iki kelimelik yaklaşımın son derece dar, kolaycı ve yanlış bir yaklaşım olduğunu görüp, 90'ların başından itibaren din konusuna yeni bir yaklaşımla, doğru devrimci yaklaşımı tanımlama ve geliştirme gücünü göstermiştir. Böyle hassas bir konuda cesaretle yeni adımlar atma ve yeni yaklaşımlar geliştirme gücünü göstermiştir. Böylece de ‘din afyondur’ denilip geçilemeyeceği, böyle bir yaklaşımla işin içinden çıkıp sorunun çözümlenemeyeceği, din gerçeğinin egemen güçlerin sömürü aracı olmaktan öteye, insanın ve toplumun manevi varlığıyla ilgili ve ilişkili olduğu, baskı ve sömürü sisteminden çok çok önceki tarihlerde ortaya çıkan ve toplumsal gelişmede yeri olan bir gerçekliği ifade ettiği, insan ve toplumun manevi yapısıyla bağlı bulunduğu gerçeği açığa çıkarılmıştır.

Her şey kökleri üzerinde yeşerir

Şimdi din konusu üzerinde aydın-

latıcı olacak birkaç görüş ifade edebilmek için öncelikle din ile Ortadoğu ilişkisi, yine bu temelde Ortadoğu ile toplumsal var olma arasındaki ilişkiyi, dolayısıyla Ortadoğululuk kimliğinin tarihsel bakımdan nasıl var olduğu ve neyi ifade ettiği hususu üzerinde kısaca durmamız gereklidir. Bu noktada öncelikle şunu ifade etmemiz açıklayıcı ve de yararlı olacaktır. İnsan türünün ne zaman, nerede ve nasıl var olduğu ve başlangıç düzeyinde ne tür gelişme evreleri yaşadığı hususlarında farklı görüşler, ifadeler, açıklamalar bulunsa da, bunlar tarihsel bilgilerin artması sonucunda giderek ortaklaşma düzeyinde bir süreç izlese de biz insan türünün toplumsallaşmasında Ortadoğu'nun, özellikle de Dicle ve Fırat havzasının belirleyici ve başat rol oynamış olduğunu bilmekteyiz. Yani insan türünün nerede, ne zaman, nasıl doğuş yaptığı, gelişmeler yaşadığı tartışılır olsa da nasıl ve nerede toplumsallaştığı tartışmasızdır. İnsan türünün toplumsal bir varlık haline geldiği mekânın Ortadoğu olduğu, merkezinde Dicle-Fırat havzasının bulunduğu, Nil havzasından İran'a ve Anadolu'ya doğru yayılan alanların böyle bir gelişmeye beşiklik ettiği, tartışmasız bir tarihsel gerçeklik olmaktadır. Bu bakımdan insan toplumsallaşmasının beşiğinin Ortadoğu olduğunu söylemek ve bunun da merkezinde Dicle-Fırat havzasının bulunduğunu ifade etmek bir gerçeği belirtmek olmaktadır.

Bu nedenle Önder Apo yürüttüğü mücadelenin temeline insanı, insan gerçeğini arama mücadelesini koymuştur. İnsanın köklerinin Ortadoğu'da ve Kürdistan'da saklı olduğu, dolayısıyla gerçek insanlığın ancak Ortadoğu'da aranıp bulunacağını, kendisinin ve PKK'nin de esas amacının böyle bir insanlık gerçeğini açığa çıkartmak ve günümüz dünyasına hakim kılmaya çalışmak olduğunu, net bir biçimde ifade etmiştir. “Her şey kökleri üzerinde yeşerir” demiştir. “Kaybedilen bir şey, kaybedilen yerde aranır ve bulunur” diye eklemiştir. Dolayısıyla özgür insanlığın da insanlık toplumsallaşmasının beşiği olan Ortadoğu'daki kökleri üzerinden yeşereceği ve gelişme sağlayacağını ortaya koymuştur. İktidarcı ve devletçi sistem altında tarihsel olarak kaybedilen insanlık değerlerinin, yine Kürdistan'da ve Ortadoğu'da yürütülecek özgür insanlık mücadelesiyle ortaya çıkarılabileceğini belirlemiştir.

Burada şu hususu eklemek de hatalı değil, hatta daha çok tamamlayıcı olacaktır. Toplumsallaşmanın beşiği Dicle-Fırat havzası, yani Ortadoğu bölgesi olduğu gibi iktidar ve devlet sisteminin doğduğu, geliştiği, kökleştiği, bütün dünyaya yayılım göstermek için kendine merkez yaptığı saha da aynı saha olmuştur. Yani Kürdistan ve Ortadoğu sahası, toplumsallığın beşiği olduğu kadar iktidar ve devlet gerçeğinin de beşiği olmaktadır. Tarihsel bakımdan başat olarak iktidar ve devlet gerçeğinin bu sahada yaşandığı, beş bin yılı aşan bir tarihsel sürece tekabül ettiği artık net bir biçimde bilinen bir ger-

çeklik olmaktadır. Bu bakımdan dinin toplumla ilişkisini doğru anlamak açısından, Ortadoğu tarihsel gerçeğine bakmak, irdelemek kadar din ile devlet ve iktidar ilişkisinin doğru ve yeterli anlaşılması açısından da Ortadoğu tarihine bakmak, son derece yararlı ve öğretici sonuçlar ortaya çıkarmaktadır.

İnsan sadece maddi bir varlık mıdır? Toplum sadece maddi bir olgu mudur?

Şimdi tam da işte bu noktada din-insan, din-toplum, din-iktidar ve devlet ilişkisi noktasına gelmiş oluyoruz. Bu noktada da öncelikle altını çizerek şunu belirtmemiz gerekiyor; din gerçeğini sadece iktidar ve devlet sistemiyle ilişkilendirmek, sanki onların yarattığı ve kullandığı bir olgu gibi görmek son derece yanlılgı ve yanlış bir görüş olmaktadır. Tam tersine tarihsel olarak iktidar ve devlet sistemi, tarihte var olmadığı dönemlerde bile çok değişik biçimlerde din, yani inanç gerçeği var olmuştur. Bu bakımdan da dini iktidar ve devletle özdeşleştirmek, sanki iktidar ve devlet güçleri ortaya çıkartmış ve kendi çıkarları doğrultusunda kullanmış gibi görmek son derece dar bir yaklaşım olduğu kadar, aynı zamanda hatalı ve yanlış bir yaklaşım da olmaktadır. Tersine din ve inanç gerçeğinin iktidar ve devlet sistemden çok çok önce var olduğu, iktidar ve devletten önce toplum ve insan gerçeğiyle bağlı bulunduğu son derece açık bir husustur. Kısaca, insanın ve toplumun maddi yapısından öteye manevi yapısıyla, varlığıyla, gerçeğiyle bağlı olan bir olgu olmaktadır.

İşte bu noktada insan ve toplum varlığının nasıl doğru tanımlanacağı sorusu ve konusu gündeme gelmektedir. ‘Din afyondur’ diyerek sorunu çözmek isteyen Marksizm'in insan ve toplum gerçeğini son derece kaba ve tek yanlı ele aldığı, sadece maddi yönüne baktığı, doğadaki, evrendeki maddi var oluşların bir benzeri gibi gördüğü, toplumun onun ötesinde farklı şeyler de ifade eden son derece esnek bir zekâyâ sahip duygusu, düşüncesi olan farklı bir doğayı da kendi içinde taşıdığı gerçeğinden uzak olduğu, tartışma götürmez bir husustur. Burada işte şu soru ortaya çıkmaktadır: İnsan sadece maddi bir varlık mıdır? Toplum sadece maddi bir olgu mudur? Dolayısıyla diğer maddi varlıklar için geçerli olan kurallar birebir ve aynı biçimde insan ve toplum gerçekliği için de geçerli olabilir mi? Nitekim ‘din afyondur’ diyerek sorunu çözmeye çalışan zihniyet insan ve toplumun varoluşu konusunda da böyle bir tek yanlılığı ve darlığı yaşamıştır. Sadece insan ve toplumun maddi yanına bakmış, onları bir maddi varlık olarak görmüş, dolayısıyla tüm maddeler için geçerli olan kuralları olduğu gibi insan ve toplum gerçeği için de uygulamak istemiş, ama insanın onun ötesindeki varlığını ve belki de insanı diğer varlıklardan ayıran temel özelliğini görmemiş, anlamamış ya da görmek ve anlamak istememiştir.

Kuşkusuz insan ve toplum da birer maddi varlıktır. Dolayısıyla tüm maddi varlıklar için geçerli olan kurallar ve özellikler insan ve toplum gerçeği için de bir anlamda geçerli olmaktadır. Fakat insan ve toplum gerçeğini sadece maddi varlık olarak görmek ona dar, tek yanlı ve yetersiz bir yaklaşım olmaktadır. Maddi varlık olduğu kadar ve hatta ondan daha fazla insan ve toplum gerçeğinin manevi varlık olma özelliği taşıdığı açık bir gerçektir. İnsanı ve toplumu manevi dünyasından kopartarak, manevi yanlarını görmeyerek ele almak onu temel varlığından kopartarak son derece daraltıp, tek yanlı ve anlaşılabilir hale getirmek olmaktadır. Bu açıdan da insan ve toplum gerçeğini doğru ve yeterli anlamak ve tanımlamak durumundayız. Yani onun maddi gerçekliğini görmek kadar manevi gerçekliğini de görmek, manevi dünyasını anlamak, diğer maddelerden farklı olarak insan ve toplum gerçeğini maddi ve manevi bütünlük içerisinde ele alıp değerlendirmek gerekmektedir.

Böyle bir değerlendirme insan-toplum-din ilişkisini daha doğru anlamayı, ele alıp değerlendirmeyi ortaya çıkarır. Çünkü sadece maddi varlık açısından bakıldığında gerçekten de din, insan ve toplum açısından çok fazla bir şey ifade etmemektedir. Ancak maneviyat açısından ele alıp baktığımızda insanlık açısından, birey ve toplum açısından dinin, inancın çok önemli olduğu, tarihsel gelişmede çok belirgin bir yere sahip bulunduğu, açıkça görülebilmektedir. İnsan açısından, giderek toplum açısından din, yani bir şeye inanmak, aslında insan ve toplum olarak var olmanın ve kimlik kazanmanın başlangıcı olmaktadır. Dahası böyle bir durum bir şeyleri anlamaya başlamanın, yani düşünür hale gelmenin de başlangıcını ifade etmekte, anlam ve düşünce gücünün gelişmesine çok güçlü bir hizmette bulunmaktadır. Tarihsel bilgiler dikkatle değerlendirilirse, insan toplulukları kendilerini dini inançlarıyla kimlik sahibi kılıp, varlık haline getirmişlerdir. Bir şeylere inanarak kendini ve kendi dışındaki dünyayı daha fazla tanı, anlar ve onlardan yararlanır hale gelmeyi başarmıştır. İnanç olgusu insanın düşüncesi yapısını geliştirdiği gibi, onun tüm zorluklar karşısında var olma, yaşama, kendini koruma, sürdürme gücünü kazandırmasında da rol oynamıştır. Yani inanç, birey ve toplumun anlam ve irade gücü kazanmasında temel rol oynayan bir etken olmuştur. Uzun tarihsel süreç içerisinde totemik dinler ya da inançlar olarak ifade edilen yapının insanlık açısından böyle bir değer taşıdığı, insan türünün toplumsallaşmasına ve bu temelde gelişimine hizmet ettiği bilinen bir gerçek olmaktadır.

Benzer durumu tek tanrılı semavi dinler açısından ifade etmek de mümkündür. Evet, tek tanrılı dinler, iktidar ve devlet güçleri tarafından, baskı ve sömürü aracı olarak kullanılmış, bu temelde din gerçeği çarpıtılarak, toplum daha kolay sömürülür hale getirilmiştir. İnsanlar kadenci kılınarak uyutulmuş, Marksizm'in ifade ettiği gibi bir biçimde 'afyonlaşmıştır'. Bunların hepsi tarihsel olarak yaşanan birer gerçekliği ifade etmektedir. Fakat tarihsel gerçeklik sadece bununla sınırlı değildir. Din, toplumlar tarihinde sadece böyle bir rol oynayan gerçeklik olmamaktadır. Aynı zamanda tek tanrılı dinler de insan düşüncesinin gelişiminde, dolayısıyla kültür ve ahlakının gelişiminde çok önemli bir hamle ifade ederek, aslında toplumsal gelişimin de çok güçlü bir aracı olarak rol oynamışlardır. Kuşkusuz iktidar ve devlet güçleri din zırhı ile de kendi-



lerini donatınca ezilenler, kadınlar, emekçiler, halklar karşısında çok daha büyük bir baskı gücü haline gelmişler, kendilerini ilahi güç gibi göstermişler, tanrının yeryüzüne inmiş gölgesi olarak tanımlamışlardır. Bu durum da köleciliği daha çok geliştirmiş, baskı ve sömürü gerçeğini, tarihsel olarak daha fazla derinleştirmiştir. Bu bir gerçektir ve açık anlaşılır bir husustur. Fakat dini sadece oynadığı ya da kendisine oynatılan bu rolle anlamak ve tanımlamak tersine insan bilincinin, düşüncesinin, ahlakının, kültürünün, dolayısıyla manevi dünyasının gelişimindeki çok büyük rolü görmemek insanın yarattığı bir olgu, insan ve toplum ihtiyacından doğan bir gerçeklik ve büyük bir ihtiyacın karşılayıcısı olarak ele almamak, onu son derece daraltmak ve tek yanlı kılmak olmaktadır. Burada şu sonuçları ifade edebiliriz; insan ve toplum manevi bir varlık olduğuna inançsız olamaz, güçlü bir inanç olarak ancak var olabilir. Maneviyat demek, son tahlilde inanç demektir. Diğer yandan insanın evreni tanıma konusunda bilinci var olan düzeyde kendisini yeterince anlamak açısından yetmemektedir. Böyle bir yetersizlik yaşadıkça bu durum insan ve toplum açısından ben kimim sorusunu hep gündemde tutacak, bu soru temelindeki arayışlar da din, mezhep olgularını, kısaca inanç gerçeğini hep öne çıkartıp canlı kılacaktır. Hem din ve inanç gerçeğine ve hem de bunun Ortadoğu'yla bağına işte bu temelde yaklaşmak gerekiyor.

Din ve inancı sadece iktidar ve devlet güçleri açısından oynadığı rolle ele alıp tanımlamamak, onun ötesinde de esas olarak insan ve toplumla bağını, ilişkisini görüp o temelde ele alarak tanımlamak ve anlamaya çalışmak da gerekir. Kuşkusuz bu durum iktidar ve devlet güçleri tarafından baskı ve sömürü aracı olarak kullanılması gerçeğini görmemek ya da hafife almak gibi bir sonuç doğurmaz. Bir yanlış anlama bu konuda olmamalıdır. Fakat din ve mezhep gerçeğini, genelde inancı sadece iktidar ve devlet güçlerinin yararlandığı gerçeklikler olarak ele alıp değerlendirmek, onu son derece daraltmak ve sınırlandırmak olmaktadır. Bu da kuşkusuz yanlışlı sonuçlar ortaya çıkartmaktadır. Mezhepleşmeleri de dinlerle birlikte ele

❖ Ortadoğu'da tarihsel olarak oluşmuş bir toplumsal kimlik vardır. Her ne kadar Ortadoğu toplumunun içerisinde yüzlerce dil, kültür, din, mezhep, etnik farklılıklar iç içe geçmiş olarak yaşıyorlarsa da, bunların tarih içerisinde oluşturdukları bir Ortadoğululuk kimliği söz konusudur. Söz konusu farklılıklar her düzeyde bölge genelinde iç içe bulunmaktadır. Bazı alanlarda bazı farklılıklar yoğunlaşmış olsa da genelde her farklılık bölge düzeyinde bir yaygınlığı, dolayısıyla dil, kültür, din, mezhep, toplumsal ayrılıkların iç içe yaşama durumu söz konusudur.

alıp değerlendirmek gerekiyor. Aslında eğer bir mezhepleşme var olan din ya da inancın mevcut durumu ifade etmedeki dogmatizmini ve darlığını aşma yönünde gelişiyorsa, dolayısıyla daha kapsayıcı ve genelleşmeyi içeren oluyorsa bu yeni bir gelişmedir, önemsenmelidir. Ama öyle değil de daha çok daraltıcı, sınırlandırıcı konumda kalıyorsa bu noktada daha fazla bölücü, toplumsal bakımdan zayıflatıcı rol oynar ki, böyle bir sonucun toplum yaşamındaki etkisi olumlu değil olumsuz, geliştirici değil geriletici olmaktadır.

Yüz binlerce ve milyonlarca yıla yayılan insan ve toplum gelişiminin tarihsel sürecini işte böyle bir bakış açısıyla ele alıp değerlendirmek, insan ve toplumun manevi yapısının nasıl geliştiğine bu çerçevede bakmak, günümüzdeki din olgusunu da böyle bir tarihsel bakış açısıyla değerlendiren çözümlemek son derece doğru ve gerekli olmaktadır. Bu noktada iktidar ve devlet güçlerinin elinde baskı ve sömürüyü daha fazla geliştirmek için kullanıma durumuna din ve mezheplerin, kısaca inancın bu biçimde rol oynatılmasına karşı çıkmak kadar onu insan ve toplum gerçeğiyle, gelişimiyle bağını görüp anlamak, bu noktada saygılı olup değer biçmek de kesinlikle gereklidir. Özellikle insanlığın inançsız, yani düşüncesiz olamayacağını bilerek bir inanç ve düşünce gerçekliği olan dini cepheden, toptan reddeden, kötüleyen değil de onu insan ve toplum yaşamının doğru anlaşılması ve çözümlenmesinin bir aracına dönüştürmek için çalışmak, büyük önem arz etmektedir. İşte bu noktada günümüzde devrimci-demokratik güçler açısından, demokratik-sosyalist, demokratik-komünist güçler açısından din gerçeğine, mezheplere, genelde inanca nasıl yaklaşılmalı sorusu öne çıkmaktadır. Kuşkusuz iktidar ve devlet güçleri, küresel kapitalist hegemonya dinleri

ve mezhepleri baskı ve sömürü aracı olarak çok kötü bir biçimde kullanma çabasını geliştirerek sürdürmektedir. Bu konuda her türlü yalana, dolana, mevcut teknik gelişmeyi de kullanarak başvurmak-tadır. Bu gerçeği doğru ele alıp anlayarak buna karşı etkili bir mücadele yürütmek elbette gereklidir. Fakat öyle bir etkili mücadele, din gerçeğini doğru anlamadan, din-insan, din-toplum ilişkisini doğru çözümlenmeden, 'din afyondur' gibi kestirmeci bir yaklaşımla ve onu tümenden reddederek kesinlikle sürdürülemez. Nitekim böyle bir yaklaşım ile yürütülen mücadele büyük kahramanlıklarla sürdürülüp, tarihi başarılar elde etmiş olsa da kendi içinde doğru bir anlayış düzeyi ortaya çıkarmadığı için de çözümlenememiş ve çökmekten kurtulamamıştır.

Reel sosyalizmin yaşadığı sonuca düşmemek, onu yaşamamak için yaşananlardan ders çıkartarak, en başta da din konusundaki yaklaşımı, anlayışı düzeltmek zorunlu olmaktadır. Nitekim reel sosyalizm çözümlenemeyen arayışında Önder Apo'nun ilk ele aldığı, değerlendirdiği konulardan birisi ve başta geleni din ve inanç gerçeği olmuştur. "Din Sorununa Devrimci Yaklaşım" başlıklı değerlendirmesinde bunu kapsamlı bir biçimde ortaya koyarak tüm devrimci sosyalistler açısından, Marksizm'in 'din afyondur' yaklaşımını çok çok aşan, düzelten, dolayısıyla evrensel özgürlük düşüncesine çok önemli ve tarihi katkıyı ifade eden bir düşünce gücünü ortaya koymuştur. Bu temelde daha sonraki süreçte geliştirdiği değerlendirmeleri ve en son "Demokratik Toplum Manifestosu"ndaki çözümlemeleriyle aslında sorunu çok büyük ölçüde aydınlatmış ve çözüme kavuşturmuştur. Din gerçeğini, inanç gerçeğine nasıl yaklaşılması gerektiğini, onun insan ve

toplum açısından ne anlam ifade ettiğini, baskı ve sömürüye nasıl alet edildiğini, böyle bir alet edilmekten nasıl kurtarılacağını, din ve inancın demokratik-komünal toplum gelişimine ve yaşamına nasıl hizmet eder hale getirileceğini tüm yönleriyle ortaya koymuştur. Tüm bu değerlendirmeler de Önder Apo'yu İslâm'ın demokratikleştirilmesi gerektiği sonucuna götürmüş, "Demokratik İslâm" çözümlemelerini ortaya çıkartmıştır.

Dinlerin hepsi iktidar ve devlet güçleri tarafından kullanılmaktadır

Kuşkusuz günümüzde insanlığı etkileyen, iktidar ve devlet güçleri tarafından kullanılan tek din Müslümanlık değildir. Yahudilik ve Hristiyanlık başta olmak üzere, yine birçok din ve inanç da benzer bir biçimde iktidar ve devlet güçleri tarafından kullanılmaktadır. Yine toplumlar üzerinde şu ya da bu düzeyde etkili olma konumlarını sürdürmektedirler. Bunların hepsi açısından bir demokratik değişim ve dönüşümü yaşama sorunu kesinlikle vardır. Aslında dinde demokratikleşme demek, din ve inancın iktidar ve devlet güçleri elinde baskı ve sömürü aracı olmaktan çıkartılarak, toplumsal gelişmeye ve demokratik komünalizme hizmet eder hale getirilmesi demektir. Böyle bir demokratikleşme sorunu tüm inançlar açısından kuşkusuz vardır. Fakat en çok ve en başta da Müslümanlık açısından var olduğu, özellikle de Ortadoğu ele alındığında İslâm'ın demokratikleştirilmesinin, demokratik toplum ve özgür insanlık gelişimi açısından büyük anlam ifade ettiği açık bir gerçek olmaktadır. Kuşkusuz Yahudiliğin de, yine Hristiyanlığın da benzer bir demokratikleşmeye ihtiyacı vardır. Nitekim kapitalist modernite sistemi en çok Yahudiliği ve Hristiyanlığı kullanarak

insanlığı baskı altına almakta, küresel düzeyde kendisini bir baskı ve sömürü gücü haline getirmektedir. Bu açıdan Yahudiliğin ve Hristiyanlığın demokratikleştirilmesi, özellikle küresel kapitalist hegemonyanın aşılmasında emperyalist baskı ve sömürü sisteminin yıkılmasında temel bir rol oynayacaktır.

Elbette benzer durum Müslümanlık açısından da geçerlidir. Özellikle iktidar ve devlet güçleri elinde tekçi, baskı ve sömürü gücü olarak kullanılan bir din olması itibarıyla İslâm'ın demokratikleştirilmesi, demokratik İslâm çözümlerinin geliştirilmesi, İslâm dininin iktidar ve devlet güçlerinin baskı ve sömürü aracı olmaktan çıkartılarak, tarihsel toplum gerçekliğiyle ve onun gelişimiyle buluşturulması tarihi bir önem arz etmektedir. Günümüzde hem ulus-devlet faşizmi, İslâm dinini baskı ve sömürü aracı olarak çok kötü bir biçimde kullanmakta, hem de bütün iktidarcı ve devletçi güçler, El-Kaide ve DAİŞ örneğinde görüldüğü gibi, 'radikal İslâm' diyerek, İslâm dinini güncel planda baskı, sömürü ve çatışmanın temel bir aracı haline getirmektedirler. Bütün bunların aşılması, İslâm dininin bu biçimde toplumlardan kopartılarak baskı ve sömürü aracı olarak toplumlara, ezilenlere karşı kullanılmasının ortadan kaldırılması, kuşkusuz tarihi bir önem sahip olduğu kadar güncel bir görev olma özelliği de taşımaktadır. Elbette sadece baskı ve sömürü aracı olarak kullanılmasını önlemek değil, doğru bir yaklaşımla demokratik toplum gelişimine hizmet ettirilmesi, demokratik konfederalizm çözümünde rol oynattırılması, İslâm'ın demokratikleştirilmesi, büyük önem arz etmektedir. Çünkü dikkat edilirse 3. Dünya Savaşı, İslâm aleminde odaklanmakta, savaşı yürüten iktidar ve devletçi güçler İslâm dinini, kendi çıkarları doğrultusunda kullanmaktadırlar.

Mevcut zemin aslında savaşı sona erdirecek alternatif bir çıkışın yapılabileceği zemin de olmaktadır. Dolayısıyla savaşa karşı barışı, kapitalist modernite sömürüsüne karşı demokratik modernite çözümüne, dolayısıyla küresel kapitalist hegemonyaya karşı demokratik özerkliğe dayalı demokratik konfederalizm çözümünü geliştirebilmek için dinin iktidar ve devlet güçleri elinde kullanılmasını önlemek kadar, böyle bir alternatif demokratik toplum çözümünü, demokratik ulus çözümünün geliştirilmesinde de rol oynar kılınması, önem ifade etmektedir. Bu açıdan Demokratik İslâm Kongresi'nin toplanması, bir örgütsel kurumlaşmaya kavuşturulması, bu noktada demokratik tartışmaların geliştirilmesi, tarihi bir adım olmuştur. Özellikle Önder Apo'nun Demokratik İslâm Kongresi'ne sunduğu görüşler gerçekten de İslâm'ın demokratikleştirilmesi açısından, temel ilkeleri kesinlikle ortaya koymaktadır. Tekçi ulus-devlet faşizminin İslâm dinini ve Hanefî mezhebini tekleştirerek tek baskı ve sömürü aracı olarak kılmasına karşı, İslâmi anlayışın toplumsal çoğulculukla birleştirilmesi, mevcut mezheplere saygı duyulur, demokratik ortamdaki kendilerini rahatça ifade eder, birbirleriyle demokratik çerçevede mücadele yürütür ve demokratik toplum gelişimine hizmet eder kılınması çok önemli olmaktadır.

Aynı zamanda savaşın sona erdirilip barışçıl bir ortamın, demokratik-siyasi mücadeleye dayalı olarak geliştirilmesinde, yine toplumsal ve siyasi sorunların çözümünün demokratik siyaset temelinde sağlanır kılınmasında dinin demokratikleştirilmesi, demokratik İslâm anlayışının geliştirilmesi, Demokratik İslâm Kon-

gresi'nin örgütlü kılınıp sürekli bir rol oynar hale getirilmesi tarihi önem arz etmektedir. Böyle bir durum ulus-devlet faşizminin ve kapitalist modernite güçlerinin İslâm dinini kendi baskı ve sömürü aracı olarak kullanılmasını engelleyeceği gibi, demokratik toplum çözümünün geliştirilmesinde, demokratik konfederalizm sisteminin oluşturulmasında, toplumların zihniyet ve siyaset bakımından yan yana demokratik birlik içerisinde yaşar kılınmasında da önemli rol oynaması, kesinlikle sağlanabilir. Bu anlamda mevcut 3. Dünya Savaşı'nda demokratik modernite çözümü temelinde alternatif bir çıkışı sağlayabilmek açısından İslâm'ın demokratikleştirilmesi, Demokratik İslâm Kongresi'nin zihniyet ve siyaset temelinde geliştirilmesi, iktidarcı ve devletçi İslâm'ın kaldırılarak, ilk çıkışında taşıdığı özellikler temelinde İslâm'ın toplumcu özelliklerinin ve karakterinin hakim kılınması esas olmaktadır. Bu konuda kırk altı yıllık Önderlik yürüyüşü ve kırk yıllık PKK mücadelesi hem düşünsel düzeyde önemli bir çözüm yaratmış, hem de politik pratik olarak güçlü örgütsel çözüm modelleri ortaya çıkartmıştır. Bütün bunlar aslında Kürdistan'daki zihniyet ve politika gelişiminin evrensele en temel katkısı konumundadır.

b- Demokratik Ortadoğu Konfederalizmi Projesi Temelinde Ortadoğu Çözümü

Hem toplumsal tarihin hem de iktidarcı-devletçi sistemin başat olarak yaşandığı tek bölge, dikkat edilirse Ortadoğu bölgesidir. Bu durum kendine özgü bir Ortadoğu yapılanması ve Ortadoğululuk kimliği ortaya çıkarmıştır. Günümüzde iç içe ve en karmaşık bir biçimde bütün farklılıklar, söz konusu Ortadoğu yapılanmasında mevcuttur. Dikkat edilirse bütün dinlerin, inançların doğup geliştiği yer, Ortadoğu'dur. En geniş din ve mezhep zenginliği, farklılığı günümüz Ortadoğu'sunda vardır. Yine diller ve kültürlerin en çok geliştiği, iç içe bir arada var olduğu saha Ortadoğu bölgesidir. Tarihsel olarak yüzlerce dil, kültür iç içe gelişmiş, bir arada var olmuştur. Adeta her türlü dil ve kültüre rastlanılmaktadır. Bir diller ve kültürler mozaiki durumundadır. Yine hiyerarşi, iktidarcı-devletçi sistem, kentleşme, şehirleşme, neolitik tarım-köy devrimi üzerinde onun yarattığı değerleri gasp etme temelinde Ortadoğu bölgesinde gelişmiştir. İktidar ve devlet sisteminin en çok derinleştiği, kökleştiği, sınıflaşmanın en katı bir biçimde ortaya çıkıp yaşandığı alan yine Ortadoğu bölgesi olmuştur. Bunlara son iki yüz yılda bir de Avrupa'nın kapitalist modernite sisteminin yansımaları eklenmiştir ki, adeta bıçakla doğru gibi Ortadoğu'nun bu iç içe geçmiş dil, kültür, din, mezhep yapılanmaları, ulus devletler halinde doğranmıştır. Gerçekten de günümüz Ortadoğu'sunun ne toplumsal yapısı, ne de iktidar ve devlet yapılanması, dünyanın başka herhangi bir alanına benzememektedir. Bir yanılla toplumsallık, tarihsel oluşumu temelinde çok derin ve güçlüdür, diğer yanılla iktidar ve devlet sistemi, başat olarak tüm özelliklerini bu bölgede güçlü bir biçimde ortaya çıkarmıştır.

Ortadoğu'nun üzerine çöken karabasan: Ulus-Devlet

Şimdi bütün bunları hiç dikkate almadan ve gözetmeden Avrupa'daki durumu esas alan bir ideolojik siyasi sistem, yani ulus-devlet yapılanması her bakımdan bu bölgeye dayatıl-

maktadır. 1. Dünya Savaşıyla bölge, kapitalist modernite sistemi tarafından gasp edilmiş, bu doğrultuda bölgenin tarihsel gerçekliği hiç dikkate alınmadan, bölgenin üzerine bir ulus-devlet karabasanı geçirilmeye çalışılmıştır. Bu temelde tarihsel olarak iç içe var olmuş ve gelişme sağlamış olan her türlü toplumsal değer, dil, kültür, din, mezhep toplulukları bölünüp paramparça edilmiştir. Bu biçimde on binlerce yıl içerisinde oluşmuş olan tüm etnik yapılar, toplumsal değerler, ulus-devlet faşist tekniği temelinde din, dil, kültür, egemenlik, siyasi yapılanma, vatan, millet, devlet bakımından tekleştirilmeye, yüz yıl içerisinde bütün tarihsel değerler vahşi bir soykırım saldırısıyla yok edilmeye, tarihten silinmeye çalışılmaktadır. Tarih boyunca oluşmuş insanlık renkleri birkaç renkte birleştirilerek, yok edilmek istenmektedir. Şimdi sözde iktidarcı ve devletçi sistemin daha önceki yüzyıllarda ortaya çıkardığı sorunları çözme iddiasıyla oluşturulan ve bölgeye dışardan dayatılan ulus-devlet faşizmi, sorunları çözmek bir yana tam tersine hem daha çok ağırlaştırmış, hem de daha fazla çoğaltmıştır. İktidarcı ve devletçi sistemin imparatorluk biçimleri, tarihsel geçmiş içerisinde bölgede çeşitli düzeylerde aslında denenmiştir; Sümer, Akad, Babil, Asur İmparatorluklarından Med sistemine, Mısır, Pers, Grek İmparatorluklarından Roma ve Bizans'a, oradan da Osmanlı ve Sani İmparatorluklarına kadar, yine çeşitli ad altındaki İslami imparatorluk yapılanmalarına kadar geçmiş tarihi içerisinde çok sayıda imparatorluk gelip geçmiş, belli dönemlerde bölge üzerinde bir hakimiyet sürmüşlerse de sorunları çözen, bölgenin toplumsallığıyla uyumlu olan bir yapı arz edememişler, dolayısıyla çökmekten ve tarihin çöp sepetine atılmaktan kurtulamamışlardır.

Şimdi bu denli iç içe geçmiş dil, kültür, inanç yapılanmaları üzerinde söz konusu imparatorlukların egemenlik sürdüremediği, çözüm olamadığı bir ortamda, çözüm diye bölgeye celvelle sınırlar çizen bir ulus-devlet gabaveti bölgeye dayatılmakta, adeta tavuğu yolduktan sonra Nasrettin Hoca'nın, 'yeni bir kuşa benzedin' demesi gibi bir kuşa benzedin denerek, Ortadoğu bölgesi yönetilmek, kapitalist modernite sisteminin bir parçası olarak tutulmak istenmektedir. Çeşitli renklerde ve tonlarda geliştirilen imparatorlukların çözüm olamadığı bir bölgede söz konusu faşist ulus-devlet diktatörlüklerinin çözüm olması, barışı ve demokrasiyi sağlaması elbette ki mümkün değildir. Nitekim dikkat edilirse kapitalist modernite sisteminin zorunlu bir uzlaşmayla kendine bağlı bir biçimde geliştirmeye ve bölgedeki işlerini onunla yürütmeye çalıştığı TC sistemi, kendi sınırları içerisinde ve bölgesel düzeyde toplumlar açısından böyle bir rol oynayamadığı gibi, tersine kendisini var eden ve bugüne getiren kapitalist modernite sisteminin çıkarlarını savunmak açısından da yeterli ve etkili bir duruş sergileyememiş, dolayısıyla bir çözüm gücü haline kendisini getirememiştir. Değil çözüm olmak, bölgesel düzeyde kendini var eden sistem açısından da en temel sorun olmaktan öteye gidememiştir.

Benzer bir biçimde bölgenin doğusunda İran, Pakistan, Afganistan, Kafkasya gibi alanlarda yaşanan gelişmeler de ortadadır. Hepsinin de kendisini var eden kapitalist modernite sistemi açısından ciddi sorunlar yarattığı, ağır bir çelişki ve çatışma etkeni konumu olmaktan öteye gidemediği ortadadır. Kafkasya hep bir savaş ve çatışma alanıdır,

Pakistan, Afganistan gibi sahalar iç toplumsal yapıları açısından ciddi sorunlar oluşturduğu gibi oralardaki ulus-devlet diktatörlükleri, kendilerini var eden sistem açısından da ne kadar ciddi sorun oldukları göz önündedir. En istikrarlı gibi görülen ya da gösterilmeye çalışılan İran'ın durumu da ortadadır. Şahlık sistemi altında belli bir çözüm modeli geliştirmeye çalışmışsa da sistem bundan sonuç alamamış, arkasından gelen İran İslâm Devleti sistemi bölge için olduğu kadar küresel kapitalist modernite sistemi açısından en temel sorun oluşturan bir konumu arz etmiştir. Öyle ki yıllardır şer-i eksen diyerek kapitalist modernite sistemini yürüten güçler saldırı yürütmekte, söz konusu sorunu çözmeye çalışmakta, ancak herhangi bir çözüm gücü ortaya çıkartamamaktadır.

Yine 22 ulus-devletçiğe bölünen Arap aleminin durumu gözler önündedir. Krallıklarla sonuç alamayan kapitalist modernite sistemi, Nasırcılık ve BAASçılık ile Arap milliyetçiliğini geliştirip bir kurtarıcı gibi Arap toplumuna dayatmaya çalışmışsa da kısa sürede onların da maskesi düşmüş, Arap toplumu kendisine yabancı olan bu dıştan dayatmalı kapitalist modernite sistemini, onun ortaya çıkardığı bölge gerçeğini, Arap toplumunu ikinci sınıf sayma durumunu ve mevcut ulus-devletçikleri kabul etmemiştir. Şimdi nasıl ki 1. Dünya Savaşı'nın temel bir etkeni Arap sahasının ele geçirilmesi ve bölüşülmesiye, yüz yıl sonra 3. Dünya Savaşı'nın da temel bir etkeni yine Arap sahasının paylaşılması ve ele geçirilmesi olmaktadır. Demek ki yüz yıl önce başlayan savaş iki yüz yıldır Avrupa kapitalist modernitesinin Arap sahası üzerindeki yönelimi herhangi bir değişiklik ve gelişme ortaya çıkarmamıştır. Aynı çelişki ve çatışma durumu devam etmekte, böyle bir parçalanma ve savaşı içerisinde özellikle enerji kaynaklarının sömürüsü temelinde bazı kapitalist tekeller kâr ederken, Arap toplumu, Arabistan'daki halklar, gençler, kadınlar, emekçiler ise ağır bir baskı, sömürü, katliam altında tarihin en zor dönemini yaşamaktadırlar. O nedenle yüz yıldır dayatılmaya çalışılan bu ulus-devlet sistemini ve bölgede ikinci sınıf toplum sayılma durumunu, Arap halkı kabul etmemekte, buna karşı direnmektedir. Günümüzde de en cesur ve fedakâr bir savaşı içerisinde girmekten geri durmamaktadır.

Günümüz dünyasında dıştan dayatılan mevcut sistemi kabul etmeyen, bunun değiştirilip, değişime dönüşüme uğratılması için en cesur ve fedakâr mücadeleyi yürüten, bu mücadelenin istediği bedeli ödeme fedakârlığını gösteren en temel güçlerden bir tanesi Arap toplumu, Arap halkı, Arap kabile ve aşiretleri olmaktadır. Tarihin en kadim toplumlarından olan Arap toplumunun mevcut kapitalist modernite sisteminin dayatmalarını kabul etmesi ve onunla uyumlu hale gelmesi mümkün değildir. Ya sonuna kadar direnecek ve bu sistemi yıkacak, değiştirecektir ya da yok olacaktır. Tarihsel olarak oluşmuş Arap toplumsallığı yok edilmeden, küresel kapitalist modernite sisteminin kendisini, Arabistan'a ve Arap toplumuna kabul ettirmesi mümkün değildir.

Arap toplumu gibi son yüzyılda Ortadoğu'ya yönelik kapitalist modernite dayatmalarını kabul etmeyen ve yüz yıldır en büyük cesaret ve fedakârlığı göstererek direnen bir toplum da Kürdistan toplumdur. Nitekim kapitalist modernite sisteminin Kürdistan'a dayatmalarının, Arap sahasına gerçekleştirdiği dayatmalardan çok daha ağır olduğu

bilinmektedir. Kürdistan'ın bölünüp parçalanmasından da öteye, Kürt varlığı inkâr edilip, yok sayılarak onu yok edecek bir soykırım sistemi yüz yıldır inşa edilmiş ve uygulanmaya konmuştur. Ancak baştan itibaren Kürt toplumu söz konusu bölünüp parçalanmayı ve inkâr-imha sistemi altına alınmayı reddetmiş, buna karşı dört parça Kürdistan'daki halk çeşitli örgütlenmeler altında geçtiğimiz yüz yıl boyunca, sürekli bir direniş göstermiştir. Hem 1. ve 2. Dünya Savaşları arasında Bakur, Rojhilat, Başur Kurdistan parçaları çok yönlü bir direniş içinde olmuş, hem de 2. Dünya Savaşından günümüze kadar giderek daha fazla bütünleşen, demokratik içerik kazanan, özgürlükçü çizgiyi derinleştiren bir ulusal demokratik özgürlük direnişi haline, kendini getirmeyi başarmıştır. PKK öncülüğü işte söz konusu Kürt direnişinin son kırk-kırk beş yılına damgasını vuran, parça parça olan direnişleri bir parti öncülüğündeki Özgürlük Hareketinde birleştiren, yine amaçta, yöntemde dağınık, parçalı, dar, net olmayan yaklaşımları, bilimsel ifadeye kavuşturup somutlaştırmayı başarmış, günümüzde Kürt özgürlüğünü, bölge ve dünya gündemine tümüyle yattığı gibi, 3. Dünya Savaşında bölge halklarını ve insanlığı özgürlük ve demokrasi çizgisinde çıkartmayı hedefleyen en iddialı alternatif bir demokratik halk hareketi haline kendini getirmeyi de başarmıştır. Kısaca kapitalist modernite sisteminin, Kürdistan'a dayattığı dört başı mamur soykırımcılığın da sonuç vermediği, başarı elde edemediği, savaş, kan, gözyaşı içerisinde egemen güçler daha çok sömürü sağlamış olsalar da halkların daha çok ezildiği, zarar gördüğü, istikrarsız bir çelişkili ve çatışmalı durum hep süregelmiştir.

Dikkat edilirse, kapitalist modernite sisteminin TC'den sonra, ikinci hamlesi olarak 2. Dünya Savaşı ardından geliştirdiği, Yahudi İsrail Devletçisi de hem bölge gerçeği için, hem de kendisini var eden kapitalist modernite sistemi açısından bir çözüm gücü olmaktan uzaktır. Her ne kadar bölge değerlerini bir yanılla dikkate almaya ve ona göre kendini var etmeye çalışsa da dar, milliyetçi, hükümrân yaklaşımıyla bölge toplumları açısından örnek oluşturan, uyum geliştiren bir güç olmaktan çok, Arap-İsrail çatışmasında da görüldüğü gibi, Hristiyan-Yahudi-İslâm çatışmalarını da hep canlı tutarak bölgede sürekli bir çelişki ve çatışma etkeni olmaktadır. Diğer yandan kendisini var eden kapitalist modernite sistemi açısından da aslında bir çözüm değildir. Belki bir Truva atı gibi Ortadoğu'nun bağına sokulmuş, herkesle çelişki ve çatışma içine sokularak, kriz ve kaos içerisinde Ortadoğu bölgesi bu gücün yarattığı ortama dayanılarak yönetilmeye çalışılmıştır. Eğer çözüm bu ise, İsrail Devletçisi TC gibi belli bir rol oynamıştır denebilir. Ancak bunun kalıcı bir çözüm olmadığı, bölgede istikrar yaratmadığı, çelişkili ve çatışmalı durumu giderek daha çok derinleştirdiği, bu durumun da sistemi çöküşe götüreceği açık bir gerçektir. Eğer gerçekten mevcut soykırım ve savaşa yol açan nedenler ve sorunlar çözüme götürülmezse, bunları çözecek bir alternatif geliştirilmezse mevcut kriz ve kaos daha çok derinleşecek, bu da İslâmiyet'in "kıyamet" dediği gibi bir çöküş sürecini gündeme getirebilecektir.

3. Dünya Savaşı mevcut kriz, kaos ve soykırımcı saldırıları daha çok artırmaktadır

Aslında yüz yıl önce sosyalist güç-

lerin, “ya sosyalizm ya barbarlık ve çöküş” biçimindeki tanımlamaları yüz yıl sonra bakıldığında çok da hatalı bir değerlendirme olmadığı görülmektedir. Nitekim Sosyalizmin yeterince başarılı olamama ve alternatif geliştirememesi sonucunda günümüzde yaşanan kriz, kaos ve çatışma durumu ortaya çıkmıştır. Eğer Ekim Rus Devrimi gerçekten iktidarcı-devletçi sistemi aşarak yeni bir alternatif olmayı başarsaydı, kapitalist modernite sistemini aşıp, dünyayı demokratik komünalizm temelinde yeni bir toplumsallığa, ekonomik, sosyal, siyasi, güvenlik bakımından yeni bir demokratik toplum yaşamına, dünya demokratik konfederalizmine götürebilseydi, elbette geçtiğimiz yüz yıl içerisindeki bu savaşlar, bu kadar çelişki-çatışma, soykırımlar, on milyonlarca verilen kayıp, acı, gözyaşı yaşanmayacak, bugünkü 3. Dünya Savaşı ortaya çıkmayacak, insanlık kapitalist modernite kanserinin yok ediciliğini, tehdidini yaşamayacak ve geleceğe bu denli belirsiz bakmayacaktı. Ancak reel sosyalizmin başarısızlıkları ve giderek çözülüşü, kapitalist modernite sistemine kriz, kaos ve çatışma durumunu bu denli derinleştirme, geliştirme, kanserleşmeyi artırma imkanı ve fırsatı verdi. Bu da son otuz yıllı yakın süre içerisinde 3. Dünya Savaşı denen bir çatışmalı durumla kendini devam ettiriyor. Dikkat edilirse ne kapitalist modernite öncesi çok çeşitli imparatorluk biçimindeki iktidarcı-devletçi sistemler, Ortadoğu gerçeğine uygun birer siyasi yönetim olabilmişler, ne de son yüz yılın kapitalist modernite dayatması bölgede herhangi bir çözüm yaratabilmiştir. Çözüm yaratamadığı gibi iktidarcı-devletçi sistemin çöküşünü derinleştiren, kapitalist modernite sisteminin kriz ve kaosunu arttırarak çöküşe doğru götüren bir gelişmenin de yaratıcısı olmuştur.

İktidar ve devlet sistemi, onun kapitalist modernite versiyonu çözüm üretmediği için son otuz yıldır yaşadığımız 3. Dünya Savaşı gerçeği ortaya çıkmıştır. Geçen yüz yıl içerisinde Ermeni, Asuri, Rum soykırımları, yine Kürt soykırımı, Arap toplumunun bu kadar aşağılanıp parçalanarak baskı ve sömürü altına alınması, TC ve İran sınırları içerisindeki halkların, emekçilerin bu kadar ağır faşist diktatörlükler altında baskı ve sömürüye tabi tutulması yaşandığı gibi, bunların yol açtığı 3. Dünya Savaşı da bölgeyi bu durumdan çıkartacak herhangi bir çözümü vaat etmemektedir. İktidarcı-devletçi sistemin ve kapitalist modernite sisteminin yol açtığı soykırım ve 3. Dünya Savaşı bir çözüm üretmediği gibi mevcut kriz, kaos ve soykırımcı saldırıları daha çok artırmaktadır. Dikkat edilirse kapitalist modernite sisteminin genel kriz ve kaosunu 1. ve 2. Dünya Savaşları çözememiş, aşamamış, savaş aralarında geliştirilen liberal yaklaşımlar herhangi bir çözüm gücü olmamış, bütün bunlar çözülün diye, otuz yıldır devam eden 3. Dünya Savaşını ortaya çıkartmıştır. Ancak 3. Dünya Savaşı da kendinden öncekiler gibi kriz-kaos ve çözümsüzlüğü derinleştirmekten öteye bir sonuç vermemektedir. Bu kadar uzun süreye yayılmış olmasına Irak’tan başlayıp, Afganistan’dan Kuzey Afrika’ya, oradan Suriye ve Türkiye’ye kadar yayılmasına rağmen ve yine bazı ulus-devlet diktatörlükleri yıkılmış olmasına rağmen, yerlerine yeniyi inşa etme, kapitalist modernite sisteminin ortaya çıkardığı sorunları çözme, dolayısıyla bölgeyi ve insanlığı mevcut savaştan çıkarma gibi bir sonuç vermemektedir. En fazla yapabildiği krizi, kaosu ve çatışmayı daha çok derinleştirmek,

yaymak, kriz ve kaos içerisinde halkların ve enerji kaynaklarının daha fazla sömürüsüne yol açmak olmaktadır. Söz konusu baskı ve sömürünün kriz ve kaos yönetimi yaşanmaktadır. Ya da kriz ve kaos yönetimi altında söz konusu sömürü düzeni daha çok derinleştirilip devam edilmeye çalışılmaktadır.

Demokratik Özerklik ve Demokratik Konfederalizm

İşte Önder Apo’nun Savunmalarda geliştirdiği ve sistemleştirdiği “Demokratik Ortadoğu Konfederalizmi” projesi, tarihsel olarak iktidarcı ve devletçi sistemin ve kapitalist modernite düzeninin ortaya çıkardığı, ama çözüm bulamadığı sorunlara çözüm bulmak, dolayısıyla hem iktidarcı-devletçi sistemin hem de onun son kapitalist modernite versiyonunun alternatifi olmak üzere geliştirilmiş bir çözüm projesi olmaktadır. Söz konusu çözüm projesinin esası demokratik konfederalizm ve demokratik özerklik olarak tanımlanmaktadır. Demokratik özerliğe dayalı demokratik konfederalizm çözümü olarak da ifade edilebilir. Bunun ulusal düzeyde ifadelendirilmesi demokratik ulus çözümü olmaktadır. Demokratik konfederalizm dar anlamda demokratik ulus çözümü’nün siyasi bölümü olarak da tanımlanmaktadır. Demokratik özerklik az çok, küçük büyük denilmeden her farklılığı hiçbir engel ve baskıyla karşılaşmadan, kendisini özgürce örgütlemesi ve yönetmesi anlamına gelmektedir. Demokratik konfederalizm ise farklı özerk yapıların demokratik birliği anlamına gelmektedir. Dolayısıyla bu birlik Kürdistan’da oldu mu buna “Kürdistan Demokratik Konfederalizmi” denmektedir. Benzer bir biçimde Ortadoğu bölgesi için olursa “Demokratik Ortadoğu Konfederalizmi”, dünya genelinde şekillendiğinde de “Dünya Demokratik Konfederalizmi” olarak ifadesini bulmaktadır.

Demokratik özerkliğin ve demokratik konfederalizmin olabilmesi için dayanağın devlet değil toplum olması şarttır. Yani demokratik özerklik ve demokratik konfederalizm bir devlet biçimi ya da devletin bir başka adı altında ve farklı bir biçimde şekillendirilmesi kesinlikle değildir. Tersine devletten kopulması, devlet dışında toplumun kendi ölçü ve özelliklerine kendisini örgütlemesi ve yönetmesi anlamına gelmektedir. Dolayısıyla farklılıklardan kasıt, farklı devletler değil, toplum içerisinde farklı yapılarıdır. Farklı din ve mezhep yapıları, farklı dil ve kültür yapıları, farklı cins yapıları (kadın-erkek), farklı sınıf yapıları gibi toplumsal farklılıkları içermektedir. Yani demokratik özerklik ve demokratik konfederalizmin, bunlara dayalı demokratik ulus çözümünün, üç temel ilkesi vardır diyebiliriz. Birincisi: devlete değil topluma dayanması. Devlet dışı bir toplumsal örgütlülüğün ifade etmesidir. İkincisi: toplum içindeki tüm farklılıkların hiçbir engelle karşılaşmadan, kendilerini özgürce örgütleyip yönetmesidir. Üçüncüsü: her türlü demokratik özerkliklerin, kendilerini özgürce katıldıkları, demokratik konfederalizm birliğinde temsil edebilmelidirler. Yani farklılıkların kendilerini özgürce örgütlemeleri, toplumsal farklılıkları ayırmaya, bu temelde toplumları daha çok bölüp parçalamaya değil, özgünlüklerini ve farklılıklarını esas almak, korumak, o farklılıklarıyla birlikte katılmak temelinde bir birlik oluşturmalarıdır. Demokratik çerçevede daha üstte bir araya gelip birlikte yaşamayı, öngörmelerini ifade etmektedir.

Dikkat edilirse böyle bir çözüm projesi, Ortadoğu genelinde tarihsel

olarak oluşmuş, iktidarcı-devletçi sistem ve kapitalist modernite düzeni tarafından var edilmiş ve daha da derinleştirilmiş olan tüm sorunları çözmek, tüm toplumsal farklılıkların özgür, eşit katıldıkları demokratik bir sistemi yaratmak açısından temel çözüm olmaktadır. Bir kere devletçi sistemin ne imparatorluklar biçimi ne de kapitalist modernitenin ulus devlet biçimi çözüm üretmemiştir. Dahası sorun yaratmış ve var olan sorunları daha çok ağırlaştırmıştır. Kısaca, devlet çözüm üreten değil tam tersine sorun yaratan ve derinleştiren olmaktadır. Bu en somut bir biçimde Kürt sorununun çözüm mücadelesinde kendisini ortaya çıkartmıştır. Önder Apo ve PKK ulus-devlet çözümü yönünde her türlü çabayı harcayıp, mücadeleyi geliştirmesine rağmen, dikkat edilirse, Kürt sorununun ulus-devlet çözümü gerçekleşmemiştir. Zaten PKK dışında KDP-YNK gibi önderliklerin esasında böyle bir çözüm duruşları da söz konusu değildir. Onlar mevcut düzenin, iktidar ve devlet düzeninin, kapitalist modernite sisteminin kendilerine ne veriyorsa onları esas alıp o temelde yaşamaktan öteye herhangi bir anlamları ve değerleri, yine arayışları zaten söz konusu değildir. Bu konuda dünyanın diğer alanlarında geçtiğimiz yüzyıl içerisinde yaşanmış ulus-devlet çözüm modellerine benzer bir çözümü en çok örgütleyen, mücadeleye dönüştüren ve geliştiren güç olarak PKK ortaya çıkmış, ama her türlü cesaret ve fedakârlık göstermesine, politik esnekliğe başvurmamasına, sistemin çözümünün önünü açmasına rağmen dikkat edilirse çözüm değil tersine PKK’ye yirmi yıldır sürdürülen uluslararası komplo dayatılmıştır.

Uluslararası komplo PKK’nin Kürt sorununun çözümü dayatmasına karşı çözümsüzlüğün ve ona saldırısı olmaktadır. O halde Kürt ulusal sorununda ulus-devlet çözümünün önü kapalıdır. Kürdistan gerçeğinde bu net bir biçimde ortaya çıkmıştır. Peki, ulus-devlet projesinin çözüm üretmediği sadece Kürdistan’da mı ortaya çıkmıştır? Kürdistan dışındaki alanlarda gerçekten de ulus-devlet çözümleri sonuç vermiş midir? Hayır, kısmı ve geçici bir süre sonuç veriyormuş gibi görünse de, aslında 20. yüzyılda yaşanan ulusal kurtuluş hareketlerinin bugün ulaştıkları sonuçlara baktığımızda hiç birisi de çözüm üretmemiştir. Aslında hepsi de iktidarcı-devletçi sistemin ve kapitalist modernite düzeninin bir parçası ve ucu konumundadır. Ulus-devlet diktatörlüğünün altında toplumlar inim inim inlemektedirler. Ortada ne ciddi ve dikkate alınacak bir özgürlük vardır, ne bağımsızlık vardır, ne de farklılıkların özgürce kendilerini örgütleyip, eşitçe katıldıkları bir demokrasi vardır. Tam tersine ulus-devlet diktatörlükleri her yerde hüküm sürmektedir ki, aslında hepsi de faşizm demektir. Yani bazılarının baskı ve terör uygulaması öne çıkıyor, bunların gözle görülen faşist diktatörlükleri oluyorlar, bazıları gelişikleri az olduğu için ya da bazı dönemlerde o denli baskı, terör uygulamayabiliyorlar. Buna bakılarak orada da faşizm yoktur denilemez. Ulus-devlet diktatörlüğü demek özünde faşist diktatörlük demekdir. Hepsinin karakteri öz olarak aynıdır. Dolayısıyla Kürt sorunundaki çözümsüzlük, bütün sorunlardaki çözümsüzlüktür. Kürt sorununa çözüm üretmeyen ulus-devletçilik hiçbir yerde çözüm olamamıştır. Kürdistanlı olan evrenseldir de! Bir kere daha Kürt sorununun çözümü için aranan çözüm modellerinin aslında sadece Kürt sorunu için değil, başta kadın özgürlük sorunu olmak üzere diğer

bütün sorunlar için de bir çözüm modeli olduğu, sadece Kürdistan’da değil Ortadoğu’nun ve dünyanın diğer alanları açısından da gerçek anlamda sorunların çözüm projesi olduğu açığa çıkmaktadır.

Nitekim Önder Apo’nun geliştirdiği demokratik özerklik, demokratik konfederalizm ve demokratik ulus çözüm projeleri bugün başta Arap sahası olmak üzere Ortadoğu’nun farklı alanlarında tartışıldığı gibi, başta Latin Amerika ve Avrupa olmak üzere, dünyanın dört bir yanında da incelenen, değer verilen, tartışılan bir çözüm modeli olmaktadır. Demokratik ulus çözümünü ifade eden demokratik özerklik ve demokratik konfederalizm dikkat edilirse, Ortadoğu’daki tüm sorunlara çözüm getiren bir model olabilmektedir. Bir defa sorunları var eden ve ağırlaştıran iktidarcı-devletçi sistem ve kapitalist modernite düzeni olmaktadır ki, onlardan kopuk topluma dayalı bir sistem geliştirmek sorunların kaynağından kopmuş olmak, dolayısıyla kendisini çözüm alanına taşımış olmak anlamına gelmektedir. Diğer yandan bu kadar dinsel, mezhepsel, etnik, din, kültür farklılıklarının iç içe yaşandığı, yine toplumsal farklılıkların, cins çelişkinin, gençlik, emekçi kesimlerin bu denli ayrıştığı, sınıf ve kesim farklılıkların olduğu bir yapıda en gerçekçi çözüm her farklılığın kendisini özgürce örgütleyip yönetebildiği bir çözümdür. Yani demokratik özerkliliktir. Dolayısıyla demokratik özerklik herkese özgürlük getirmektedir. Demokratik konfederalizm ise mevcut ulus devletlerin biçakla keser gibi aynı yapıları ortadan bölmesine karşın, ulus-devlet sınırları içine alarak, iç içe geçmiş toplumsal yapıları bölmek yerine, demokratik konfederalizm birliği içerisinde birleştirmeyi ifade etmektedir.

Ortadoğululuk kimliği

Ortadoğu’da tarihsel olarak oluşmuş bir toplumsal kimlik vardır. Her ne kadar Ortadoğu toplumunun içerisinde yüzlerce dil, kültür, din, mezhep, etnik farklılıklar iç içe geçmiş olarak yaşıyorlarsa da, bunların tarih içerisinde oluşturdıkları bir Ortadoğululuk kimliği söz konusudur. Söz konusu farklılıklar her düzeyde bölge genelinde iç içe bulunmaktadır. Bazı alanlarda bazı farklılıklar yoğunlaşmış olsa da genelde her farklılık bölge düzeyinde bir yaygınlığı, dolayısıyla dil, kültür, din, mezhep, toplumsal ayrılıkların iç içe yaşama durumu söz konusudur. Bu nedenle bölge düzeyinde birlik oluşturmaman, tam tersine kapitalist modernite sisteminin dayattığı ulus-devlet çözümü gibi bölge gücünü parçalayıcı olan anlayış ve modeller çözüm üreten değil, tam tersine var olan farklılıkları da kendi içinde parçalayarak daha çok bölen, çelişki ve çatışma yaratarak sorun doğuran bir özellik taşımaktadır. Dikkat edilirse Ortadoğu’daki çözüm gerçekten de yerel değildir, bölgeseldir. Yerele dayalı her türlü çözüm, ister devlet adına ister toplum adına olsun sonuç vermez, tam tersine daha çok çelişki, çatışma ve sorun yaratır.

Diğer yandan her farklılığın kendisini özgürce örgütleyip yönetemediği bir sistemde kesinlikle devlet doğar, baskı ve sömürü ortaya çıkar, orada özgürlük ve demokrasi olmaz. O halde net bir biçimde ortaya çıkıyor ki çözüm demokratik ulusun demokratik özerliğe dayalı demokratik konfederalizm sistemidir. Bu devlete değil topluma dayanır, yerel değil bölge düzeyinde birliği esas alır, inkârcı, baskıcı, egemen olan, asimilasyoncu ve soykırımcı değil tam tersine her farklılığın özgürce ken-

disini örgütleyip, kendi kendini yönettiği, demokratik konfederalizm yönetimine özgürce katıldığı bir sistemi ifade eder. Böyle bir zihniyet ve siyaset dikkat edilirse Ortadoğu’nun tüm sorunlarına bir anda olmasa bile, yine önemli bir çaba ve mücadele istese de giderek çözüm getirecek düzeydedir. Dinsel ve mezhepsel sorunları hızla çözüme götürebilir. Tarihsel olarak oluşmuş kaygılar, korkular, endişeler söz konusudur. Çünkü ağır katliamlar, imha fetvalarına dayalı saldırılar yaşanmıştır. Çeşitli güvensizlikler oluşmuştur. Onların aşılması belli bir zaman alsa da olumlu anlayışın örnek düzeyinde geliştirilmesi her türlü tarihsel kaygıyı, endişeyi ortadan kaldırarak doğru bir anlayışta birliği ve yakınlaşmayı ortaya çıkarabilecektir. Yine tüm dillerin, kültürlerin kendilerini özgürce örgütleyip var edebilmeleri gelişebilecektir. Bölgenin tarihsel toplum gerçekliği zaten buna yakındır. Kabile-aşiret örgütlülüğü Kürtlerde de, Araplarda da, diğer birçok toplumda da fazlasıyla vardır. Böyle bir topluluk örgütlülüğü dil, kültür gelişimini rahatlıkla örgütlenirilirip yürütülmesine imkân ve fırsat vermektedir. Sınıflaşmanın ortadan kaldırılması, baskı ve sömürüye dayalı egemen sınıfların aşılması açısından da devletin aşılarak, toplumun kendini yönetmesi, bu temelde demokrasinin inşa edilmesi ile çözüm bulunabilir.

Kuşkusuz en ağırı ve derin olanı kadın özgürlük sorunudur. Kadın üzerinde hiyerarşinin, egemenlikçi-iktidarcı-devletçi sistemin ve kapitalist modernite düzeninin bin yıllara dayalı geliştirdiği baskı, sömürü, eşitsizlik, buna dayalı katliam, taciz ve egemenlik durumudur ki, bunun da zihniyet ve siyaset bakımından adım adım çözüm duruşunun geliştirilmesi hem diğer sorunların çözümünü hızlandıracak, hem de diğer sorunlar bu temelde çözüldükçe kadının özgürlük sorunu çözümünün de zeminini daha çok güçlendirmiş olacaktır. Kuşkusuz tüm sorunların çözümünün temelinde kadın sorununun çözümünü, tüm özgürleşmelerin temelinde kadın özgürlüğüne dayalı toplumsal özgürlüğün geliştirilmesi yatmaktadır. Demokratik özerliğe dayalı demokratik konfederalizm çözümü eğer felsefe, teori ve siyasi çözüm modeli olarak doğru ele alınır yürütülürse, kadın sorununu zihniyet ve vicdan devrimi temelinde çözümünün gerçekleştirilmesi açısından en gerçekleşebilir çözüm teorisi ve projesi olmaktadır. Kürt sorununun çözümüne dayanarak geliştirilen, günümüzde Ortadoğu’nun sorunlarına çözüm için önerilen demokratik özerkliğe dayalı Demokratik Ortadoğu Konfederalizmi çözümü dikkat edilirse yerelden bölgeye, oradan da evrensele doğru giden bir çözüm modeli olmaktadır. Reel sosyalizme kadar devletçi paradigma temelinde sorunlara özgürlükçü çözüm aramanın içerdiği çözümsüzlüğü aşmada Kürt sorununu demokratik ulus çözümü, demokratik özerklik ve demokratik konfederalizm çözümü temel bir çözüm modeli olarak ortaya çıkmıştır. Kürt sorununun çözüm arayışının doğrudan doğruya söz konusu çözüm modelleri tüm etnik ve dinsel sorunları ve kadın özgürlüğü sorununu çözen bir çözüm modeli haline kendisini getirmiştir. Yine Kürt sorununun çözümü için geliştirilen çözüm projesi Ortadoğu’nun ve dünyanın tüm toplumsal sorunları için çözüm içeren bir model olarak kendisini ortaya koymuştur. Kürt sorununun çözüm modeli diğer bütün sorunların çözümünün de önünü aydınlatmış, onlar için de çözüm modeli yaratmayı bilmiştir.

Devam edecek...

Özgür basının dayandığı paradigma evren kadar zengindir

■ XEBAT ANDOK

Yüz yıllık Kürt soykırım politikaları Kürt Özgürlük Hareketi'nin tarih sahnesine çıkmasını beraberinde getirdi ve Kürt Özgürlük Hareketi daha başından itibaren çok etkili bir propaganda gücü olarak ortaya çıktı. İlk propagandasını sınırlı sayıdaki profesyonel kadrosuyla sözlü şekilde yaptı. Daha derginin, kitabın, özcesi yazılı materyallerin pek olmadığı bu ilk dönemde kadronun duruşu, söylemi, eylemi etkili oldu; kadro ve sempatisan sayısı giderek arttı. Kürt Özgürlük Hareketi'nin partileşmesi işte bu propagandanın yattığı etki sayesinde gerçekleşti. Buna literatürde 'Birinci Partileşme Dönemi' dendi.

İkinci Partileşme Dönemi'nde propaganda görevini Kürdistan özgürlük gerillası üstlendi. Gerillanın yaşam tarzı, öz savunma savaşı, soykırımcı rejime vuran tarzı propagandaya dönüştü. Toplumun ihtiyacı olan varlığını koruma, özgürlüğünü sağlama savaşının gelişmesine toplum tutundu. Yenilmez denilen düşmanın düştüğü görülünce, kendisini zayıf gören ve öyle görülen Kürt insanından kahramanlar çıkınca propaganda etkili oldu. Özgürlük saflarına gençlerin, kadınların akışı böyle gerçekleşti. Öz savunma savaşı böyle bir sonuç yarattı ve bu beraberinde medya alanında yazılı, görsel, işitsel pek çok kurumlaşmayı doğurdu. Bu yönüyle özgür basın geleneğini bu var olma ve özgürlüğünü sağlama savaşı doğurdu. Özgür basın da özüne uygun şekilde bu dönemde öz savunma savaşını, bunun sonuçlarını işledi. Askerleşme anlamına gelen ve 'İkinci Partileşme Dönemi' diye adlandırılan bu dönemde propaganda öz savunma savaşı ve gerilla öncülüğü temelinde gerçekleşti.

Şimdi ise Kürt Özgürlük Hareketi olarak Üçüncü Partileşme Dönemi'ndeyiz ve bu dönemin temel karakteristik özelliği 'Demokratik Uluslaşma'dır. Bununla kast edilen demokratik komün ve özgür bireye dayalı ideolojinin toplumsallaşması anlamına gelen bu dönemde inşa görevi ise esas olarak özgür basına düşmektedir. Varlık ve özgürlük mücadelesinin kapsamı genişliyor, dar kadro partisi olmaktan çıkıyoruz, ideolojimiz toplumsallaşıyor. Buna uygun olarak da her şey değişiyor. Böylelikle güzelin, doğrunun, iyinin ve özgürün propagandasını medyanın yapması görevi doğuyor. Bu Kürdistan Özgürlük Mücadelesi'nin ve özgür basının geldiği düzeyin bir gereği oluyor. Bu açıdan bakıldığında medyanın 'beşinci güç' olduğu yönündeki söylem Kürtler, Kürt Özgürlük Mücadelesi ve özgür basın açısından pek bir anlam ifade etmiyor.

Açık ki günümüzde en esaslı güç medyadır. Bu hem egemenler hem de ezilen toplumsal kesimler, devrimciler için de öyledir. Tepeden tırnağa bir özel savaş aygıtı olan AKP

de medyanın gücüne dayanarak kendini bu kadar iktidarda tutabildi. Bunu en akıl, doğa, yaşam, toplum ve insan karşıtı olmasına karşın varlığını hala sürdürebilen kapitalist modernite için de belirtebiliriz. Kapitalist modernite internetle insanlığa, yaşama hükmetmeye çalışıyor. O halde dünyayı değiştirme iddiasındaki devrimciler de toplumu, kadınları, gençleri, emekçileri kapitalist modernite saldırılarına karşı medyayı etkili şekilde kullanarak savunabilir. İşte medya bu denli önemli ve hayati bir çalışma oluyor.

Demek ki medyanın toplum, insan, yaşam ve doğanın savunulmasında ve özgür-eşit yaşamın inşasında çok önemli bir rolü var. Hatta bu bağlamda herhangi bir çalışma değil, inşa eden temel çalışma oluyor. Aksi yaklaşımlar genelde medyanın özelde ise özgür basının rol ve misyonunu kavrama bakımından sorunludur.

Basın çalışmaları egemenler açısından tepeden tırnağa bir karşıdevrim çalışmasıyken, özgürlükçü güçler açısından da bir devrim çalışmasıdır. Egemenlerin topluma, bireye, yaşama hükmetmesinde medyanın gücünü gördüğümüzde tersi ölçüde özgür ve eşit yaşamın inşasında, insan ve toplumun özgürleşmesinde de bir o kadar özgür-devrimci basının ne denli etkili olması gerektiğini anlarız.

Özgür yaşamı inşa çalışmaları basın aracılığıyla toplumla buluşur

Özgür ve eşit yaşamı inşa çalışmalarının tümü kendini basın üzerinden gösterir. Bu çalışmalar hedef kitleyle buluşturan özgür basın çalışmalarıdır. Sanat, edebiyat, savunma, kültür, siyaset, ekonomi vb alanlardaki özgür yaşamı inşa çalışmaları basın aracılığıyla toplumla buluşur, propagandaya kavuşur. Böylelikle toplum eğitilir, özgürlükçü ölçüler bu temelde toplumda hakim hale gelir, toplumsal bünye kendisini dış ideolojilere karşı savunur. Bu açıdan özgür basın alanında çalışan herkes toplumun ahlaki ve politik dokusunu koruyan, geliştiren bir devrimci olmak durumundadır.

Bu alan çalışmasında yer alan herkes ideolojik kadro olacak, kendini en ön safta görecektir, düşmana karşı tetikte olacak, düşmanla an'da savaşıacak. Kendini bu hale getiremeyen birinin özgür basın geleneğine bağlı kalması ve görevlerini başarıyla yerine getirmesi söz konusu olamaz. Çünkü özgür basının rol ve misyonu böyle ele almayı zorunlu kılıyor. Zaten bu nedenledir ki özgür basın geleneği kendisini 'devrimci karargâh' olarak tanımlamıştır. Devrimci karargâh olmak demek, toplumun savunulmasında ve özgür-eşit yaşamın inşasında karar ve uygulama gücü olmak, var olan sorunları çözmek, ahlaki ve politik ölçüler temelinde değişim ve dönüşümün adı olmak demektir.

O nedenle basın çalışmalarındaki her bir kişinin devrimci olması ve yüzde yüz ideolojik bir çalışma yaptığını bilmesi gerekir. Böylelikle genelde medyanın özelde ise özgür basının rol ve misyonu netleşmiş oluyor.

Özgür basın tüm zorlanmalardan kendini sorumlu görmelidir

Özgür basın olarak kendi hakikatimizi sanatla, edebiyatla, savaşla, yaşam tarzıyla basın üzerinden ifadeye kavuşturuyoruz. Görevimiz budur. O halde bu hakikati hissedeceğiz ve kendimizden çıkaracağız. Çünkü propaganda tıpkı sanat gibi metafiziktir, yani içten gelir. Duygulanacak, hissedilecek, yaşayacaksınız ve o temelde doğuracaksınız. Aksi takdirde ezber laflarla, duygusuz düşüncelerle, soğuk bir rutinlikle propaganda yapılamaz. Yapılsa da etkisi olmaz. Etkili olması içten ve duygulu olmasına bağlıdır. Bu yönüyle basıncı her zaman doğru gündemlerde düşünür, halkı gözetir, düşmanı hissederek, takip eder, duyulanır, yoğunlaşır, arar, bulur ve bunu etkili bir ifadeyle herkese gösterir.

Rol ve misyonu bu olan özgür basının halkın, hareketin, insanlığın, kadınların, doğanın, yaşamın mevcut durumundan kendini sorumlu görmesi oldukça önemlidir. Özgür basın yaşanan tüm zorlanmalardan kendini sorumlu görmelidir. Genelde yaşanan zorlanmaların nedeni olarak basının kendi işini iyi yapmamasını, rol ve misyonunun gereklerini yeterince yerine getirmemesini görmelidir.

Özgür basının dayandığı geleneğin tüm toplumsal sorunları çözmeye muktedir muhteşem bir paradigması var. Açık ki adına demokratik, ekolojik ve kadın özgürlükçü toplum paradigması denilen bu paradigma en büyük zenginliktir. Taşları eritecek denli güçlü ve etkili söylemi vardır. Bu yönüyle her şeye sahiptir ve en zengini konumundadır. Tam da bu noktada özgür basının kendisine soracağı soru şudur, acaba bunu temsil etme düzeyim ne kadar, paradigmanın potansiyel etkisini ne kadar hayata geçiriyorum, paradigma kadar etkili miyim? İşte özgür basın alanındaki her basıncının kendisine sorması gereken temel soru budur. Toplumsal güçler olarak neden bu kadar zorlanıyoruz, soykırımcılığı ve kapitalist modernite güçlerini toplum karşıtı çalışmalarıyla, özgürlükçü güçlerin tasfiyesinde bu kadar umutlu kılan nedir? Bu güçler neden umudu yok edebileceklerini düşünüyor? Başta gençlik olmak üzere toplumsal kesimlerin özgür ve eşit yaşamın inşa çalışmalarına katılımı neden yetersiz? Daha da arttırılabilecek bu soruların cevabı, özgür basın olarak duruşumuzun yetersizliğidir.

Gençlik başta olmak üzere toplumdaki her bireye karşı ele tutuştu-rulan teknik üzerinden bir savaş yürütülmektedir. Bu teknikle insanlara bir dünya ve bir yaşam tarzı sunuluyor. Deneyimsiz ve savunmasız olanlar bu şekilde ele geçiriliyor. Giderek toplumsallaşma bağlamındaki istekler çarpıtılmakta ve zayıflatılmaktadır. 'Z kuşağı' denilen kesime ilişkin yapılan tespitler tümünden yersiz değildir. Bireycileşmenin giderek arttığı; insanların toplumdan, öz değerlerden uzaklaştığı doğrudur. Bilişim-iletişim tekniğiyle insanlara hükmetmeye çalışıyorlar. Pompaladıkları liberalizmle tekilliğin hakim olduğu bir 'yaşam' örüyorlar. Medyanın gücüyle tarihte hiç olmadığı kadar varoluşsal olarak toplumsal olan insanı tekillleştiriyor,



'birey'leştiriyorlar, yalnızlaştırıyorlar.

Peki, bu kader midir, var olan düzeyden daha fazla etkili olunamaz mı? Hiç kuşku yok ki yapılabilir. Ama bunun olabilmesi için yapılması gerekenler var.

Her şeyden önce yukarıda da belirttiğimiz gibi özgür basın ortaya çıkmış olan sonuçtan kendisini sorumlu görecektir. Toplumumuzu savunamamanın, sorunları çözemenin, savaşamamanın, zihniyet sorunlarını aşamamanın, kültürel soykırım kısılcından çıkamamanın özeleştirisini vermeliyiz. Bütünlüklü ve genel olarak tüm bunlar karşısında özeleştirme vermeliyiz. Özeleştirme de kendini mevcut halden çıkarmaktır. Demek ki öncelikle yetersiz olduğumuzu, rol ve misyonumuza göre olmadığımızı idrak edeceğiz. Kendini bu pozisyondan çıkaran, kendinde değişiklik yapabilen, etkiyelebilen bir şekilde özeleştirme yapacağız. Kendini inşa edemeyenin başkasını inşa etmesi mümkün olmadığına göre, sorun özeleştiride yani kendimizi ahlaki ve politik ölçüler ve özgür basının rol-misyonu temelinde inşa etmemedir.

Mevcut durumda özgür basın bu çok gerekli olan özeleştirme düzeyine yanaşmıyor, yanaşmak istemiyor. Varlık ve özgürlük savaşının sorunlarını kendi sorunu olarak görmüyor. O da birilerinin bu sorunları çözmesini bekliyor. Halbuki başkalarına devredilemez olan öz savunma hakkı ve görevini toplumun tüm üyeleri ancak bilinçle yerine getirebilir. Toplumsal bilinçlenmenin yolu da eğitimidir ve toplumun, insanların eğitiminden sorumlu olan mekanizma ise medyadır, yani özgür basındır.

Kapitalist modernite saldırılarına karşı özgür basın öne atılacak. O toplumu savunacak, topluma gelen saldırıları o engelleyecek. Kapitalist modernitenin saldırılarının derinliğini düşündüğümüzde ne denli büyük bir mücadele halinde olunması gerektiği kendiliğinden anlaşılır.

Sömürgeci-soykırımcı güçlerin Kürt halkına yönelik soykırım saldırılarına

karşı koyacak, bu politikaları teşhir edecek, Kürtlerin varlık ve özgürlük savaşını kazanması için gerekli olan bilinçlenmeyi özgür basın sağlayacak. Kürt halkı bilinçlenecek ki örgütlensin, örgütlenecek ki var olması için hayatı önemdeki eylemleri yapsın. Kürt halkına gerekli olan bu bilinci verecek olan özgür basındır.

Varlık sorunu yaşayan Kürt halkının içinden Kürt halkına yönelik soykırım saldırılarının üzerini örtmek için çıkarılan ihanet şebekesinin saldırılarına karşı yine özgür basın öne atılacak. İhanete karşı yurtseverlik savaşını o verecek, onların gerçek yüzlerini örtmede kullandıkları Azrail maskelerini o düşürecek. Halka doğru yurtseverlik bilincini o verecek ve halka o kalkan olacak.

Kadın özgürlük çizgisine ve kadına karşı saldırılara karşı o öne atılacak. Özgürleşmek isteyen kadın ve erkeğin düşmanının erkek egemen ideoloji olduğunun bilincini o oluşturacak. Egemen erkek zihniyeti ve sisteminden kadına, onun şahsında topluma, yaşama olan saldırıyı ilk o görecektir ve buna karşı kadın özgürlük çizgisi, özgür-eşit yaşamın ölçüleri temelinde kadın ve erkekleri o donatarak bilinçlendirecek, örgütlü ve eylemli kılacak.

Kısacası özgür basın yaşamın, toplumun, insanın, kadının, doğanın temel savunucusu, koruyucusu, eğitmeni, örgütleyeni konumundadır. Bunların tümü aynı zamanda basının ne için olduğunu ortaya koyuyor. Bu kadar kurum, örgüt, insan, uğraş hep bu tarihi ve hayati önemdeki görevleri başarıyla yerine getirebilmek; toplumun, öz değerlerin savunulması, yaşatılması içindir.

Dikkat edelim, özgür basın olarak bir öz savunma gücü oluyoruz. En temel öz savunma gücü, özgür yaşamı, güzel değerleri savunma örgütü oluyoruz. Kendimizle sınırlı kalmıyor, bunun savaşçılarını, direnişçilerini inşa ediyoruz. Bu temelde düşmana karşı savaşan, mücadele eden bir örgütlenme geliştiriyor; özgür-eşit yaşamı bu temelde

inşa ediyor, varlık ve özgürlük sorunlarımızı bu temelde çözüyoruz.

Kendimizi doğru tanımlamalıyız

Bahsedilen hayati önemdeki görevleri başarıyla yerine getirebilmek, yanlış yapmamak ve doğru yerde durabilmek için de kendimizi doğru tanımlamalıyız. Bunda da en başta gelen soru, neyin basını olduğumuz sorusudur. Çünkü liberalizm etkili ve bu konuda algıları yönetmektedir. Örneğin 'tarafsız gazetecilik' söylemiyle 'o kadar taraf olmamak gerekir, basının bir genel dili vardır' deniyor. Evet basının da bir dili vardır, ama bu dili de nihayetinde birileri yapmış. Nihayetinde basın alanında 'evrensel dil', 'kural' diye tabir edilen şeyler de inşadır. Bu yönüyle nasıl ki her inşa değiştirilebiliyorsa bu da değişebilir. Kendine yeni kurallar koyabilirsin. Örneğin kadın için onu yok eden kurallar konmuştu, ama şimdi kadınlar bu çizilmiş kaderi yerle bir ediyor. Kürtler için kefenden kurallar biçilmişti, şimdi Kürtler bunu yırtıp atıyor. O nedenle toplumsal gerçekliklerin inşa edilmiş ve edilen gerçeklikler olduğu, var olanın da bir inşa olduğu asla akıldan çıkarılmamalıdır.

Hegemonik olma liberalizmin herhangi bir özelliği değil en temel özelliğidir. Bir de bunu özgürlük adına yapıyor. Özgürlükten daha güzel bir şey de olmadığı için herkesi peşine takıp gidiyor. Ad 'özgürlük' ama gerçekte en büyük hegemonya. En büyük tektipçilik, aynılık, bir'in içinde erime-eritme özelliği. İnsanlık tarihinde hiçbir dönem bu kadar yok oluş olmamıştır. Hemen her şey yok oldu, tek tipleşerek yok oldu. Çokluk tek'in içinde 'özgürlük' adına eridi.

Liberalizm kapitalist modernitenin ideolojisidir, onun bedeni devlet, ruhu milliyetçiliktir. Tüm milliyetçilikler de faşizm yüklüdür. Tüm ulus devletler faşizmin bedenleşmiş halidir. Bunların hepsi liberalizm ideolojisinden doğdu. Liberalizm insanları özgürleştirdiğini söyler, kendisini böyle yansıtır ama gerçekte tek tipleştirerek yok eder. Hegemonik karakterde olduğundan yaşamın her alanına kendi kurallarını dayatır ve bunların esas alınmasını ister. Kurallarını esas almayı kurtuyor, boğuyor; kendisini esas alanlara ise alan açarak yaşam imkânı veriyor. Kendisini bu temelde çekim merkezi haline getiriyor. Liberalizmin sunduğu imkanlardan yararlanmanın karşılığı onun koyduğu kuralları kabul etmek, özgünlüğünü yitirmek ve ona teslim olmak oluyor. İşte temsil edilen değerlere ve öze ters düşme, yok olma süreci böyle gerçekleşiyor.

Tüm bunları belirtiyoruz, çünkü liberalizm beyinlere hükmediyor ve bunlar özgürlük adına yapılıyor. Basına ise liberal bakış açısıyla konmuş kuralların esas alınması biçiminde yansıyor. Kendini hemen liberalizmin koyduğu kurallara hapsedme durumu, yani kendini kurutma yaşanıyor. Tam da bu noktada Sühreverdî'nin meşhur Platon ve Aristo'yu felsefeyi kalıplara sıkıştırdıklarından, felsefenin gelişmesini engellediler, önünü kapattılar, mealindeki sözleri akla geliyor. Beynimizin önünü kapatmamalıyız. Kuşkusuz insan kalıpsız olmaz, ama var olan kalıpların (dogma da denebilir) ucunun açık olması gerekir. Aksi taktirde kalıplarda boğulma, muhafazakarlık, değişmeme olur. Özgürlük felsefesinde düşünme çembersel değildir, ucu açıktır. Kendini toplumsallığa bağlama vardır. Çünkü toplumsallık insan türünün var oluş koşuludur. Varlık toplumsal olan ile olur. İnsanın var oluş hali olan toplumsallığı ortadan kaldırmama veya buna zarar vermeme koşuluyla düşüncenin önü açıktır. Sürekli düşün-

me, arama, bulma ve yorumlama potansiyeli olan analitik zekanın sapmamasının garantisi işte bu toplumsallığa bağlanmadır. Toplumsallığa bağlanan bir beynin yanlış düşünmesi ve yanlış şeyler bulması mümkün değildir. Tersine böyle düşünen beyinler insanın, toplumsal yaşamın sorunlarını çözer, ahlaki ve politik toplumun gelişimini sağlar. Kısacası kendisini toplumsallığa bağlamış bir insanın çözemeyeceği bir sorun yoktur. Önemli olan toplumsallığa bağlanmadır, toplumsallığı insan türünün var oluş hali olarak görme ve toplumsal gelişmenin toplumsal insanın eylemi sonucu olduğunu idrak etmemdir. O halde bir şey yaptığımızda bunun toplumsallığa faydası var mıdır? İnsanlar bununla güzelleşiyor mu, doğru, iyi ve özgür oluyor mu, yoksa olmuyor mu? Esas alınacak temel ölçü budur. Yapılan şeyin insanca ve toplumsal yaşam açısından doğru mu, yanlış mı olduğunu belirleyen budur. Herhangi bir şey için ölçümüzü bu oluşturun. Yoldan çıkarmayan, doğru yolda tutan kesinlikle budur.

Tüm bunları belirtiyoruz, çünkü arkasında her biri liberalizmin farklı bir varyantı olan yabancı ideolojilerin etkisinde kalma çok fazladır da ondan. Açık ki görev ve sorumluluklarımızı başarılı şekilde yerine getirebilmemiz için basın alanında yabancı ideolojileri temizlemeliyiz. Kendimizi bunların etkisinden çıkarmalı, toplumsala bağlanma temelinde doğru düşünmeli, iyi yapmalıyız. Güzelleşme ve özgürleşme ancak böyle gerçekleşir.

Özgür basında başkasına özenme olmamalıdır

Evet biz bir ekolüz. Özgür basın olarak dayandığımız gelenek nedeniyle hep farklıydık, ama özellikle demokratik ekolojik ve kadın özgürlükçü paradigmadan sonra çok daha farklı hale geldik. Yani okul-laştık. "Toplumsal doğanın varoluş hali ve gelişiminin ahlaki ve politik toplum temelinde incelenmesini var-sayan sosyal bilim okulunu demokratik uygarlık sistemi olarak tanımlamak mümkündür." (Özgürlük Sosyolojisi) Sosyal bilimlerde ekol olmak, 'evrenin özeti, ikinci doğa, mikro kosmos' olarak tanımlanan insan ve topluma dair kendi içinde tutarlı, bütünlüklü bir teorik, felsefik, programatik yaklaşıma sahip olmak demektir. Bu paradigmayı kabul eden, bunu yayma görevi bulunan özgür basın o halde her şeyiyle bu sosyal bilimden doğan zihniyete uygun olmak durumundadır.

Bu durumda özgür basında başkasına özenme, başkasını taklit etme, başkası gibi olmaya çalışma, kendini küçük görme diye bir şey olamaz. Burada kendini başka ideolojilere kabul ettirme diye bir gündem olamaz. Burada sadece ve sadece kendi olma (xwebûn) gerekli ve geçerlidir.

Öyle bir paradigmaya sahibiz ki binlerce yıldır insanlığın ve doğanın başına bela olmuş tüm toplumsal sorunları çözebiliriz. Bu paradigmadan toplumsal sorun çıkmaz, öte yandan var olan toplumsal sorunlar da ancak bu paradigmayla çözülür. Çünkü bu paradigma toplumun doğasına uygun, ondan çıkan, bütünlüklü, içinde özne-nesne ayrımı olmayan, özgür ve eşit yaşamın paradigmasıdır. İçinde özgür ilişkiler vardır. Kadın-erkek, kadın-kadın, erkek-erkek, insan-doğa, birey-toplum vb tüm ikililerde ilişki simbiyotiktir ve bütünlük vardır. Tüm toplumsal sorunların nedeni olan özne-nesne zihniyetine kapalı olduğu için toplumsal sorunların çıkması mümkün değildir. Yine özne-nesne zihniyetini

ortadan kaldırdığı için var olan toplumsal sorunları da çözüyor. Tüm dualileri özgür ve eşit ilişki düzenine götürecek olan bu paradigmadır. Bizim paradigmamızda eşit, özgür birliktelik esas iken devletçi paradig-mada her şey eşitsiz ve üst üstedir. Kısacası bütünlük, simbiyotiklik, eşit-özgür birliktelik esastır. O nedenle bir yerde bu ilişkiler olduğunda orada toplumsal sorunlar çıkmaz. Bu açıdan biz biziz, kendimize güvenmeliyiz. Sözümüze, duruşumuza güvenmeliyiz. Açık ki bu temsil düzeyi olursa o zaman kendine güven gelişir aksi taktirde yukarıda belirttiğimiz gibi başkalarına özenme, benzeşme, kendinden kaçma durumları yaşanır. Bu açıdan biz farklıyız, kimseye benzemeyiz. Birilerine benzeme mecburiyetimiz de yoktur. Hiçbir şeyimizle benzemeyiz, benzememeliyiz de. Biz bir sosyal bilim ekolüyüz ve bir üslubumuz, kavramlarımız, bakışımız ve toplamda da yaşamımız vardır. Her şeyimizle farklıyız derken bunu kastediyoruz. Bunlar demokratik, ekolojik ve kadın özgürlükçü toplum paradigması ve bu paradigmanın dayandığı zihniyet çerçevesince yeterince izaha kavuşturulmuştur.

Toparlarsak özgür basın demokratik uygarlık sosyal bilim ekolünün temsilini medya alanında yapma göreviyle karşı karşıyadır. Demokratik modernite basıncılığı nasıl yapılır, bunu somutlaştırmak durumundadır. Mevcut durumda bunu başarma ve kendisini kapitalist modernitenin her türden etkisinden kurtarma görevi bulunmaktadır.

Bakış açımıza uymayan kavramları kullanmamalıyız

Bilim kavramlarla yapılır. Bu yönüyle kavramların gücü vardır, ama herkes, her öğretici aynı kavramdan aynı şeyi anlamıyor. Dahası egemenler toplum açısından en önemli kavramları içini boşaltarak tekelleştirir. Hegemonik karakterlerine dayanarak da kavramlara dair istedikleri algıyı oluştururlar. Halbuki farklı bir sosyal bilim ekolü ve onun özgür basını olarak bizim o kavramlardan egemenlerin anladığı şeyleri anlamamamız gerekiyor. Her kavramdan biz farklı şey anlıyoruz, o halde anlamamız gerektiği şekilde ele almalı, öyle kullanmalıyız. Ahlak, Politika, Demokrasi, Özgürlük, İktidar, Devlet, Kadın, Erkek, Yaşam, Doğa vb tümüne ilişkin Demokratik Uygarlık Sosyal Bilim Ekolü'nün bir bakışı vardır ve özgür basının bu şekilde bakması ve bunu içselleştirmesi gerekiyor.

Özgür basın olarak propaganda gücüyüz, bu da her şeyden önce dil ile yapılır. O halde dilimiz doğru olmalıdır. Paradigmamıza, felsefemize, temsil etmek durumunda olduğumuz sosyal bilim ekolüne uygun olmalıdır. Bakış açımıza uymayan kavramları kullanmamalıyız, bir başka deyişle kavramları bakış açımıza göre kullanmalıyız. Ne yazık ki pek çok yanlış yapılmaktadır. Kavramların kullanımında büyük bir parçalılığın olduğu, bütünlükçü bir yaklaşımın olmadığı görülmektedir. Halbuki her medya kuruluşunda olduğu gibi özgür basında da bir kavramsal çerçeve vardır ve her üyeden buna uymasını ister. Üyeler de buna uyar. Ama ilginç bir şekilde en hassas olunması gerektiği halde, öyle yaklaşılmamakta; disiplinsiz, örgütsüz ve kendine göre bir yaklaşımla aynı basın organının üyeleri bile kavramları aynı kullanmamaktadır. Ciddi bir kendine göreliliği ve keyfiyetin olduğu görülmektedir. Bu durum egemenlerce zaten ele geçirilmiş kavramsal çerçevede gerekli düzeltmeleri yapmayı engellemekte, kavramlara dair algının egemenlerin çizdiği sınırlarda

seyretmesine neden olmaktadır.

Özgür basın kadın özgürlükçüdür

Öte yandan kullanılan dil oldukça erildir. Halbuki özgür basın kadın özgürlükçüdür. Yani özgürlük anlayışını kadına dayandıracak denli kadın eksenslidir. Kurulu sistem erkek egemenliktir ve dili de buna göre oluşmuştur. Bunu aştıracak olan kadın özgürlükçü paradigma temelinde bir dil tutturaktır. Ama buna da dikkat edilmiyor. Kadın özgürlük çizgisi temelinde çalışmak, kadın özgürlükçü olmak basın alanı için yaşamsal ve özseldir. Aksi taktirde karşısında mücadele ettiği erkek egemenlikli sistemin değirmenine su taşımaktan kendini kurtaramaz. Dolayısıyla doğru bilinç vermesi gerektiği halde yanlış bilinç vermiş ve zararlı bir iş yapmış olur.

Moderniteden etkilenme sadece dil ve kavramlarda da değildir. Yaşam tarzında, giyim kuşamda da bu etkilenelemelere yoğunca rastlanmaktadır. Kürt elbiseleriyle sanki siyaset yapılamazmış gibi bir algı belli sayıdaki insanda hala vardır. Kapitalist modernitenin oluşturduğu algıya dayalı olarak Kürt ulusal elbiseleriyle siyasi program, haber sunumu yapılamayacağı yaklaşımı vardır. Altı değilse Kürt'ü küçük ve siyaset yapamaz gören sömürgeci-soykırımcının bakışı çıkacaktır. Açık ki bu liberalizmin ve kültürel soykırımın etkisinde olma. Bunu demek Kürt'ün siyaset yapamayacağını kabul etmek demektir. 'Siyaset modern bir iştir, modern giyim şöyledir, şöyle olursa olur, öyle olmazsa kimse izlemes... Kadın şöyle olmalı, erkek bunu giymeli' vb liberal hegemonik kalıplarda kalmaktır.

Açık ki modernite gibi giyinir, onun gibi düşünür, yaşar, yer ve içersen onun etkisinde olmuş olur, onun gibi olursun. Bu durumda gerekli düzeltmeyi yapmanın yolu düşüncüyü değiştirmektir. Zira düşünce, inşa eden temel güçtür. Düşüncene göre yaşar, hisseder ve yaparsın. Düşüncelerin moderniteye aitse bedeninin de ona göre olur. Demek ki düşüncede bağımsızlık gerekir. Özgür basının görev ve sorumluluklarını başarıyla yapabilmesi, var oluş koşullarına ters düşmemesi için kendisine gerekli olan biricik şey, temsil etmek durumunda olduğu sosyal bilim ekolüne göre olmasıdır. Aksi taktirde fark olmaz, kapitalist modernite ile demokratik modernite arasında arafta kalır. Gerçekte bu demokratik moderniteyi inşa görevi olan özgür basın açısının rol ve misyonunun uzağına düşmesi, amacından uzaklaşması ve zararlı bir hale gelmesi anlamına gelir.

Demek ki işimizi kendimize yani öğretime göre yapacağız. Özenmeyeceğiz, başka ideolojilere ve tarzlara öykünmeyecek, farkımızı koruyacağız. Soykırımcının, kapitalistin bizi gördüğü gibi kendimizi gör-meyeceğiz. Dünyayı etkisi altına al-mış olan paradigmamızın gücüne dayanacak, kendimizi onunla donatacak, kendimiz kalarak yaşayacak ve çalışacağız.

Daha geniş kesimlere açılma adı altında kendi asli görevimiz olan toplumu öz değerlerimiz temelinde eğitime ve bilinçlendirmekten uzaklaşmayacağız. Kuşkusuz açılacağız, ama bunu kendi kalarak yapacağız. Zaten toplumun basınıyız. Demokratik, ekolojik, kadın özgürlükçü paradigma, demokratik toplumun paradigmasıdır. Dolayısıyla bunun basını da az sayıdaki egemenin dışında tüm toplumun basınıdır. Bu açıdan yeterli bir propaganda ile herkese hitap etme imkânımız vardır. O halde açılımı başkalarına benzeşmede değil, kendi kalarak sanatkarane propagandacı hale gelerek yapabiliriz.

Peki, hangi tarz, tempo ve üslupla?

Bu devasa çalışmaları başarı ile yapmanın tarzını, temposunu, üslubunu tutturmak da olmazsa olmazdır. Aksi taktirde mutlaka başarılması gereken bu büyük çalışmalar yerine getirilemez.

Bu o kadar önemli ve hayati bir iştir ki küçücük bir hatayı bile kaldırmayan, hatasız çalışmayı şart kılan bir iştir. Yine o kadar iş var ki; bunun ağır, disiplinsiz, programsız, kendiliğindenci ve amaçsız tarzla yapılması söz konusu olamaz. Yaparken düşünen, düşünürken yapan bir tarz gerekir. Önderlik bu tarza 'ivmeli yürüyüş' dedi.

Çok düzenli, disiplinli ve programlı olacağız. Günlük planlama yapacağız. Planlı insan haline geleceğiz. Anı boş geçirmeyecek, görevlerimiz temelinde doğru değerlendireceğiz.

Tarzımız ruhta amatör çalışma tarzında profesyonel olmak durumundadır. Öyle olmalıyız. Amatörlük arayış, yenilenme, bulma, yaratıcılık ve akışkanlıktır. Kendini yeterli görmeyip her zaman yeniyi ihtiyaç duymaktır. Bu tarzda doyma, yetinmecilik, donma ve akışkanlığını yitirme diye bir şeye yer yoktur.

Profesyonellik de yaptığı işi en iyi şekilde ve hatasız yapmaktır. Bu tarzda kara düzensizliğe, yüzeysellliğe, eğitimsizliğe yer yoktur. 'Böyle de olur' demeyeceğiz. Mesleki ve ideolojik olarak ne kadar eğitim gerekiyorsa kendimizi o kadar eğitecek ve kendimizi en etkili bir propaganda gücüne dönüştürecek. Çok büyük imkanlara sahip olduğumuzu ve en etkili propagandayı yapmamız gerektiğini bilerek hareket edeceğiz. Paradigmamız, sahip olduğumuz zihniyet yapısı en büyük imkânımızdır. Hazine değerindedir ve bize 'süzülmüş bal kıvamı'nda verilmiştir. Özgür Kürt'ün onurlu duruşu, Kürdistan özgürlük gerillasının destansı kahramanlığı, varlığını kazanma ve özgürlüğünü sağlama mücadelelerinde ortaya çıkarılan değerler çok büyük imkandır. Öte yandan özgür basının kurumsallaşma düzeyi ve sahip olduğu maddi imkanlar da hiç azımsanmayacak düzeydedir. Dolayısıyla etkili, toplumun tüm kesimlerine hitap edebilen, toplumu yeterince eğitip bilinçlendiren, düşmanları korkutan, yenilgiye uğratan bir propaganda gücü haline gelmek için her şey vardır.

Ne yazık ki bu muazzam imkanların yeterince değerlendirildiğinden bahsedilemez. Propagandada 'etkisiz olunduğu, kullanılan dilin ve gündemlerin dar kaldığı, kapsayıcı olunmadığı' yönünde şikâyetler olmaktadır. Tuhaf olanı bunu söyleyenlerin propaganda çalışması yürüten kişiler olmasıdır. Açık ki kimse özgür basından dar, etkisiz, kuru olmasını istemez. Varsa böyle bir gerçeklik, bu özgür basının kendisini bu hale getirdiğini ortaya koyar. Çünkü özgür basının dayandığı zihniyet dünyası, paradigma evren kadar zengindir ve her şey onun içindedir. Öte yandan toplumsal doğaya dayanılmaktadır ki burada da teklilik ve tekdüzelik değil çokluk ve renklilik esastır. Çalışma tarzında acemilik ve yetmezlik varsa, bu da yukarıda da belirttiğimiz gibi amatörlüğü ve profesyonelliği harmanlayamamış tarzdan kaynaklanmaktadır.

Özcesi özgür basın hem bizzat yürüttüğü propaganda çalışmaları hem de diğer tüm toplumsal inşa çalışmaları için kimseyi suçlayamaz, sorumluluğu kimsenin üstüne atamaz. En iyisini yapması için her şey mevcuttur. Görevi de toplumu, yaşamı, insanı ve doğayı savunmaktır.

Her şey özgür basını bu tarihi görevini başarıyla yerine getirmeye çağırılmaktadır...



Şehitlerimiz yolumuzu aydınlatıyor

